

INTEGROVANÝ PLÁN ROZVOJA MESTA NOVÁKY (IPRM)

Spracovateľ:

JA-BL-KO ct., s.r.o.

Obsah:

Globalizácia

Koncept rozvoja

Metodológia - Skúmanie budúcnosti

Dokumenty regionálneho rozvoja

Regionálna politika

Úvod do stratégie a konceptu rozvoja

Faktory vonkajšieho prostredia – národná úroveň

Faktory vonkajšieho prostredia – regionálna úroveň

Priority TNSK v rámci prioritných oblastí (PO) v stratégii Európa 2020

Konkurenčná výhoda TNSK

Vízia – rozvojový scenár mesta Nováky

Strategický cieľ 2014-2020

Prioritné oblasti – oblasti miestnych politík

Jún 2016

Integrovaný plán rozvoja mesta Nováky na roky 2016 - 2036

Druh:	Strategický rozvojový dokument
Názov:	Integrovaný plán rozvoja mesta Nováky na roky 2016-2036
Skrátený názov:	Integrovaný plán rozvoja mesta
Skratka:	IPRM
Územné vymedzenie:	Mesto Nováky
Katastrálne územie:	Nováky
Územný plán obce:	áno
V zmysle zákona:	n/a
Dátum predloženia:	20.6.2016
Verzia dokumentu:	8.0
Počet strán:	13
Publikovaný verejne:	Nie
Pripomienkovanie:	Interné (odborní MsÚ), externé
Riešiteľ:	JA-BL-KO ct., s.r.o.
Autorský kolektív:	PaedDr. Jaroslav Zerola, Ing. Kornel Ács

Obsah	(odsek)
Globalizácia	1
Koncept rozvoja	2
Metodológia - Skúmanie budúcnosti	3
Dokumenty regionálneho rozvoja	4-5
Regionálna politika	6-11
Úvod do stratégie a konceptu rozvoja	12-16
Faktory vonkajšieho prostredia – národná úroveň	17-18
Faktory vonkajšieho prostredia – regionálna úroveň	19-21
Priority TNSK v rámci prioritných oblastí (PO)	22-24
Konkurenčná výhoda TNSK	25
Vízia – rozvojový scenár mesta Nováky	26-27
Strategický cieľ 2014-2020	28-31
Prioritné oblasti – oblasti miestnych politík	32-37

Globalizácia

1. Globalizácia spôsobuje konkurenčný tlak na modernizáciu, inováciu a zlepšenie reťazca využívania hodnôt a umožňuje efektívnejšiu a hospodárnejšiu výrobu a marketing tovarov a služieb. Napriek nesporným výhodám však prináša nebezpečenstvo opätovnej segmentácie a fragmentácie hospodárskeho a sociálneho prostredia najmä na regionálnej a miestnej úrovni. Z toho podľa vyplýva potreba čo najskôr vytvoriť či potvrdiť vlastnú miestnu identitu a nové koncepty miestnej politiky, aby mohli byť občania pripravení na nutné zmeny. Nové koncepty rozvoja musia byť uskutočnené v spolupráci s rozhodujúcimi strategickými partnermi, politickými činiteľmi, zodpovednými pracovníkmi vo verejnom sektore a vedúcimi pracovníkmi miestnych a regionálnych územných celkov.

Koncept rozvoja

2. Na miestnej úrovni neexistuje univerzálny recept pre tvorbu politík a konceptov rozvoja. Každá miestna úroveň **musí nájsť sama pre seba** tie koncepty, ktoré najlepšie vyhovujú miestnym podmienkam a danostiam, a ktoré zároveň zodpovedajú národným, európskym a medzinárodným rámcovým podmienkam. Hoci nie je možné stanoviť všeobecný vzorec pre tvorbu politiky, je možné poskytnúť prínos pre tvorbu nových politík a odhadom konceptov hlavne skúmaním strednodobých a dlhodobých možností postupov, akcií a intervencií vo forme participatívneho skúmania budúcnosti (tzv. "foresight"). Participatívne skúmanie **v prípade mesta Nováky** pritom znamená maximalizáciu využívania **miestnych ľudských zdrojov** a postupné budovanie/posilňovanie vzájomných vzťahov medzi technologickými, hospodárskymi, sociálnymi, politickými a kultúrnymi oblasťami.

Metodológia prípravy dokumentu - Skúmanie budúcnosti

3. Základným cieľom úvodného skúmania budúcnosti na miestnej úrovni je stanovenie prioritných oblastí a príprava rôznych scenárov vývoja (nulový, rastový, rozvojový). Hlavným prínosom takéhoto prístupu je:

- vizionárske riešenie predpokladajúce jedno riešenie na základe hodnotení rôznych variantov rozvoja mesta,
- stanovenie spoločného smeru rozvoja na dlhodobé obdobie (2016-2036),
- širšie analýzy prioritných, limitných a tematických oblastí rozvoja (rozumej: miestnych politík) územia: sociálna oblasť - ľudské zdroje (sociálny kapitál) a migrácia (vrátane bezpečnostných rizík), ekonomická oblasť (dopravná infraštruktúra), environmentálna oblasť (energetika a zmena klímy), Inštitucionálna oblasť (verejná správa, miestne zdroje rozvoja).

Dokumenty regionálneho rozvoja

4. Hlavné ciele podpory regionálneho rozvoja sú odstraňovanie nežiadúcich disparít v úrovni hospodárskeho, sociálneho a územného rozvoja regiónov, zvyšovanie ekonomickej výkonnosti a konkurencieschopnosti regiónov, zvyšovanie zamestnanosti a životnej úrovne obyvateľov v regiónoch a trvalo udržateľný rast a rozvoj. Koncepty rozvoja používajú rôzne nástroje, medzi základné nástroje regionálneho rozvoja na úrovni mesta patrí rozvojová a strategická dokumentácia - územno-plánovacia dokumentácia, **Integrovaný plán rozvoja mesta** a Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja.

5. Integrovaný plán rozvoja mesta Nováky (IPRM) je strategický rozvojový dokument, ktorého cieľom je stanovenie rozvojového scenára územia s výhľadom na roky 2016-2036. Dokument po spracovaní bude slúžiť na koordináciu aktivít a sústredenie zdrojov na riešenie najzávažnejších identifikovaných problémov v jednotlivých oblastiach politik (sociálna, ekonomická, environmentálna), ako aj využitie ekonomického a ďalšieho

rozvojového potenciálu mesta s väzbou na koncepty rozvoja regiónu. Jeho hlavnou ambíciou je hľadanie novej rozvojovej politiky na miestnej úrovni cez stanovenie miestnej identity, spoločná vízia, zmysuplná nadväznosť a synergický efekt **vo všetkých rozvojových dokumentoch**. Takýto integrovaný prístup môže priniesť významný multiplikačný efekt, ktorého zásluhou sa efektívne mobilizujú verejné aj súkromné zdroje pre dosiahnutie rozvoja na vymedzenom území. Integrovaným plánom rozvoja mesta sa rozumie súbor vzájomne obsahovo a časovo previazaných návrhov politík v sociálnej, ekonomickej a environmentálnej oblasti vrátane aktivít, ktoré sú/budú realizované vo vymedzenom území (k.ú. mesta Nováky) **a smerujú k dosiahnutiu vízie a strategického cieľa**. Integrovaný plán rozvoja mesta je koordinačným rámcom pre zjednotenie všetkých rozvojových dokumentov mesta.

Regionálna politika

6. Stupeň úspechu tvorby novej miestnej politiky rozvoja bude v každom prípade závisieť od schopnosti určiť a načasovať **najvhodnejšiu občanom blízku úroveň odhadu budúcnosti pre manažment problémov a riešení** – a to zároveň v súlade s princípom subsidiarity, pričom je potrebné zachovať súdržnosť a dodržať koncepty, ktoré sú spoločné pre viaceré intervenčné úrovne. V rámci takejto integrovanej miestnej politiky je okrem iného nenahradiťelný **vhodne načasovaný štruktúrovaný sociálny dialóg**, (napr. tvorbe rozvojových dokumentov, o posilnení úlohy existujúcich miestnych hospodárskych a sociálnych aktérov, o zapojení sociálnych partnerov a zástupcov organizovanej občianskej spoločnosti, o vytvorení účinnej formy hospodárskeho a sociálneho partnerstva).

7. Spracovateľom novej miestnej politiky rozvoja premietnutej do IPRM je Mesto Nováky, ktoré je zároveň zodpovedné za časť realizácie zodpovedajúcej komunálnej úrovni, prípravu podrobného programu rozvoja a za inicializáciu dialógu s ostatnými sociálnymi partnermi a zástupcami občianskej spoločnosti. IPRM vychádza zo strategických a rozvojových dokumentov mesta a strategických dokumentov vyšších úrovní a prináša základné rámce pre tvorbu či zosúladzovanie ďalších rozvojových dokumentov (spoločná vízia, strategický cieľ).

8. Základnou metodológiou prípravy IPRM je tzv. „foresight“ (skúmanie budúcnosti: Budúcnosť ako výkon spoločnosti) ako inovatívny model prípravy novej politiky. Budúcnosť je potrebné formovať, nedá sa ľahko a jednoducho predvídať, ale ani vytvárať ako spoločenský výkon. Systematickým premýšľaním o pravdepodobných alebo možných udalostiach je možné prispieť k formovaniu budúcnosti. Foresight preto nepozostáva z predpovedania budúcnosti, ale z rozvoja predstáv o budúcnosti zmenenej v porovnaní s dnešnou situáciou, ktorá sa stáva uskutočniteľnou vďaka faktorom ako rozvojové disparity a faktory, hľadanie a vytváranie miestnych zdrojov, všeobecné technologické zmeny, zmeny životných a pracovných podmienok, zákonov, geopolitickej situácie vo svete a pod.

9. Pre takýto postup pri stanovení konceptu pre tvorbu politiky pre mesto Nováky je však potrebné **stanoviť/zhodnotiť** niekoľko spoločných podmienok pre hľadanie miestnej identity:

- Určenie hodnotenia kvality a účinnosti už uskutočnených opatrení – dôkladné analýzy oblastí miestnych politík (analýzy vynakladanie finančných prostriedkov, analýza ľudských zdrojov – demografia, nezamestnanosť...atď.),
- identifikácia aktérov a „katalyzátorov“ rozvoja (strategických partnerov – tí sú daní historickou priemyselnou minulosťou či súčasnosťou a aktuálnou politickou súčasnosťou),
- identifikácia vzťahov medzi školami, podnikmi a štátnymi orgánmi, v prípade ich absencie práca na **tvorbe sociálnej politiky „od základu“** s miestne prístupným ľudským

kapitálom (analýza ľudských zdrojov a demografie, odhad vývoja školstva, podpora výskumu a vývoja),

- vysoko kvalitné vzdelávacie zariadenia a zariadenia odbornej prípravy – zhodnotenie prvkov úlohy stredného školstva v systéme miestnej politiky,
- prepojenie/vytvorenie vedecko-technických kompetenčných centier do sietí resp. využívanie existujúcich sietí a výskumných tém (baníctvo, energetika) s väzbou na RIS,
- vytvorenie/posilnenie/využitie komplexných celkov (klastre, technologické parky, výrobné a finančné konglomeráty a pod.) – energetika, baníctvo,
- hodnotenie štruktúr – s cieľom vytvoriť efektívne, stabilné rozhodovacie štruktúry, ktoré sú založené na zapojení občanov,
- hľadanie možností pre zatraktívnenie lokality pre pracovnú silu (priemyselné zóny).

10. Hľadanie/objavenie/potvrdenie miestnej identity je jedným z prvých krokov a rozhodujúcich faktorov tvorby novej politiky, pretože nové umiestňovanie podnikov a investícií si vyžaduje špeciálne prispôbené a kvalitné služby na mieste. Takúto vysokú úroveň je možné dosiahnuť len so zodpovedajúcimi pracovnými silami v prípade, že ambíciou novej politiky je udržanie/získavanie zdrojov financovania vo forme investorov či „investičných anjelov“. Miestna identita mesta Nováky vychádza zo svojej historickej skúsenosti: **Mesto Nováky sú mestom s historickým priemyselným dedičstvom, ktoré sa hlási k svojej priemyselnej minulosti a súčasnosti a kde sa všetci snažia využiť svoj vnútorný potenciál pre zlepšenie kvality svojho života. Je to mesto a miesto, kde všetci ťahajú za jeden povraz a kde sa všetci spoločne rozhodujú a prijali spoločnú zodpovednosť.**

11. Uvedomovanie si a potvrdenie miestnej identity u občanov a u strategických partnerov umožní integrovaný prístup k trvalej udržateľnosti, ktorý by mohol ešte zvýšiť atraktivitu mesta a regiónu „Nováky“. Potvrdenie miestnej identity v meste Nováky je založené na zmesi podpory, uznania a empatie **pre súhrn spoločných hodnôt priemyselnej minulosti a budúcnosti (chemické závody, baníctvo, energetika)** v rámci spoločnej vízie do budúcnosti. Potvrdenie si miestnej identity je krokom predchádzajúcim tvorbu vízie. Pre rýchle potvrdenie regionálnej a miestnej identity metodologicky môže prispieť:

- vytvorenie a komunikácia úvodného strategického dokumentu (IPRM),
- vytváranie „príťažlivého“ imidžu mesta a regiónu založeného na pozitívnom vnímaní využívania potenciálu územia (chemické závody, baníctvo, energetika), už vybudovanej infraštruktúry, ktorú treba v nových podmienkach využiť a „stavovskej“ účasti na tvorbe identity (napr. banícky stav historicky zachovaný v regióne),
- vzájomné potvrdenie bez iných metód.

Úvod do stratégie a konceptu rozvoja

12. Stratégia nadväzuje na identifikovanú miestnu identitu, predstavuje ju ako návrh stratégie rozvojovej politiky a obsahuje vnútornú logiku stratégie pozostávajúcej z **vízie, strategického cieľa a miestnych politík (prioritných oblastí)**, ktoré budú podporované v rámci rozvoja a budú rozpracované v programe rozvoja do konkrétnych rámcov (projekty, realizácia, financie). Strategická časť obsahuje:

- zhodnotenie faktorov vonkajšieho prostredia (na úrovni EÚ, národnej regionálnej),
- víziu rozvoja mesta – rozvojový scenár,
- formulácia a návrh stratégie,
- výber a popis strategických cieľov v jednotlivých miestnych politikách - oblastiach rozvoja (sociálna oblasť, ekonomická – hospodárska oblasť, environmentálna oblasť, inštitucionálna oblasť).

13. Stratégia rozvoja mesta Nováky sa vzťahuje k časovému horizontu, v ktorom má zmysel hodnotiť dopady aktivít a projektov podporených jej rozvojovým programom, čo predstavuje výhľad do roku 2036. Pre stanovenie stratégie je nevyhnutné rešpektovanie odhadov možných scenárov vývoja vyšších (nadnárodných, národných, regionálnych) úrovní pre strednodobé a dlhodobé časové horizonty. Východiská pre odhady možných scenárov vývoja na nadnárodnej úrovni (Európska únia) sú deklarované predovšetkým v dokumente Európa 2020, v ktorom na stanovené ciele nadväzujú aj ukazovatele pre ich hodnotenie. Európska únia v dokumente deklaruje, že sústredí všetko svoje úsilie na preklopenie krízy a vytvorenie podmienok pre konkurencieschopnejšie hospodárstvo s vyššou mierou zamestnanosti. Prioritou stratégie Európa 2020 je dosiahnutie rastu, ktorý je inteligentný, udržateľný a inkluzívny.

A. Inteligentný rast - vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii,

B. Udržateľný rast - podporovanie ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje,

C. Inkluzívny rast - podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť.

14. Európska únia si vo svojej stratégii do roku 2020 v dokumente Európa 2020 stanovila dosiahnutie piatich cieľov:

1. Zamestnanosť - zvýšiť mieru zamestnanosti obyvateľov vo veku 20 až 64 rokov na 75 %,

2. Výskum a vývoj - zvýšiť úroveň investícií do výskumu a vývoja na 3 % HDP,

3. Zmena klímy a energetická udržateľnosť - znížiť emisie skleníkových plynov o 20 % oproti úrovni z roku 1990, získať 20 % energie z obnoviteľných zdrojov, dosiahnuť 20-percentný nárast efektívnosti vo využívaní energie,

4. Vzdelávanie - znížiť mieru predčasného ukončenia školskej dochádzky pod 10 %, minimálne 40 % podiel obyvateľov vo veku 30 – 34 rokov, ktorí majú ukončené vysokoškolské vzdelanie,

5. Boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu - aspoň o 20 miliónov znížiť počet osôb, ktorým hrozí chudoba a sociálne vylúčenie.

15. Aby sa zabezpečilo plnenie týchto piatich cieľov, EÚ uplatňuje efektívny systém hospodárskeho riadenia, ktorý slúži na koordináciu politík na úrovni Únie a jednotlivých členských štátov. Neoddeliteľnou súčasťou tohto systému sú aj orgány miestnej samosprávy. Dialóg medzi vnútroštátnymi, regionálnymi a miestnymi orgánmi priblíži priority EÚ verejnosti a posilní v nej pocit zodpovednosti, ktorý je potrebný na to, aby sa do plnenia cieľov stratégie Európa 2020 zapojil každý. V mnohých krajinách EÚ sú regionálne a miestne orgány zodpovedné za oblasti politiky súvisiace so stratégiou Európa 2020 – je tomu tak aj na Slovensku, kde miestne samosprávy majú zodpovednosť za svoje originálne a prevzaté kompetencie. Je nevyhnutné, aby si všetky úrovne verejnej správy uvedomovali potrebu efektívnej implementácie stratégie Európa 2020 na účely dosiahnutia inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu a aby každý orgán splnil svoje úlohy pri uplatňovaní potrebných zmien.

16. Aplikáciu stratégie Európa 2020 pre jednotlivé členské krajiny sa snaží Európska únia konkretizovať v odporúčaniach pre jednotlivé krajiny. Podľa odporúčania pre Slovenskú republiku slovenské hospodárstvo zaznamenalo jednu z najrýchlejších obnov po finančnej kríze a čelí výzvam, ako je posilnenie domácej výroby základne, diverzifikácia zdrojov rastu, a zároveň konsolidácia dosiahnutého pokroku, pokiaľ ide o štrukturálne reformy a verejné financie. Po spomalení v roku 2013 hospodárska činnosť na Slovensku v rokoch 2014-15 opäťovne vzrástla. Napriek tomu sa očakáva, že podmienky na trhu práce sa budú

zlepšovať len mierne. Na zlepšenie rastového potenciálu Slovenska sú potrebné ďalšie opatrenia. Takisto by sa mali zintenzívniť reformy v oblastiach ako sú zamestnanosť, vzdelávanie, podnikateľské prostredie a inovácia, energetika a verejná správa. Hoci celkový deficit verejných financií v roku 2013 dosiahol 2,8 % HDP a očakáva sa, že aj v nadchádzajúcich rokoch zostane pod úrovňou 3 % HDP, korekcia nadmerného deficitu nesie so sebou riziká. Okrem toho sa Vláda SR plánuje naďalej zameriavať na rastovo orientované výdavky, avšak poskytnuté údaje tento cieľ úplne nepotvrdzujú.

Faktory vonkajšieho prostredia – národná úroveň

17. Vonkajšie prostredie je podmienené predovšetkým prenosom odporúčaní z úrovne Európskej únie do legislatívy a exekutívy Slovenskej republiky. V tomto smere treba rešpektovať predovšetkým stanovisko Európskej komisie v odporúčaní COM 2014 426 k programu stability Slovenska pre prijatie opatrení v rokoch 2014-2015:

1. Po náprave nadmerného deficitu posilniť rozpočtové opatrenia na rok 2014 vzhľadom na vznikajúci rozdiel 0,3 % HDP v porovnaní s požiadavkami Paktu stability a rastu na základe prognózy Komisie z jari 2014. V roku 2015 zabezpečiť požadovanú úpravu 0,1 % HDP smerom k strednodobému cieľu, a pritom zohľadniť očakávané nepriaznivé hospodárske podmienky. Následne, až do dosiahnutia strednodobého cieľa, pokračovať v ročnej štrukturálnej úprave na úrovni referenčnej hodnoty 0,5 % HDP. Ďalej posilňovať fiškálny rámec, a to aj zavedením záväzných a vynútiteľných výdavkových stropov. Zlepšiť dlhodobú udržateľnosť verejných financií zvýšením nákladovej účinnosti sektora zdravotnej starostlivosti, najmä racionalizáciou nemocničnej starostlivosti a riadenia, ako aj posilnením primárnej starostlivosti.

2. Zlepšiť efektívnosť daňovej správy posilnením kapacít auditu, posudzovania rizík a výberu daní. Prepojiť základ zdanenia nehnuteľností s trhovou hodnotou nehnuteľností.

3. Účinnnejšie riešiť dlhodobú nezamestnanosť prostredníctvom aktivačných opatrení, druhej šance na vzdelávanie a individuálne prispôbeného kvalitného odborného vzdelávania. Zvýšiť kapacitu verejných služieb zamestnanosti pre správu prípadov, personalizované poradenstvo a aktiváciu uchádzačov o zamestnanie a posilniť väzbu medzi aktiváciou a sociálnou pomocou. V súlade s cieľmi záruky pre mladých ľudí účinne riešiť nezamestnanosť mladých ľudí zlepšením včasnej intervencie. Zlepšiť stimuly v oblasti zamestnanosti žien zlepšením poskytovania zariadení starostlivosti o deti, najmä pre deti do troch rokov.

4. Prijatť opatrenia na zvýšenie kvality vyučovania s cieľom zlepšiť učebné výsledky. Posilniť poskytovanie vzdelávania na pracovisku v rámci odborného vzdelávania a prípravy. Prispôbiť akreditačné, finančné a riadiace opatrenia na podporu vytvárania bakalárskych programov orientovaných na výkon povolania. Zlepšiť kvalitu a relevantnosť vedeckej základne a vypracovať plány na posilnenie účinného odovzdávania poznatkov a spolupráce medzi akademickou obcou, výskumom a podnikateľskou sférou. Prijatť systémové opatrenia na zlepšenie prístupu k vysoko kvalitnému a inkluzívnemu predškolskému a školskému vzdelávaniu pre marginalizované komunity vrátane Rómov a prijatť opatrenia na rozšírenie ich účasti na odbornej príprave a vyššom vzdelávaní.

5. Zintenzívniť úsilie o lepšie fungovanie trhu s energiou, najmä zvýšením verejnej transparentnosti regulačného rámca a preskúmaním faktorov spôsobujúcich vysoké sieťové poplatky za elektrinu, najmä pre priemyselných odberateľov. Na základe dosiahnutého pokroku ďalej rozvíjať prepojenia so susednými krajinami vrátane Ukrajiny v súlade s memorandom o porozumení podpísaným v apríli.

6. Prijatť opatrenia na zvýšenie nezávislosti verejnej služby, a to aj zmenou zákona o štátnej službe. Prijatť stratégiu na zlepšenie riadenia ľudských zdrojov vo verejnej správe. Zintenzívniť úsilie o posilnenie analytickej kapacity na kľúčových ministerstvách s cieľom prijatť politiky založené na dôkazoch a skvalitniť posudzovanie vplyvu politik. Prijatť opatrenia na boj proti korupcii a zrýchliť úsilie o zlepšenie efektívnosti a kvality systému súdnictva. Zaviesť opatrenia na zlepšenie podnikateľského prostredia, a to aj pre malé a stredné podniky. Zintenzívniť úsilie o zlepšenie efektívnosti verejného obstarávania.

18. Vo väzbe na ďalší postup následne v roku 2015 Európska komisia prijala odporúčanie Rady COM 2015 274 k národnému programu reforiem na Slovensku a navrhla opatrenia:

1. zlepšiť nákladovú efektívnosť sektora zdravotníctva, a to aj zefektívnením riadenia nemocničnej starostlivosti a posilnením primárnej zdravotnej starostlivosti; prijať opatrenia na zvýšenie výberu daní.

2. prijať dodatočné opatrenia na riešenie dlhodobej nezamestnanosti, a to zavedením aktivačných opatrení, druhej šance na vzdelávanie a vysoko kvalitnej odbornej prípravy prispôsobenej potrebám jednotlivcov; zlepšiť motivačné opatrenia pre ženy, aby zostali v zamestnaní alebo sa do zamestnania vrátili, a to zlepšením poskytovania služieb starostlivosti o deti.

3. zlepšiť odbornú prípravu učiteľov a atraktivnosť učiteľskej profesie, aby sa zvrátilo zhoršovanie študijných výsledkov; zvýšiť účasť rómskych detí v hlavnom vzdelávacom prúde a na vysoko kvalitnom vzdelávaní v ranom detstve.

4. posilniť investície do infraštruktúry, zlepšiť a racionalizovať administratívne postupy získavania územných a stavebných povolení; zvýšiť mieru hospodárskej súťaže a zlepšiť mechanizmy dohľadu pri verejnom obstarávaní.

Faktory vonkajšieho prostredia – regionálna úroveň

19. Hlavné disparity TNSK: dlhodobá ekonomická nestabilita, neochota spolupráce formou klastrov, zaostalá oblasť diverzifikácie činností, nevysporiadané majetkovo právne vzťahy k pozemkom, chránené územia obmedzujú pôdohospodárske aktivity, nedostatočné protipovodňové opatrenia, nedostatočná podpora domácej produkcie (finančná i marketingová), vplyv hospodárskej krízy, zaostávanie v technologickom a inovačnom rozvoji, nedostatočná spolupráca v rámci vzdelávania s podnikateľskými inštitúciami, úpadok tradičného priemyslu – strojárskoho a textilného, chátrajúce bývalé priemyselné a poľnohospodárske areály, bariéry v oblasti MSP, nedostatočne využívaný potenciál cestovného ruchu v kraji, nízka kvalita služieb, nedostatky v propagácii regiónu, nedostatočná podpora komplexných projektov cestovného ruchu, nedostatočné telekomunikačné a internetové kapacity v oblasti prenosu dát, nedobudované dopravné prepojenia v kraji (napr. R2), zlá kvalita ciest hlavne II. a III. triedy, neexistencia integrovaného dopravného systému, vysoká produkcia emisií v kraji, nedostatočné odkanalizovanie územia, preťažovanie ciest dopravnými, nedostatočné premostenia riek, zlá starostlivosť o malé vodné toky, nedostatočná sieť a nedostatočná podpora zariadení pre seniorov, vysoká miera nezamestnanosti absolventov, vysoká miera dlhodobej nezamestnanosti, nepriaznivý demografický vývoj v kraji, zvyšovanie populácie ohrozenej chudobou a sociálnym vylúčením v kraji, zhoršujúca sa zdravotná starostlivosť o obyvateľov kraja.

20. Hlavné faktory rozvoja TNSK: dobrý potenciál v oblasti lesníctva, pestovania obilnín a zemiakov, dobré podmienky na výrobu produktov pre priamy predaj, zníženie daňového zaťaženia prvovýrobcov, podpora vidieckych území, podpora komunitného rozvoja, doriešenie vlastníckych vzťahov k pozemkom, využívanie územia s ohľadom na obyvateľov, ktorí na dnom území žijú, riešenie protipovodňových opatrení, podpora inovácií a nových technológií, pomoc MSP pri zvyšovaní ich konkurencieschopnosti, rozvoj tradičných odvetví priemyslu v kraji (strojárstvo, textil, gumárenstvo, elektrotechnika a sklársky priemysel), zvýšenie exportu, zariadenia pre rozvoj podnikania, sila domácich podnikateľských subjektov, vznik nových pracovných miest, prepojenie škôl s podnikateľmi, prílev zahraničných investícií, efektívnejšie využívanie zdrojov vody a termálnych prameňov, podpora zelených investícií, rozvoj informačných technológií, kvalitná infraštruktúra v obciach, obnova historických a kultúrnych pamiatok, tendencie vývoja smerom k energetickej efektívnosti, využitie polohy kraja (logistika smerom západ- východ), dostatok kvalifikovanej pracovnej sily, rekvalifikácie, celoživotné vzdelávanie s prepojením na požiadavky trhu.

21. Očakávané vplyvy na úrovni regiónu: znižovanie miery nezamestnanosti a tým prispievanie k zníženiu populácie ohrozenej sociálnym vylúčením, zlepšenie podnikateľského prostredia a zvýšenie hospodárskeho rastu cez zavádzanie inovácií a vznik klastrov, podnikateľských inkubátorov, vedecko-technologických parkov, prípadne využitím existujúcich priemyselných parkov, konkurencieschopné poľnohospodárstvo a lesníctvo, zvýšenie adaptability pracovnej sily,

- zníženie množstva emisií, kde patrí TNSK medzi najväčších znečisťovateľov spomedzi všetkých krajov (hlavne oxidu siričitého), rozvoj Hornej Nitry vybudovaním dopravného prepojenia s Považím cez rýchlostnú cestu R2, zlepšenie dopravnej dostupnosti verejnou osobnou dopravou,

- rozvoj cestovného ruchu a turizmu v kraji, implementácia komplexných projektov, zvýšená kvalita ciest, príchod ďalších investorov do regiónu.

Priority TNSK v rámci prioritných oblastí (PO) v stratégii Európa 2020

22. Inteligentný rast: vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii

- podpora vytvárania nových pracovných miest v celom území kraja, prioritne v oblastiach s vysokou pridanou hodnotou a so zameraním prevažne do okresov postihnutých útlmom ťažby uhlia a výroby energie spaľovaním uhlia (okresy: Partizánske, Prievidza, Bánovce n/B, Považská Bystrica), vytvárať pracovné príležitosti najmä pre ekonomicky aktívne obyvateľstvo, ktoré dochádza za prácou do iných regiónov (približne 22 000 ekonomicky aktívneho obyvateľstva), najviac do Bratislavy a do susediacich krajov Českej republiky,

- inovačný potenciál regiónu by sa mal zamerať na inovácie tradičných odvetví priemyslu v Trenčianskom regióne (t. j. strojársky, elektrotechnický, textilný, gumársky, sklársky) a na oblasti lesného hospodárstva a poľnohospodárstva ako aj na vytváranie podmienok pre transformáciu upadajúcich odvetví (napr. baníctvo),

- podpora podnikania, podpora všetkých foriem koordinácie, komunikácie a kooperácie medzi podnikateľskými subjektmi v regióne (klastre, priemyselné parky, inkubátory, atď.), podpora MSP cez rôzne finančné nástroje (pôžičkové programy a pod.), skvalitnenie služieb pre MSP,

- podpora vzniku rôznych foriem spolupráce verejného a súkromného sektora vo všetkých oblastiach hospodárstva TNSK.

23. Udržateľný rast: podporovanie ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje

- podpora rastu konkurencieschopnosti poľnohospodárstva a lesníctva - zvyšovať efektívnosť poľnohospodárskej produkcie, adaptácia poľnohospodárstva na podmienky trhu (regionálna značka, ekologické poľnohospodárstvo a i.),

- podpora rastu v sektore služieb – prioritne služby v oblasti cestovného ruchu a kúpeľníctva (efektívnejšie využitie potenciálu CR, skvalitnenie služieb, podpora budovania turistickej infraštruktúry, využitie podzemných vôd, a i.),

- zvyšovanie kvality života – regenerácia sídiel, zabezpečenie dostupnosti kvalitných základných služieb (vzdelávanie, zdravotníctvo, sociálne služby), rast ekonomických a pracovných príležitostí, ochrana životného prostredia – ochrana vôd (budovanie a rekonštrukcia vodovodov, kanalizácií, ČOV, zabezpečenie územia z hľadiska ochrany pred povodňami), ochrana ovzdušia (zvýšenie energetickej hospodárnosti budov, využívanie obnoviteľných zdrojov energie), odpadové hospodárstvo (budovanie zariadení na zhodnocovanie odpadov, sanácia starých ekologických záťaží).

24. Inkluzívny rast: podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť

- budovanie cestných komunikácií nadregionálneho a regionálneho významu, modernizácia a rekonštrukcia ciest II. a III. triedy a miestnych komunikácií vrátane výstavby obchvatov miest

a obcí – prioritne vybudovanie rýchlostnej cesty R2 na cez územie TSK od diaľnice D1 s prepojením v okrese Prievidza na BBSK, budovanie a rekonštrukcia cyklotrás, vrátane budovania infraštruktúry pre nemotorovú cyklistickú dopravu v obciach a medzi obcami,

- rozvoj ľudských zdrojov cez systém celoživotného vzdelávania a cieľenej rekvalifikácie dostupnej pracovnej sily smerom k potrebám trhu práce, prepojenie vzdelávacích inštitúcií a programov s požiadavkami podnikov.

Konkurenčná výhoda Trenčianskeho samosprávneho kraja (TNSK)

25. Konkurenčná výhoda TNSK je tvorená tradíciou priemyslu, výhodnou geografickou polohou s nadregionálnymi väzbami na susediacu Českú republiku, cestnou a železničnou dopravnou infraštruktúrou na úrovni TEN-T (časť regiónu TNSK - Považie), primeranou technickou infraštruktúrou pre energetiku a životné prostredie, dostatkom kvalifikovanej pracovnej sily, prírodnými zdrojmi, kultúrnymi pamiatkami, kúpeľníctvom a značným potenciálom na rozvoj turizmu.

Vízia – rozvojový scenár mesta Nováky

26. Vízia rozvoja mesta Nováky nadväzuje na zhodnotenie faktorov, vzťahuje sa k dlhodobému horizontu (20 rokov, 2016-2020) a predstavuje **očakávaný stav**. Podľa Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (aktualizácia v máji 2014) sa očakáva, že regióny budú schopné efektívne **využívať svoj vnútorný potenciál ako svoju konkurenčnú výhodu** s cieľom zvyšovať kvalitu života obyvateľov a v rámci jednotlivých regiónov budú znižované vnútroregionálne rozdiely. Počas realizácie tejto stratégie regionálneho rozvoja bude pri plánovacích procesoch uplatňovaný integrovaný prístup orientovaný smerom k udržateľnému sociálnemu, ekonomickému, environmentálnemu a územnému rozvoju regiónov. Vízia v oblasti regionálneho rozvoja pre Slovensko s výhľadom do roku 2030 je nasledovná:

Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých občanov. Každý región bude využívať svoje danosti v prospech svojho udržateľného hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho a územného rozvoja a tým aj Slovenskej republiky, ako vyspelého, hospodársky, politicky a sociálne súdržného členského štátu Európskej únie.

27. Z hľadiska novej politiky miestneho rozvoja a jej súladu so stratégiou na národnej a nadnárodnej úrovni (a s ňou súvisiacej terminológie) je **pre mesto Nováky** navrhnutá vízia **rozvojového scenára** s dôrazom na využitie vnútorného potenciálu územia:

„Mesto Nováky je priemyselné, otvorené a bezpečné mesto priateľských, vzdelaných a pracovitých občanov s pozitívnym vzťahom k mestu. Priznaním svojej priemyselnej minulosti a cez svoju priemyselnú prítomnosť mesto realizuje novú etapu svojho rozvoja a využitím verejných a súkromných investícií dosahuje využitie miestneho vnútorného potenciálu pre zvyšovanie kvality života svojich obyvateľov.“

Strategický cieľ 2014-2020

28. V procese prípravy stratégie pre presnejšie potreby vzhľadom na programové obdobie Európskej únie (2014-2020) bol stanovený **strategický cieľ**, ktorý prispeje k naplneniu vízie rozvoja mesta Nováky v programovom období 2014-2020. Pre stanovenie strategického cieľa mesta Nováky bolo najpriateľnejšie prevziať filozofiu a snažiť sa priblížiť k strategickým cieľom vyplývajúcim z Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej aj NSRR, Uznesenie Vlády SR č. 222, máj 2014). Táto stratégia je v súlade s inými strategickými a koncepčnými dokumentmi (vrátane dokumentu Európa 2020), v oblasti politiky súdržnosti nadväzuje na Partnerskú dohodu SR na roky 2014–2020, v oblasti územného rozvoja je stratégia koordinovaná s Koncepciou územného rozvoja Slovenska.

Prostredníctvom nástrojov politiky rozvoja tento dokument nadväzuje aj na realizáciu rozvojových programov financovaných zo štátneho rozpočtu a doplnkových zdrojov financovania. Tento dokument zároveň hodnotí východiskový stav a predkladá princípy zásadného smerovania v prioritných oblastiach, na ktoré je potrebné v súlade so stratégiou Európa 2020 klásť v regionálnom rozvoji Slovenskej republiky hlavný dôraz.

29. Pre praktické uplatnenie tohto dokumentu (NSRR) na nižších úrovniach je dôležité, že uvádza hlavné faktory rozvoja regiónov Slovenska, analyzuje regionálne disparity, predkladá prognózu hospodárskeho vývoja v regiónoch Slovenska a určuje ukazovatele pre úroveň vyšších územných celkov. Takto sa Národná stratégia regionálneho rozvoja SR stáva záväzným programovacím dokumentom aj pre mesto Nováky. Pôvodný strategický cieľ (PHSR 2007-2013): Zvyšovanie životnej úrovne a kvality života obyvateľov mesta a zlepšovanie podnikateľského prostredia v meste.

30. Po zohľadnení vyššie uvedeného bol pripravený návrh aktualizovaného strategického cieľa mesta Nováky na roky 2014-2020 s rešpektovaním regionálnych ukazovateľov pre VÚC TSK. Navrhovaný strategický cieľ: **Strategickým cieľom rozvoja mesta Nováky na roky 2014-2020 je vytvoriť podmienky pre zvýšenie kvality života obyvateľov mesta, pre zvýšenie jeho konkurencieschopnosti a ekonomickej výkonnosti s vyváženým rozvojom oblastí trvale udržateľného rozvoja a rešpektovaním strategických cieľov VÚC TNSK.**

31. Stratégia zvolená na dosiahnutie strategického cieľa politiky miestneho rozvoja vychádza z poznania komplexných potrieb mesta a ich dôležitosti pre zabezpečenie kvality života jeho občanov. Do riešenia širokého spektra existujúcich rozvojových potrieb aktívne vstupujú viacerí aktéri (štát, miestna samospráva, súkromný sektor, mimovládne organizácie, občania atď.) s rôznymi kompetenciami, záujmami a finančnými zdrojmi. Preto stratégia vychádza z predpokladu, že príslušné orgány verejnej správy na národnej a regionálnej úrovni zabezpečia koordinovaný prístup pri realizácii intervencií na území kraja, ktorého predpokladom je vzájomná spolupráca a informovanosť kľúčových aktérov jeho rozvoja. Špecifická pozornosť v ďalšom postupe (program rozvoja) stratégii bude venovaný koordinácii intervencií spolufinancovaných zo zdrojov európskych fondov cez schválené operačné programy ako doplnkového zdroja financovania rozvojových zámerov mesta.

Prioritné oblasti – oblasti rozvoja miestnych politík

32. Prioritné oblasti (ďalej aj PO) pre mesto Nováky rešpektujú prioritné oblasti Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR s úpravami rešpektujúcimi úroveň miestnej samosprávy: prioritné oblasti PO2 Ekonomická výkonnosť a PO4 Poznatkovo orientovaná ekonomika boli zlúčené do jednej prioritnej oblasti PO 02 Ekonomická výkonnosť, konkurencieschopnosť hospodárstva a poznatkovo orientovaná ekonomika a v prioritnej oblasti PO4 Štrukturálne zmeny je táto doplnená o úroveň LAU (obce, verejná správa). Pre dlhodobú víziu aj pre rozvojový program mesta Nováky na roky 2014-2020 boli navrhnuté štyri oblasti rozvoja mesta Nováky: oblasť sociálnej politiky, oblasť hospodárskej politiky, oblasť environmentálnej politiky, oblasť inštitucionálna. Pre naplnenie vízie rozvoja mesta si mesto stanovilo štyri prioritné oblasti svojho rozvoja – oblasti rozvoja miestnych politík:

1. **sociálna oblasť,**
2. **ekonomická (hospodárska) oblasť vrátane dopravnej infraštruktúry,**
3. **environmentálna oblasť,**
4. **inštitucionálna oblasť.**

33. V oblastiach rozvoja miestnych politík (prioritných oblastiach) **bude mesto vytvárať podmienky** pre zvýšenie kvality života obyvateľov mesta, pre zvýšenie jeho konkurencieschopnosti a ekonomickej výkonnosti s vyváženým rozvojom oblastí trvale udržateľného rozvoja. V prioritných oblastiach rozvoja si mesto vo svojej stratégii **stanovilo strategické ciele a navrhlo opatrenia**, ktorými chce tieto strategické ciele dosiahnuť.

34. Cieľom miestnej sociálnej politiky **je starostlivosť o ľudské zdroje a zvyšovanie ich kvality takým spôsobom, aby sa z ľudských zdrojov stala konkurenčná výhoda Mesta Nováky**. Obsahom tejto oblasti je sociálna starostlivosť, kultúrna a zdravotnícka infraštruktúra, školstvo a vzdelávanie. **Ľudské zdroje predstavujú vnútorný potenciál – vedomosti, zručnosti, návyky, postoje k spoločnému rozhodovaniu a spoločnej zodpovednosti.**

Aktivita: zosúladienie terminológie a stratégie IPRM a komunitného plánu, dôkladná analýza ľudských zdrojov a jej porovnanie s prognózami a demografiou, SWOT, **určenie cieľových skupín**, analýza správ o výchovno-vzdelávacej činnosti vo väzbe na pripravované reformné kroky v racionalizácii siete škôl, analýza znevýhodnených skupín, aktívne využívanie národných projektov zamestnávania a sociálnej starostlivosti, spoločný postup s jednotlivými sociálno-ekonomickými partnermi pri využívaní nástrojov aktívnej politiky zamestnanosti a stratégií aktívneho starnutia, identifikácia plôch pre IBV a KBV

Integrovaný projekt: zlepšenie úrovne vzdelávania, analýza možností prepojenia na výskum a vývoj, revitalizácia centra mesta

Strategickí partneri: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, školy a školské zariadenia, zariadenia sociálnych služieb, Štátny fond rozvoja bývania

35. Cieľom miestnej ekonomickej politiky **je udržanie ekonomickej výkonnosti mesta, vytvorenie funkčného mestského centra a riešenie problémov dopravnej infraštruktúry**. Obsahom tejto oblasti je podnikateľské prostredie, dopravná infraštruktúra, výskum a inovácie, cestovný ruch a rekreácia.

Aktivita: zhodnotenie uskutočniteľnosti (feasibility) riešení nepriaznivej dopravnej situácie v meste (obchvat mesta), analýza možností napojenia sa na existujúce či plánované výskumno-vývojové štruktúry (inkubátory, technologické centrá a iné), systémová spolupráca so strategickými sociálno-ekonomickými partnermi už pri príprave jednotlivých projektov tejto oblasti do programu rozvoja, SWOT, spolupráca s regionálnymi štruktúrami (MAS, OOCR)

Integrovaný projekt: projekt využitia disponibilných priestorov mesta na podnikateľské účely, cestný obchvat mesta (sever - 2018)

Strategickí partneri: strategickí zamestnávateľia, Slovenská správa ciest, Národná diaľničná spoločnosť a.s.

36. Cieľom miestnej environmentálnej politiky **je starostlivosť o životné prostredie, využitie existujúcich zdrojov energie v kombinácii s obnoviteľnými zdrojmi energie**. Obsahom tejto oblasti je environmentálna infraštruktúra a OZE, odpadové hospodárstvo, ochrana ovzdušia a energetika.

Aktivita: komunikácia s existujúcimi štruktúrami v oblasti energetiky v regióne, hľadanie optimálnych modelov využitia klasických a obnoviteľných zdrojov energie pri zabezpečení energetickej sebestačnosti mesta, SWOT, identifikácia umiestnenia zberného dvora, zosúladienie terminológie a stratégie IPRM a programu odpadového hospodárstva

Integrovaný projekt: energetická sebestačnosť mesta

Strategickí partneri: energetické závody, spoločnosti podnikajúce v oblasti odpadového hospodárstva, vodárne a kanalizácie, Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Slovenský vodohospodársky podnik š.p.

37. Cieľom v oblasti inštitucionálnej je **skvalitňovanie verejnej správy a maximálne využitie miestnych zdrojov vo všetkých rozvojových oblastiach**. Obsahom tejto oblasti je efektívna verejná správa a štrukturálne zmeny.

Aktivita: podprogramy a prvky Programového rozpočtu mesta na roky 2016, 2017, 2018, program hospodárskeho rozvoja, memorandum o spolupráci, ÚPD

Integrovaný projekt: memorandum o spolupráci

Dokument IPRM končí návrhom miestnych rozvojových politík, na ktorý nadviaže Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) naplnením jednotlivých politík konkrétnymi projektmi. Podľa metodiky prípravy PHSR obsahuje analytickú, strategickú, programovú, realizačnú a finančnú časť - IPRM predstavuje úvod do analytickej časti a celú strategickú časť programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Vízia, strategický cieľ a ciele miestnych politík stanovené v IPRM by sa mali zosúladiť a objaviť v tematických rozvojových dokumentoch mesta v rovnakom znení – IPRM, PHSR, program odpadového hospodárstva, komunitný plán, programový rozpočet, program rozvoja bývania.

Tabuľka 1 Prehľad opatrení miestnej rozvojovej politiky

Miestne rozvojové politiky – prioritné oblasti			
Prioritná oblasť - Sociálna	Prioritná oblasť - Ekonomická	Prioritná oblasť - Environmentálna	Prioritná oblasť - Inštitucionálna
Sociálna starostlivosť	Podnikateľské prostredie a MSP	Environmentálna infraštruktúra a OZE	Efektívna verejná správa
Sociálna, kultúrna a zdravotnícka oblasť	Dopravná infraštruktúra	Odpadové hospodárstvo	Štrukturálne zmeny
Školstvo a vzdelávanie	Výskum, vývoj a inovácie	Ochrana ovzdušia a energetika	
	Cestovný ruch a rekreácia		

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 2 Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Stratégia Európa 2020	2020	európska	www.mindop.sk
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)	2030	národná	www.mindop.sk
Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001- záväzná časť v znení KURS 2011	2030	národná	www.mindop.sk
Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike	2020	národná	www.vlada.gov.sk
Národná stratégia na ochranu detí pred násilím	2015	národná	www.vlada.gov.sk
Národná stratégia pre globálne vzdelávanie na obdobie rokov 2012-2016	2016	národná	www.statpedu.sk
Územný plán VÚC TNSK a Územný plán VÚC TNSK - zmeny a doplnky 2/2011	2015	regionálna	www.tsk.sk
Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií Trenčianskeho samosprávneho kraja	2015	regionálna	www.tsk.sk
Program odpadového hospodárstva Trenčianskeho kraja	2015	regionálna	www.minv.sk
Správa o naplňaní priorít a cieľov Národnej stratégie regionálneho rozvoja Trenčianskeho kraja	2014	regionálna	www.mindop.sk

Zdroj: vlastné spracovanie

Integrovaný plán rozvoja mesta Nováky

Spracovateľ: JA-BL-KO ct., s.r.o., PaedDr. Jaroslav Zerola, Ing. Kornel Ács

Skratky, komentáre a podklady (Nariadenie EÚ 1303/2013 o spoločných ustanoveniach bez príloh)

Použité skratky

CLLD	komunitne vedený miestny rozvoj
EFRR	Európsky fond regionálneho rozvoja
EÚ	Európska únia
EPFRV	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
ES	Európske spoločenstvo
ESF	Európsky sociálny fond
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
IPRM	Integrovaný plán rozvoja mesta
IROP	Integrovaný regionálny operačný program
IÚI	integrovaná územná investícia
IÚS	integrovaná územná stratégia
KURS	Koncepcia územného rozvoja Slovenska
MAS	miestna akčná skupina
NFP	nenávratný finančný prostriedok
OP	operačný program
OP ĽZ	Operačný program Ľudské zdroje
PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
PRV	Program rozvoja vidieka SR 2014 – 2020
PZ	projektový zámer
RIÚS	regionálna integrovaná územná stratégia
RO	riadiaci orgán
SO/RO	sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom
TURM	trvalo udržateľný rozvoj miest
ÚPD	územnoplánovacia dokumentácia
VÚC	vyšší územný celok

Komentáre

Integrovaný prístup k miestnym politikám rozvoja

Integrovaný prístup podčiarkuje skutočnosť, že podpora rozvoja si vyžaduje úzku koordináciu verejných politík. K rozvoju môžu prispievať napríklad investície do infraštruktúry aj investície do vzdelania a inovácie. Takáto koordinácia sa však môže účinne realizovať len na regionálnej úrovni, pretože v regiónoch pôsobia veľmi odlišné faktory rastu. Politika súdržnosti sa preto opiera predovšetkým o stratégie integrovaného regionálneho rozvoja.

Cieľmi všetkých rozvojových politík sú spravodlivosť a účinnosť: sociálne začlenenie, ktoré sa týka viacerozmerných aspektov ľudského blahobytu, a plné využitie možností, čo súvisí s efektívnosťou. Otázka potom znie: „Nie je vari pravda, že samotné príčiny neúspechu pri dosahovaní sociálneho začlenenia vysvetľujú aj neúspech pri dosahovaní úplného využitia kapacít?“

Skutočne je pravda, že tam, kde sú slabé inštitúcie aj kapacity, sú obmedzené aj možnosti inovátorov skutočne sa uplatniť, a tendencia je skôr taká, že „stará garda“ zostane na mieste, čo vedie **k inštitucionálnej stagnácii**. Vhodne využitá lokalizovaná politika zmení inštitúcie a ovplyvní inováciu – ale len v dlhodobom horizonte. Hoci príčiny môžu byť rovnaké, neplatí, že zlepšením začlenenia sa nevyhnutne posilnia kapacity alebo naopak. Príliš dlho sme sociálnu agendu skrývali za agendu efektívnosti a tvrdili sme, že môžeme robiť oboje naraz. Je to však inak. Navyše – a čo je dôležitejšie – nie je pravda, že zásahy, ktoré najlepšie riešia jeden problém, sú najlepšie aj na riešenie ďalších problémov. Konkrétny príklad: Predstavte si mesto s priemyselnou minulosťou, ktorý trápí zlý vzdelávací

systém a plánuje investovať regionálne fondy na zlepšenie kvality ponúkaného vzdelávania. Je tu dvadsať najlepších žiakov, potenciálne vynikajúcich univerzitných študentov, ktorí potrebujú, aby sa ponúkané študijné programy výrazne zlepšili. A potom je tu väčšina absolventov, ktorí školu ukončia bez kvalifikácie vo veku 16 rokov. Ako nasmerovať financie? Ak investujete do akademicky nadaných a ich možností a nápadov, zabezpečíte pozitívny vplyv na výskum a inovácie s krátkou návratnosťou. To zvýši konkurencieschopnosť tohto regiónu. Ak investujete do nekvalifikovaných absolventov, neurobíte nič, čo by riešilo inovácie v regióne, ale ohromne prispeje k sociálnej inklúzii, pretože títo ľudia budú o dva-tri roky lepšími občanmi a bude sa im aj ich okoliu lepšie dariť.

Rozvoj zahŕňa oba aspekty a politika súdržnosti by mala taktiež zahŕňať obe tieto stránky, ale mali by byť riešené prostredníctvom jasne definovaných, samostatných zásahov, ktoré sú jasne stanovené ako opatrenia pre tú či onú oblasť. Uvedený prístup má ešte jeden dôvod, ktorý súvisí s dosahovaním výsledkov. Ak budeme obe stránky riešiť naraz, verejná správa na miestnej úrovni nepovie veľmi jasne, na čo sa sústreďí. Takto sa vyhnú monitorovaniu a overeniu výsledkov a jasnému stanoveniu priorít.

Mesto Nováky sa snaží využiť integrovaný prístup pre jasné zadefinovanie budúceho rozvoja a pristúpilo k IPRM ako predpríprave dôkladného a nadčasového programu rozvoja, ktorý neovplyvnia budúce politické medzníky a časove prekročí rámec programového obdobia 2014-2020.

Aká je pridaná hodnota integrovaného prístupu

K úspešnému hospodárskemu rozvoju aj na lokálnej úrovni môžu prispieť dva aspekty integrácie. Prvým z nich je **prepojenie rôznych „sfér“ ekonomiky a všetkých miestnych politík (sociálna, ekonomická, environmentálna)**. Bývanie, doprava, zamestnanosť, kvalita životného prostredia a rad sociálnych prvkov – to všetko vzájomne pôsobí a ovplyvňuje hospodársky rozvoj. **Napriek tomu sa kompetencie z administratívnych dôvodov neustále delia do samostatných oblastí a štruktúra riadenia a financovania v štátnej správe a územnej samospráve je nejednotná.** Rozvíjanie takto rozdelených spoločných priorít nie je nikdy ľahké, pretože každá oblasť a každá inštitúcia má vlastné ciele, priority a rozpočet. V regionálnom hospodárskom rozvoji však treba zistiť, ako sa tieto inštitucionálne oddelené prvky vzájomne ovplyvňujú. Základnú architektúru hospodárstva vytvárajú kľúčové väzby **medzi trhmi práce a trhmi s bývaním**. Toto prepojenie potvrdzuje potrebu začlenenia dopravných politík – a to sa nie každému subjektu miestnej politiky darí.

Druhým prínosom je ústredné postavenie priestoru a územia v agende. Hospodársky rozvoj všetkých aktérov núti, aby sa stali geografi a uznávali význam priestoru. Regionálne agentúry či miestne úrady v súčasnosti čelia úlohe integrovať pôvodne samostatné hospodárske miestne stratégie, ktoré boli vytvorené bez zohľadnenia priestoru, s priestorovými stratégiami, do ktorých patrí aj politika bývania. Nejde o jednoduchý proces. Tvorcovia politík sú nútení určiť najrelevantnejší plán a selektívnejšie voliť investičné priority. Pri integrácii hospodárskej a priestorovej stratégie (ÚPD mesta) je ťažšie vyhnúť sa prioritám. Zároveň sa tým zdôrazňuje význam územného plánovania na báze mesto – región namiesto administratívne určeného geografického usporiadania podľa okresov alebo oficiálnych regiónov. Celky typu mesto sú vhodnejšie, pretože sú definované funkčne tak, aby niesli stopu industriálnej minulosti, ktorá môže byť hnacou silou postindustriálnej ekonomiky. **A to súvisí s tretím aspektom integrovaného prístupu hlavne v lokalitách s priznanou priemyselnou minulosťou.**

Tretím prínosom je **jednoznačné stavenie na miestnej identite v lokalitách**, v ktorých sa táto identita objaví a obyvatelia ju akceptujú. Hľadanie miestnej identity úzko súvisí s celkovými **víziami rozvoja** a všetkými prioritami či strategickými cieľmi a je nevyhnutné ich začleniť do širších rámcov v regionálnom kontexte na základe rozvojových faktorov a limitov identifikovaných v národnej alebo regionálnej stratégii. Miestna identita je hlavným nástrojom na zmysluplný rozvoj aj po ukončení štrukturálnej pomoci EŠIF po programovom období 2014-2020. Práve hľadanie miestnej identity a naplnenie stratégie miestneho rozvoja môže byť predmetom strategického rozvojového dokumentu lokálnej

úrovne, ak ešte neexistujú dokumenty vyššieho rádu (PHSR VUC) ani integrované stratégie (RIUS). **To je aj prípad IPRM Mesta Nováky, ktorý je podstatnou časťou budúceho PHSR mesta a vychádza z metodiky prípravy RIUS tak, aby zohľadnil intervenčnú logiku očakávaných výstupov integrovaného prístupu na regionálnej úrovni.**

Integrovaný prístup na regionálnej úrovni a väzby na IPRM Mesta Nováky

Regionálna integrovaná územná stratégia je plánovacím a realizačným nástrojom pre aplikáciu integrovaného prístupu, ktorý sa bude uplatňovať pri realizácii IROP v programovom období 2014 - 2020. **Metodika RIÚS zohľadňuje princípy pre integrovaný prístup definované v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013¹ (viď prílohu v podkladoch),** kde sú zakotvené zásady partnerstva a integrovaný prístup k územnému rozvoju a tiež nariadenia upravujúce špecifiká pre jednotlivé fondy. Integrovaný prístup možno chápať v dvoch rovinách. Prvá z nich je prierezové zapojenie všetkých relevantných aktérov do strategického plánovania a riadenia, druhá rovina predstavuje plánovanie a realizáciu obsahovo prepojených a vzájomne previazaných jednotlivých druhov rozvojových cieľov a opatrení v konkrétnych územných úrovniach. V optimálnom prípade dochádza k prelínaniu oboch týchto úrovní. Východiská pre realizáciu integrovaného prístupu v SR zakotvuje Partnerská dohoda SR na roky 2014-2020 (ďalej iba „Partnerská dohoda SR“), v ktorej sú popísané všetky tri základné spôsoby realizácie integrovaného prístupu v zmysle legislatívy EÚ pre nové programové obdobie 2014 – 2020:

- integrované územné investície,
- trvalo udržateľný rozvoj miest ,
- komunitne vedený miestny rozvoj.

Integrované územné investície (ďalej iba „IÚI“) predstavujú prvok strategického a výsledkovo orientovaného prístupu s cieľom riešiť potreby a výzvy regiónov podľa ich špecifických potrieb. V podmienkach SR budú IÚI realizované formou **regionálnych integrovaných územných stratégií** na úrovni regiónu NUTS III. RIÚS je možné vnímať ako aplikáciu integrovaného prístupu prostredníctvom integrovaných územných investícií definovaných v čl. 36 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013. Cieľom IROP je dosiahnutie prostredníctvom RIÚS čo najväčšie synergické efekty na území. V nadväznosti na dosiahnutie územnej koncentrácie zdrojov EÚ budú RIÚS pokrývať celé územie SR tak, aby ich rozvojové zámery vychádzali zo špecifických potrieb regiónov a funkčného využitia územia a mali dopad pre čo najväčšiu skupinu obyvateľov. **Trvalo udržateľný rozvoj miest** (ďalej iba „TURM“) je v zmysle článku 7 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1301/2013 zo 17. decembra 2013¹ založený za realizácii integrovaných stratégií zameraných na riešenie hospodárskych, environmentálnych, klimatických, demografických a sociálnych problémov mestských oblastí, pričom minimálne 5 % zdrojov EFRR vyčlenených pre každý členský štát je potrebné investovať do opatrení týkajúcich sa TURM. V súlade s Partnerskou dohodou SR bude TURM v SR aplikovaný prostredníctvom IÚI financovaných z prioritných osí IROP ako súčasť RIÚS.

Podpora do ostatných identifikovaných oblastí prespievajúcich do TURM, ktoré IROP tematicky nepokrýva, a teda nad rámec článku 7 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1301/2013, môže byť zabezpečená z príslušných operačných programov prostredníctvom mechanizmu zvýhodňovania žiadostí o NFP prispievajúcich k TURM vo výberovom procese, resp. prostredníctvom vyhlasovania priamo cielených výziev na realizáciu opatrení TURM.

Miestny rozvoj vedený komunitou² (ďalej len „CLLD“) je nástrojom pre zapojenie občanov na miestnej úrovni pre lepšie riešenie sociálnych, environmentálnych a ekonomických výziev. Ide o prístup s relatívne malými finančnými investíciami, realizované operácie majú predovšetkým lokálny charakter, ale môžu mať podstatný vplyv na život ľudí v danom území.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1301/2013 zo 17. decembra 2013 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a o osobitných ustanoveniach týkajúcich sa cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1080/2006.

² CLLD je definovaný v článkoch 32-35 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013.

Prístup CLLD vychádza z prístupu LEADER založeného na MAS a stratégiách miestneho rozvoja.

Na podporu CLLD sa bude využívať EPFRV prostredníctvom PRV (prístup LEADER) a EFRR prostredníctvom IROP. CLLD však nie je súčasťou RIÚS. Pokiaľ bude na danom území zriadená MAS implementujúca príslušnú stratégiu miestneho rozvoja, územne sa bude prekryvať s časťou územia RIÚS. Z dôvodu zamedzenia duplicity podpory je deliaca línia medzi stratégiami miestneho rozvoja a RIÚS vymedzená rámcovo na úrovni veľkosti projektu - prostredníctvom RIÚS by mali byť podporované investične náročnejšie projekty a projekty so subregionálnym a regionálnymi dopadom; prostredníctvom CLLD projekty menšieho rozsahu s miestnym dopadom. Pre RIÚS vychádzajúce z IROP sú v programovom období 2014-2020 relevantné IÚI na úrovni NUTS III a IÚI na úrovni funkčných mestských oblastí (TURM). V programovom období 2014-2020 bude v IROP integrovaný prístup aplikovaný prostredníctvom **regionálnych integrovaných územných stratégií**. RIÚS ako plánovací a realizačný nástroj bude zahŕňať IÚI v danom regióne vrátane IÚI pre TURM³. Celkovo bude vypracovaných 8 RIÚS na úrovni NUTS III (vrátane Bratislavského kraja), čím bude pokryté územie celej SR. RIÚS má predovšetkým jeden zdroj financovania, a to prostriedky EŠIF (IROP) vrátane povinného spolufinancovania z národných zdrojov. Na základe RIÚS sa budú realizovať IÚI na úrovni regiónu na základe individuálnych projektov, ktorých vzájomná integrácia prispieva k plneniu cieľov danej RIÚS. RIÚS bude predstavovať istú formu akčného plánu predovšetkým implementácie IROP v danom regióne definujúceho konkrétne plánované opatrenia s dôrazom na integrovaný prístup pre rozvoj územia. Vstupnými dokumentmi pre RIÚS sú programy hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávnych krajov, miest a obcí dotknutého územia, územné plány, iné strategické dokumenty, relevantné národné rozvojové stratégie a koncepcie a sektorové stratégie apod.

Štruktúra dokumentu RIÚS

S cieľom aplikácie unifikovaných postupov pri realizácii RIÚS a následnom monitorovaní a hodnotení RIÚS, RO pre IROP stanovuje záväznú rámcovú štruktúru obsahu dokumentu RIÚS⁴. Osobitnou časťou dokumentu RIÚS je integrovaná územná stratégia pre trvaloudržateľný rozvoj miest, pokrývajúca územie funkčnej mestskej oblasti v rámci daného regiónu NUTS III.

Regionálna integrovaná územná stratégia na úrovni NUTS III regiónu

- I. Úvod
- II. Analytická časť (analýza)
- III. Návrhová časť (stratégia)
- IV. Vykonávací časť (indikatívny akčný plán)

I. Úvod

Úvodná časť stručne popisuje:

- účel a ciele dokumentu RIÚS,
- stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy RIÚS,
- stručné zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov,
- stručný popis inštitucionálneho a časového zabezpečenia prípravy a realizácie RIÚS (podrobnejšie zoznamy napr. partnerov, počet a obsadenie odborných poradných skupín, a pod. sú uvedené v prílohách RIÚS).

II. Analytická časť (analýza)

Analytická časť RIÚS poskytuje vstupné údaje pre ďalšie časti RIÚS a predstavuje popis profilu regiónu. Analýza musí byť spracovaná ako rozvojová a inovačná, s jasnou väzbou na

³ V zmysle Partnerskej dohody SR sú mestské oblasti vymedzené na úrovni prvej skupiny centier osídlenia prvej úrovne (krajské mestá) spolu s jadrovým pásmom ťažísk osídlenia prvej úrovne v zmysle KURS 2001 v znení KURS 2011. TURM bude v IROP aplikovaný v prípade 8 krajských miest a ich zázemí: Banská Bystrica, Bratislava, Košice, Nitra, Prešov, Trenčín, Trnava a Žilina.

⁴ Štruktúra RIÚS vychádza zo štruktúry OP pre programové obdobie 2014-2020.

strategickú (návrhovú) a vykonávaciu časť. Po obsahovej stránke nemusí byť rozsah analýzy obmedzený len na tie oblasti, ktoré sú súčasťou IROP, ale môže byť širšia, s cieľom vytvorenia globálneho pohľadu na región a identifikovanie jeho jasného profilu.

Posudzovanie regiónu by malo byť založené na globálnom socioekonomickom prístupe k regiónu so zameraním na jeho predchádzajúci vývoj a súčasný stav. Cieľom analýzy je skúmanie prostredia, miestnej ekonomiky a jeho postavenie v širšom ekonomickom celku, t. j. jednotlivých socioekonomických javov vzájomnej súvislosti (integrovane).

Kvantitatívnu analýzu je potrebné obmedziť na popis kľúčových ekonomických a demografických ukazovateľov a trendov na úrovni okresu. Pokiaľ sú porovnávané mestá, je vhodné porovnávať ich s podobne veľkými jednotkami, ktoré sú z hľadiska ekonomiky konkurenčné. Za adekvátne hodnotiace obdobie sa považuje časový rad 2008 - 2012 s výnimkou údajov zo sčítania obyvateľov, domov a bytov 2001, 2011.

Analytická časť by mala obsahovať najmä:

- **popis územia** – všeobecná charakteristika, popis špecifik územia, charakter územia (mestský, vidiecky, hornatý, a pod.);
- **obyvateľstvo** – vývoj osídlenia, veková štruktúra, vzdelanostná štruktúra (záväzné dáta pre vyhodnotenie súčasného stavu vývoja počtu obyvateľov v rokoch s rozdelením ženy/muži, vývoj počtu obyvateľov podľa rodovej príslušnosti, veková štruktúra obyvateľstva s rozdelením ženy/muži, vzdelanostná štruktúra obyvateľstva s rozdelením ženy/muži, hustota osídlenia územia (počet obyvateľov na km²), počet domácností, príjem domácností, výdavky domácnosti, bývanie a jeho štruktúra, a pod.;
- **ekonomická štruktúra** (činnosť) – počty a štruktúra ekonomických subjektov podľa NACE, počty zamestnancov, produkcia v Euro, zamestnanosť a nezamestnanosť v okresoch, dochádzka za prácou, zhodnotenie potenciálu (kapitálu) regiónu (suroviny, ľudský kapitál, finančný kapitál) s ohľadom na jeho ďalší rozvoj, a pod.;
- **vybavenosť územia a služby** – počet a druh zariadení sociálnych služieb a sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately, počet klientov zariadení, právna forma zariadení, analýza dopytu po takýchto službách; zariadeniami starostlivosti o deti do 3 rokov a dopytu po týchto zariadeniach; vybavenosť územia vzdelávacími zariadeniami (materská škola, základná škola, stredné školstvo, vysoké školy), počty zariadení, kapacita zariadení, zameranie škôl, profil absolventov, úspešnosť absolventov, kvalita vzdelávania, dopyt po službách, ak sa dá ekonomická a energetická náročnosť zariadení, resp. kumulované údaje; vybavenosť územia kultúrnymi a prírodnými pamiatkami a zariadeniami (pri nich uviesť návštevnosť, využitie, atď.); zdravotnícke zariadenia, druh, počet, kapacita, obsluhnosť, dopyt po týchto službách; ďalšia infraštruktúra poskytujúca verejné služby pre obyvateľov územia, napr. spoločné úradovne, úrady, a pod.;
- **dopravná obsluhnosť** území - hustota cestnej, železničnej a vodnej siete (ak sa dá tak aj podľa klasifikácie) v km, bezpečnosť na cestách (nehody na cestách), vyťaženosť cestnej, železničnej, leteckej a vodnej dopravy, podiel osobnej a nákladnej dopravy na celkovej preprave, finančné ukazovatele (ročné náklady na opravu a budovanie technickej infraštruktúry za obdobie 2008 - 2012), počet poskytovateľov dopravných služieb v území, počet prepravených osôb a tovarov; v mestách a prímestských regiónoch charakterizovať mestskú hromadnú a integrovanú dopravu, cyklistickú dopravu (počet, dĺžka v km, charakter);
- **technická infraštruktúra** - dĺžka siete odpadových vôd, počty prípojok, dĺžka kanalizačnej siete bez prípojok, podiel obyvateľstva napojených na verejnú kanalizáciu, dĺžka siete verejných vodovodov, počet prípojok, dĺžka vodovodnej siete bez prípojok, podiel obyvateľstva zásobovaných vodou z verejného vodovodu, počet ČOV, množstvo čistených odpadových vôd za obdobie 2008 – 2012;
- **životné prostredie** – počet a výmera CHKO, NP, územia NATURA 2000, ďalšie územia so špeciálnym chráneným režimom, povrchové vody a povodňové oblasti, znečistenie ovzdušia;
- **aktéri** – subjekty a organizácie aktívne sa podieľajúce na rozvoji územia.

Všetky údaje by mali sledovať časový rad 2008 – 2012, čo je veľmi dôležitý údaj pre tvorbu a prípravu PHSR aj IPRM mesta Nováky – v prípade, že koordinácia a časovanie jednotlivých strategických dokumentov nie je nastavené, je dôležité vychádzať z rovnakých zdrojov. V prípade, že pri niektorých oblastiach sú k dispozícii dáta za rok 2013, je potrebné aj tieto zohľadniť v analýze. V analýze je vhodné použiť tabuľky, grafy a ďalšie znázornenia. Každá tematická časť by mala obsahovať zhrnutie v podobe hlavných identifikovaných výziev a príležitostí. Pri štruktúrovaní analytickej časti je potrebné vziať do úvahy tematickú koncentráciu, t. j. obsahové zameranie tematických cieľov v zmysle legislatívy EÚ pre nové programové obdobie 2014-2020.

Okrem vyššie uvedených dát a analýz je potrebné identifikovať **rozvojové faktory a predpoklady a limitujúce faktory regiónu⁵** – táto časť analýzy bola prevzatá do IPRM z Aktualizovanej národnej stratégie regionálneho rozvoja a je syntézou identifikovaných skutočností o danom území. Pre komplexný pohľad na rozvojové možnosti regiónu je súčasťou tejto časti aj definovanie negatívnych vplyvov, obmedzení a možných rizík dosiahnutia cieľov - **SWOT analýza**. V analytickej časti je potrebné uviesť aj predpokladané zdroje financovania rozvojových priorít identifikovaných na základe analýzy. Plánovaným zdrojom finančných prostriedkov môže byť nielen IROP, ale aj iné OP, finančné mechanizmy/granty, úverové zdroje apod.

Pre pochopenie celkovej filozofie tvorby IPRM a jeho celkového rámca je nevyhnutné sa zoznámiť aj s nariadením EÚ o spoločných ustanoveniach. V posledných rokoch sa v európskej politike súdržnosti prijal nový model regionálneho hospodárskeho rozvoja. Ten sa vyvinul z politiky zameranej na kompenzáciu regiónov za ich znevýhodnenia na politiku určenú na zlepšenie regionálnej konkurencieschopnosti a rastu. A práve tu môže byť integrovaný prístup veľmi cenný. Vyčlenenie jednej oblasti politiky, napr. dopravy, nemá význam, ak sa neprihliada na environmentálne, sociálne a iné oblasti hospodárskej politiky. Nedávne výskumy ukázali, že hospodársky rast nezávisí len od dostupnosti zdrojov, ale od toho, ako efektívne riadiť faktory rastu, ktoré od seba vzájomne závisia. V správe organizácie OECD za rok 2009 sa napríklad uvádza, že zlepšenie samotnej infraštruktúry nemusí automaticky viesť k vyššiemu rastu. V kombinácii so zlepšením vzdelania a inovácií sa však zvyšuje vplyv investície do infraštruktúry na hospodársky rast. Podobne ani koncentrácia výskumu a vývoja v jednej konkrétnej oblasti alebo regiónu nemusí nevyhnutne znamenať, že príslušné výhody sa prejavujú iba v rámci daného regiónu. Výsledky jedného regiónu v jednom konkrétnom sektore môžu byť často úzko previazané s výsledkami v inej oblasti. V tejto súvislosti je preto potrebné, aby regionálne stratégie hospodárskeho rozvoja nevznikali izolovane. Celkovým cieľom európskej politiky súdržnosti bolo vždy podporovať harmonický rozvoj Únie a jej regiónov. V tomto smere významne prispieva k trom strategickým cieľom stratégie Európa 2020, ktorými sú:

- inteligentný rast prostredníctvom zvyšovania konkurencieschopnosti najmä v menej rozvinutých regiónoch,
- inkluzívny rast prostredníctvom podpory zamestnanosti a zlepšenia sociálneho zabezpečenia ľudí,
- ekologický rast prostredníctvom ochrany a zlepšenia kvality životného prostredia.

⁵ Pod pojmom rozvojové faktory rozumieme všetky javy, ktoré môžu v pozitívnom, alebo negatívnom zmysle ovplyvniť socioekonomický rozvoj regiónu a zlepšiť jeho konkurencieschopnosť a prosperitu – ide o definovanie konkurenčných výhod a nevýhod.

Prílohy

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) č. 1303/2013
zo 17. decembra 2013,

ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,
so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 177,
so zreteľom na návrh Európskej komisie,
po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,
so zreteľom na stanoviská Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru [\(1\)](#),
so zreteľom na stanoviská Výboru regiónov [\(2\)](#),
so zreteľom na stanoviská Dvora audítorov [\(3\)](#),
konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,
keďže:

- (1) V článku 174 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovuje, že Únia sa v záujme posilnenia svojej hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti má zameriavať na znižovanie rozdielov medzi úrovňami rozvoja rôznych regiónov a zaostalosti najviac znevýhodnených regiónov alebo ostrovov, a že osobitná pozornosť sa má venovať najmä vidieckym regiónom, regiónom zasiahnutým zmenami v priemysle a regiónom závažne a trvalo znevýhodneným prírodnými a demografickými podmienkami. V článku 175 ZFEÚ sa vyžaduje, aby Únia podporovala dosahovanie týchto cieľov prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu, usmerňovacej sekcie, Európskeho sociálneho fondu, Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskej investičnej banky a ďalších nástrojov.
- (2) S cieľom zlepšiť koordináciu a harmonizovať vykonávanie fondov, ktoré poskytujú podporu v rámci politiky súdržnosti, konkrétne Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR), Európskeho sociálneho fondu (ESF) a Kohézneho fondu s fondmi určenými na rozvoj vidieka, konkrétne Európskeho poľnohospodárskeho fondu na rozvoj vidieka (EPFRV), a námorného a rybárskeho sektora, konkrétne opatrení financovaných na základe spoločného riadenia v Európskom námornom a rybárskom fonde (ENRF), by sa pre všetky tieto fondy (ďalej len „európske štrukturálne a investičné fondy alebo EŠIF“) mali stanoviť spoločné ustanovenia. Okrem toho, toto nariadenie obsahuje všeobecné ustanovenia, ktoré sú spoločné pre EFRR, ESF a Kohézny fond, ale nevzťahujú sa na EPFRV a ENRF, ako aj všeobecné ustanovenia uplatniteľné na EFRR, ESF, Kohézny fond a ENRF, ale nevzťahujú sa na EPFRV. V dôsledku osobitostí, ktoré existujú pre každý EŠIF, by sa mali v samostatných nariadeniach určiť osobitné pravidlá pre jednotlivé EŠIF, ako aj pre cieľ Európska územná spolupráca v rámci EFRR.
- (3) V súlade so závermi Európskej rady zo 17. júna 2010, ktorými sa prijala stratégia Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, by Únia a členské štáty mali dosahovať inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast a súčasne podporovať harmonický rozvoj Únie a znižovať regionálne rozdiely. EŠIF by mali zohrávať významnú úlohu pri dosahovaní cieľov stratégie Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu.
- (4) Čo sa týka spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP), výrazné synergické účinky sa už dosiahli prostredníctvom harmonizácie a zosúladenia pravidiel riadenia a kontroly pre prvý pilier (Európsky poľnohospodársky záručný fond -EPZF) a druhý pilier SPP (EPFRV). Preto by sa malo zachovať silné prepojenie medzi EPZF a EPFRV a zachovať štruktúry, ktoré už v členských štátoch existujú.
- (5) Najvzdialenejšie regióny by mali mať prospech z osobitných opatrení a z dodatočného financovania na vyváženie ich štrukturálnej sociálnej a hospodárskej situácie spolu so znevýhodneniami vyplývajúcimi z faktorov uvedených v článku 349 ZFEÚ.
- (6) Najsevernejšie regióny s veľmi nízkou hustotou obyvateľstva by mali mať prospech z osobitných opatrení a dodatočného financovania na vyváženie závažných a prírodných alebo demografických znevýhodnení uvedených v článku 2 protokolu č. 6 Aktu o pristúpení z roku 1994.
- (7) S cieľom zabezpečiť správny a jednotný výklad ustanovení a prispieť k právnej istote pre členské štáty a prijímateľov je potrebné vymedziť určité pojmy používané v tomto nariadení.
- (8) V prípade, že je pre Komisiu stanovená časová lehota na prijatie alebo zmenu určitého rozhodnutia v súlade s týmto nariadením, časová lehota na prijatie alebo zmenu takéhoto rozhodnutia by

nemala zahŕňať obdobie začínajúce dátumom, keď Komisia zaslala svoje pripomienky členskému štátu, a trvajúce dovtedy, kým členský štát na tieto pripomienky neodpovedal.

- (9) Toto nariadenie pozostáva z piatich častí, z ktorých prvá stanovuje predmet úpravy a vymedzenia pojmov, druhá obsahuje pravidlá uplatniteľné na všetky EŠIF, tretia obsahuje ustanovenia, ktoré sa vzťahujú len na EFRV, ESF a Kohézny fond (ďalej len „fondy“), štvrtá obsahuje ustanovenia, ktoré sa vzťahujú iba na fondy a na ENRF, a piata obsahuje záverečné ustanovenia. Na zabezpečenie súladu pri výklade rôznych častí tohto nariadenia a medzi týmto nariadením a nariadeniami o jednotlivých fondoch je dôležité jasne stanoviť vzťahy medzi nimi. Okrem toho osobitné pravidlá ustanovené v osobitných pravidlách pre jednotlivé fondy môžu byť doplnkové, ale mali by sa odchyľovať od zodpovedajúcich ustanovení v tomto nariadení len vtedy, ak je takáto odchýlka osobitne stanovená v tomto nariadení.
- (10) Podľa článku 317 ZFEÚ a so zreteľom na spoločné riadenie by sa mali určiť podmienky, za ktorých môže Komisia vykonávať svoju zodpovednosť za plnenie rozpočtu Únie, a mala by sa spresniť zodpovednosť vyplývajúca pre členské štáty. Uvedené podmienky by mali umožniť, aby sa Komisia uistila, že členské štáty využívajú EŠIF zákonne a správne, a v súlade so zásadou riadneho finančného hospodárenia v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (4) (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“). Členské štáty na príslušnej územnej úrovni v súlade s ich inštitucionálnym, právnym a finančným rámcom a orgány, ktoré na tieto účely určili, by mali byť zodpovedné za vypracúvanie a vykonávanie programov. Uvedené podmienky by mali tiež zabezpečovať, aby sa venovala pozornosť potrebe zaistiť komplementárnosť a konzistentnosť príslušnej intervencie Únie, dodržiavaniu zásady proporcionality a zohľadneniu celkového cieľa znížiť administratívnu záťaž.
- (11) Pre partnerskú dohodu a pre každý program osobitne by každý členský štát mal utvoriť partnerstvo so zástupcami príslušných regionálnych, miestnych orgánov verejnej správy, orgánov mestskej samosprávy a ostatných orgánov verejnej správy; hospodárskych a sociálnych partnerov a ostatných príslušných subjektov, ktoré zastupujú občiansku spoločnosť, vrátane partnerov z oblasti ochrany životného prostredia, mimovládnych organizácií a subjektov zodpovedných za presadzovanie sociálneho začlenenia, rodovej rovnosti a zabraňovanie diskriminácii vrátane „zastrešujúcich organizácií“ takýchto orgánov a subjektov, kde je to vhodné. Účelom tohto partnerstva je zabezpečiť dodržiavanie zásad viacúrovňového riadenia, a subsidiarity a proporcionality a špecifiká rôznych inštitucionálnych a právnych rámcov jednotlivých členských štátov, ako aj zabezpečiť, aby sa zainteresované strany stotožnili s plánovanými intervenciami, a vychádzať zo skúseností a know-how príslušných aktérov. Členské štáty by mali určiť najreprezentatívnejších relevantných partnerov. Medzi týchto partnerov by mali patriť inštitúcie, organizácie a skupiny, ktoré sú schopné ovplyvniť vypracúvanie programov alebo by mohli byť ovplyvnené vypracúvaním a vykonávaním programov. V tejto súvislosti by členské štáty mali mať možnosť určiť tam, kde je to vhodné, za relevantných partnerov aj zastrešujúce organizácie, ktorými sú združenia, federácie alebo konfederácie príslušných regionálnych, miestnych orgánov verejnej správy a orgánov mestskej samosprávy či iných subjektov v súlade s platným vnútroštátnym právom a praxou.
- Komisia by mala byť splnomocnená prijať delegovaný akt stanovujúci európsky kódex správania pre partnerstvo s cieľom podporiť a uľahčiť členským štátom organizáciu partnerstva, pokiaľ ide o zabezpečenie zapojenia relevantných partnerov do prípravy, vykonávania, monitorovania a hodnotenia partnerských dohôd a programov konzistentným spôsobom. Uvedený prijatý delegovaný akt by za žiadnych okolností a na základe žiadneho jeho výkladu nemal mať spätný účinok alebo byť základom pre zisťovanie nezrovnalostí vedúce k finančným opravám. Prijatý delegovaný akt by nemal uvádzať skorší dátum uplatňovania ako je dátum jeho prijatia. Prijatý delegovaný akt by mal umožniť členským štátom, aby sa rozhodli pre najvhodnejšie podrobné spôsoby vykonávania partnerstva v súlade so svojím inštitucionálnym a právnym rámcom, ako aj svojimi kompetenciami na národnej a regionálnej úrovni za predpokladu, že sa dosiahnu jeho ciele stanovené v tomto nariadení.
- (12) Činnosti EŠIF a nimi podporované operácie by mali byť v súlade s platným právom Únie a súvisiacim vnútroštátnym právom, ktorým sa priamo alebo nepriamo vykonáva toto nariadenie a pravidlá pre jednotlivé fondy.
- (13) V súvislosti s úsilím Únie o posilnenie hospodárskej, územnej a sociálnej súdržnosti by sa Únia vo všetkých fázach vykonávania EŠIF mala zamerať na odstraňovanie nerovností a presadzovanie rovnosti žien a mužov a začlenenie rodového hľadiska, ako aj na boj proti diskriminácii na základe rodu, rasy alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie, ako sa stanovuje v článku 2 Zmluvy o Európskej únii (Zmluvy o EÚ), článku 10 ZFEÚ a článku 21 Charty základných práv Európskej únie, s prihliadnutím najmä na prístup

- osôb so zdravotným postihnutím, ako aj článku 5 ods. 2 Charty základných práv, ktorý stanovuje, že od nikoho sa nemá vyžadovať, aby vykonával nútené alebo povinné práce.
- (14) Ciele EŠIF by sa mali realizovať v rámci udržateľného rozvoja a snahy Únie o podporu cieľa zachovanie, ochrana a zlepšovanie kvality životného prostredia podľa článkov 11 a 191 ods. 1 ZFEÚ, zohľadňujúc zásadu „znečisťovateľ platí“. Na tento účel by členské štáty mali poskytovať informácie o podpore cieľov v oblasti zmeny klímy v súlade s ambíciou venovať najmenej 20 % rozpočtu Únie na tieto ciele s použitím metodiky založenej na kategóriách intervencií, oblastiach záujmu alebo opatrení prijatej Komisiou prostredníctvom vykonávacieho aktu a odrážajúcej zásadu proporcionality.
- (15) S cieľom prispieť ku stratégii Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu a k úlohám jednotlivých fondov podľa ich cieľov vychádzajúcich zo zmluvy vrátane hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti, by sa podpora EŠIF mala zameriavať na obmedzený počet spoločných tematických cieľov. Presný rozsah každého z EŠIF by mal byť stanovený v pravidlách pre jednotlivé fondy. Tento rozsah by sa mal dať obmedziť iba na niektoré z tematických cieľov vymedzených v tomto nariadení.
- (16) S cieľom maximalizovať príspevok EŠIF a stanoviť strategické hlavné zásady na uľahčenie procesu programovania na úrovni členských štátov a regiónov by sa mal stanoviť spoločný strategický rámec (SSR). SSR by mal uľahčiť sektorovú a územnú koordináciu intervencií Únie v rámci EŠIF a s ostatnými relevantnými politikami a nástrojmi Únie v súlade so zámermi a cieľmi stratégie Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu pri zohľadnení kľúčových územných výziev rôznych typov území.
- (17) SSR by mal stanoviť spôsob, akým EŠIF majú prispieť ku stratégii Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, opatrenia na podporu integrovaného využívania EŠIF, opatrenia na koordináciu medzi EŠIF a inými príslušnými politikami a nástrojmi Únie, horizontálne princípy a prierezové ciele politiky na vykonávanie EŠIF, opatrenia na riešenie kľúčových územných výziev a prioritné oblasti pre činnosti spolupráce v rámci EŠIF.
- (18) Členské štáty a regióny sa čoraz častejšie stretávajú s výzvami, ktoré súvisia s vplyvom globalizácie, environmentálnymi a energetickými aspektmi, starnutím obyvateľstva a demografickými zmenami, technologickou transformáciou a dopytom po inováciách a so sociálnou nerovnosťou. Vzhľadom na zložitý charakter a vzájomnú previazanosť takýchto výziev by riešenia podporované prostredníctvom EŠIF mali byť integrované, viacsektorové a viacdimenzionálne. V tejto súvislosti a v záujme zvýšenia účinnosti a efektívnosti politik by malo byť možné zlúčiť EŠIF do integrovaných balíkov, ktoré sú prispôbené na konkrétne územné potreby.
- (19) Očakáva sa, že kombinácia poklesu pracujúceho obyvateľstva a rastúceho podielu ľudí v dôchodkovom veku v populácii, ako aj problémy spojené s populačným rozptylom, budú okrem iného naďalej obmedzovať štruktúry vzdelávania a sociálnej podpory v členských štátoch, a tým aj hospodársku konkurencieschopnosť Únie. Prispôbenie sa týmto demografickým zmenám predstavuje jednu z hlavných výziev, ktorej budú čeliť členské štáty a regióny v nasledujúcich rokoch, a mal by sa preto na ňu klást' zvlášť vysoký dôraz v prípade regiónov najviac postihnutých demografickými zmenami.
- (20) Na základe SSR by mal každý členský štát pripraviť v spolupráci so svojimi partnermi a v dialógu s Komisiou partnerskú dohodu. Partnerská dohoda by mala preniesť prvky vymedzené v SSR do vnútroštátneho kontextu a vymedzovať pevné záväzky na dosiahnutie cieľov Únie prostredníctvom programovania EŠIF. Partnerská dohoda by mala stanoviť opatrenia na zabezpečenie súladu so stratégiou Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, ako aj s úlohami jednotlivých fondov podľa ich cieľov vychádzajúcich zo zmluvy, opatrenia na zabezpečenie účinného a efektívneho vykonávania EŠIF a opatrenia na zabezpečenie zásady partnerstva a **integrovaný prístup k územnému rozvoju**. Malo by sa rozlišovať medzi podstatnými prvkami partnerskej dohody, ktoré sú predmetom rozhodnutia Komisie, a ostatnými prvkami, ktoré nie sú predmetom rozhodnutia Komisie a môže ich zmeniť členský štát. Je potrebné stanoviť osobitné podmienky na predloženie a prijatie partnerskej dohody a programov pre prípad, že by sa oneskorilo nadobudnutie účinnosti jedného alebo viacerých nariadení o jednotlivých fondoch alebo by sa toto oneskorenie očakávalo. Zahŕňa to stanovenie ustanovení, ktoré umožnia predložiť a prijať partnerskú dohodu aj v prípade, že budú chýbať niektoré prvky vo vzťahu k EŠIF či fondom, ktorých sa oneskorenie týka, a neskôršie, po nadobudnutí účinnosti nariadenia či nariadení o jednotlivých fondoch, predložiť revidovanú partnerskú dohodu. Vzhľadom na to, že programy spolufinancované prostredníctvom EŠIF, ktorého sa oneskorenie týka, by v tomto prípade mali byť predložené a prijaté až po nadobudnutí účinnosti nariadenia týkajúceho sa daného fondu, mali by sa tiež stanoviť primerané lehoty na predloženie programov dotknutých týmto oneskorením.

- (21) Členské štáty by sa mali zamerať na zabezpečenie výrazného príspevku k dosiahnutiu cieľov Únie v súlade so svojimi osobitnými národnými a regionálnymi potrebami rozvoja. Mali by sa vymedziť ex ante kondicionality, ako aj stručný a vyčerpávajúci súbor objektívnych kritérií pre ich posúdenie, aby sa zabezpečilo vytvorenie nevyhnutných podmienok pre účinné a efektívne využívanie podpory Únie. Na tento účel by sa ex ante kondicionalita mala uplatňovať na prioritu daného programu iba vtedy, ak je priamo a skutočne spojená s účinným a efektívnym dosiahnutím konkrétneho cieľa investičnej priority alebo priority Únie alebo má na neho priamy vplyv, keďže nie každý špecifický cieľ je nevyhnutne spojený s ex ante kondicionalitou stanovenou v pravidlách pre jednotlivé fondy. Pri posudzovaní uplatniteľnosti ex ante kondicionality sa berie do úvahy podľa potreby aj zásada proporcionality vzhľadom na výšku pridelenej podpory. Splnenie uplatniteľných ex ante kondicionalít by mal posúdiť členský štát v rámci jeho vypracúvania programov a v prípade potreby partnerskej dohody. Komisia by mala posúdiť súlad a primeranosť informácií poskytovaných zo strany členského štátu. V prípadoch nesplnenia uplatniteľnej ex ante kondicionality v stanovenej lehote by Komisia mala mať právomoc za vopred presne stanovených podmienok pozastaviť priebežné platby pre príslušné priority programu.
- (22) Komisia by mala v spolupráci s členskými štátmi preskúmať v roku 2019 výkonnosť na základe výkonnostného rámca. Výkonnostný rámec by sa mal vymedziť pre každý program s cieľom monitorovať v priebehu celého programového obdobia 2014 - 2020 (ďalej len „programové obdobie“) pokrok v dosahovaní cieľov a zámerov stanovených pre každú prioritu. S cieľom zabezpečiť, aby sa rozpočet Únie nevyužíval zbytočne alebo neefektívne, v prípade, že existujú dôkazy, že v rámci priority sa výrazne nedosiahli čiastkové ciele týkajúce sa iba finančných ukazovateľov, ukazovateľov výstupov a kľúčových krokov zameraných na vykonávanie stanovených vo výkonnostnom rámci, pre jasne identifikované nedostatky vo vykonávaní, ktoré predtým oznámila Komisia, a ak členský štát neprijal potrebné nápravné opatrenia, by Komisia mala mať právomoc pozastaviť platby na program alebo na konci programového obdobia uplatniť finančné opravy. Pri uplatňovaní finančných opráv by Komisia mala vziať do úvahy úroveň absorpcie a vonkajšie faktory, ktoré prispeli k neúspechu, pričom riadne zohľadňuje zásadu proporcionality. Finančné opravy by sa nemali uplatňovať, ak nesplnenie cieľov vyplýva z pôsobenia sociálno-ekonomických faktorov, závažných zmien v hospodárskych alebo environmentálnych podmienkach v členskom štáte alebo z dôvodov vyššej moci, ktoré závažným spôsobom ovplyvňujú realizáciu príslušných priorít. Na účely pozastavenia platieb a ani na účely finančných opráv by sa nemali brať do úvahy ukazovatele výsledkov.
- (23) Na uľahčenie sústredenia sa na výkon a dosiahnutie cieľov stratégie Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu by sa mala pre každý členský štát ustanoviť výkonnostná rezerva vo výške 6 % celkovej výšky vyčlenených finančných prostriedkov v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti, ako aj v rámci EPFRV a v rámci opatrení financovaných na základe spoločného riadenia v súlade s budúcim právnym aktom Únie stanovujúcim podmienky pre finančnú podporu pre námornú a rybársku politiku na programové obdobie 2014-2020 (ďalej len „nariadenie o ENRF“). Pre programy v rámci cieľa Európska územná spolupráca by výkonnostná rezerva nemala existovať z dôvodu ich rozmanitosti a medzinárodnej povahy. Finančné prostriedky pridelené na iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí, ako je vymedzené v operačnom programe v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1304/2013 [\(5\)](#); na technickú pomoc na podnet Komisie; prevody z prvého piliera SPP do EPFRV podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1307/2013 [\(6\)](#); prevody do EPFRV podľa ustanovení o dobrovoľnej úprave priamych platieb v roku 2013 a o prevode na EPFRV ustanovených v nariadení Rady (ES) č. 73/2009 [\(7\)](#), pokiaľ ide o kalendárne roky 2013 a 2014; prevody do Nástroja na prepájanie Európy z Kohézneho fondu; prevody do Fondu európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby, ako je vymedzené v budúcom právnom akte Únie,; a inovačné opatrenia pre trvalo udržateľný rozvoj miest by mali byť vyňaté na účel vypočítania výkonnostnej rezervy.
- (24) Je potrebné užšie prepojenie medzi politikou súdržnosti a hospodárskym riadením Únie, aby sa účinnosť výdavkov v rámci EŠIF opierala o zdravé hospodárske politiky a aby EŠIF mohli byť v prípade potreby presmerované na riešenie hospodárskych problémov, ktorým členský štát čelí. V rámci prvej zložky opatrení spájajúcich efektívnosť EŠIF a riadnu správu hospodárskych záležitostí by mala byť Komisia schopná požiadať o zmeny v partnerskej dohode a v programoch s cieľom podporiť vykonávanie príslušných odporúčaní Rady alebo maximalizovať dosah rastu a konkurencieschopnosti dostupných EŠIF v prípade, že členské štáty dostávajú príslušnú finančnú pomoc. Opätovné programovanie by sa malo uskutočniť iba vtedy, keď by naozaj mali priamy vplyv na úpravu výziev určených v príslušných odporúčaniach Rady v súlade s mechanizmami správy hospodárskych záležitostí, aby sa zabránilo častému opätovnému programovaniu, ktoré by

narušilo predvídateľnosť riadenia fondov. V rámci druhej zložky opatrení spájajúcich efektívnosť EŠIF a riadnu správu hospodárskych záležitostí v prípade, že členský štát neprijme účinné opatrenia v súvislosti so správou hospodárskych záležitostí, Komisia by mala navrhnúť Rade, aby pozastavila všetky záväzky či platby určené na programy daného členského štátu alebo ich časť. Je potrebné vytvoriť rozličné postupy pre pozastavenie záväzkov a platieb. Avšak v oboch prípadoch by mala Komisia pri príprave návrhu na pozastavenie zohľadniť všetky príslušné informácie a venovať náležitú pozornosť všetkým prvkom, ktoré vyplývajú zo štruktúrovaného dialógu s Európskym parlamentom, a všetkým stanoviskám vyjadreným v jeho priebehu.

Rozsah a miera pozastavenia by mali byť primerané a účinné a mali by rešpektovať aj rovnaké zaobchádzanie s členskými štátmi. Pozastavenie platieb by ďalej malo zohľadňovať hospodársku a sociálnu situáciu príslušných členských štátov, ako aj prípadný celkový hospodársky vplyv na členský štát, ktorý vyplynie z jednotlivých krokov postupu pri nadmernom schodku a postupu pri nadmernej nerovnováhe.

- (25) Na základe Protokolu č. 15 o určitých ustanoveniach týkajúcich sa Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska, ktorý je prílohou Zmluvy o EÚ a ZFEÚ, sa určité ustanovenia o nadmernom schodku a súvisiacich postupoch nemajú uplatňovať na Spojené kráľovstvo. Ustanovenia o pozastavení všetkých platieb a záväzkov alebo ich časti by sa preto na Spojené kráľovstvo nemali uplatňovať.
- (26) Vzhľadom na to, že zásada spolufinancovania má pre vykonávanie EŠIF veľký význam, s cieľom zabezpečiť zodpovednosť za príslušné politiky na mieste a v súlade s pomerným uplatňovaním pozastavení by akékoľvek rozhodnutia o pozastavení prijaté v rámci druhej zložky opatrení prepájajúcich efektívnosť EŠIF a riadnu správu hospodárskych záležitostí mali zohľadňovať osobitné požiadavky uplatniteľné pre príslušný členský štát na poskytovanie spolufinancovania programov financovaných z EŠIF. Pozastavenie platieb by sa malo zrušiť a finančné prostriedky opäť sprístupniť dotknutému členskému štátu ihneď, ako členský štát prijme potrebné opatrenie.
- (27) EŠIF by sa mali vykonávať prostredníctvom programov týkajúcich sa programového obdobia v súlade s partnerskou dohodou. Programy by mali byť vypracované členskými štátmi na základe transparentných postupov a v súlade s ich inštitucionálnym a právnym rámcom. Členské štáty a Komisia by mali spolupracovať s cieľom zabezpečiť koordináciu a zosúladenie programových opatrení pre EŠIF. Keďže obsah programov je úzko prepojený s obsahom partnerskej dohody, programy by sa mali predložiť do troch mesiacov od predloženia partnerskej dohody. Na predloženie programov v rámci cieľa Európska územná spolupráca by sa mala stanoviť lehota deviatich mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, aby sa zohľadnil medzinárodný charakter týchto programov. Najmä by sa malo rozlišovať medzi základnými prvkami partnerskej dohody a programami, ktoré by mali byť predmetom rozhodnutia Komisie, a ďalšími prvkami, ktoré nie sú zahrnuté do rozhodnutia Komisie a môžu byť zmenené v rámci zodpovednosti členského štátu. Programovanie by malo zabezpečiť súlad so SSR a partnerskou dohodou, koordináciu medzi EŠIF a s ostatnými existujúcimi nástrojmi financovania a prípadne vstupom Európskej investičnej banky.
- (28) S cieľom zabezpečiť súlad medzi programami podporovanými v rámci rôznych EŠIF, najmä v kontexte zabezpečenia príspevku k stratégii Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, je potrebné stanoviť spoločné minimálne požiadavky týkajúce sa obsahu programov, ktoré môžu dopĺňať pravidlá pre jednotlivé fondy s cieľom zohľadniť osobitnú povahu každého EŠIF.
- (29) Je nevyhnutné, aby Komisia určila jasné postupy na posudzovanie, prijímanie a zmenu programov. S cieľom zabezpečiť súlad medzi partnerskou dohodou a programami by sa malo spresniť, že programy, s výnimkou programov v rámci cieľa Európska územná spolupráca, sa nesmú schváliť skôr, než Komisia prijme rozhodnutie o schválení partnerskej dohody. S cieľom zmenšiť administratívnu záťaž pre členské štáty by akékoľvek schválenie zmeny určitých častí programov Komisiou malo automaticky mať za následok zmenu príslušných častí partnerskej dohody. Mala by sa tiež zabezpečiť okamžitá mobilizácia zdrojov pridelených na Iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí tým, že sa ustanovia osobitné pravidlá pre postupy predkladania a schvaľovania cielených operačných programov pre Iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí, uvedené v nariadení o ESF.
- (30) V záujme optimalizácie pridanej hodnoty z investícií financovaných úplne alebo čiastočne z rozpočtu Únie v oblasti výskumu a inovácií by sa malo vyvíjať úsilie o súčinnosť najmä medzi fungovaním EŠIF a programu Horizont 2020, zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1291/2013 [\(8\)](#), pri rešpektovaní ich odlišných cieľov. Hlavnými mechanizmami na dosiahnutie tejto súčinnosti by malo byť uznanie paušálnych sadzieb pre oprávnené náklady v rámci programu Horizont 2020 v prípade podobnej operácie a prijímateľa a možnosť kombinovať v

rámci tej istej operácie financovanie z rôznych nástrojov Únie vrátane EŠIF a programu Horizont 2020 a vyhnúť sa pritom zdvojeniu financovania. S cieľom posilniť výskumné a inovačné kapacity národných a regionálnych aktérov a dosiahnuť cieľ vytvorenia „cesty k excelentnosti“ v menej rozvinutých regiónoch by sa mali vytvoriť úzke synergie medzi EŠIF a programom Horizont 2020 v rámci všetkých relevantných programových priorít.

- (31) Na základe ZFEÚ sa k cieľom hospodárskej a sociálnej súdržnosti pridala územná súdržnosť, a preto je potrebné sa zaoberať úlohou miest, funkčných geografických oblastí a subregionálnych oblastí, ktoré čelia osobitným geografickým alebo demografickým problémom. Na tento účel a s cieľom lepšie mobilizovať potenciál na miestnej úrovni je potrebné posilniť a uľahčiť rozvoj vedený komunitou stanovením spoločných pravidiel a zabezpečením úzkej koordinácie všetkých relevantných EŠIF. Miestny rozvoj vedený komunitou by mal brať do úvahy miestne potreby a potenciál, ako aj príslušné sociálno-kultúrne charakteristiky. Zodpovednosť za návrh a vykonávanie stratégií miestneho rozvoja vedeného komunitou by sa v zásade mala prideliť miestnym akčným skupinám, ktoré zastupujú záujmy komunity. Podrobné pravidlá týkajúce sa vymedzenia oblastí a obyvateľstva, na ktoré sa vzťahujú stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou, by mali byť stanovené v príslušných programoch v súlade s pravidlami pre jednotlivé fondy.
- (32) S cieľom uľahčiť primeraný prístup k začleneniu miestneho rozvoja vedeného komunitou do procesu programovania sa tento rozvoj môže uskutočniť v rámci jedného tematického cieľa zameraného buď na podporu sociálneho začlenenia a boja proti chudobe alebo na podporu zamestnanosti a pracovnej mobility, a to aj napriek tomu, že opatrenia financované ako súčasť miestneho rozvoja vedeného komunitou by mohli prispieť ku všetkým ostatným tematickým cieľom.
- (33) Keď stratégia mestského alebo územného rozvoja vyžaduje integrovaný prístup, keďže zahŕňa investície z viac ako jednej prioritnej osi jedného alebo viacerých operačných programov, malo by sa umožniť, aby sa opatrenie podporované fondmi, ktoré môžu byť doplnené finančnou podporou z EPFRV alebo ENRF, mohlo realizovať ako integrovaná územná investícia v rámci operačného programu alebo programov.
- (34) Finančné nástroje majú rastúci význam pre ich pákový efekt na EŠIF, ich schopnosť kombinovať rôzne formy verejných a súkromných zdrojov na podporu cieľov verejnej politiky, a pretože revolvingové formy financovania vytvárajú túto podporu z dlhodobejšieho pohľadu udržateľnejšou.
- (35) Finančné nástroje podporované EŠIF by sa mali využiť na riešenie konkrétnych potrieb trhu nákladovo efektívnym spôsobom a v súlade s cieľmi programov a nemali by vytláčať súkromné financovanie. Z tohto dôvodu by sa k rozhodnutiu financovať podporné opatrenia prostredníctvom finančných nástrojov malo dospieť na základe hodnotenia ex ante, ktoré poskytlo dôkaz o zlyhaniach trhu alebo suboptimálnych investičných situáciách a o odhadovanej úrovni a rozsahu verejných investičných potrieb. V tomto nariadení by sa mali jasne vymedziť podstatné prvky hodnotení ex ante. Vzhľadom na podrobný charakter hodnotenia ex ante by sa mala ustanoviť možnosť vykonávať hodnotenie ex ante postupne a tiež skúmať a aktualizovať hodnotenie ex ante počas vykonávania.
- (36) Finančné nástroje by sa mali navrhnuť a vykonávať tak, aby podporovali výraznú účasť investorov zo súkromného sektora a finančných inštitúcií na základe primeraného rozdelenia rizika. Aby finančné nástroje boli dostatočne atraktívne pre súkromný sektor, je nevyhnutné, aby boli navrhnuté a vykonávané flexibilným spôsobom. Riadiace orgány by mali preto navrhnuť čo najprimeranejšie formy vykonávania finančných nástrojov, aby sa riešili osobitné potreby cieľových regiónov v súlade s cieľmi príslušných programov, výsledkami hodnotenia ex ante a platnými pravidlami štátnej pomoci. Táto flexibilita by podľa potreby mala zahŕňať aj možnosť opätovného využitia vrátených finančných prostriedkov počas obdobia oprávnenosti, aby sa zabezpečilo preferenčné odmeňovanie súkromných či verejných investorov pôsobiacich podľa zásady trhového hospodárstva. Pri tomto preferenčnom odmeňovaní by sa mali zohľadňovať trhové normy a malo by sa zabezpečiť, aby každá štátna pomoc spĺňala požiadavky uplatniteľného práva Únie a vnútroštátneho práva a aby sa obmedzovala na minimálnu sumu potrebnú na vyrovnanie nedostatku dostupného súkromného kapitálu, pričom by sa mali zohľadňovať zlyhania trhu alebo suboptimálne investičné situácie.
- (37) Podpora z EŠIF poskytovaná konečným prijímateľom vo forme kapitálových alebo kvázikapitálových investícií, úverov alebo záruk alebo iných nástrojov na rozdelenie rizika môže zahŕňať celý rozsah investícií konečných prijímateľov bez rozlišovania nákladov súvisiacich s DPH s cieľom zohľadniť návratný charakter podpory z finančných nástrojov a zabezpečiť súlad s trhovými postupmi. Spôsob, akým sa zohľadňuje DPH na úrovni konečného prijímateľa, by mal byť relevantný na účely stanovenia oprávnenosti výdavkov súvisiacich s grantom iba v prípadoch,

- keď sa finančné nástroje kombinujú s grantmi.
- (38) V prípade, že niektoré časti investície neprinášajú dostatočnú priamu návratnosť investícií, by mohlo byť odôvodnené kombinovať finančné nástroje s grantovou podporou do rozsahu povoleného podľa platných pravidiel štátnej pomoci, aby projekty boli ekonomicky udržateľné. Mali by sa stanoviť osobitné podmienky, ktoré by zabránili v takomto prípade dvojitému financovaniu.
- (39) Na zabezpečenie toho, aby zdroje pridelené na finančné nástroje v prospech MSP dosiahli účinné a afektívne kritické množstvo nového financovania dlhových MSP, malo by byť možné, aby sa tieto zdroje mohli využívať na celom území dotknutého členského štátu bez ohľadu na kategórie regiónov v ňom. Malo by však byť možné aj to, aby rokovania o dohode o financovaní medzi členským štátom a EIB umožnili napriek tomu pro-rata návrat regiónu alebo skupiny regiónov v tom istom členskom štáte ako súčasť jedného špecializovaného národného programu na finančný príspevok z EFRR a EPFRV.
- (40) Príspevky členských štátov na spoločnú neobmedzenú záruku a sekuritizáciu finančných nástrojov v prospech MSP by mali byť rozložené počas rokov 2014, 2015 a 2016 a sumy, ktoré majú členské štáty platiť a EIB, by sa mali naplánovať príslušným spôsobom v dohode o financovaní, v súlade s obvyklým bankovým postupom a s cieľom rozložiť účinok na platobné rozpočtové prostriedky v jednotlivých rokoch.
- (41) V prípade sekuritizačných transakcií by sa malo zabezpečiť pri ukončení programu, že sa aspoň suma zodpovedajúca príspevku Únie využila na cieľ podpory MSP v súlade so zásadami o finančných nástrojoch ustanovených v nariadení o rozpočtových pravidlách.
- (42) Riadiace orgány by mali mať flexibilitu poskytovať prostriedky z programov na finančné nástroje zriadené na úrovni Únie a riadené priamo alebo nepriamo Komisiou alebo na nástroje zriadené na národnej, regionálnej, nadnárodnej alebo cezhraničnej úrovni, ktoré sú riadené riadiacim orgánom alebo mu podliehajú. Riadiace orgány by tiež mali mať možnosť vykonávať finančné nástroje priamo, prostredníctvom existujúcich alebo novovytvorených fondov alebo cez fondy fondov.
- (43) V záujme zabezpečenia primeraných kontrolných opatrení a ochrany pridanej hodnoty finančných nástrojov by určení koneční prijímatelia nemali byť odrádzaní nadmernou administratívnou záťažou. Orgány zodpovedné za audity programov by mali v prvom rade vykonávať audity na úrovni riadiacich orgánov a orgánov vykonávajúcich finančné nástroje vrátane fondov fondov. Môžu sa však vyskytnúť konkrétne okolnosti, keď na úrovni riadiacich orgánov alebo na úrovni orgánov vykonávajúcich finančné nástroje nie sú k dispozícii dokumenty potrebné na dokončenie týchto auditov alebo keď tieto dokumenty nepredstavujú pravdivý a presný záznam o poskytovanej pomoci. V takýchto konkrétnych prípadoch je potrebné stanoviť určité ustanovenia povoľujúce, aby sa na úrovni konečných prijímateľov mohol tiež vykonávať audit.
- (44) Výška prostriedkov poskytovaných z EŠIF na finančné nástroje by mala vždy zodpovedať výške potrebnej na realizáciu plánovaných investícií a platieb konečným prijímateľom vrátane nákladov na riadenie a poplatkov za riadenie. V súlade s tým by žiadosti o priebežné platby mali prebiehať vo fázach. Suma, ktorá sa má vyplatiť ako priebežná platba, by mala podliehať stropu maximálne 25 % celkovej sumy príspevkov z programu viazaných na finančný nástroj v zmysle príslušnej dohody o financovaní, pričom následné priebežné platby sú podmienené minimálnym percentuálnym podielom skutočných súm zahrnutých do predchádzajúcich žiadostí, ktoré sa vynaložili ako oprávnené výdavky.
- (45) Je potrebné stanoviť osobitné pravidlá týkajúce sa súm, ktoré budú prijateľné ako oprávnené náklady v čase skončenia programu, aby sa zaistilo účinné využívanie súm vrátane nákladov na riadenie a poplatkov za riadenie, vyplácaných z EŠIF na finančné nástroje na investície u konečných prijímateľov. Pravidlá by mali byť dostatočne flexibilné na to, aby bolo možné podporiť kapitálové nástroje v prospech cieľových podnikov, a preto by mali zohľadňovať určité charakteristiky špecifické pre kapitálové nástroje pre podniky, ako je trhová prax v súvislosti s poskytovaním následného financovania v oblasti fondov rizikového kapitálu. Cieľové podniky by za podmienok stanovených v tomto nariadení mali mať možnosť aj naďalej využívať podporu z EŠIF do takýchto nástrojov po skončení obdobia oprávnenosti.
- (46) Je tiež potrebné stanoviť osobitné pravidlá týkajúce sa opätovného použitia prostriedkov pridelených na podporu z EŠIF do konca obdobia oprávnenosti a stanoviť ďalšie pravidlá týkajúce sa využitia odkázaných prostriedkov po uplynutí obdobia oprávnenosti.
- (47) Podpora z EŠIF by sa vo všeobecnosti nemala využívať na financovanie investícií, ktoré sa k dátumu investičného rozhodnutia už fyzicky dokončili alebo v plnej miere realizovali. Čo sa však týka investícií do infraštruktúry s cieľom podpory mestského rozvoja alebo obnovy miest alebo podobných investícií do infraštruktúry s cieľom diverzifikácie nepoľnohospodárskych činností vo vidieckych oblastiach, určitá suma podpory by mohla byť potrebná na reorganizáciu dlhového portfólia súvisiaceho s infraštruktúrou, ktoré tvorí súčasť novej investície. V týchto prípadoch by

- malo byť možné využiť podporu z EŠIF na reorganizáciu dlhového portfólia najviac do výšky 20 % celkovej sumy podpory na program z finančného nástroja na investície.
- (48) Členské štáty by mali monitorovať programy, aby preskúmali vykonávanie a pokrok dosiahnutý pri naplňaní cieľov programu. Členské štáty by na tento účel mali, v súlade s ich inštitucionálnym, právnym a finančným rámcom, zriadiť monitorovacie výbory a ich zloženie a funkcie by sa mali vymedziť pre EŠIF. Z dôvodu osobitnej povahy programov v rámci cieľa Európska územná spolupráca by sa pre monitorovacie výbory pre tieto programy mali stanoviť osobitné pravidlá. V záujme uľahčenia koordinácie medzi EŠIF by sa mohli zriadiť spoločné monitorovacie výbory. S cieľom zabezpečiť účinnosť by monitorovací výbor mal mať možnosť predkladať pripomienky riadiacim orgánom, čo sa týka vykonávania a hodnotenia programu, vrátane opatrení súvisiacich so znižovaním administratívnej záťaže prijímateľov, a mal by monitorovať opatrenia prijaté v nadväznosti na jeho postrehy.
- (49) Zladenie mechanizmov monitorovania a podávania správ v súvislosti s EŠIF je nevyhnutné na zjednodušenie mechanizmov riadenia na všetkých úrovniach. Je potrebné zabezpečiť primerané požiadavky na podávanie správ, ale aj dostupnosť komplexných informácií o dosiahnutom pokroku v kľúčových bodoch preskúmania. Preto je potrebné, aby požiadavky na podávanie správ odzrkadľovali potreby informácií v daných rokoch a boli zosúladené s načasovaním preskúmania výkonnosti.
- (50) S cieľom monitorovať pokrok dosiahnutý pri vykonávaní programov by sa každý rok malo konať revízne zasadnutie medzi každým členským štátom a Komisiou. Členský štát a Komisia by však mali mať možnosť dohodnúť sa na nezorganizovaní takéhoto stretnutia v iných rokoch než rokoch 2017 a 2019, aby nedochádzalo k zbytočnej administratívnej záťaži.
- (51) Členské štáty by mali predkladať správy o pokroku dosiahnutom pri plnení svojich partnerských dohôd, aby Komisia mohla monitorovať pokrok dosiahnutý pri naplňaní cieľov Únie, ako aj k plnení úloh jednotlivých fondov podľa ich cieľov vychádzajúcich zo zmluvy. Na základe týchto správ by Komisia mala vypracovať strategickú správu o pokroku v rokoch 2017 a 2019. V záujme zabezpečenia pravidelnej politicko-strategickej diskusie o príspevku EŠIF k plneniu cieľov stratégie Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu a v záujme zefektívnenia výdavkov a politiky v súlade s európskym semestrom, by mala o strategických správach rokovať Rada. Na základe tejto diskusie by Rada mala môcť poskytnúť podklady pre hodnotenie na jarnom zasadnutí Európskej rady venovanom úlohe všetkých politík a nástrojov Únie pri zabezpečovaní udržateľného rastu vedúceho k tvorbe pracovných miest v celej únii.
- (52) S cieľom zlepšiť kvalitu vytvárania a vykonávania programov a stanoviť vplyv programov v súvislosti s cieľmi stratégie Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu a prípadne vzhľadom na rozsah programu v súvislosti s hrubým domácom produktom (HDP) a cieľmi v oblasti nezamestnanosti v príslušnej oblasti programu je potrebné vyhodnotiť účinnosť, efektívnosť a dosah pomoci z EŠIF. V tomto zmysle je potrebné spresniť zodpovednosti členských štátov a Komisie.
- (53) S cieľom zlepšiť kvalitu vytvárania programu a overiť splniteľnosť jeho cieľov a zámerov by sa malo vypracovať hodnotenie ex ante každého programu.
- (54) Riadiaci orgán alebo členský štát by mal vypracovať plán hodnotenia. Tento plán hodnotenia by sa mohol vzťahovať na viacero programov. Riadiace orgány by počas programového obdobia mali zabezpečiť, aby sa vypracúvali hodnotenia posudzujúce účinnosť, efektívnosť a vplyv programu. Monitorovací výbor a Komisia by mali dostávať informácie o výsledkoch hodnotení, aby sa im uľahčilo rozhodovanie týkajúce sa riadenia.
- (55) Mali by sa vykonať hodnotenia ex post s cieľom posúdiť účinnosť a efektívnosť EŠIF a ich vplyv na celkové ciele EŠIF a stratégiu Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, pričom sa zohľadnia ciele stanovené pre túto stratégiu Únie. Pre každý z EŠIF by Komisia mala pripraviť súhrnnú správu so zhrnutím hlavných záverov z hodnotení ex post.
- (56) Mali by sa presne vymedziť druhy opatrení, ktoré sa môžu uskutočniť na podnet Komisie a členských štátov vo forme technickej pomoci s podporou z EŠIF.
- (57) S cieľom zabezpečiť účinné využívanie prostriedkov Únie a zabrániť nadmernému financovaniu operácií vytvárajúcich čistý príjem po dokončení by sa na základe paušálnych sadzieb pre sektory alebo subsektory mali využiť rozličné metódy na určenie čistého príjmu vytvoreného týmito operáciami vrátane zjednodušeného prístupu. Paušálne sadzby by mali vychádzať z historických údajov, ktoré má Komisia k dispozícii, potenciálu úhrady nákladov a prípadne zásady „znečisťovateľ platí“. Prostredníctvom delegovaného aktu by sa malo zabezpečiť aj rozšírenie paušálnych sadzieb na nové sektory, zavedenie subsektorov alebo revízia sadzieb pre budúce operácie, keď sa sprístupnia nové údaje. Využívanie paušálnych sadzieb by mohlo byť obzvlášť vhodné pre operácie v oblastiach informačných a komunikačných technológií (IKT), výskumu,

- vývoja a inovácie, a energetickej efektívnosti. Na zabezpečenie uplatňovania zásady proporcionality a na zohľadnenie ďalších regulačných a zmluvných ustanovení, ktoré by sa mohli uplatňovať, je okrem toho potrebné stanoviť výnimky z týchto pravidiel.
- (58) Je dôležité zabezpečiť proporcionálny prístup a zamedziť dvojitému overovaniu finančných potrieb v prípade operácií, ktoré po ukončení vytvárajú čistý príjem a na ktoré sa takisto vzťahujú pravidlá poskytovania štátnej pomoci, za predpokladu, že tieto pravidlá stanovujú aj maximálnu výšku pomoci, ktorú je možné poskytnúť. Ak sa teda poskytuje pomoc de minimis, zlučiteľná štátna pomoc pre MSP, pri ktorej je stanovená maximálna intenzita alebo výška pomoci, alebo zlučiteľná štátna pomoc pre veľké podniky, v prípade ktorej sa individuálne overujú finančné potreby v súlade s platnými pravidlami pre poskytovanie štátnej pomoci, nemali by sa uplatňovať ustanovenia požadujúce výpočet čistého príjmu. Malo by však byť ponechané na rozhodnutí členského štátu, či použije metódy pre výpočet čistého príjmu, ak tak ustanovujú vnútroštátne predpisy.
- (59) Verejno-súkromné partnerstvá môžu byť účinným spôsobom realizácie operácií, ktorým sa zabezpečuje plnenie cieľov verejnej politiky spájaním rôznych foriem verejných a súkromných zdrojov. Na účely uľahčenia využívania EŠIF na podporu operácií štruktúrovaných ako verejno-súkromné partnerstvá by sa v tomto nariadení prispôbením niektorých spoločných ustanovení o EŠIF mali zohľadňovať určité charakteristiky, ktoré sú špecifické pre verejno-súkromné partnerstvá.
- (60) Mal by sa stanoviť počiatočný a konečný dátum pre oprávnenosť výdavkov, aby sa na vykonávanie EŠIF v celej únii vzťahovalo jednotné a spravodlivé pravidlo. V záujme uľahčenia vykonávania programov je vhodné určiť, že počiatočný dátum pre oprávnenosť výdavkov môže byť pred 1. januárom 2014, ak príslušný členský štát predloží program pred týmto dátumom. Pri zohľadnení naliehavej potreby mobilizovať zdroje pridelené na Iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí s cieľom podporiť jej okamžité vykonávanie počiatočným dňom oprávnenosti výdavkov mal výnimočne byť 1. september 2013. S cieľom zabezpečiť účinné využívanie EŠIF a zmenšiť riziko pre rozpočet Únie je potrebné zaviesť obmedzenia na podporu pre dokončené operácie.
- (61) V súlade so zásadou subsidiarity a s výnimkami stanovenými v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1301/2013 [\(9\)](#), nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1300/2013 [\(10\)](#), nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1299/2013 [\(11\)](#), nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1305/2013 [\(12\)](#) a v nariadení o ENRF by členské štáty mali prijať vnútroštátne predpisy pre oprávnenosť výdavkov.
- (62) S cieľom zjednodušiť využívanie EŠIF a znížiť riziko chýb a zároveň v prípade potreby umožniť rozlíšenie špecifík politiky je vhodné vymedziť formy podpory, zladené podmienky poskytovania grantov a návratnej pomoci, paušálneho financovania, osobitné pravidlá oprávnenosti na granty a návratnú pomoc a osobitné podmienky oprávnenosti operácií v závislosti od miesta.
- (63) Malo by byť možné poskytovanie podpory z EŠIF vo forme grantov, cien, návratnej pomoci alebo finančných nástrojov alebo ich kombinácie, aby sa zodpovedným orgánom poskytla voľba najvhodnejšej formy podpory na riešenie identifikovaných potrieb.
- (64) V záujme účinnosti, spravodlivosti a trvalo udržateľného vplyvu intervencie z EŠIF by sa mali zaviesť ustanovenia, ktoré zaručia, že investície do podnikov a infraštruktúr sú trvalé, a zabráni využívaniu EŠIF na neoprávnené zvýhodnenie. Zo skúseností vyplýva, že vhodné minimálne obdobie je päť rokov s výnimkou prípadov, v ktorých pravidlá štátnej pomoci stanovujú iné obdobie. V súlade so zásadou proporcionality je však možné, že by bolo oprávnené obmedzenejšie obdobie troch rokov, ak sa investície týkajú zachovania investícií alebo pracovných miest vytvorených MSP. V prípade operácie, ktorá zahŕňa investíciu do infraštruktúry alebo výrobnú investíciu, ak prijímateľom nie je MSP, by sa príspevok z EŠIF mal v rámci tejto operácie vrátiť, ak sa výrobná činnosť premiestni mimo Únie do 10 rokov od záverečnej platby prijímateľovi. Zo všeobecnej požiadavky trvalosti je vhodné vylúčiť opatrenia, ktoré podporuje ESF, a opatrenia, ktoré nezahŕňajú investovanie do výroby alebo investovanie do infraštruktúry, ak tieto požiadavky nevyplývajú z uplatniteľných pravidiel štátnej pomoci, a je vhodné vylúčiť príspevky do finančných nástrojov alebo z nich. Sumy vyplatené neoprávnené by sa mali vrátiť a mali by byť predmetom postupov uplatniteľných na nezrovnalosti.
- (65) Členské štáty by mali prijať primerané opatrenia, aby zabezpečili správne vytvorenie a fungovanie svojich systémov riadenia a kontroly s cieľom poskytnúť istotu, ak ide o zákonné a regulárne využívanie EŠIF. Preto by sa mali vymedziť povinnosti členských štátov v súvislosti so systémami riadenia a kontroly programov a v súvislosti so zabránením, zisťovaním a opravou nezrovnalostí a porušením práva Únie.
- (66) V súlade so zásadami spoločného riadenia by zodpovednosť za riadenie a kontrolu programov

mali nieť členské štáty a Komisia. Hlavnú zodpovednosť za vykonávanie a kontrolu operácií v rámci programov by mali nieť členské štáty prostredníctvom svojich systémov riadenia a kontroly. S cieľom posilniť účinnosť kontroly nad výberom a vykonaním operácií a fungovaním systému riadenia a kontroly by sa mali vymedziť funkcie riadiaceho orgánu.

- (67) Členské štáty by si mali plniť povinnosti v oblasti riadenia, kontroly a auditu a mali by prevziať zodpovednosti stanovené v pravidlách spoločného riadenia uvedených v tomto nariadení, nariadení o rozpočtových pravidlách a v pravidlách pre jednotlivé fondy. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa v súlade s podmienkami stanovenými v tomto nariadení zaviedli účinné mechanizmy na preskúvanie sťažností v súvislosti s EŠIF. Členské štáty by v súlade so zásadou subsidiarity mali na požiadanie Komisie preskúmať sťažnosti, ktoré Komisia dostala a ktoré spadajú do pôsobnosti ich mechanizmov, a na požiadanie by mali Komisiu informovať o výsledkoch preskúmania.
- (68) Mali by sa stanoviť právomoci a povinnosti Komisie, pokiaľ ide o overovanie účinného fungovania systémov riadenia a kontroly a pri vyžadovaní, aby členský štát prijal opatrenie. Komisia by takisto mala mať právomoc vykonávať audity a kontroly na mieste zamerané na otázky súvisiace s riadnym finančným hospodárením, aby mohli vyvodiť závery o výkonnosti EŠIF.
- (69) Rozpočtové záväzky Únie by sa mali realizovať každoročne. V záujme zabezpečenia účinného riadenia programov je potrebné stanoviť spoločné pravidlá pre zálohové platby, priebežné žiadosti o platby a záverečnej platby bez toho, aby boli dotknuté osobitné pravidlá, ktoré sa vyžadujú v prípade každého z EŠIF.
- (70) Zálohové platby na začiatku programov zabezpečujú, aby členský štát mal prostriedky na poskytovanie podpory prijímateľom od začiatku vykonávania programu, aby títo prijímatelia mohli dostať preddavok potrebný na realizáciu plánovaných investícií a aby im boli predložené žiadosti o platbu rýchlo preplatené. Preto je potrebné prijať ustanovenia na počiatočné sumy zálohových platieb z EŠIF. Zálohové platby by sa mali úplne zúčtovať pri ukončení programu.
- (71) S cieľom chrániť finančné záujmy Únie by mali existovať opatrenia, ktoré sú časovo obmedzené a ktoré umožňujú poverenému schvaľujúcemu úradníkovi prerušiť platby, ak existuje jasný dôkaz o závažných nedostatkoch vo fungovaní systému riadenia a kontroly, dôkaz o nezrovnalosti týkajúcej sa žiadosti o platbu alebo o nepredložení dokladov na účel preskúmania a schválenia účtov. Toto prerušenie by malo trvať najviac šesť mesiacov s možnosťou jeho predĺženia so súhlasom členského štátu o najviac deväť mesiacov, s cieľom poskytnúť dostatočný čas na vyriešenie príčin prerušenia a tým predísť tomu, aby sa museli pozastaviť platby.
- (72) S cieľom chrániť rozpočet Únie bude Komisia možno musieť vykonať finančné opravy. Na zabezpečenie právnej istoty pre členské štáty je dôležité vymedziť okolnosti, za ktorých porušenie uplatniteľného práva Únie alebo vnútroštátneho práva súvisiaceho s jeho uplatňovaním povedie k finančným opravám Komisiou. S cieľom zabezpečiť, aby sa všetky finančné opravy, ktoré Komisia uloží členským štátom, vzťahovali na ochranu finančných záujmov Únie, mali by sa tieto opravy obmedziť na prípady, v ktorých sa porušenie uplatniteľného práva Únie alebo vnútroštátneho práva súvisiaceho s uplatňovaním príslušného práva Únie týka oprávnenosti, regulárnosti, riadenia alebo kontroly operácií a príslušných výdavkov vykázaných Komisiu. V snahe zabezpečiť proporionalitu je dôležité, aby Komisia pri rozhodovaní o finančnej oprave posúdila povahu a závažnosť porušenia a súvisiace finančné dôsledky pre rozpočet Únie.
- (73) S cieľom podporiť finančnú disciplínu je vhodné vymedziť podmienky pre zrušenie viazanosti akejkoľvek časti rozpočtového záväzku v programe, osobitne ak sa suma môže vyňať zo zrušenia viazanosti, a to najmä v prípade, ak oneskorenie vo vykonávaní spôsobilo okolnosti nezávislé od dotknutej strany, nezvyčajné alebo nepredvídateľné okolnosti a okolnosti, ktorých následkom sa napriek preukázanému úsiliu nemožno vyhnúť, ako aj v situácii, v ktorej bola predložená žiadosť o platbu, ale ktorej termín úhrady uplynul alebo bola platba pozastavená.
- (74) Postup zrušenia viazanosti je tiež nevyhnutnou súčasťou mechanizmu pridelovania výkonnostnej rezervy a v takýchto prípadoch by malo byť možné získať rozpočtové prostriedky späť v záujme ich následného viazania na iné programy a priority. Okrem toho pri vykonávaní určitých osobitných finančných nástrojov v prospech MSP, keď zrušenie viazanosti vyplynie z prerušenia účasti členského štátu na takýchto finančných nástrojoch, by sa malo stanoviť následné pridelenie späť získaných rozpočtových prostriedkov na záväzky v iných programoch. Vzhľadom na to, že v nariadení o rozpočtových pravidlách bude potrebné zaviesť dodatočné ustanovenia, ktoré takéto späť získanie rozpočtových prostriedkov umožnia, by mali tieto postupy platiť až s účinnosťou odo dňa nadobudnutia účinnosti príslušných zmien nariadenia o rozpočtových pravidlách.
- (75) Dodatočné všeobecné ustanovenia sú potrebné v súvislosti s osobitným fungovaním fondov. Najmä s cieľom zvýšiť ich pridanú hodnotu a zlepšiť ich prínos k prioritám stratégie Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu a úloh jednotlivých fondov na

- základe ich cieľov vychádzajúcich zo zmluvy by sa malo fungovanie fondov zjednodušiť a zamerať na cieľ Investovanie do rastu a zamestnanosti a cieľ Európska územná spolupráca.
- (76) Dodatočné ustanovenia pre osobitné fungovanie EPFRV a ENRF sú stanovené v príslušných sektorových právnych predpisoch.
- (77) S cieľom presadiť ciele ZFEÚ týkajúce sa hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti by sa v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti mali podporiť všetky regióny. Aby sa poskytovala vyvážená a postupná podpora a odzrkadľovala úroveň hospodárskeho a sociálneho rozvoja, zdroje z EFRR a ESF v rámci uvedeného cieľa by sa mali rozdeliť medzi menej rozvinuté regióny, prechodné regióny a rozvinutejšie regióny podľa ich HDP na obyvateľa vo vzťahu k priemeru krajín EÚ-27. Na zabezpečenie trvalej udržateľnosti investícií zo štrukturálnych fondov, konsolidácie dosiahnutého rozvoja a povzbudenie hospodárskeho rastu a sociálnej súdržnosti regiónov, Únie by mali regióny, ktorých HDP na obyvateľa bol v programovom období 2007 – 2013 nižší ako 75 % priemerného HDP krajín EÚ-25 v referenčnom období, ale ktorých HDP na obyvateľa vzrástol na viac ako 75 % priemerného HDP v krajinách EÚ-27, dostávať aspoň 60 % svojho orientačného priemeru ročných rozpočtových prostriedkov, ktoré im boli pridelené na roky 2007 – 2013. Celková výška rozpočtových prostriedkov z EFRR, ESF a Kohézneho fondu pre členský štát by mala dosahovať aspoň 55 % individuálnej celkovej sumy rozpočtových prostriedkov, ktoré boli tomuto členskému štátu pridelené na roky 2007 – 2013. Členské štáty, ktorých hrubý národný dôchodok (HND) na obyvateľa je nižší ako 90 % priemeru Únie, by mali v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti získavať príspevok z Kohézneho fondu.
- (78) Mali by sa stanoviť objektívne kritériá na určovanie regiónov a oblastí oprávnených na získanie podpory z fondov. Na tieto účely by malo určovanie regiónov a oblastí na úrovni Únie vychádzať zo spoločného systému klasifikácie regiónov zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 [\(13\)](#), zmeneným nariadením Komisie (ES) č. 105/2007 [\(14\)](#).
- (79) S cieľom určiť primeraný finančný rámec pre fondy by Komisia mala prostredníctvom vykonávacích aktov stanoviť ročné rozdelenie dostupných rozpočtových záväzkov na základe objektívnej a transparentnej metódy, aby sa prostriedky sústredili do zaostávajúcích regiónov vrátane regiónov, ktoré dostávajú prechodnú podporu. Na zohľadnenie mimoriadne ťažkej situácie členských štátov, ktoré trpia krízou, a v súlade s nariadením Rady (EÚ, Euratom) č. 1311/2013 [\(15\)](#) by Komisia mala preskúmať celkové prídely všetkých členských štátov v roku 2016 na základe vtedy dostupných najaktuálnejších štatistík a v prípade, ak je kumulovaná odchýlka vyššia ako +/- 5 %, tieto prídely upraviť. Požadované úpravy by sa mali rovnomerne rozložiť na obdobie rokov 2017 – 2020.
- (80) S cieľom povzbudiť potrebné urýchlenie rozvoja infraštruktúry v doprave a energetike, ako aj rozvoja IKT naprieč Úniou zriadil sa Nástroj na prepájanie Európy [\(16\)](#). Podpora by sa mala poskytovať z Kohézneho fondu na projekty využívajúce základné siete alebo na projekty a horizontálne činnosti uvedené v časti I prílohy k uvedenému nariadeniu.
- (81) Pridelenie ročných rozpočtových prostriedkov z fondov členskému štátu by malo byť obmedzené do výšky stropu, ktorý by sa stanovil na základe HDP daného členského štátu.
- (82) Je potrebné stanoviť limity zdrojov na cieľ Investovanie do rastu a zamestnanosti a prijať objektívne kritériá ich pridelovania regiónom a členským štátom. Členské štáty by mali podporu zameriavať tak, aby zabezpečili dostatočné investície na zamestnanosť mladých ľudí, mobilitu pracovnej sily, znalosti, sociálne začlenenie a boj proti chudobe, čím sa zabezpečí, že príspevok z ESF ako percentuálny podiel z celkových kombinovaných zdrojov v rámci štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na úrovni Únie, okrem podpory z Kohézneho fondu na dopravnú infraštruktúru v rámci Nástroja na prepájanie Európy a podpory zo štrukturálnych fondov na pomoc pre najodkázanejšie osoby, nebol v členských štátoch menší ako 23,1 %.
- (83) Vzhľadom na naliehavú prioritu riešiť nezamestnanosť mladých ľudí v najviac zasiahnutých regiónoch Únie, ako aj v Únii ako celku, sa vytvorila Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí financovaná z osobitných rozpočtových prostriedkov a z cielených investícií z ESF na doplnenie a posilnenie značnej podpory, ktorá sa už poskytuje z EŠIF. Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí by sa mala zameriavať na podporu mladých ľudí, najmä tých, ktorí nie sú zamestnaní, nevzdelávajú sa a neabsolvujú odbornú prípravu, žijúcich v oprávnených regiónoch. Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí by sa mala vykonávať ako súčasť cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti.
- (84) Okrem toho, v súlade s hlavným cieľom zmierňovania chudoby je potrebné presmerovať fond pre európsku pomoc pre najodkázanejšie osoby s cieľom podporovať sociálne začlenenie. Mal by sa napláňovať mechanizmus, ktorý prevedie prostriedky do tohto nástroja z prídely zo štrukturálnych fondov jednotlivých členských štátov.
- (85) Pri zohľadnení súčasnej ekonomickej situácie by výsledkom maximálnej úrovne prevodov (horná

- hranica) z fondov každému jednotlivému členskému štátu nemalo byť pridelenie finančných prostriedkov členskému štátu vyššie ako 110 % ich úrovne v reálnych cenách v programovom období 2007-2013.
- (86) S cieľom zabezpečiť primerané pridelenie finančných prostriedkov na každú kategóriu regiónov, by sa prostriedky z fondov nemali presúvať medzi menej rozvinutými regiónmi, prechodnými regiónmi a rozvinutejšími regiónmi s výnimkou náležite opodstatnených okolností súvisiacich s dosahovaním jedného alebo viacerých tematických cieľov. Takéto presuny by mali predstavovať najviac 3 % z celkovej sumy rozpočtových prostriedkov pridelených danej kategórii regiónu.
- (87) Na zabezpečenie skutočného vplyvu na hospodárstvo, podpora z fondov by nemala nahrádzať verejné alebo rovnocenné štrukturálne výdavky členských štátov v zmysle tohto nariadenia. Okrem toho, v záujme zabezpečiť, aby podpora z fondov prihliadala na širší hospodársky kontext, sa výška verejných výdavkov určí vzhľadom na všeobecnú makroekonomickú situáciu, v ktorej sa financovanie uskutočňuje na základe ukazovateľov uvedených v stabilizačných a konvergenčných programoch, ktoré členské štáty predkladajú každý rok v súlade s nariadením Rady (ES) č. 1466/1997 [\(17\)](#). Overovanie zásady doplnkovosti Komisiou by sa vzhľadom na výšku pridelených finančných prostriedkov malo zamerať na členské štáty, v ktorých minimálne 15 % obyvateľstva žije v menej rozvinutých regiónoch.
- (88) Je nevyhnutné stanoviť dodatočné ustanovenia týkajúce sa programovania, riadenia, monitorovania a kontroly operačných programov podporovaných fondmi s cieľom posilniť zameranie na výsledky. Je najmä potrebné stanoviť podrobné požiadavky na obsah operačných programov. To by malo uľahčiť prezentáciu jednotnej intervenčnej logiky na riešenie zistených potrieb rozvoja, stanovenie rámca na hodnotenie výkonnosti a podporu účinného a efektívneho vykonávania fondov. Vo všeobecnosti by prioritná os mala pokrývať jeden tematický cieľ, jeden fond a jednu kategóriu regiónu. Podľa potreby a v záujme zvýšenia účinnosti tematicky súdržného integrovaného prístupu by malo byť možné, aby sa prioritná os týkala viac než jednej kategórie regiónu a kombinovala jednu alebo viac doplnkových investičných priorit z EFRR, ESF a Kohézneho fondu v rámci jedného alebo viacerých tematických cieľov.
- (89) Za okolností, keď členský štát pripraví pre každý fond najviac jeden operačný program, takže sa programy aj partnerská dohoda vypracúvajú na národnej úrovni, by sa mali ustanoviť osobitné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa takéto dokumenty navzájom dopĺňali.
- (90) S cieľom zosúladiť potrebu stručných operačných programov stanovujúcich jasné záväzky členských štátov a potrebu umožniť flexibilitu na prispôbenie sa meniacim sa okolnostiam by sa malo rozlišovať medzi podstatnými prvkami operačných programov, ktoré podliehajú rozhodnutiu Komisie, a inými prvkami, ktoré nepodliehajú rozhodnutiu Komisie a môžu byť zmenené členským štátom. Následne by sa mali ustanoviť postupy, ktoré umožňujú zmenu týchto nepodstatných prvkov na národnej úrovni bez rozhodnutia Komisie.
- (91) Podpora z Kohézneho fondu a EFRR by sa v spoločných operačných programoch mohla kombinovať s podporou z ESF v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti, aby sa zlepšila komplementárnosť a zjednodušilo vykonávanie.
- (92) Veľké projekty predstavujú podstatnú časť výdavkov Únie a často sú strategicky dôležité v súvislosti s dosahovaním cieľov stratégie Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu. Preto je opodstatnené, aby operácie nad určitú hranicu naďalej podliehali osobitným schvaľovacím postupom podľa tohto nariadenia. Táto hranica by sa mala stanoviť vo vzťahu k celkovým oprávneným nákladom po zohľadnení očakávaných čistých príjmov, pričom pre projekty v oblasti dopravy by sa stanovila vyššia hranica, pretože pre tento sektor sú investície obvykle väčšie. V záujme zabezpečenia jasnosti je vhodné na tento účel vymedziť obsah uplatňovania veľkého projektu. Žiadosť by mala obsahovať potrebné informácie na zabezpečenie toho, že finančný príspevok z fondov nebude viesť k významnej strate pracovných miest na existujúcich lokalitách v Únii.
- (93) S cieľom podporovať vypracúvanie a uskutočňovanie veľkých projektov na zdravom hospodárskom a technickom základe a podporovať využívanie odborného poradenstva v ranom štádiu, keď nezávislí experti podporovaní technickou pomocou Komisie alebo po dohode s Komisiou inými nezávislými expertmi dokážu vypracovať jasné stanoviská o realizovateľnosti veľkých projektov a hospodárskej životaschopnosti, by sa mal zefektívniť schvaľovací postup Komisie. Komisia by však mala mať možnosť odmietnuť schválenie finančného príspevku iba vtedy, keď zistí vážne nedostatky v nezávislom posúdení kvality.
- (94) V prípadoch, keď sa neuskutočnilo nezávislé posúdenie kvality veľkého projektu, členský štát by mal predložiť všetky požadované informácie a Komisia by mala posúdiť veľký projekt, aby sa mohlo určiť, či požadovaný finančný príspevok je odôvodnený.
- (95) V záujme kontinuity vykonávania a s cieľom vyhnúť sa zbytočnej administratívnej záťaži, ako aj na

účely zosúladienia s rozhodnutím Komisie týkajúcim sa usmernení pre ukončenie programového obdobia 2007 – 2013 sa určia ustanovenia týkajúce sa jednotlivých fáz pre veľké projekty schválené podľa nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 [\(18\)](#), u ktorých sa očakáva, že obdobie ich vykonávania sa predĺži nad rámec programového obdobia, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie. Za určitých podmienok by sa malo umožniť použiť zrýchlený postup pre oznámenie a schválenie druhej alebo nasledujúcej fázy veľkého projektu, ktorého predchádzajúcu fázu alebo predchádzajúce fázy Komisia schválila v rámci programového obdobia 2007 – 2013. Každá jednotlivá fáza viacfázovej operácie, ktorá sleduje rovnaký celkový cieľ, by sa mala vykonávať v súlade s pravidlami príslušného programového obdobia.

- (96) Aby členské štáty dostali možnosť vykonať časť operačného programu s využitím prístupu orientovaného na výsledky, je vhodné vypracovať spoločný akčný plán zložený z projektu alebo skupiny projektov, ktoré má prijímateľ realizovať, aby prispel k cieľom operačného programu. S cieľom zjednodušiť a posilniť orientáciu fondov na výsledky by riadenie spoločného akčného plánu malo vychádzať výhradne zo spoločne dohodnutých čiastkových cieľov, výstupov a výsledkov vymedzených v rozhodnutí Komisie o prijatí spoločného akčného plánu. Kontrola a audit spoločného akčného plánu by sa mali takisto obmedziť na plnenie jeho čiastkových cieľov, výstupov a výsledkov. Preto je potrebné stanoviť pravidlá jeho prípravy, obsahu, prijatia, finančného riadenia a kontroly spoločných akčných plánov.
- (97) Je potrebné prijať osobitné pravidlá týkajúce sa funkcií monitorovacieho výboru a výročných správ o vykonávaní operačných programov podporovaných z fondov. Dodatočné ustanovenia na konkrétne fungovanie EPFRV sú stanovené v príslušných sektorových právnych predpisoch.
- (98) S cieľom zabezpečiť dostupnosť dôležitých a aktuálnych informácií o vykonávaní programu je potrebné, aby členské štáty pravidelne poskytovali Komisii kľúčové údaje. Aby nedochádzalo k dodatočnému zaťažaniu členských štátov, tieto údaje by sa mali obmedziť na nepretržite zbierané údaje a ich prenos by sa mal uskutočniť prostredníctvom elektronickej výmeny údajov.
- (99) S cieľom posilniť monitorovanie pokroku, pokiaľ ide o vykonávanie fondov a uľahčenie finančného riadenia, je potrebné zabezpečiť dostupnosť základných finančných údajov týkajúcich sa pokroku vo včasnom vykonávaní.
- (100) V súlade s článkom 175 ZFEÚ má Komisia predkladať Európskemu parlamentu, Rade, Hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov každé tri roky správy o súdržnosti týkajúce sa pokroku dosiahnutého v napĺňaní hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti Únie. Je potrebné stanoviť ustanovenia týkajúce sa obsahu tejto správy.
- (101) Je dôležité upozorniť verejnosť na úspechy fondov a zvýšiť informovanosť o cieľoch politiky súdržnosti. Občania by mali mať právo vedieť, ako sa finančné zdroje Únie investujú. Zodpovednosť za zabezpečenie oznamovania príslušných informácií verejnosti by mali niesť riadiace orgány aj prijímatelia, ako aj inštitúcie Únie a poradné orgány. Na zabezpečenie vyššej efektívnosti komunikácie so širokou verejnosťou a silnejších synergických účinkov medzi komunikačnými činnosťami vykonávanými na podnet Komisie by mali prostriedky pridelené na komunikačné akcie podľa tohto nariadenia prispievať aj na financovanie inštitucionálneho oznamovania politických priorít Únie, pokiaľ sa týkajú všeobecných cieľov tohto nariadenia.
- (102) S cieľom posilniť prístup k informáciám o možnostiach financovania a prijímateľoch projektov, ako aj transparentnosť takýchto informácií, by v každom členskom štáte mala byť dostupná jednotná webová stránka alebo webový portál, ktorý by poskytoval informácie o všetkých operačných programoch vrátane zoznamu operácií, ktoré sú v rámci každého operačného programu podporované.
- (103) S cieľom zabezpečiť riadne šírenie informácií o úspechoch fondov a úlohe Únie v nich a v záujme informovania potenciálnych prijímateľov o možnostiach financovania by sa mali v tomto nariadení vymedziť pri zohľadnení rozsahu operačných programov v súlade so zásadou proporcionality podrobné pravidlá týkajúce sa informačných a komunikačných opatrení, ako aj určité technické vlastnosti takýchto opatrení.
- (104) S cieľom zabezpečiť, aby sa prostriedky pridelené na každý fond zameriavali na stratégiu Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu a na úlohy jednotlivých fondov podľa ich cieľov vychádzajúcich zo zmluvy, je potrebné určiť stropy pre pridelovanie finančných prostriedkov na technickú pomoc členského štátu. Tiež je potrebné zabezpečiť, aby sa právnym rámcom na programovanie technickej pomoci uľahčovalo vytvorenie podmienok na efektívne poskytovanie pomoci v kontexte, v ktorom členské štáty vykonávajú viacero fondov súbežne a malo by byť možné, aby tento rámec zahŕňal viacero kategórií regiónov.
- (105) Je potrebné určiť prvky na úpravu miery spolufinancovania z fondov na prioritné osi, a to najmä preto, aby sa zvýšil multiplikačný účinok zdrojov Únie. Takisto je potrebné stanoviť maximálnu mieru spolufinancovania podľa kategórie regiónov s cieľom zabezpečiť dodržiavanie zásady

spolufinancovania prostredníctvom vhodnej úrovne verejnej alebo súkromnej vnútroštátnej podpory.

- (106) Je potrebné, aby členské štáty určili riadiaci orgán, certifikačný orgán a funkčne nezávislý orgán auditu pre každý operačný program. S cieľom poskytnúť členským štátom flexibilitu pri zriaďovaní systémov kontroly je vhodné stanoviť možnosť, aby funkcie certifikačného orgánu vykonával riadiaci orgán. Členské štáty by mali mať tiež možnosť určiť sprostredkovateľské orgány na vykonávanie určitých úloh riadiaceho orgánu alebo certifikačného orgánu. Členské štáty by v tomto prípade mali jasne vymedziť ich príslušné zodpovednosti a funkcie.
- (107) S cieľom zohľadniť špecifickú organizáciu systémov riadenia a kontroly v prípade fondov a ENRF a potrebu zabezpečiť primeraný prístup, mali by sa stanoviť osobitné ustanovenia na určenie riadiaceho orgánu a certifikačného orgánu. Na zabránenie nepotrebného administratívneho zaťaženia by malo byť overovanie ex ante súladu s kritériami určenia uvedenými v tomto nariadení obmedzené na riadiaci a certifikačný orgán a v súlade s podmienkami stanovenými v tomto nariadení ako v programovom období 2007-2013. Nemali by existovať žiadne požiadavky na schvaľovanie určenia Komisiou. Avšak na zvýšenie právnej istoty by členské štáty mali mať možnosť predložiť Komisii dokumenty týkajúce sa určenia za podmienok stanovených v tomto nariadení. Monitorovanie dodržiavania kritérií určenia vykonávané na základe auditov a kontrol by v prípade, ak výsledky poukazujú na nedodržiavanie kritérií, malo mať za následok prijatie nápravných opatrení a eventuálne aj ukončenie určenia.
- (108) Riadiaci orgán nesie hlavnú zodpovednosť za účinné a efektívne vykonávanie fondov a ENFR, a teda plní podstatný počet funkcií súvisiacich s riadením a monitorovaním programu, finančným riadením a kontrolami, ako aj s výberom projektu. Na základe toho by sa mali stanoviť zodpovednosti a funkcie riadiaceho orgánu.
- (109) Certifikačný orgán by mal zostavovať a predkladať Komisii žiadosti o platbu. Mal by vypracúvať účty, osvedčovať ich úplnosť, presnosť a správnosť a skutočnosť, že výdavky v nich uvedené zodpovedajú uplatniteľným pravidlám Únie a vnútroštátnym pravidlám. Mali by sa stanoviť zodpovednosti a funkcie certifikačného orgánu.
- (110) Orgán auditu by mal zabezpečiť, aby sa audit vykonával na riadiacich a kontrolných systémoch, na vhodnej vzorke operácií a na účtoch. Mali by sa stanoviť zodpovednosti a funkcie orgánu auditu. Audit vykázaných výdavkov by sa mali vykonávať na reprezentatívnej vzorke operácií, aby bolo možné výsledky extrapolovať. Vo všeobecnosti platí, že na získanie spoľahlivej reprezentatívnej vzorky by sa mala používať štatistická metóda výberu vzoriek. Orgány auditu by však mali môcť za riadne odôvodnených okolností použiť neštatistickú metódu výberu vzorky, ak sú splnené podmienky stanovené v tomto nariadení.
- (111) Bez toho, aby boli dotknuté právomoci Komisie týkajúce sa finančnej kontroly, by sa mala v tejto oblasti zosilniť spolupráca medzi členskými štátmi a Komisiou a mali by sa stanoviť kritériá, ktoré Komisii v rámci jej stratégie kontroly vnútroštátnych systémov umožnia určiť úroveň záruky, ktorú má dostať od vnútroštátnych orgánov auditu.
- (112) V prípade fondov a ENFR by sa okrem spoločných pravidiel pre finančné riadenie EŠIF mali stanoviť dodatočné ustanovenia. Najmä vzhľadom na zabezpečenie primeranej istoty pre Komisiu pred schválením účtov by sa žiadosti o priebežné platby mali uhrádzať vo výške 90 % z výslednej sumy, ktorá vyplýva z uplatňovania miery spolufinancovania pre každú prioritu stanovenú v rozhodnutí o prijatí operačného programu na oprávnené výdavky na prioritu. Zvyšné sumy by sa členským štátom mali vyplatiť po schválení účtov za predpokladu, že Komisia bude môcť dospieť k záveru, že účty sú úplné, presné a správne.
- (113) Prijímatelia by mali dostať podporu v plnej výške najneskôr do 90 dní od dátumu, kedy prijímateľ predložil žiadosť o platbu, v závislosti od dostupnosti finančných prostriedkov z počiatočných a ročných zálohových platieb a priebežných platieb. Riadiaci orgán by mal môcť túto lehotu prerušiť, ak nie sú podkladové dokumenty úplné alebo ak existuje dôkaz o nezrovnalosti vyžadujúci ďalšie vyšetrovanie. S cieľom zabezpečiť, aby mal členský štát dostatok prostriedkov na vykonanie programov za týchto podmienok, mali by sa ustanoviť počiatočné a ročné zálohové platby. Ročné zálohové platby by sa mali každý rok zúčtovať pri schvaľovaní účtov.
- (114) S cieľom znížiť riziko vykazovania neoprávnených výdavkov by certifikačný orgán mal mať možnosť bez toho, aby bolo potrebné ďalšie opodstatnenie, zahrnúť sumy, ktoré si vyžadujú ďalšie overovanie, do žiadosti o priebežnú platbu po účtovnom roku, v ktorom sa uviedli v jeho účtovnom systéme.
- (115) S cieľom zabezpečiť vhodné uplatňovanie všeobecných pravidiel o zrušení viazanosti, v pravidlách stanovených pre fondy a EMFF by sa malo podrobne uviesť, ako sa určujú termíny pre zrušenie viazanosti.

- (116) S cieľom uplatniť požiadavky nariadenia o rozpočtových pravidlách na finančné riadenie fondov a ENFR je nevyhnutné stanoviť postupy pre prípravu, preskúmanie a schválenie účtov, ktoré by mali zabezpečiť jasný základ a právnu istotu pre tieto opatrenia. Navyše by malo byť členskému štátu umožnené, aby v záujme riadneho plnenia svojich povinností vylúčil sumy, ktoré podliehajú prebiehajúcejmu hodnoteniu ich zákonnosti a správnosti.
- (117) V záujme zníženia administratívnej záťaže pre prijímateľov by mali byť stanovené konkrétne lehoty, počas ktorých sú riadiace orgány povinné zabezpečiť dostupnosť dokladov týkajúcich sa operácií v nadväznosti na uplatnenie výdavkov alebo dokončenie operácie. V súlade so zásadou proporcionality by obdobie pre uchovávanie dokumentov malo byť diferencované v závislosti od celkových oprávnených výdavkov operácie.
- (118) Keďže účty sa overujú a schvaľujú každý rok, malo by sa zaviesť značné zjednodušenie postupu ukončenia. Konečné ukončenie programu by tak malo vychádzať iba z dokladov týkajúcich sa záverečného účtovného roka a záverečnej správy o vykonávaní alebo poslednej ročnej správy o vykonávaní bez nutnosti poskytovať akékoľvek ďalšie doklady.
- (119) S cieľom ochrany finančných záujmov Únie a poskytnutia prostriedkov na zabezpečenie účinného vykonávania programu by sa mali stanoviť ustanovenia, na základe ktorých by Komisia mohla pozastaviť platby na úrovni priorít alebo operačných programov.
- (120) S cieľom poskytnúť právnu istotu pre členské štáty je vhodné stanoviť v súvislosti s fondmi a ENFR konkrétne opatrenia a postupy pre finančné opravy vykonávané členskými štátmi a Komisiou v súlade so zásadou proporcionality.
- (121) Je potrebné ustanoviť právny rámec zabezpečujúci pevné systémy riadenia a kontroly na národnej a regionálnej úrovni a primerané rozdelenie úloh a povinností v kontexte spoločného riadenia. Preto by sa mala vymedziť a vysvetliť úloha Komisie a mali by sa stanoviť primerané pravidlá pre uplatnenie finančných opráv Komisiou.
- (122) Frekvencia auditov operácií by mala byť úmerná rozsahu podpory Únie z fondov a ENRF. Mal by sa znížiť najmä počet vykonávaných auditov, ak celkové oprávnené náklady na operáciu neprevyšujú 200 000 EUR pre EFRR a Kohézny fond a 150 000 EUR pre ESF a 100 000 EUR pre ENRF. Napriek tomu by malo byť možné uskutočniť audit vždy, keď existuje dôkaz o nezrovnalosti alebo podvode, alebo po uzavretí dokončenej operácie ako súčasť overovanej vzorky. Komisia by mala môcť preskúmať audítorský záznam (audit trail) orgánu auditu alebo sa zúčastniť auditov na mieste vykonávaných orgánom auditu. Ak Komisia nezíska týmito prostriedkami potrebnú istotu o účinnom fungovaní orgánu auditu, mala by Komisia môcť zopakovať audítorskú činnosť, ak je to v súlade s medzinárodne uznávanými audítorskými štandardmi. Na to, aby bola táto úroveň auditu vykonávaného Komisiou primeraná riziku, Komisia by mala byť schopná znížiť svoju audítorskú prácu v súvislosti s operačnými programami v prípade, keď neexistujú závažné nedostatky, alebo v prípade, ak je možné spoliehať sa na orgán auditu. S cieľom znížiť administratívne zaťaženie prijímateľov by sa mali zaviesť osobitné pravidlá zamerané na zníženie rizika prekryvania medzi auditmi tých istých operácií rôznymi inštitúciami, a to najmä Európskym dvorom audítorov, Komisiou alebo orgánom auditu.
- (123) S cieľom doplniť a zmeniť určité nepodstatné prvky tohto nariadenia by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ v súvislosti s európskym kódexom správania pre partnerstvo, doplneniami a zmenami oddielov 4 a 7 SSR, kritériami na stanovenie úrovne finančnej opravy, ktorá sa má uplatniť, osobitnými pravidlami týkajúcimi sa nákupu pozemkov a kombinácie technickej podpory s finančnými nástrojmi, úlohami, záväzkami a zodpovednosťou orgánov vykonávajúcich finančné nástroje, riadením a kontrolou finančných nástrojov, zrušením platieb na finančné nástroje a následnými úpravami v súvislosti so žiadosťami o platby, riadením systému kapitalizácie ročných splátok pre finančné nástroje, osobitnými pravidlami stanovujúcimi kritériá pre určenie nákladov na riadenie a poplatkov za riadenie na základe výkonnosti a uplatniteľných prahových hodnôt, ako aj pravidlami na úhradu kapitalizovaných nákladov na riadenie a poplatkov za riadenie pre kapitálové nástroje a mikroúvery, úpravou paušálnej sadzby pre čistý príjem vytvorený operáciami v osobitných sektoroch, ako aj stanovením paušálnych sadzieb pre určité sektory alebo subsektory v oblastiach IKT, výskumu, vývoja a inovácie a energetickej efektívnosti, a doplnením sektorov alebo subsektorov, metodikou výpočtu diskontovaného čistého príjmu pre operácie vytvárajúce čistý príjem, dodatočnými pravidlami o nahradení prijímateľa v rámci operácií verejno-súkromných partnerstiev, minimálnymi požiadavkami, ktoré majú obsahovať dohody o verejno-súkromných partnerstvách, ktoré sú potrebné pre žiadosť o výnimku v súvislosti s oprávnenosťou výdavku, vymedzeniami paušálnych sadzieb uplatnených na nepriame náklady na granty založené na jestvujúcich metódach a zodpovedajúcich sadzbách uplatniteľných v politikách Únie,

metodikou na použitie pri vykonávaní preskúmania kvality veľkého projektu, kritériami určenia prípadov nezrovnalostí, ktoré sa vykážu, údajmi, ktoré sa poskytnú a podmienkami a postupmi, ktoré sa uplatnia na určenie toho, či sumy, ktoré sú nevymožiteľné, nahradia členské štáty, údajmi, ktoré sa zaznamenajú a uložia v elektronickej podobe v rámci monitorovacích systémov zriadených riadiacimi orgánmi, minimálnymi požiadavkami na auditorský záznam (audit trail), rozsah pôsobnosti a obsah auditov a metodiku výberu vzorky, používaním údajov zozbieraných počas auditov, a kritériami na určenie závažných nedostatkov v účinnom fungovaní systémov riadenia a kontroly, na vytvorenie úrovne finančnej opravy, ktorá sa uplatní, a na uplatnenie paušálnych sadzieb alebo extrapolovaných finančných opráv. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov. Pri príprave a vypracúvaní delegovaných aktov by Komisia mala zabezpečiť, aby sa príslušné dokumenty súčasne, vo vhodnom čase a vhodným spôsobom postúpili Európskemu parlamentu a Rade.

- (124) Čo sa týka všetkých EŠIF, Komisia by mala byť splnomocnená prijímať prostredníctvom vykonávacích aktov rozhodnutia, ktorými sa schvaľujú prvky partnerských dohôd a ich zmeny, rozhodnutia schvaľujúce prvky upravených partnerských dohôd, rozhodnutia o programoch a prioritách, ktoré dosiahli svoje čiastkové ciele a môžu využívať pridelené prostriedky na výkonnostnú rezervu, rozhodnutia o zmene programov v dôsledku opravných opatrení týkajúcich sa prevodu pridelených finančných prostriedkov na iné programy, rozhodnutia o ročných plánoch opatrení, ktoré sa majú financovať z technickej pomoci z podnetu Komisie a v prípade zrušenia viazanosti aj rozhodnutia, ktorými sa menia rozhodnutia o prijatí programov, a pokiaľ ide o EFRR, ESF a Kohézny fond, rozhodnutia určujúce regióny a členské štáty spĺňajúce kritériá Investovania do rastu a zamestnanosti, rozhodnutia stanovujúce ročné rozdelenie viazaných rozpočtových prostriedkov členským štátom, rozhodnutia stanovujúce sumy, ktoré sa majú previesť z pridelených finančných prostriedkov Kohézneho fondu každému členskému štátu na Nástroj na prepájanie Európy, rozhodnutia stanovujúce sumy, ktoré sa majú previesť z pridelených finančných prostriedkov štrukturálnych fondov každému členskému štátu na pomoc pre najodkázanejšie osoby, rozhodnutia schvaľujúce prevody častí rozpočtových prostriedkov pre cieľ Európska územná spolupráca na cieľ Investovanie do rastu a zamestnanosti, rozhodnutia o tom, či sa vykoná finančná oprava alebo nie v prípade nedodržania doplnkovosti, rozhodnutia o prijatí a zmene operačných programov, rozhodnutia zamietajúce finančný príspevok na veľký projekt, rozhodnutia o schválení finančného príspevku vybranému veľkému projektu a predĺžení doby na splnenie podmienky týkajúcej sa schválenia veľkých projektov a rozhodnutia o spoločných akčných plánoch; a pokiaľ ide o EFRR, ESF, Kohézny fond a ENRF, rozhodnutia o neschválení účtov a účtovateľných súm, ak účty neboli schválené, rozhodnutia pozastavujúce priebežné platby a rozhodnutia o finančných opravách.
- (125) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci v súvislosti so vzorom, ktorý sa má použiť na predkladanie správy o pokroku, modelom operačného programu pre fondy, metodikou, ktorá sa má použiť pri vykonávaní analýzy nákladov a prínosov pri veľkých projektoch, formou poskytovania informácií o veľkých projektoch, vzorom spoločného akčného plánu, vzorom výročných a záverečných správ o vykonávaní, periodicitou vykazovania nezrovnalostí a formou správ, ktorá sa má použiť, vzorom vyhlásenia hospodáriaceho subjektu a vzormi pre stratégiu auditu, auditorské stanovisko a výročnú kontrolnú správu. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 [\(19\)](#).
- (126) S cieľom zabezpečiť potrebné podklady a lepšie zapojenie členských štátov v prípade, keď Komisia vykonáva svoje vykonávacie právomoci, pokiaľ ide o toto nariadenie, v niektorých obzvlášť citlivých oblastiach politik súvisiacich s EŠIF a s cieľom posilniť úlohu členských štátov pri prijímaní jednotných podmienok v takýchto oblastiach alebo iných výkonných opatrení, ktoré majú zásadné dôsledky alebo potenciálne významný vplyv buď na národné hospodárstvo, štátny rozpočet alebo na riadne fungovanie verejnej správy členských štátov, vykonávacie akty týkajúce sa metodiky na poskytovanie informácií o podpore cieľov v oblasti zmeny klímy, podrobných postupov na zabezpečenie jednotného prístupu k určovaniu čiastkových cieľov a zámerov vo výkonnostných rámcoch pre každú prioritu a na posúdenie dosiahnutia čiastkových cieľov a zámerov, štandardných podmienok pre monitorovanie finančných nástrojov, podrobných spôsobov pre prevod a správy príspevkov programu riadených orgánmi vykonávajúcimi finančné nástroje, vzoru pre dohody o financovaní týkajúce sa spoločnej neobmedzenej záruky a sekuritizácie finančných nástrojov v prospech MSP, vzorov, ktoré sa majú použiť pri prekladaní dodatočných informácií týkajúcich sa finančných nástrojov so žiadosťami o platbu Komisii, a keď sa Komisii podávajú správy o finančných nástrojoch, podmienok pre elektronickú výmenu údajov systému riadenia a kontroly, nomenklatúry, na základe ktorej sa majú určiť kategórie intervencií v

súvislosti

s prioritnou osou v operačných programoch, formátu oznámenia vybraného veľkého projektu, technických charakteristík informačných a komunikačných opatrení k operácii a pokynov pre vytvorenie znaku a vymedzenie jeho štandardných farieb, vzoru, ktorý sa má používať, keď sa Komisii predkladajú finančné údaje na monitorovacie účely, podrobných pravidiel na výmenu informácií medzi prijímateľmi a riadiacimi orgánmi, certifikačnými orgánmi, orgánmi auditu a sprostredkovateľskými orgánmi, vzoru správy a stanoviska nezávislého auditného subjektu a opisu funkcií a postupov zavedených pre riadiace orgány a prípadne certifikačné orgány, technických špecifikácií systémov riadenia a kontroly, vzoru žiadostí o platbu a vzoru účtov, by sa mali prijať v súlade s postupom preskúmania, ako je stanovený v článku 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

- (127) V prípade niektorých vykonávacích aktov, ktoré sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania stanoveným v článku 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011, sú potenciálny vplyv a dôsledky také významné pre členské štáty, že je odôvodnená výnimka zo všeobecného pravidla. Podľa tejto výnimky, ak výbor nepredloží žiadne stanovisko, Komisia by nemala prijať návrh vykonávacieho aktu. Uvedené vykonávacie akty súvisia so stanovením metodiky na poskytovanie informácií na podporu cieľov zmeny klímy; určením metodiky pre čiastkové ciele, pokiaľ ide o výkonnostný rámec; stanovenie štandardných podmienok v súvislosti s finančnými nástrojmi; stanovením podrobných spôsobov prevodu a správy programových príspevkov s ohľadom na určité finančné nástroje; prijatím vzoru dohody o financovaní pre spoločné nástroje pre neobmedzené záruky a sekuritizáciu na prospech MSP; určením vzoru, ktorý sa má použiť pri vykazovaní finančných nástrojov Komisii; vymedzením nomenklatúry, na základe ktorej možno určiť kategórie intervencií v súvislosti s prioritnou osou v operačných programoch; určením technických vlastností informačných a komunikačných opatrení k určitej operácii a pokynov pre vytvorenie znaku a vymedzenie jeho štandardných farieb; stanovením technických špecifikácií záznamu a uloženia údajov o riadiacom a kontrolnom systéme. Článok 5 ods. 4 tretí pododsek nariadenia (EÚ) č. 182/2011 by sa mal preto uplatňovať na uvedené vykonávacie akty.
- (128) Keďže toto nariadenie nahrádza nariadenie (ES) č. 1083/2006, malo by sa uvedené nariadenie zrušiť. Toto nariadenie by však nemalo mať vplyv na pokračovanie alebo úpravu pomoci schválenej Komisiou na základe nariadenia (ES) č. 1083/2006 alebo akýchkoľvek iných právnych predpisov, ktoré sa uplatňujú na túto pomoc 31. decembra 2013. Žiadosti podané alebo schválené na základe nariadenia (ES) č. 1083/2006 by preto mali zostať v platnosti. Mali by sa ustanoviť aj osobitné prechodné pravidlá odchyľne od článku 59 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 1083/2006 týkajúce sa toho, kedy môže riadiaci orgán vykonávať funkcie certifikačného orgánu pre operačné programy vykonávané podľa predchádzajúceho legislatívneho rámca na účely hodnotenia zo strany Komisie v súlade s článkom 73 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1083/2006 pri uplatňovaní článku 123 ods. 5 tohto nariadenia a v súvislosti s postupom schvaľovania veľkých projektov podľa článku 102 ods. 1 písm. a) tohto nariadenia.
- (129) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to posilnenie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti, nie je možné uspokojujúco dosiahnuť na úrovni jednotlivých členských štátov z dôvodu rozsahu rozdielov medzi úrovňami rozvoja v jednotlivých regiónoch a zaostalosti najviac znevýhodnených regiónov, ako aj obmedzenosti finančných zdrojov členských štátov a regiónov, ale ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity uvedenou v článku 5 Zmluvy o EÚ. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (130) S cieľom umožniť čo najrýchlejšie uplatňovanie opatrení stanovených v tomto nariadení by toto nariadenie malo nadobudnúť účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

ČASŤ I

PREDMET ÚPRAVY A VYMEDZENIE POJMOV

Článok 1

Predmet úpravy

Toto nariadenie stanovuje spoločné pravidlá platné pre Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR), Európsky sociálny fond (ESF), Kohézny fond, Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV) a Európsky námorný a rybársky fond (ENRF), ktoré fungujú na základe spoločného rámca (ďalej len „európske štrukturálne a investičné fondy alebo EŠIF“). Stanovuje aj ustanovenia potrebné na zabezpečenie účinnosti EŠIF a ich vzájomnej koordinácie a koordinácie s ďalšími nástrojmi Únie. Spoločné pravidlá vzťahujúce sa na EŠIF sú stanovené v druhej časti.

V tretej časti sa stanovujú všeobecné pravidlá, ktorými sa riadia EFRR, ESF (ďalej spoločne len „štrukturálne fondy“) a Kohézny fond, pokiaľ ide o úlohy, prioritné ciele a organizáciu štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu (ďalej len „fondy“), kritériá, ktoré majú členské štáty a regióny splniť, aby sa stali oprávnenými na podporu z fondov, dostupné finančné prostriedky a kritériá ich prideľovania.

Vo štvrtej časti sa stanovujú všeobecné pravidlá pre fondy a EMFF, pokiaľ ide o riadenie a kontrolu, finančné riadenie, účtovníctvo a finančné opravy.

Pravidlá stanovené v tomto nariadení sa uplatňujú bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia uvedené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 [\(20\)](#) a osobitné ustanovenia stanovené v nasledujúcich nariadeniach (ďalej len „nariadenia o jednotlivých fondoch“) v súlade s piatym odsekom tohto článku:

- 1) nariadenie (EÚ) č. 1301/2013 (ďalej len „nariadenie o EFRR“);
- 2) nariadenie (EÚ) č. 1304/2013 (ďalej len „nariadenie o ESF“);
- 3) nariadenie (EÚ) č. 1300/2013 (ďalej len „nariadenie o KF“);
- 4) nariadenie (EÚ) č. 1299/2013 (ďalej len „nariadenie o EÚS“);
- 5) nariadenie (EÚ) č. 1305/2013 (ďalej len „nariadenie o EPFRV“); a
- 6) budúci právny akt Únie stanovujúci podmienky finančnej pomoci pre námornú a rybársku politiku na programové obdobie 2014 - 2020 (ďalej len „nariadenie o ENRF“).

Druhá časť tohto nariadenia sa uplatňuje na všetky EŠIF okrem prípadov, keď výslovne povoľuje odchýlky. Tretia a štvrtá časť tohto nariadenia ustanovujú doplňujúce pravidlá k druhej časti, ktoré sa obdobne uplatňujú na fondy a fondy a ENRF a môžu výslovne povoľovať odchýlky v príslušných nariadeniach o jednotlivých fondoch. Nariadenia o jednotlivých fondoch môžu ustanoviť doplňujúce pravidlá k druhej časti tohto nariadenia pre EŠIF, k tretej časti tohto nariadenia pre fondy a ku štvrtej časti tohto nariadenia pre fondy a ENRF. Doplňujúce pravidlá v nariadeniach o jednotlivých fondoch nesmú byť v rozpore s druhou, treťou a štvrtou časťou tohto nariadenia. V prípade pochybností o uplatňovaní ustanovení, druhá časť tohto nariadenia je nadradená pravidlám pre jednotlivé fondy, a druhá, tretia a štvrtá časť tohto nariadenia sú nadradené nariadeniam o jednotlivých fondoch.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

- 1) „stratégia Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu“ sú zámery a spoločné ciele, ktorými sa riadi opatrenie členských štátov a Únie a ktoré sú uvedené v záveroch prijatých Európskou radou 17. júna 2010 ako príloha I (Nová európska stratégia pre zamestnanosť a rast, hlavné ciele EÚ), v odporúčaní Rady z 13. júla 2010 [\(21\)](#) a v rozhodnutí Rady 2010/707/EÚ [\(22\)](#) a každú revíziu týchto zámerov a spoločných cieľov;
- 2) „strategický politický rámec“ je dokument alebo viaceré dokumenty vytvorené na národnej alebo regionálnej úrovni, ktorým sa stanovuje obmedzený počet súdržných priorít určených na základe dôkazov a časový rámec na realizáciu týchto priorít a ktoré môžu zahŕňať monitorovací mechanizmus;
- 3) „stratégia pre inteligentnú špecializáciu“ sú národné alebo regionálne inovačné stratégie, ktoré určujú priority s cieľom vytvoriť konkurenčnú výhodu tým, že rozvíjajú a spájajú silné stránky výskumu a inovácií s potrebami podnikov na riešenie nových príležitostí a vývoja na trhu koherentným spôsobom bez toho aby dochádzalo k duplicite a fragmentácii úsilia; stratégia pre inteligentnú špecializáciu môže mať formu národného alebo regionálneho strategického politického rámca pre výskum a inováciu alebo byť jeho súčasťou;
- 4) „pravidlá pre jednotlivé fondy“ sú ustanovenia stanovené v tretej časti alebo vo štvrtej časti tohto nariadenia alebo v nariadení, ktorými sa riadi jeden alebo viaceré EŠIF vymenované vo štvrtom odseku článku 1;
- 5) „programovanie“ je proces organizovania, rozhodovania a prideľovania finančných prostriedkov v niekoľkých fázach za účasti partnerov v súlade s článkom 5, určený na realizáciu spoločného opatrenia Únie a členských štátov na viacročnom základe s cieľom plniť ciele stratégie Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu;
- 6) „program“ je „operačný program“ uvedený v tretej časti alebo vo štvrtej časti tohto nariadenia a v nariadení o ENRF a „program rozvoja vidieka“ uvedený v nariadení o EPFRV;
- 7) „oblasť programu“ je geografická oblasť, na ktorú sa vzťahuje konkrétny program, alebo v prípade programu, na ktorý sa vzťahuje viac než jedna kategória regiónu, geografická oblasť zodpovedajúca každej osobitnej kategórii regiónu;
- 8) „priorita“ v druhej časti a štvrtej časti tohto nariadenia je „prioritná os“ uvedená v tretej časti tohto nariadenia pre EFRR, ESF a Kohézny fond a „priorita Únie“ uvedená v nariadení o ENRF a nariadení o EPFRV;
- 9) „operácia“ je projekt, zmluva, opatrenie alebo súbor projektov, ktoré boli vybrané riadiacimi orgánmi

- príslušných programov alebo na ich zodpovednosť a ktoré prispievajú k napĺňaniu cieľov priority alebo priorit; v súvislosti s finančnými nástrojmi operáciu tvoria finančné príspevky z programu na finančné nástroje a následná finančná podpora, ktorú poskytujú uvedené finančné nástroje;
- 10) „prijímateľ“ je verejný alebo súkromný subjekt a výhradne na účely nariadenia o EPFRV a nariadenia o ENRF fyzická osoba, ktoré sú zodpovedné za začatie alebo za začatie a vykonávanie operácií; a v kontexte systémov štátnej pomoci, ako je uvedené v bode 13 tohto článku, subjekt, ktorému sa poskytuje pomoc; a v kontexte finančných nástrojov podľa hlavy IV druhej časti tohto nariadenia orgán, ktorý vykonáva finančný nástroj, alebo prípadne fond fondov;
- 11) „finančné nástroje“ sú finančné nástroje vymedzené v nariadení o rozpočtových pravidlách, ak nie je v tomto nariadení uvedené inak;
- 12) „konečný prijímateľ“ je právnická alebo fyzická osoba, ktorá dostáva finančnú podporu z finančného nástroja;
- 13) „štátna pomoc“ je pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, ktorá na účely tohto nariadenia zahŕňa tiež pomoc de minimis v zmysle nariadenia Komisie (ES) č. 1998/2006 [\(23\)](#), nariadenia Komisie (ES) č. 1535/2007 [\(24\)](#) a nariadenia Komisie (ES) č. 875/2007 [\(25\)](#);
- 14) „ukončená operácia“ je operácia, ktorá bola fyzicky ukončená alebo plne vykonaná a všetky s ňou súvisiace platby boli uhradené prijímateľmi a prijímateľom bol vyplatený príslušný verejný príspevok;
- 15) „verejný výdavok“ je každý verejný príspevok na financovanie operácií, ktorý pochádza z rozpočtu národných, regionálnych alebo miestnych orgánov verejnej správy, rozpočtu Únie súvisiaceho s EŠIF, rozpočtu verejnoprávných subjektov alebo rozpočtu združení orgánov verejnej správy alebo verejnoprávných subjektov a na účely stanovenia podielu spolufinancovania pre programy alebo priority ESF môže zahŕňať prípadné finančné zdroje, ktorými kolektívne prispeli zamestnávateľi a zamestnanci;
- 16) „verejnoprávny subjekt“ je každý subjekt, ktorý sa riadi verejným právom v zmysle článku 1 bodu 9 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES [\(26\)](#), a každé európske zoskupenie územnej spolupráce (EZÚS) zriadené v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 [\(27\)](#) bez ohľadu na to, či sa EZÚS považuje podľa príslušných vnútroštátnych vykonávacích ustanovení za verejnoprávny subjekt alebo súkromnoprávny subjekt;
- 17) „dokument“ je listina alebo elektronické médium s informáciami relevantnými v kontexte tohto nariadenia;
- 18) „sprostredkovateľský orgán“ je každý verejný alebo súkromný subjekt, za ktorého činnosť je zodpovedný riadiaci orgán alebo certifikačný orgán alebo ktorý v mene tohto orgánu plní povinnosti voči prijímateľom vykonávajúcim operácie;
- 19) „stratégia miestneho rozvoja vedeného komunitou“ je ucelený súbor operácií, účelom ktorého je plniť miestne ciele a uspokojovať miestne potreby a ktorý prispieva k plneniu stratégie Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, a ktorý je navrhnutý a realizovaný miestnou akčnou skupinou;
- 20) „partnerská dohoda“ je dokument pripravený členským štátom spolu s partnermi v súlade s prístupom viacúrovňového riadenia, v ktorom sa stanovuje stratégia, priority a podmienky členského štátu na využívanie EŠIF efektívnym a účinným spôsobom s cieľom sledovať stratégiu Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, a ktorý schvaľuje Komisia po hodnotení a dialógu s dotknutým členským štátom;
- 21) „kategória regiónov“ je začlenenie regiónov do kategórie „menej rozvinuté regióny“, „prechodné regióny“ alebo „vyspelejšie regióny“ v súlade s článkom 90 ods. 2;
- 22) „žiadosť o platbu“ je žiadosť o platbu alebo vyhlásenie o výdavkoch, ktoré predložil členský štát Komisii;
- 23) „EIB“ je Európska investičná banka, Európsky investičný fond alebo každá dcérska spoločnosť Európskej investičnej banky;
- 24) „verejno-súkromné partnerstvá“ sú formy spolupráce medzi verejnými subjektmi a súkromným sektorom, ktorej cieľom je realizácia investícií do projektov v oblasti infraštruktúry alebo iných druhov operácií poskytujúcich verejné služby prostredníctvom rozdelenia rizika, združenia odborných znalostí zo súkromného sektora alebo dodatočných zdrojov kapitálu;
- 25) „operácia verejno-súkromného partnerstva“ je operácia, ktorá sa uskutočňuje alebo sa má uskutočniť v rámci štruktúry verejno-súkromného partnerstva;
- 26) „viazaný účet“ je bankový účet zabezpečený písomnou dohodou medzi riadiacim orgánom alebo sprostredkovateľským orgánom a orgánom vykonávajúcim finančný nástroj alebo v prípade operácie verejno-súkromného partnerstva písomnou dohodou medzi verejným subjektom ako prijímateľom a súkromným partnerom, ktorý bol schválený riadiacim orgánom alebo sprostredkovateľským orgánom, osobitne založený na účely držby finančných prostriedkov

- vyplácaných po uplynutí obdobia oprávnenosti, a to výlučne na účely uvedené v článku 42 ods. 1 písm. c), v článku 42 ods. 2, článku 42 ods. 3 a článku 64, alebo bankový účet zriadený za podmienok zabezpečujúcich rovnocenné záruky za platby vyplácané z fondov;
- 27) „fond fondov“ je fond založený s cieľom poskytovať podporu z programu alebo programov niekoľkým finančným nástrojom. Ak sa finančné nástroje vykonávajú prostredníctvom fondu fondov, orgán, ktorý vykonáva fond fondov, sa považuje za jediného prijímateľa v zmysle bodu 10 tohto článku;
- 28) „MSP“ je mikropodnik, malý alebo stredný podnik, ako sú vymedzené v odporúčaní Komisie 2003/361/ES (28);
- 29) „účtovný rok“ je na účely tretej časti a štvrtej časti obdobie od 1. júla do 30. júna s výnimkou prvého účtovného roka programového obdobia, v súvislosti s ktorým to je obdobie od dátumu začiatku oprávnenosti výdavkov do 30. júna 2015. Posledný účtovný rok je od 1. júla 2023 do 30. júna 2024;
- 30) „finančný rok“ je na účely tretej časti a štvrtej časti obdobie od 1. januára do 31. decembra;
- 31) „makroregionálna stratégia“ je integrovaný rámec, ktorý schválila Európska rada a ktorý môže byť okrem iného podporovaný z EŠIF, určený na riešenie spoločných výziev, ktorým čelí určená geografická oblasť zahŕňajúca členské štáty a tretie krajiny nachádzajúce sa v rovnakej geografickej oblasti, ktoré majú v dôsledku toho prospech z posilnenej spolupráce prispievajúcej k dosiahnutiu hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti;
- 32) „stratégia morskej oblasti“ je štruktúrovaný rámec spolupráce vo vzťahu k určitej geografickej oblasti, ktorý vytvorili inštitúcie Únie, členské štáty, ich regióny a prípadne tretie krajiny, ktoré majú spoločnú morskú oblasť; v stratégii morskej oblasti sa zohľadňujú geografické, klimatické, hospodárske a politické osobitosti morskej oblasti.
- 33) „použiteľná ex ante kondicionalita“ je konkrétny a presný vopred definovaný rozhodujúci faktor, ktorý je nevyhnutným predpokladom na účinné a efektívne splnenie konkrétneho cieľa v rámci investičnej priority alebo priority Únie, má k nim priamu a konkrétnu väzbu a má na ne priamy vplyv;
- 34) „konkrétny cieľ“ je výsledok, ku ktorému investičná priorita alebo priorita Únie prispieva v špecifickom národnom alebo regionálnom kontexte prostredníctvom akcií alebo opatrení uskutočnených v rámci takejto priority;
- 35) „príslušné odporúčania pre jednotlivé krajiny prijaté v súlade s článkom 121 ods. 2 ZFEÚ“ a „príslušné odporúčania Rady prijaté v súlade s článkom 148 ods. 4 ZFEÚ“ sú odporúčania týkajúce sa štrukturálnych úloh, ktoré je vhodné riešiť pomocou viacročných investícií patriacich priamo do pôsobnosti EŠIF, ako je stanovené v nariadeniach o jednotlivých fondoch;
- 36) „nezrovnalosť“ je akékoľvek porušenie práva Únie alebo vnútroštátneho práva týkajúceho sa jeho uplatňovania, vyplývajúce z konania alebo opomenutia hospodárskeho subjektu, ktorý sa zúčastňuje na vykonávaní EŠIF, dôsledkom čoho je alebo by bol negatívny dopad na rozpočet Únie zaťaženie všeobecného rozpočtu neoprávneným výdavkom;
- 37) „hospodársky subjekt“ je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba alebo iný subjekt, ktorý sa zúčastňuje na poskytnutí pomoci z EŠIF, s výnimkou členského štátu, ktorý svoje právomoci vykonáva ako orgán verejnej správy;
- 38) „systémová nezrovnalosť“ je každá nezrovnalosť, ktorá sa môže vyskytnúť opakovane, s vysokou pravdepodobnosťou výskytu pri podobnom type operácií a ktorá je dôsledkom závažného nedostatku účinného fungovania systémov riadenia a kontroly, a to vrátane nestanovenia vhodných postupov v súlade s týmto nariadením a pravidiel pre jednotlivé fondy;
- 39) „závažný nedostatok v účinnom fungovaní systému riadenia a kontroly“ je na účely vykonávania fondov a fondu ENRF v rámci štvrtej časti nedostatok, ktorý vyžaduje podstatné zlepšenie systému, ktorý vystavuje fondy a ENRF závažnému riziku nezrovnalostí a ktorého existencia nie je zlučiteľná s audítorovým stanoviskom bez výhrad k fungovaniu systému riadenia a kontroly.

Článok 3

Výpočet lehôt pre rozhodnutia Komisie

Ak sa podľa článku 16 ods. 2 a 3, článku 29 ods. 3, článku 30 ods. 2 a 3, článku 102 ods. 2, článku 107 ods. 2 a článku 108 ods. 3 stanoví pre Komisiu prostredníctvom vykonávacieho aktu lehota na prijatie rozhodnutia alebo jeho zmenu, táto lehota nezahŕňa obdobie, ktoré sa začína dátumom nasledujúcim po dátume, keď Komisia poslala členskému štátu svoje pripomienky, a ktoré trvá dovtedy, kým členský štát na pripomienky neodpovie.

DRUHÁ ČASŤ

SPOLOČNÉ USTANOVENIA PLATNÉ PRE EŠIF

HLAVA I

ZÁSADY PODPORY ÚNIE PRE EŠIF

Článok 4

Všeobecné zásady

1. EŠIF poskytujú prostredníctvom viacročných programov, ktoré dopĺňajú národné, regionálne a miestne intervencie, podporu pre napĺňanie stratégie Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, ako aj úloh jednotlivých fondov podľa ich cieľov vychádzajúcich zo zmluvy vrátane ekonomickej, sociálnej a územnej súdržnosti, so zreteľom na príslušné integrované usmernenia stratégie Európa 2020 a príslušné odporúčania pre jednotlivé krajiny prijaté v súlade s článkom 121 ods. 2 ZFEÚ a príslušné odporúčania Rady prijaté v súlade s článkom 148 ods. 4 ZFEÚ a prípadne na národnej úrovni so zreteľom na národný program reforiem.
2. Komisia a členské štáty zabezpečujú, s prihliadnutím na konkrétny kontext jednotlivých členských štátov, aby bola pomoc z EŠIF zhodná s príslušnými politikami, horizontálnymi princípmi uvedenými v článkoch 5, 7 a 8 a prioritami Únie a aby bola komplementárna s inými nástrojmi Únie.
3. Podpora z EŠIF sa poskytuje v úzkej spolupráci Komisie s členskými štátmi v súlade so zásadou subsidiarity.
4. Členské štáty, na primeranej územnej úrovni a v súlade so svojím inštitucionálnym, právnym a finančným rámcom, a subjekty nimi určené na tento účel zodpovedajú za prípravu a realizáciu programov a plnenie ich úloh, spolu s príslušnými partnermi uvedenými v článku 5, v súlade s týmito nariadením a pravidlami pre jednotlivé fondy.
5. Pri opatreniach týkajúcich sa vykonávania a využívania EŠIF, a najmä finančných a administratívnych prostriedkov potrebných na prípravu a vykonávanie programov, ktoré súvisia s monitorovaním, podávaním správ, hodnotením, riadením a kontrolou, sa dodržiava zásada proporcionality vzhľadom na výšku pridelennej podpory a prihliada sa na celkový cieľ, ktorým je zníženie administratívnej záťaže pre orgány zapojené do riadenia a kontroly programov.
6. Komisia a členské štáty zabezpečujú v súlade so svojimi príslušnými zodpovednosťami koordináciu medzi EŠIF a medzi EŠIF a inými príslušnými politikami, stratégiami a nástrojmi Únie vrátane tých, ktoré tvoria rámec vonkajšej činnosti Únie.
7. Časť rozpočtu Únie pridelená EŠIF sa plní v rámci spoločného riadenia členských štátov a Komisie v súlade s článkom 59 nariadenia o rozpočtových pravidlách, s výnimkou výšky podpory z Kohézneho fondu prevedenej na Nástroj na prepájanie Európy, ktorý je uvedený v článku 92 ods. 6 tohto nariadenia, inovatívnych činností na podnet Komisie na základe článku 8 nariadenia o EFRR, technickej pomoci na podnet Komisie a podpory pre priame riadenie na základe nariadenia o ENRF.
8. Komisia a členské štáty dodržiavajú zásadu riadneho finančného hospodárenia v súlade s článkom 30 nariadenia o rozpočtových pravidlách.
9. Komisia a členské štáty zabezpečujú účinnosť EŠIF počas prípravy a vykonávania, v súvislosti s monitorovaním, podávaním správ a hodnotením.
10. Komisia a členské štáty vykonávajú svoje úlohy súvisiace s EŠIF s cieľom znížiť administratívnu záťaž prijímateľov.

Článok 5

Partnerstvo a viacúrovňové riadenie

1. Čo sa týka partnerskej dohody a každého programu, každý členský štát v súlade so svojím inštitucionálnym a právnym rámcom vytvorí partnerstvo s príslušnými regionálnymi a miestnymi orgánmi verejnej správy. Na partnerstve sa podieľajú títo partneri:
 - a) príslušné orgány mestskej samosprávy a ostatné orgány verejnej správy;
 - b) hospodárski a sociálni partneri; a
 - c) príslušné subjekty, ktoré zastupujú občiansku spoločnosť, vrátane partnerov činných v oblasti ochrany životného prostredia, mimovládne organizácie a subjekty zodpovedné za podporu sociálneho začleňovania, rodovej rovnosti a nediskriminácie.
2. V súlade s prístupom viacúrovňového riadenia členské štáty zapoja partnerov uvedených v odseku 1 do prípravy partnerských dohôd a správ o pokroku, ako aj do prípravy a vykonania programov, a to aj prostredníctvom účasti v monitorovacích výboroch pre programy v súlade s článkom 48.
3. Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 149 prijímať delegované akty s cieľom ustanoviť európsky kódex správania pre partnerstvo (ďalej len „kódex správania“) v záujme poskytovania podpory a pomoci členským štátom pri organizovaní partnerstva v súlade s odsekmi 1 a 2 tohto článku. Kódex správania predstavuje rámec, v ktorom sa členské štáty na základe svojho inštitucionálneho a právneho rámca, ako aj národných a regionálnych kompetencií, usilujú o realizáciu partnerstva. Kódex správania v plnej miere dodržiava zásady subsidiarity a proporcionality a stanovuje tieto prvky:
 - a) hlavné zásady týkajúce sa transparentných postupov, ktoré sa majú dodržiavať pri určovaní príslušných partnerov, prípadne vrátane ich zastrešujúcich organizácií, aby sa členským štátom uľahčilo navrhovanie príslušných najreprezentatívnejších partnerov v súlade s ich inštitucionálnym a právnym rámcom;

- b) hlavné zásady a osvedčené postupy súvisiace so zapojením rozličných kategórií príslušných partnerov stanovených v odseku 1, do prípravy partnerskej dohody a programov, informácie, ktoré sa majú poskytnúť o ich zapojení, a v rozličných fázach vykonávania;
- c) osvedčené postupy súvisiace s formulovaním pravidiel členstva a vnútorných postupov monitorovacích výborov, o ktorých v prípade potreby rozhodnú členské štáty alebo monitorovacie výbory programov v súlade s príslušnými ustanoveniami tohto nariadenia a pravidlami pre jednotlivé fondy;
- d) hlavné ciele a osvedčené postupy v prípadoch, keď riadiaci orgán zapojí príslušných partnerov do prípravy výziev na predkladanie návrhov, a najmä osvedčené postupy na predchádzanie možným konfliktom záujmu v prípadoch, keď existuje možnosť, že príslušní partneri sú aj možnými prijímateľmi, a na zapojenie príslušných partnerov do prípravy správ o pokroku a vo vzťahu s monitorovacími a hodnotiacimi programami v súlade s príslušnými ustanoveniami tohto nariadenia a pravidlami pre jednotlivé fondy;
- e) orientačné oblasti, témy a osvedčené postupy týkajúce sa toho, ako môžu príslušné orgány členských štátov využívať EŠIF vrátane technickej pomoci pri posilňovaní inštitucionálnych kapacít príslušných partnerov v súlade s príslušnými ustanoveniami tohto nariadenia a pravidlami pre jednotlivé fondy;
- f) úlohu Komisie pri šírení osvedčených postupov;
- g) hlavné zásady a osvedčené postupy, ktoré sú vhodné na uľahčovanie hodnotenia realizácie partnerstva a jeho pridanej hodnoty členskými štátmi.

Ustanovenia kódexu správania nesmú byť nijakým spôsobom v rozpore s príslušnými ustanoveniami tohto nariadenia alebo pravidlami pre jednotlivé fondy.

4. Komisia do 18. apríl 2014 oznámi delegovaný akt uvedený v odseku 3 tohto článku o európskom kódexe správania pre partnerstvo súčasne Európskemu parlamentu a Rade. V uvedenom delegovanom akte sa nesmie uviesť skorší dátum uplatňovania ako je dátum jeho prijatia.

5. Porušenie akejkoľvek povinnosti uloženej členským štátom na základe tohto článku alebo na základe delegovaného aktu prijatého podľa odseku 3 tohto článku nesmie predstavovať nezrovnalosť vedúcu k finančnej oprave podľa článku 85.

6. Aspoň raz za rok Komisia v prípade každého EŠIF prerokuje vykonávanie podpory týchto EŠIF s organizáciami zastupujúcimi partnerov na úrovni Únie a podá správu o výsledku Európskemu parlamentu a Rade.

Článok 6

Súlad s právom Únie a vnútroštátnym právom

Operácie podporované z EŠIF musia byť v súlade s uplatniteľným právom Únie a vnútroštátnym právom týkajúcim sa jeho uplatňovania (ďalej len „uplatniteľné právo“).

Článok 7

Podpora rovnosti mužov a žien a nediskriminácie

Členské štáty a Komisia zabezpečia, aby sa počas prípravy a vykonávania programov, aj vo vzťahu k ich monitorovaniu, podávaniu správ a hodnoteniu, zohľadňovala a podporovala rovnosť mužov a žien a začlenenie hľadiska rodovej rovnosti.

Členské štáty a Komisia prijímajú primerané opatrenia na zabránenie každej diskriminácii z dôvodu pohlavia, rasy alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo vierovyznania, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie počas prípravy a vykonávania programov. Počas prípravy a vykonávania programov je potrebné brať do úvahy najmä dostupnosť pre zdravotne postihnuté osoby.

Článok 8

Udržateľný rozvoj

Ciele EŠIF sa realizujú v súlade so zásadou udržateľného rozvoja a s podporovaním cieľa zachovania, ochrany a zlepšovania kvality životného prostredia zo strany Únie, ako je stanovené v článku 11 a článku 191 ods. 1 ZFEÚ, zohľadňujúc zásadu „znečisťovateľ platí“.

Členské štáty a Komisia zabezpečia, aby sa v priebehu prípravy a vykonávania partnerských dohôd a programov podporovali požiadavky na ochranu životného prostredia, efektívne využívanie zdrojov, zmierňovanie zmeny klímy a adaptácie na ňu, biodiverzitu, odolnosť voči prírodným katastrofám a predchádzanie rizikám a ich riadenie. Členské štáty poskytnú informácie o podpore cieľov v oblasti zmeny klímy pomocou metodiky založenej na kategóriách intervencií, oblastiach záujmu alebo opatreniach, a to podľa toho, čo je vhodné pre každý z EŠIF. Táto metodika spočíva v priradení konkrétneho koeficientu podpore poskytovanej v rámci EŠIF na úrovni, ktorá odráža rozsah, v akom táto podpora prispieva k plneniu cieľov v oblasti zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu. Priradený konkrétny koeficient sa rozlišuje na základe toho, či daná pomoc prispieva k plneniu cieľov v oblasti zmeny klímy významne alebo mierne. Pokiaľ daná podpora k týmto cieľom neprispieva alebo prispieva len bezvýznamne, je jej pridelený nulový koeficient. V prípade EFRR, ESF a Kohézneho

fondy sú koeficienty priradené kategóriám intervencií ustanoveným v rámci nomenklatúry prijatej Komisiou. V prípade EPFRV sú koeficienty priradené oblastiam záujmu stanoveným v nariadení o EPFRV, a v prípade ENRF opatreniam stanoveným v nariadení o ENRF.

Komisia stanoví jednotné podmienky pre uplatňovanie metodiky uvedenej v druhom pododseku pre každý z EŠIF prostredníctvom vykonávacieho aktu. Uvedený vykonávací akt sa prijme v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 150 ods. 3.

HLAVA II

STRATEGICKÝ PRÍSTUP

KAPITOLA I

Tematické ciele pre EŠIF a spoločný strategický rámec

Článok 9

Tematické ciele

S cieľom prispieť k stratégii Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, ako aj k úlohe jednotlivých fondov podľa ich cieľov vychádzajúcich zo zmluvy vrátane hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti, z každého EŠIF sa podporujú tieto tematické ciele:

- 1) posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií,
- 2) zlepšenie prístupu k informáciám a IKT a zlepšenie ich využívania a kvality,
- 3) zvýšenie konkurencieschopnosti MSP, sektora poľnohospodárstva (v prípade EPFRV) a sektora rybníctva a akvakultúry (v prípade ENRF),
- 4) podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch;
- 5) podpora prispôsobovania sa zmene klímy, predchádzanie a riadenie rizika,
- 6) zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov;
- 7) podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach,
- 8) podpora udržateľnosti a kvality zamestnanosti a mobility pracovnej sily,
- 9) podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii,
- 10) investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, ako aj zručností a celoživotného vzdelávania,
- 11) posilnenie inštitucionálnych kapacít orgánov verejnej správy a zainteresovaných strán a efektivity verejnej správy.

Tematické ciele sa prevedú do priorit špecifických pre každý z EŠIF a stanovujú sa v pravidlách pre jednotlivé fondy.

Článok 10

Spoločný strategický rámec

1. S cieľom presadiť harmonický, vyvážený a trvalo udržateľný rozvoj Únie, týmto sa stanovuje spoločný strategický rámec (ďalej len „SSR“), ako je stanovený v prílohe I. SSR ustanoví strategické usmerňujúce zásady na uľahčenie procesu programovania a sektorovej a územnej koordinácie intervencií Únie v rámci EŠIF a s ostatnými relevantnými politikami a nástrojmi Únie v súlade so zámermi a cieľmi stratégie Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, pričom sa zohľadnia kľúčové územné výzvy rôznych typov území.

2. Strategické usmerňujúce zásady uvedené v SSR sa stanovujú v súlade s účelom a v rámci rozsahu pomoci, ktorá sa poskytuje z každého EŠIF, a v súlade s pravidlami spravujúcimi fungovanie každého EŠIF, ako sa vymedzuje v tomto nariadení a pravidlách pre jednotlivé fondy. Členským štátom sa v SSR neukladajú ďalšie povinnosti presahujúce povinnosti stanovené v rámci príslušných sektorových politík Únie.

3. SSR uľahčuje vypracovanie partnerskej dohody a programov v súlade so zásadami proporcionality a subsidiarity a pri zohľadnení národných a regionálnych právomocí s cieľom rozhodnúť o konkrétnej a primeranej politike a koordinačných opatreniach.

Článok 11

Obsah

SSR stanoví:

- a) mechanizmy na zaistenie príspevku z EŠIF pre stratégiu Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu a súdržnosti a jednotnosti programovania EŠIF v súvislosti s príslušnými odporúčaniami pre jednotlivé krajiny prijatými v súlade s článkom 121 ods. 2 ZFEÚ, príslušnými odporúčaniami Rady prijatými v súlade s článkom 148 ods. 4 ZFEÚ a prípadne na národnej úrovni národným programom reforiem;
- b) opatrenia na podporu integrovaného využívania EŠIF;
- c) opatrenia na koordináciu medzi EŠIF a ostatnými príslušnými politikami a nástrojmi Únie vrátane vonkajších nástrojov pre spoluprácu;
- d) horizontálne princípy uvedené v článkoch 5, 7 a 8 a prierezové ciele politiky pre vykonávanie EŠIF;
- e) opatrenia na riešenie kľúčových územných výziev pre mestské, vidiecke, pobrežné a rybárske

oblasti, demografických problémov regiónov alebo osobitných potrieb geografických oblastí závažne a trvalo znevýhodnených prírodnými alebo demografickými podmienkami, ako sa uvádza v článku 174 ZFEÚ, a konkrétnych problémov najvzdialenejších regiónov v zmysle článku 349 ZFEÚ;

f) prioritné oblasti pre činnosti spolupráce na základe EŠIF, v prípade potreby so zreteľom na stratégie pre makroregióny a prímorské oblasti.

Článok 12

Preskúmanie

V prípade významných zmien v sociálnej a ekonomickej situácii Únie alebo zmien v stratégii Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, Komisia môže podať návrh na preskúmanie SSR, alebo Európsky parlament či Rada, konajúc v súlade s článkami 225 alebo 241 ZFEÚ, môžu požiadať Komisiu, aby takýto návrh podala.

Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 149 prijímať delegované akty s cieľom doplniť alebo zmeniť oddiely 4 a 7 prílohy I, ak je potrebné zohľadniť zmeny politík a nástrojov Únie uvedených v oddiele 4 alebo zmeny v činnostiach spolupráce uvedených v oddiele 7, alebo zohľadniť zavedenie nových politík a nástrojov Únie alebo činností spolupráce.

Článok 13

Pokyny pre prijímateľov

1. Komisia pripraví pokyny na účinný prístup k EŠIF a na ich účinné využívanie, a na to, ako zužitkovať ich dopĺňanie sa s inými nástrojmi príslušných politík Únie.
2. Pokyny sa vypracujú do 30. júna 2014 a pre každý tematický cieľ uvedie prehľad dostupných relevantných nástrojov na úrovni Únie s podrobnými zdrojmi informácií, príkladmi osvedčených postupov na kombinovanie dostupných nástrojov financovania v rámci politických oblastí a medzi nimi, opis príslušných orgánov a subjektov zapojených do riadenia každého nástroja a kontrolný zoznam pre možných prijímateľov na pomoc pri určovaní najvhodnejších zdrojov financovania.
3. Pokyny sa zverejnia na webovej stránke príslušných generálnych riaditeľstiev Komisie. Komisia a riadiace orgány konajúce v súlade s pravidlami pre jednotlivé fondy a v spolupráci s Výborom regiónov zabezpečia distribúciu pokynov možným prijímateľom.

KAPITOLA II

Partnerská dohoda

Článok 14

Príprava partnerskej dohody

1. Každý členský štát pripraví partnerskú dohodu na obdobie od 1. januára 2014 do 31. decembra 2020.
2. Členské štáty vypracujú partnerskú dohodu v spolupráci s partnermi uvedenými v článku 5. Partnerská dohoda sa pripraví na základe dialógu s Komisiou. Členské štáty vypracujú partnerskú dohodu na základe postupov, ktoré sú vo vzťahu k verejnosti transparentné, a v súlade s ich inštitucionálnym a právnym rámcom.
3. V partnerskej dohode sa upravuje všetka podpora poskytnutá z EŠIF príslušnému členskému štátu.
4. Každý členský štát predloží svoju partnerskú dohodu Komisii do 22. apríl 2014.
5. Ak jedno alebo viac nariadení o jednotlivých fondoch nenadobudne účinnosť alebo sa neočakáva, že by nadobudlo účinnosť do 22. február 2014, partnerská dohoda predložená členským štátom podľa odseku 4 nemusí obsahovať prvky uvedené v článku 15 ods. 1 písm. a) bodoch ii), iii), iv) a v) pre EŠIF, v prípade ktorého došlo k oneskoreniu nadobudnutia účinnosti nariadenia o tomto fonde alebo sa takéto oneskorenie očakáva.

Článok 15

Obsah partnerskej dohody

1. Partnerská dohoda stanovuje:

- a) opatrenia na zabezpečenie súladu so stratégiou Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, ako aj k úlohám jednotlivých fondov podľa ich cieľov vychádzajúcich zo zmluvy vrátane hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti, vrátane:
 - i) analýzy rozdielov, potrieb v oblasti rozvoja a potenciálu rastu vzhľadom na tematické ciele a územné výzvy a podľa potreby s prihliadnutím na národný program reforiem a príslušné odporúčania pre jednotlivé krajiny prijaté v súlade s článkom 121 ods. 2 ZFEÚ a príslušné odporúčania Rady prijaté v súlade s článkom 148 ods. 4 ZFEÚ;
 - ii) súhrnu hodnotení ex ante programov alebo kľúčových záverov hodnotení ex ante partnerských dohôd, ak hodnotenie ex ante partnerských dohôd ich členský štát vykonal z vlastnej iniciatívy;
 - iii) vybraných tematických cieľov a každého tematického cieľa zhrnutia hlavných výsledkov očakávaných pre každý z EŠIF;
 - iv) orientačného rozdelenia podpory Únie podľa tematického cieľa na národnej úrovni pre každý z

- EŠIF, ako aj celkovú orientačnú sumu podpory plánovanej na ciele súvisiace so zmenou klímy;
- v) uplatňovanie horizontálnych princípov uvedených v článkoch 5, 7 a 8 a cieľov politiky pre vykonávanie EŠIF;
- vi) zoznamu programov v rámci EFRR, ESF a Kohézneho fondu s výnimkou programov v rámci cieľa Európskej územnej spolupráce a zoznamu programov v prípade EPFRV a ENRF spolu s príslušnými orientačnými pridelenými finančnými prostriedkami podľa EŠIF a roku;
- vii) informácie o finančných prostriedkoch pridelených na výkonnostnú rezervu a rozčlenených podľa EŠIF a prípadne podľa kategórie regiónu a o sumách vylúčených z výpočtu výkonnostnej rezervy v súlade s článkom 20;
- b) opatrenia na zabezpečenie efektívneho vykonávania EŠIF vrátane:
 - i) opatrení v súlade s inštitucionálnym rámcom členských štátov na zabezpečenie koordinácie medzi EŠIF a inými finančnými nástrojmi Únie a vnútroštátnymi finančnými nástrojmi a s EIB;
 - ii) informácií potrebných na overenie ex ante súladu s pravidlami o doplnkovosti, ako sú vymedzené v tretej časti;
 - iii) súhrn hodnotenia plnenia použiteľných ex ante kondicionalít v súlade s článkom 19 a prílohou XI na národnej úrovni a v prípade, že sa použiteľné ex ante kondicionality nespĺnili, súhrn opatrení, ktoré sa majú vykonať, zodpovedných orgánov a harmonogramu vykonania týchto opatrení;
 - iv) metodiky a mechanizmov na zabezpečenie súladu vo fungovaní výkonnostného rámca v súlade s článkom 21;
 - v) posúdenia toho, či je potrebné posilniť administratívnu kapacitu orgánov zapojených do riadenia a kontroly programov a prípadne prijímateľov, ako aj v prípade potreby súhrnu opatrení, ktoré sa majú vykonať na tento účel;
 - vi) súhrnu plánovaných opatrení v programoch vrátane orientačného harmonogramu na dosiahnutie zníženia administratívnej záťaže prijímateľov;
- c) opatrenia pre zásady partnerstva uvedené v článku 5;
- d) orientačný zoznam partnerov uvedených v článku 5 a súhrn opatrení vykonaných na ich zapojenie v súlade s článkom 5 a ich úlohy pri príprave partnerskej dohody, a správy o pokroku, ako sa uvádza v článku 52.

2. V partnerskej dohode sa ďalej uvádza:

- a) integrovaný prístup k územnému rozvoju podporovaný z EŠIF alebo súhrn integrovaných prístupov k územnému rozvoju na základe obsahu programov, ktorý vymedzuje:
 - i) opatrenia na zabezpečenie integrovaného prístupu k využívaniu EŠIF na územný rozvoj konkrétnych subregionálnych oblastí, najmä vykonávacie opatrenia v súvislosti s článkami 32, 33 a 36 spolu so zásadami identifikácie mestských oblastí, v ktorých sa majú uplatňovať integrované opatrenia pre udržateľný mestský rozvoj;
 - ii) hlavné prioritné oblasti pre spoluprácu v rámci EŠIF, v prípade potreby zohľadňujúce makroregionálne stratégie a stratégie pre morské oblasti;
 - iii) prípadne integrovaný prístup na riešenie konkrétnych potrieb geografických oblastí najviac postihnutých chudobou alebo cieľových skupín, ktorým najviac hrozí diskriminácia alebo sociálne vylúčenie, s osobitným dôrazom na marginalizované komunity a osoby so zdravotným postihnutím, dlhodobo nezamestnaných a mladých ľudí, ktorí nemajú zamestnanie, nevzdelávajú sa ani neabsolvujú odbornú prípravu;
 - iv) prípadný integrovaný prístup na riešenie demografických problémov regiónov alebo konkrétnych potrieb geografických oblastí, ktoré sú závažne a trvalo znevýhodnené prírodnými a demografickými podmienkami, ako sa uvádza v článku 174 ZFEÚ;
- b) opatrenia na zabezpečenie účinného vykonávania EŠIF, a to vrátane hodnotenia existujúcich systémov elektronickej výmeny údajov a súhrnu plánovaných opatrení s cieľom postupne umožniť, aby sa všetky výmeny informácií medzi prijímateľmi a orgánmi zodpovednými za riadenie a kontrolu programov uskutočňovali formou elektronickej výmeny údajov.

Článok 16

Prijatie a zmena partnerskej dohody

1. Komisia posúdi súlad partnerskej dohody s týmto nariadením, pričom v prípade potreby zohľadní národné programy reforiem, a príslušné odporúčania pre jednotlivé krajiny prijaté v súlade s článkom 121 ods. 2 ZFEÚ a príslušné odporúčania Rady prijaté v súlade s článkom 148 ods. 4 ZFEÚ, ako aj hodnotenia programov ex ante, a do troch mesiacov od dátumu, keď členský štát predloží svoju partnerskú dohodu, predloží pripomienky. Príslušný členský štát poskytne všetky potrebné dodatočné informácie a prípadne partnerskú dohodu zreviduje.

2. Komisia prijme prostredníctvom vykonávacích aktov rozhodnutie o schválení prvkov partnerskej dohody, na ktoré sa vzťahuje článok 15 ods. 1 a prvkov, na ktoré sa vzťahuje článok 15 ods. 2 v prípade, keď členský štát využil ustanovenia článku 96 ods. 8 pre prvky, pre ktoré sa podľa článku 96

ods. 10 vyžaduje rozhodnutie Komisie najneskôr do štyroch mesiacov od dátumu predloženia svojej partnerskej dohody členským štátom za predpokladu, že všetky pripomienky Komisie sa náležite zohľadnili. Partnerská dohoda nenadobudne účinnosť pred 1. januárom 2014.

3. Komisia vypracuje do 31. decembra 2015 správu o výsledku rokovaní týkajúcich sa partnerskej dohody a programov vrátane prehľadu kľúčových tém pre každý členský štát. Uvedená správa sa predloží súčasne Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov.

4. Ak členský štát navrhne zmenu prvkov partnerskej dohody, na ktoré sa vzťahuje rozhodnutie Komisie uvedené v odseku 2, Komisia vykoná posúdenie v súlade s odsekom 1 a v prípade potreby prijme prostredníctvom vykonávacích aktov rozhodnutie o schválení zmeny, a to do troch mesiacov od dátumu predloženia návrhu na zmenu zo strany členského štátu.

5. Ak členský štát zmení prvky partnerskej dohody, na ktoré sa nevzťahuje rozhodnutie Komisie uvedené v odseku 2, informuje o tejto skutočnosti Komisiu do jedného mesiaca od dátumu rozhodnutia o uskutočnení zmeny.

Článok 17

Prijatie revidovanej partnerskej dohody v prípade oneskoreného nadobudnutia účinnosti nariadenia o jednotlivom fonde

1. Ak sa uplatňuje článok 14 ods. 5, každý členský štát predloží Komisii revidovanú partnerskú dohodu, ktorá zahŕňa prvky chýbajúce z partnerskej dohody pre daný EŠIF, a to do dvoch mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti oneskoreného nariadenia o jednotlivom fonde.

2. Komisia posúdi súlad revidovanej partnerskej dohody s týmto nariadením v súlade s článkom 16 ods. 1 a prijme prostredníctvom vykonávacích aktov rozhodnutie o schválení revidovanej partnerskej dohody v súlade s článkom 16 ods. 2.

KAPITOLA III

Tematické zameranie, ex ante kondicionality a preskúmanie výkonnosti

Článok 18

Tematické zameranie

Členské štáty v súlade s pravidlami pre jednotlivé fondy zameriavajú podporu na intervencie, ktoré prinášajú najvyššiu pridanú hodnotu, pokiaľ ide o stratégiu Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, berúc do úvahy kľúčové územné problémy pre rozličné druhy území v súlade so SSR, prípadne problémy identifikované v národných programoch reforiem a v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny prijatých podľa článku 121 ods. 2 ZFEÚ a v príslušných odporúčaniach Rady prijatých podľa článku 148 ods. 4 ZFEÚ. Ustanovenia o tematickom zameraní podľa pravidiel pre jednotlivé fondy sa nevzťahujú na technickú pomoc.

Článok 19

Ex ante kondicionality

1. Členské štáty posúdia v súlade s ich inštitucionálnym a právnym rámcom a v kontexte vypracúvania programov a prípadne partnerskej dohody, či ex ante kondicionality stanovené v príslušných pravidlách pre jednotlivé fondy a všeobecné ex ante kondicionality stanovené v časti II prílohy XI sú uplatniteľné na konkrétne ciele sledované v rámci priorít ich programov a či sú uplatniteľné ex ante kondicionality splnené.

Ex ante kondicionality sa uplatňujú iba v tom rozsahu a za podmienky, že sú v súlade s vymedzením stanoveným v článku 2 bode 33, čo sa týka konkrétnych cieľov sledovaných v rámci priorít programu. Pri posúdení uplatniteľnosti sa bez toho, aby bolo dotknuté vymedzenie stanovené v článku 2 bode 33, podľa potreby berie do úvahy zásada proporcionality v súlade s článkom 4 ods. 5 vzhľadom na výšku pridelennej podpory. Posúdenie plnenia sa obmedzuje na kritériá stanovené v pravidlách pre jednotlivé fondy a v časti II prílohy XI.

2. Partnerská dohoda stanovuje súhrn posúdenia plnenia použiteľných ex ante kondicionalít na národnej úrovni a pre tie, ktoré na základe posúdenia uvedeného v odseku 1 nie sú splnené v deň predloženia partnerskej dohody, opatrenia, ktoré sa majú vykonať, zodpovedné orgány a harmonogram uskutočnenia týchto opatrení. V každom programe sa určí, ktoré ex ante kondicionality stanovené v príslušných pravidlách pre jednotlivé fondy a všeobecné ex ante kondicionality stanovené v časti II prílohy XI sú uplatniteľné na program a ktoré z nich sú podľa posúdenia uvedeného v odseku 2 splnené k dátumu predloženia partnerskej dohody a programov. Ak uplatniteľné ex ante kondicionality nie sú splnené, program obsahuje opis opatrení, ktoré sa majú uskutočniť, zodpovedné orgány a harmonogram ich vykonania. Členské štáty splnia tieto ex ante kondicionality najneskôr 31. decembra 2016 a o ich splnení podajú správu najneskôr vo výročnej správe o vykonávaní v roku 2017 v súlade s článkom 50 ods. 3 alebo správy o pokroku v roku 2017 v súlade s článkom 52 ods. 2 písm. c).

3. Komisia posúdi súlad a primeranosť informácií poskytnutých zo strany členského štátu o uplatniteľnosti ex ante kondicionalít a o splnení použiteľných ex ante kondicionalít v rámci jej hodnotenia programov a prípadne partnerskej dohody.

V posudzovaní uplatniteľnosti vykonávanom Komisiou sa v súlade s článkom 4 ods. 5 berie do úvahy podľa potreby aj zásada proporcionality vzhľadom na výšku pridelennej podpory. Posúdenie splnenia vykonávané Komisiou sa obmedzuje na kritériá stanovené v pravidlách pre jednotlivé fondy a kritériá v časti II prílohy XI a rešpektuje národné a regionálne kompetencie týkajúce sa rozhodovania o konkrétnych a primeraných politických opatreniach vrátane obsahu stratégií.

4. V prípade nezhody medzi Komisiou a členským štátom o uplatniteľnosti ex ante kondicionalít na konkrétny cieľ priorít programu alebo jeho plnenie, Komisia preukazuje uplatniteľnosť v súlade s vymedzením v článku 2 bode 33 a aj nesplnenie.

5. Komisia môže pri prijímaní programu v prípade potreby rozhodnúť o pozastavení všetkých alebo len časti priebežných platieb určených na príslušnú prioritu tohto programu do dokončenia opatrení uvedených v odseku 2, aby nedošlo k vážnemu negatívnemu vplyvu na účinnosť a efektívnosť v dosahovaní konkrétnych cieľov dotknutej priority. Ak opatrenia na splnenie použiteľných ex ante kondicionalít, ktoré neboli splnené v deň predloženia partnerskej dohody a príslušného programu, nebudú skončené v rámci lehoty stanovenej v odseku 2, predstavuje to základ pre pozastavenie priebežných platieb na dotknuté priority príslušného programu Komisiou. V oboch prípadoch je rozsah pozastavenia primeraný s prihliadnutím na opatrenia, ktoré sa majú uskutočniť, a základný rizikový kapitál.

6. Odsek 5 sa neuplatňuje v prípade dohody medzi Komisiou a členským štátom o nepoužiteľnosti ex ante kondicionalít alebo skutočnosti, že použiteľné ex ante kondicionality sa splnili, ako sa uvádza v schválení programu a partnerskej dohode, alebo v prípade, keď Komisia nevyjadrí svoje pripomienky v lehote 60 dní od predloženia správy uvedenej v odseku 2.

7. Komisia bezodkladne zruší pozastavenie priebežných platieb pre prioritu, keď členský štát dokončil opatrenia spojené so splnením ex ante kondicionalít, ktoré sú použiteľné na daný program a ktoré neboli splnené v čase, keď Komisia rozhodla o pozastavení. Bezodkladne zruší pozastavenie aj vtedy, keď po zmene programu týkajúceho sa príslušnej priority už ex ante kondicionalita nie je uplatniteľná.

8. Odseky 1 až 7 sa neuplatňujú na programy v rámci cieľa Európskej územnej spolupráce.

Článok 20

Výkonnostná rezerva

6 % zdrojov pridelených EFRR, ESF a Kohéznemu fondu v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti uvedeného v článku 89 ods. 2 písm. a) tohto nariadenia, ako aj EPFRV a ENRF, a opatreniam financovaným na základe spoločného riadenia v súlade s nariadením o ENRF tvorí výkonnostnú rezervu, ktorá sa stanoví v partnerskej dohode a programoch a prideliť sa na osobitné priority v súlade s ustanoveniami článku 20 tohto nariadenia.

Na účely výpočtu výkonnostnej rezervy sú vylúčené tieto finančné prostriedky:

- a) finančné prostriedky pridelené na Iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí, ako je stanovené v operačnom programe v súlade s článkom 18 nariadenia o ESF;
- b) finančné prostriedky pridelené na technickú pomoc na podnet Komisie;
- c) finančné prostriedky prevedené z prvého piliera SPP do EPFRV podľa článku 7 ods. 2 a článku 14 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013;
- d) prevody do EPFRV pri uplatňovaní článkov 10b, 136 a 136b nariadenia Rady (ES) č. 73/2009, pokiaľ ide o kalendárne roky 2013 resp. 2014;
- e) finančné prostriedky prevedené do Nástroja na prepájanie Európy z Kohézneho fondu v súlade s článkom 92 ods. 6 tohto nariadenia;
- f) finančné prostriedky prevedené do Fondu európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby v súlade s článkom 92 ods. 7 tohto nariadenia;
- g) finančné prostriedky pridelené na inovačné opatrenia pre trvalo udržateľný mestský rozvoj v súlade s článkom 92 ods. 8 tohto nariadenia.

Článok 21

Preskúmanie výkonnosti

1. Komisia v spolupráci s členskými štátmi preskúma výkonnosť programov v každom členskom štáte v roku 2019 (ďalej len „preskúmanie výkonnosti“) vzhľadom na výkonnostný rámec stanovený v príslušných programoch. Spôsob vytvorenia výkonnostného rámca sa uvádza v prílohe II.

2. Počas preskúmania výkonnosti sa preskúma dosiahnutie čiastkových cieľov programov na úrovni priorít na základe informácií a hodnotení predložených vo výročných správach o vykonávaní, ktoré predložia členské štáty v roku 2019.

Článok 22

Uplatňovanie výkonnostného rámca

1. Výkonnostná rezerva tvorí 5 až 7 % pridelených prostriedkov na každú prioritu v rámci programu, s výnimkou priorít venovaných technickej pomoci a programov určených pre finančné nástroje v súlade s článkom 39. Celková výška výkonnostnej rezervy pridelennej na EŠIF a kategóriu regiónov je 6 %. Sumy zodpovedajúce výkonnostnej rezerve sú stanovené v programoch a rozčlenené podľa priorít a v prípade potreby podľa EŠIF a kategórií regiónov.

2. Na základe preskúmania výkonnosti Komisia do dvoch mesiacov od prijatia príslušnej výročnej správy o vykonávaní v roku 2019 prijme prostredníctvom vykonávacích aktov rozhodnutie, ktorým sa pre každý EŠIF a členský štát určia programy a priority, ktoré dosiahli svoje čiastkové ciele, uvádzajúc tieto informácie podľa EŠIF a kategórií regiónov, ak sa priorita týka viac ako jedného EŠIF alebo kategórie regiónu.

3. Výkonnostná rezerva sa prideľuje iba programom a prioritám, ktoré dosiahli svoje čiastkové ciele. Ak priority dosiahli svoje čiastkové ciele, výška výkonnostnej rezervy stanovenej pre priority sa považuje s konečnou platnosťou pridelená na základe rozhodnutia Komisie uvedeného v odseku 2.

4. Ak priority nedosiahli svoje čiastkové ciele, členský štát navrhne prerozdelenie zodpovedajúcej výšky výkonnostnej rezervy na priority stanovené v rozhodnutí Komisie uvedenom v odseku 2, a na ďalšie zmeny v programe, ktoré vyplývajú z prerozdelenia výkonnostnej rezervy, a to najneskôr do troch mesiacov od prijatia rozhodnutia uvedeného v odseku 2.

Komisia schváli zmenu dotknutých programov v súlade s článkom 30 ods. 3 a 4. Ak členský štát nepredloží informácie v súlade s článkom 50 ods. 5 a 6, výkonnostná rezerva pre programy alebo príslušné priority sa dotknutým programom alebo prioritám nepridelí.

5. Návrh členského štátu na prerozdelenie výkonnostnej rezervy musí byť v súlade s požiadavkami na tematické zameranie a minimálnymi prídelmi stanovenými v tomto nariadení a v pravidlách pre jednotlivé fondy. Odchylné, ak jedna alebo viac priorít spojených s požiadavkami na tematické zameranie alebo minimálnymi prídelmi nedosiahli svoje čiastkové ciele, môže členský štát navrhnúť prerozdelenie rezervy, čo nie je v súlade s vyššie uvedenými požiadavkami a minimálnymi prídelmi.

6. Ak existuje dôkaz z preskúmania výkonnosti pre prioritu, že sa vyskytli vážne problémy pri dosahovaní čiastkových cieľov tejto priority týkajúcich sa iba finančných ukazovateľov, ukazovateľov výstupov a kľúčových vykonávacích krokov stanovených vo výkonnostnom rámci, a že tieto problémy sa vyskytli z dôvodu jasne identifikovaných nedostatkov pri vykonávaní, ktoré Komisia vopred oznámila podľa článku 50 ods. 8 po dôkladných konzultáciách s príslušným členským štátom, a že členský štát neprijal nápravné opatrenia potrebné na riešenie týchto nedostatkov, Komisia môže najskôr po piatich mesiacoch od podania tohto oznámenia pozastaviť celú priebežnú platbu alebo jej časť pre danú prioritu programu v súlade s postupom stanoveným v pravidlách pre jednotlivé fondy.

Komisia bezodkladne zruší pozastavenie priebežných platieb v prípade, keď členský štát prijal potrebné nápravné opatrenie. Ak sa nápravné opatrenie týka prevodu pridelených finančných prostriedkov na iné programy alebo priority, ktoré čiastkové ciele dosiahli, Komisia schváli prostredníctvom vykonávacieho aktu zmenu príslušných programov v súlade s článkom 30 ods. 2. Komisia v takomto prípade odchylné od článku 30 ods. 2 rozhodne o zmene najneskôr do dvoch mesiacov po tom, ako členský štát predložil žiadosť o zmenu.

7. Ak Komisia na základe preskúmania záverečnej správy o vykonávaní programu zistí závažné nedostatky plnenia zámerov týkajúcich sa len finančných ukazovateľov, ukazovateľov výstupov a kľúčových vykonávacích krokov stanovených vo výkonnostnom rámci z dôvodu jasne identifikovaných nedostatkov vo vykonávaní, ktoré Komisia už oznámila podľa článku 50 ods. 8 po dôkladných konzultáciách s príslušným členským štátom, a členský štát neprijal nápravné opatrenie potrebné na riešenie týchto nedostatkov, môže Komisia bez ohľadu na článok 85 uplatniť finančné opravy týkajúce sa dotknutých priorít v súlade s pravidlami pre jednotlivé fondy.

Pri uplatňovaní finančných opráv berie Komisia do úvahy úroveň absorpcie a vonkajšie faktory, ktoré prispeli k neúspechu, pričom náležite zohľadní zásadu proporcionality.

Finančné opravy sa neuplatňujú, ak nesplnenie cieľov vyplýva z pôsobenia sociálno-ekonomických alebo environmentálnych faktorov, závažných zmien v hospodárskych alebo environmentálnych podmienkach v dotknutom členskom štáte alebo z dôvodov vyššej moci, ktoré závažným spôsobom ovplyvňujú realizáciu príslušných priorít.

Komisia je splnomocnená prijať v súlade s článkom 149 delegované akty stanovujúce podrobné pravidlá pre kritériá na určenie úrovne finančnej opravy, ktorá sa má uplatniť.

Komisia prijme vykonávacie akty ustanovujúce podrobné pravidlá na zabezpečenie konzistentného prístupu na určenie čiastkových cieľov a zámerov vo výkonnostnom rámci pre každú prioritu a na posúdenie dosiahnutia čiastkových cieľov a zámerov. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 150 ods. 3.

KAPITOLA IV

Opatrenia spojené s riadnou správou hospodárskych záležitostí

Článok 23

Opatrenia spájajúce efektívnosť EŠIF a riadnu správu hospodárskych záležitostí

1. Komisia môže požiadať členský štát, aby preskúmal svoju partnerskú dohodu a príslušné programy, a navrhol ich zmeny, ak je to nevyhnutné na podporu vykonávania príslušných odporúčaní Rady alebo na dosiahnutie maximálneho vplyvu EŠIF na rast a konkurencieschopnosť v tých členských štátoch, ktoré dostávajú finančnú pomoc.

Takáto žiadosť sa môže predložiť na tieto účely:

- a) podporiť vykonávanie príslušného odporúčania pre jednotlivú krajinu prijatého v súlade s článkom 121 ods. 2 ZFEÚ a príslušného odporúčania Rady prijatého v súlade s článkom 148 ods. 4 ZFEÚ, adresovaného dotknutému členskému štátu ZFEÚ;
- b) podporiť vykonávanie príslušných odporúčaní Rady určených príslušnému členskému štátu a prijatých v súlade s článkom 7 ods. 2 alebo článkom 8 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 [\(29\)](#) za predpokladu, že tieto zmeny sa považujú za potrebné s cieľom pomôcť napraviť makroekonomické nerovnováhy; alebo
- c) maximálne zvýšiť rast a vplyv konkurencieschopnosti dostupných EŠIF, ak členský štát spĺňa jednu z týchto podmienok:
 - i) má sprístupnenú finančnú pomoc Únie podľa nariadenia Rady (EÚ) č. 407/2010 [\(30\)](#);
 - ii) má sprístupnenú finančnú pomoc v súlade s nariadením Rady (ES) č. 332/2002 [\(31\)](#);
 - iii) má sprístupnenú finančnú pomoc, ktorá spúšťa program makroekonomických úprav v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 472/2013 [\(32\)](#) alebo spúšťa rozhodnutie Rady v súlade s článkom 136 ods. 1 ZFEÚ.

Na účely písmena b) druhého pododseku sa každá z týchto podmienok považuje za splnenú, ak bola táto pomoc sprístupnená členskému štátu pred alebo po 21. december 2013 a zostáva mu k dispozícii.

2. Žiadosť Komisie adresovaná členskému štátu v súlade s odsekom 1 musí byť odôvodnená, s prihliadnutím na potrebu podporovať vykonávanie príslušných odporúčaní alebo maximalizovať vplyv EŠIF na rast a konkurencieschopnosť podľa potreby, a uvedie programy alebo priority, ktoré sa domnieva, že sú dotknuté, a povahu očakávaných zmien. Takáto žiadosť sa nesmie predložiť pred rokom 2015 alebo po roku 2019, ani vo vzťahu k tomu istému programu v dvoch po sebe idúcich rokoch.

3. Členský štát predloží svoju odpoveď na žiadosť uvedenú v odseku 1 do dvoch mesiacov od jej prijatia, pričom uvedie zmeny, ktoré považuje za potrebné v partnerskej dohode a programoch, dôvody týchto zmien, určí dotknuté programy a načrtne charakter navrhovaných zmien a ich očakávaný vplyv na vykonávanie odporúčaní a vykonávanie EŠIF. Ak je to potrebné, Komisia predloží svoje pripomienky v lehote jedného mesiaca od prijatia tejto odpovede.

4. Členský štát predloží návrh na zmenu partnerskej dohody a príslušných programov do dvoch mesiacov odo dňa predloženia odpovede uvedenej v odseku 3.

5. Ak Komisia nepredloží pripomienky, alebo ak je Komisia spokojná s tým, že všetky predložené pripomienky boli riadne zohľadnené, Komisia bezodkladne prijme rozhodnutie schvaľujúce zmeny partnerskej dohody a príslušných programov a v každom prípade najneskôr do troch mesiacov po ich predložení členským štátom v súlade s odsekom 3.

6. Ak členský štát neprijme účinné opatrenie v reakcii na žiadosť podanú v súlade s odsekom 1 do termínov stanovených v odsekoch 3 a 4, Komisia môže do troch mesiacov od zaslania svojich pripomienok podľa odseku 3 alebo po predložení návrhu členského štátu podľa odseku 4, navrhnú Rade, aby pozastavila časť alebo všetky platby na príslušné programy alebo priority. Komisia vo svojom návrhu stanoví dôvody, pre ktoré dospela k záveru, že členský štát neprijal účinné opatrenie. Predložením svojho návrhu Komisia zohľadní všetky príslušné informácie a riadne zohľadní všetky prvky vyplývajúce zo stanovísk vyjadrených štruktúrovaným dialógom podľa odseku 15.

Rada o tomto návrhu rozhodne prostredníctvom vykonávacieho aktu. Uvedený vykonávací akt sa uplatňuje len na žiadosti o platby predložené po dátume prijatia vykonávacieho aktu.

7. Rozsah a úroveň pozastavenia platieb uložených v súlade s odsekom 6 sú primerané a účinné, a dodržiavajú zásadu rovnakého zaobchádzania medzi členskými štátmi, najmä s ohľadom na vplyv pozastavenia na hospodárstvo dotknutého členského štátu. O programoch, ktoré budú pozastavené, sa rozhodne na základe zistených potrieb v žiadosti uvedenej v odsekoch 1 a 2.

Pozastavenie platieb nepresiahne 50 % platieb každého dotknutého programu. Rozhodnutie môže stanoviť zvýšenie úrovne pozastavenia až do výšky 100 % platieb, ak členský štát neprijme účinné opatrenie v reakcii na žiadosť v súlade s odsekom 1, do troch mesiacov od rozhodnutia o pozastavení platieb podľa odseku 6.

8. Ak členský štát navrhol zmeny partnerskej dohody a príslušných programov, ako žiadala Komisia, Rada na návrh Komisie rozhodne o zrušení pozastavenia platieb.

9. Komisia predloží Rade návrh na pozastavenie časti alebo všetkých záväzkov alebo platieb na programy členského štátu v prípadoch, keď:

- a) Rada v súlade s článkom 126 ods. 8 alebo článkom 126 ods. 11 ZFEÚ rozhodne, že členský štát neprijal účinné opatrenie na nápravu svojho nadmerného schodku;
- b) Rada prijme dve následné odporúčania v tom istom postupe pri nerovnováhe v súlade s článkom 8 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 z dôvodu, že členský štát predložil nedostatočný nápravný akčný plán;
- c) Rada prijme dve následné rozhodnutia v tom istom postupe pri nerovnováhe v súlade s článkom 10 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 ustanovujúce nedodržanie zo strany členského štátu na základe toho, že neprijal odporúčané nápravné opatrenie;
- d) Komisia dospeje k záveru, že členský štát neprijal opatrenia na vykonanie ozdravného programu uvedeného v nariadení (EÚ) č. 407/2010 alebo nariadení (ES) č. 332/2002, a v dôsledku toho rozhodne nepovoliť vyplatenie finančnej pomoci udelenej tomuto členskému štátu;
- e) Rada rozhodne, že členský štát nedodržiava program makroekonomických úprav uvedený v článku 7 nariadenia (EÚ) č. 472/2013, alebo opatrenia požadované na základe rozhodnutia Rady prijatého v súlade s článkom 136 ods. 1 ZFEÚ.

Pri predložení svojho návrhu Komisia dodržiava ustanovenia odseku 11 a vezme do úvahy všetky relevantné informácie v tomto smere, a náležite zohľadní všetky prvky vyplývajúce z názorov vyjadrených prostredníctvom štruktúrovaného dialógu podľa odseku 15.

Prioritné je pozastavenie záväzkov: platby sa pozastavia len vtedy, keď sú potrebné okamžité opatrenia a v prípade závažného nedodržiavania predpisov. Pozastavenie platieb sa uplatňuje na žiadosti o platbu predložené pre dotknuté programy po dátume rozhodnutia o pozastavení.

10. Návrh Komisie uvedený v odseku 9, pokiaľ ide o pozastavenie záväzkov, sa považuje za prijatý Radou, ak Rada nerozhodne prostredníctvom vykonávacieho aktu o zamietnutí takéhoto návrhu kvalifikovanou väčšinou v lehote jedného mesiaca od predloženia návrhu Komisie. Pozastavenie záväzkov sa uplatňuje na záväzky z EŠIF pre príslušný členský štát od 1. januára roku nasledujúceho po rozhodnutí o pozastavení.

Rada prijme rozhodnutie prostredníctvom vykonávacieho aktu na návrh Komisie uvedený v odseku 9, pokiaľ ide o pozastavenie platieb.

11. Rozsah a úroveň pozastavenia záväzkov alebo platieb, ktoré majú byť uložené na základe odseku 10, je primerané, dodržiava rovnosť zaobchádzania medzi členskými štátmi a zohľadňuje hospodárske a sociálne okolnosti v dotknutom členskom štáte, najmä mieru nezamestnanosti v dotknutom členskom štáte vo vzťahu k priemeru Únie a vplyv pozastavenia na hospodárstvo dotknutého členského štátu. Vplyv pozastavení na programy kritického významu na riešenie nepriaznivých ekonomických alebo sociálnych podmienok je osobitným faktorom, ktorý sa zohľadňuje. Podrobné ustanovenia o stanovení rozsahu pôsobnosti a úrovne pozastavení sú stanovené v prílohe III.

Pozastavenie záväzkov podlieha nižšiemu z týchto stropov:

- a) maximálne 50 % záväzkov týkajúcich sa nasledujúceho rozpočtového roka pre EŠIF v prvom prípade nedodržania postupu pri nadmernom schodku, ako je uvedené v odseku 9 prvom pododseku písm. a) a maximálne 25 % záväzkov týkajúcich sa nasledujúceho rozpočtového roka pre EŠIF v prvom prípade nedodržania plánu nápravných opatrení na základe postupu pri nadmernej nerovnováhe uvedeného v odseku 9 prvom pododseku písm. b) alebo nedodržanie odporúčaných nápravných opatrení v súlade s postupom pri nadmernej nerovnováhe, ako je uvedené v odseku 9 prvom pododseku písm. c).

Úroveň pozastavenia sa postupne zvyšuje až do maximálnej výšky 100 % záväzkov týkajúcich sa nasledujúceho rozpočtového roka pre EŠIF v prípade postupu pri nadmernom schodku a až do 50 % záväzkov týkajúcich sa nasledujúceho rozpočtového roka pre EŠIF v prípade postupu pri nadmernej nerovnováhe v súlade so závažnosťou nedodržania;

- b) najviac 0,5 % nominálneho HDP v prvom prípade nedodržania postupu pri nadmernom schodku, ako je uvedené v odseku 9 prvom pododseku písm. a) a najviac 0,25 % nominálneho HDP v prvom prípade nedodržania týkajúceho sa plánu nápravných opatrení na základe postupu pri nadmernej nerovnováhe, ako je uvedený v odseku 9 prvom pododseku písm. b) alebo v prípade nedodržania odporúčaných nápravných opatrení na základe postupu pri nadmernej nerovnováhe, ako je uvedený v odseku 9 prvom pododseku písm. c).

V prípade pretrvávajúceho nedodržiavania nápravných opatrení uvedených v odseku 9 prvom pododseku písm. a), b) a c) sa percentuálny podiel tejto hranice HDP postupne zvýši na:

— najviac 1 % nominálneho HDP v prípade pretrvávajúceho nedodržiavania postupu pri nadmernom

schodku v súlade s odsekom 9 prvým pododsekom písm. a); a

—najviac 0,5 % nominálneho HDP v prípade pretrvávajúceho nedodržavania postupu pri nadmernej nerovnováhe v súlade s odsekom 9 prvým pododsekom písm. b) alebo c), podľa závažnosti nedodržavania;

c) najviac 50 % záväzkov týkajúcich sa nasledujúceho rozpočtového roka pre EŠIF alebo najviac 0,5 % nominálneho HDP v prvom prípade nedodržania, ako je uvedené v odseku 9 prvom pododseku písm. d) a e).

Pri určovaní úrovne pozastavenia a prípadnom pozastavení záväzkov alebo platieb sa zohľadní fáza programového cyklu najmä s ohľadom na obdobie, ktoré zostáva na využitie finančných prostriedkov po opätovnom rozpočtovaní pozastavených záväzkov.

12. Bez toho, aby boli dotknuté pravidlá zrušenia viazanosti stanovené v článkoch 86 až 88, Komisia okamžite zruší pozastavenie záväzkov v prípade, že:

a) postup pri nadmernom schodku sa dočasne pozastavil v súlade s článkom 9 nariadenia Rady (ES) č. 1467/97 (33), alebo Rada v súlade s článkom 126 ods. 12 ZFEÚ rozhodla zrušiť rozhodnutie o existencii nadmerného schodku;

b) Rada schválila opravný akčný plán predložený dotknutým členským štátom v súlade s článkom 8 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011, alebo sa postup pri nadmernej nerovnováhe pozastavil v súlade s článkom 10 ods. 5 uvedeného nariadenia, alebo Rada uzavrela postup pri nadmernej nerovnováhe v súlade s článkom 11 uvedeného nariadenia;

c) Komisia dospela k záveru, že dotknutý členský štát prijal príslušné opatrenia na vykonanie programu úprav uvedeného v článku 7 nariadenia (EÚ) č. 472/2013, alebo opatrenia vyžiadané rozhodnutím Rady v súlade s článkom 136 ods. 1 ZFEÚ.

Komisia pri zrušení pozastavenia záväzkov znova zaradi do rozpočtu pozastavené záväzky v súlade s článkom 8 nariadenia Rady (EÚ, Euratom) č. 1311/2013.

Rozhodnutie o zrušení pozastavenia platieb prijme Rada na návrh Komisie, ak sú splnené príslušné podmienky stanovené v prvom pododseku písm. a), b) a c).

13. Odseky 6 až 12 sa nevzťahujú na Spojené kráľovstvo, pokiaľ sa pozastavenie záväzkov alebo platieb týkajú záležitostí uvedených v odseku 1 druhom pododseku písm. a), b) a c) bode iii) alebo odseku 9 prvom pododseku písm. a), b) alebo c).

14. Tento článok sa neuplatňuje na programy v rámci cieľa Európska územná spolupráca.

15. Komisia informuje Európsky parlament o vykonávaní tohto článku. Najmä ak niektorá z podmienok stanovených v odseku 6 alebo odseku 9 prvom pododseku písm. a) až e) je splnená pre členský štát, Komisia bezodkladne informuje Európsky parlament a poskytne mu údaje o EŠIF a programoch, ktoré by mohli byť predmetom pozastavenia záväzkov alebo platieb.

Európsky parlament môže pozvať Komisiu na štruktúrovaný dialóg o uplatňovaní tohto článku, najmä s ohľadom na prenos informácií uvedených v prvom pododseku.

Komisia postúpi návrh na pozastavenie záväzkov alebo platieb alebo návrh na zrušenie takéhoto pozastavenia Európskemu parlamentu a Rade ihneď po jeho prijatí. Európsky parlament môže požiadať Komisiu o vysvetlenie dôvodov jej návrhu.

16. Komisia v roku 2017 uskutoční preskúmanie uplatňovania tohto článku. Na tento účel Komisia vypracuje správu, ktorú zašle Európskemu parlamentu a Rade, ku ktorej podľa potreby priloží legislatívny návrh.

17. V prípade významných zmien sociálnej a ekonomickej situácie v Únii môže Komisia podať návrh na preskúmanie uplatňovania tohto článku, alebo môžu Európsky parlament a Rada, konajúc v súlade s článkami 225 alebo 241 ZFEÚ, požiadať Komisiu, aby takýto návrh predložila.

Článok 24

Zvýšenie platieb pre členské štáty s dočasnými rozpočtovými problémami

1. Na požiadanie členského štátu možno priebežné platby zvýšiť o 10 percentuálnych bodov nad mieru spolufinancovania uplatniteľnú na každú prioritu pre EFRR, ESF a Kohézny fond, alebo na každé opatrenie pre EPFRV a ENRF. Ak členský štát po 21. december 2013 spĺňa jednu z nasledujúcich podmienok, zvýšená miera, ktorá nesmie prekročiť 100 %, sa uplatňuje na jeho žiadosti o platby na obdobie do 30. júna 2016:

a) ak príslušný členský štát dostáva úver od Únie podľa nariadenia Rady (EÚ) č. 407/2010;

b) ak príslušný členský štát dostáva strednodobú finančnú pomoc v súlade s nariadením (ES) č. 332/2002 pod podmienkou vykonania programu makroekonomických úprav;

c) ak sa sprístupnila finančná pomoc príslušnému členskému štátu pod podmienkou vykonania programu makroekonomických úprav, ako sa uvádza v nariadení (EÚ) č. 472/2013.

Tento odsek sa neuplatňuje na programy v rámci nariadenia o EÚS.

2. Bez ohľadu na odsek 1 nie je podpora Únie prostredníctvom priebežných platieb a záverečných platieb vyššia než verejné výdavky alebo maximálna výška podpory z EŠIF na každú prioritu pre

EFRR, ESF a Kohézny fond, alebo na každé opatrenie pre EPFRV a ENRF, ako sa stanovuje v rozhodnutí Komisie o schválení programu.

3. Komisia preskúma uplatňovanie odsekov 1 a 2 a predloží Európskemu parlamentu a Rade správu s hodnotením a v prípade potreby legislatívny návrh do 30. júna 2016.

Článok 25

Riadenie technickej pomoci pre členské štáty s dočasnými rozpočtovými problémami

1. Na žiadosť členského štátu s dočasnými rozpočtovými problémami, ktorý spĺňa podmienky stanovené v článku 24 ods. 1, sa časť finančných prostriedkov poskytnutých podľa článku 59 a programovaných v súlade s pravidlami pre jednotlivé fondy môže po dohode s Komisiou presunúť na technickú pomoc na podnet Komisie na vykonanie opatrení v súvislosti s príslušným členským štátom v súlade s článkom 58 ods. 1 tretím pododsekom písm. k) prostredníctvom priameho alebo nepriameho riadenia.

2. Finančné prostriedky uvedené v odseku 1 sú dodatočné k sumám stanoveným v súlade so stropmi stanovenými v pravidlách pre jednotlivé fondy na technickú pomoc na podnet Komisie. Ak je strop na technickú pomoc na podnet členského štátu stanovený v pravidlách pre jednotlivé fondy, suma, ktoré sa ma presunúť, sa zahŕňa na účely výpočtu súladu s týmto stropom.

3. Členský štát požiada o presun uvedený v odseku 2 na kalendárny rok, v ktorom spĺňa podmienky stanovené v článku 24 ods. 1 do 31. januára roka, v ktorom sa má presun uskutočniť. K požiadavke sa prikladá návrh na zmenu programu alebo programov, z ktorých sa majú prostriedky presunúť. Zodpovedajúce zmeny sa vykonajú v partnerskej dohode v súlade s článkom 30 ods. 2, v ktorom sa stanovuje celková suma presunutá každý rok do Komisie.

Ak členský štát spĺňa podmienky stanovené v článku 24 ods. 1 ku 1. januáru 2014, môže predložiť žiadosť na tento rok zároveň s predložením svojej partnerskej dohody, v ktorej sa stanoví suma na presun na technickú pomoc na podnet Komisie.

HLAVA III

PROGRAMOVANIE

KAPITOLA I

Všeobecné ustanovenia o EŠIF

Článok 26

Príprava programov

1. EŠIF sa vykonávajú prostredníctvom programov v súlade s partnerskou dohodou. Každý program sa vzťahuje na obdobie od 1. januára 2014 do 31. decembra 2020.

2. Programy vypracujú členské štáty alebo každý nimi určený orgán v spolupráci s partnermi uvedenými v článku 5. Členské štáty vypracujú programy na základe postupov, ktoré sú pre verejnosť transparentné, v súlade s ich inštitucionálnym a právnym rámcom.

3. Členské štáty a Komisia spolupracujú v záujme zabezpečenia účinnej koordinácie pri príprave a vykonávaní programov pre EŠIF a tiež v prípade potreby aj programov financovaných z viacerých fondov pre fondy, pri zohľadnení zásady proporcionality.

4. Členské štáty predkladajú Komisii programy do troch mesiacov od predloženia partnerskej dohody. Programy Európskej územiaj spolupráce sa predkladajú do 22. septembra 2014. Všetky programy musia byť doplnené o hodnotenie ex ante, ako sa uvádza v článku 55.

5. Ak medzi 22. február 2014 nadobudne účinnosť jedno alebo viac nariadení pre jednotlivé fondy, program alebo programy podporované z EŠIF, u ktorých došlo k oneskorenému nadobudnutiu účinnosti nariadenia pre daný fond, sú predložené do troch mesiacov od predloženia revidovanej partnerskej dohody uvedenej v článku 17 ods. 1.

6. Ak po 22. jún 2014, le 22. jún 2014 nadobudne účinnosť jedno alebo viac nariadení o jednotlivých fondoch, program alebo programy podporované z EŠIF, u ktorých došlo k oneskorenému nadobudnutiu účinnosti nariadenia o jednotlivom fonde, sú predložené do troch mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti oneskoreného nariadenia o jednotlivom fonde.

Článok 27

Obsah programov

1. Pre každý operačný program sa stanoví stratégia s prínosom programu pre stratégiu Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu v súlade s týmto nariadením, pravidlami pre jednotlivé fondy a s obsahom partnerskej dohody.

Každý program obsahuje opatrenia na zabezpečenie účinného, efektívneho a koordinovaného vykonávania EŠIF a opatrenia na dosiahnutie zníženia administratívnej záťaže pre prijímateľov.

2. V každom programe sa vymedzia priority, pričom sa stanovia konkrétne ciele, finančné rozpočtové prostriedky na podporu z EŠIF a zodpovedajúce národné spolufinancovanie vrátane súm týkajúcich sa výkonnostnej rezervy, ktoré môže byť verejné alebo súkromné v súlade s pravidlami pre jednotlivé fondy.

3. Ak sa členské štáty a regióny podieľajú na makroregionálnych stratégiách a stratégiách pre morské oblasti, v príslušnom programe a v súlade s potrebami oblasti programu, ktoré určí členský štát, sa stanoví príspevok plánovaných intervencií do týchto stratégií.

4. V každej prioritě sa stanoví ukazovatele a zodpovedajúce ciele v kvalitatívnom alebo kvantitatívnom vyjadrení v súlade s pravidlami pre jednotlivé fondy na posúdenie pokroku pri vykonávaní programu zameraného na dosiahnutie cieľov ako základu na monitorovanie, hodnotenie a preskúmanie výkonnosti. Uvedené ukazovatele zahrnujú:

- a) finančné ukazovatele súvisiace s vyčlenenými výdavkami;
- b) ukazovatele výstupov súvisiace s podporovanými operáciami;
- c) ukazovatele výsledkov súvisiace s príslušnou prioritou.

Pre každý EŠIF sa v pravidlách pre jednotlivé fondy stanoví spoločné ukazovatele a môžu sa stanoviť ustanovenia súvisiace s ukazovateľmi pre jednotlivé programy.

5. Každý program s výnimkou tých, ktoré sa vzťahujú výlučne na technickú pomoc, obsahuje opis opatrení v súlade s pravidlami pre jednotlivé fondy, aby sa zohľadnili zásady stanovené v článkoch 5, 7 a 8.

6. V každom programe, s výnimkou tých, kde sa technická pomoc realizuje v rámci konkrétneho programu, sa uvádza orientačná výška podpory, ktorá sa má použiť na ciele týkajúce sa zmeny klímy, a to na základe metodiky uvedenej v článku 8.

7. Členské štáty navrhnu program v súlade s pravidlami pre jednotlivé fondy.

Článok 28

Konkrétne podmienky na obsah programov cielených na spoločné nástroje pre neobmedzené záruky a sekuritizáciu, ktoré umožňujú kapitálovú úľavu a ktoré využíva EIB

1. Odchylné od článku 27 cielené programy uvedené v článku 39 ods. 4 prvom pododseku písm. b) obsahujú:

- a) prvky stanovené v článku 27 ods. 1 prvom pododseku a v odsekoch 2, 3 a 4 uvedeného článku, čo sa týka zásad stavených v článku 5;
- b) určenie orgánov uvedených v článkoch 125, 126 a 127 tohto nariadenia a v článku 65 ods. 2 nariadenia o EPFRV za relevantné pre príslušný fond;
- c) v prípade každej ex ante kondicionality, ktorá je stanovená v súlade s článkom 19 a prílohou XI a ktorá sa vzťahuje na program, hodnotenie faktú, či sú k dátumu predloženia partnerskej dohody a programu tieto ex ante kondicionality splnené, a v prípade, že ex ante kondicionality nie sú splnené, opis opatrení na splnenie ex ante kondicionalít, zodpovedné orgány a harmonogram takýchto opatrení v súlade so zhrnutím predloženým v partnerskej dohode.

2. Odchylné od článku 55 sa hodnotenie ex ante uvedené v článku 39 ods. 4 prvom pododseku písm. a) považuje za hodnotenie ex ante takýchto programov.

3. Na účely programov uvedených v článku 39 ods. 4 prvom pododseku písm. b) tohto nariadenia, článku 6 ods. 2 a článku 59 ods. 5 a 6 nariadenia EPFRV sa nevzťahuje. Popri prvkoch uvedených v odseku 1 tohto článku sa na programy v rámci EPFRV vzťahujú iba ustanovenia stanovené v článku 8 ods. 1 písm. c) bod i), písm. f), h), i) a písm. m) body i) až iii) nariadenia o EPFRV.

Článok 29

Postup prijímania programov

1. Komisia posúdi súlad programov s týmto nariadením a s pravidlami pre jednotlivé fondy, ich skutočný prínos pre vybrané tematické ciele a pre priority Únie špecifické pre každý EŠIF, ako aj súlad s partnerskou dohodou, pričom sa prihliada na príslušné odporúčania pre jednotlivé krajiny prijaté v súlade s článkom 121 ods. 2 ZFEÚ a príslušné odporúčania Rady prijaté v súlade s článkom 148 ods. 4 ZFEÚ, ako aj na hodnotenie ex ante. Posúdenie sa predovšetkým zameria na vhodnosť stratégie programu, zodpovedajúce ciele, ukazovatele, zámery a pridelenie rozpočtových zdrojov.

2. Odchylné od odseku 1 nemusí Komisia posudzovať súlad s cielenými operačnými programami pre Iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí uvedenú v článku 15iii) druhého odseku písm. a) nariadenia o ESF a cielených programoch uvedených v článku 39 ods. 4 prvom pododseku písm. b) tohto nariadenia s partnerskou dohodou, ak členský štát svoju partnerskú dohodu nepredloží k dátumu predloženia takýchto cielených programov.

3. Komisia vznesie svoje pripomienky do troch mesiacov od dátumu predloženia programu. Členský štát poskytne Komisii všetky potrebné dodatočné informácie a podľa potreby upraví navrhovaný program.

4. Komisia v súlade s pravidlami pre jednotlivé fondy schváli každý program najneskôr šesť mesiacov po jeho predložení príslušným členským štátom za predpokladu, že všetky pripomienky Komisie boli primerane zohľadnené, avšak nie skôr ako 1. januára 2014 alebo pred tým, ako Komisia prijme rozhodnutie, ktorým schváli partnerskú dohodu.

Odchylné od požiadavky uvedenej v prvom pododseku môžu byť programy v rámci cieľa Európskej územnej spolupráce schvaľované Komisiou pred prijatím rozhodnutia o schválení partnerskej dohody a cieľných operačných programov pre Iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí uvedenú v článku 18 druhom odseku písm. a) nariadenia o ESF a cieľných programov uvedených v článku 39 ods. 4 prvom pododseku písm. b) tohto nariadenia pred predložením partnerskej dohody.

Článok 30

Zmena programov

1. Žiadosti členského štátu o zmenu programov musia byť riadne odôvodnené a musia obsahovať najmä opis očakávaného dosahu zmien programu na naplnenie stratégie Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu a konkrétnych cieľov stanovených v programe, a to pri zohľadnení tohto nariadenia a pravidiel pre jednotlivé fondy, horizontálnych princípov uvedených v článkoch 5, 7 a 8 ako aj partnerské dohody. K žiadostiam sa priloží upravený program.

2. Komisia posúdi informácie poskytnuté v súlade s odsekom 1, pričom zohľadní odôvodnenie, ktoré poskytol členský štát. Komisia môže predložiť pripomienky do jedného mesiaca od predloženia upraveného programu a členský štát poskytne Komisii všetky potrebné dodatočné informácie. Komisia v súlade s pravidlami pre jednotlivé fondy schváli žiadosti o zmenu programu čo najskôr, ale najneskôr do troch mesiacov po ich predložení členským štátom za predpokladu, že sa všetky pripomienky Komisie náležite zohľadnili.

Ak má zmena programu vplyv na informácie poskytnuté v partnerskej dohode v súlade s článkom 15 ods. 1 písm. a) bodmi iii), iv) a vi), schválenie zmeny programu zo strany Komisie predstavuje zároveň schválenie následnej revízie informácií v partnerskej dohode.

3. Odchylné od odseku 2, ak je Komisii predložená žiadosť o zmeny s cieľom prerozdeliť výkonnostnú rezervu na základe preskúmania výkonnosti, Komisia vydá pripomienky len v prípade, že sa nazdáva, že navrhovaný prídelený rozpočtových prostriedkov nie je v súlade s uplatniteľnými pravidlami, nezodpovedá rozvojovým potrebám členského štátu či regiónu, alebo s ním súvisí významné riziko, že ciele a zámery obsiahnuté v návrhu nebudú môcť byť dosiahnuté. Komisia schváli žiadosť o zmenu programu čo najskôr, a to najneskôr do dvoch mesiacov po predložení žiadosti členským štátom za predpokladu, že sa všetky pripomienky Komisie primerane zohľadnili. Schválenie zmeny programu Komisiou zároveň znamená schválenie následného preskúmania informácií v partnerskej dohode.

4. Odchylné od odseku 2 sa v nariadení o ENRF môžu ustanoviť osobitné ustanovenia o zmene operačných programov.

Článok 31

Účasť EIB

1. EIB sa na žiadosť členských štátov môže zúčastniť na príprave partnerskej dohody, ako aj na činnostiach súvisiacich s prípravou operácií, najmä veľkých projektov, finančných nástrojov a verejno-súkromných partnerstiev.

2. Komisia sa môže pred prijatím partnerskej dohody alebo programov poradiť s EIB.

3. Komisia môže požiadať EIB o preskúmanie technickej kvality, hospodárskej a finančnej udržateľnosti, a životaschopnosti veľkých projektov a o pomoc, ak ide o finančné nástroje, ktoré sa majú vykonať alebo vytvoriť.

4. Komisia môže pri vykonávaní ustanovení tohto nariadenia udeliť granty EIB alebo uzavrieť zmluvu s EIB o poskytovaní služieb, ktorá sa vzťahuje na iniciatívy realizované na viacročnom základe. Závazok týkajúci sa príspevkov z rozpočtu Únie vo vzťahu k týmto grantom alebo zmluvám o poskytovaní služieb sa uplatňuje ročne.

KAPITOLA II

Miestny rozvoj vedený komunitou

Článok 32

Miestny rozvoj vedený komunitou

1. Miestny rozvoj vedený komunitou sa podporuje z EPFRV, ktorý sa označuje ako miestny rozvoj LEADER, a môže mať podporu z EFRR, ESF alebo ENRF. Na účely tejto kapitoly sa uvedené fondy ďalej označujú ako „príslušné EŠIF“.

2. Miestny rozvoj vedený komunitou je:

- a) zameraný na osobitné subregionálne oblasti;
- b) vedený miestnymi akčnými skupinami zloženými z predstaviteľov verejných a súkromných miestnych spoločensko-hospodárskych záujmov, v ktorých na úrovni rozhodovania nemajú ani orgány verejnej správy, ako sú vymedzené v súlade s vnútroštátnymi pravidlami, ani žiadna záujmová skupina viac ako 49 % hlasovacích práv;
- c) uskutočnený prostredníctvom integrovaných a viacsektorových oblastných stratégií miestneho rozvoja;

d) navrhnutý vzhľadom na miestne potreby a možnosti a zahrnuje inovatívne prvky viažuce sa na miestnu situáciu, vytváranie sietí a prípadne spoluprácu.

3. Podpora miestneho rozvoja vedeného komunitou z príslušných EŠIF musí byť medzi príslušnými EŠIF jednotná a koordinovaná. To sa zabezpečí okrem iného prostredníctvom koordinovaného budovania kapacít, výberu, schválenia a financovania stratégií miestneho rozvoja vedeného komunitou a miestnych akčných skupín.

4. Keď výbor pre výber stratégií miestneho rozvoja vedeného komunitou zriadený podľa článku 33 ods. 3 stanoví, že vykonávanie zvolenej stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou si vyžaduje podporu z viacerých fondov, môže v súlade s vnútroštátnymi pravidlami a postupmi určiť hlavný fond na podporu všetkých nákladov na prevádzku a oživenie podľa článku 35 ods. 1 písm. d) a e) týkajúcich sa stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou.

5. Miestny rozvoj vedený komunitou podporovaný z príslušných EŠIF sa uskutočňuje v rámci jednej alebo viacerých priorít príslušného programu alebo programov v súlade s pravidlami pre jednotlivé fondy príslušných EŠIF.

Článok 33

Stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou

1. Stratégia miestneho rozvoja vedeného komunitou obsahuje aspoň tieto prvky:

- a) vymedzenia oblasti a obyvateľstva, na ktoré sa stratégia vzťahuje;
- b) analýzu potrieb a možností rozvoja oblasti vrátane analýzy silných a slabých stránok, príležitostí a hrozieb;
- c) opis stratégie a jej cieľov, opis integrovaných a inovatívnych znakov stratégie a hierarchického usporiadania cieľov vrátane merateľných zámerov pre výstupy alebo výsledky. V súvislosti s výsledkami sa zábery môžu vyjadriť kvantitatívne alebo kvalitatívne. Táto stratégia sa musí zhodovať s príslušnými programami všetkých zapojených príslušných EŠIF;
- d) opis postupu zapojenia komunity do rozvoja stratégie;
- e) akčný plán, ktorý ukazuje, ako sa ciele transformujú do akcií;
- f) opis riadiacich a monitorovacích opatrení stratégie, ktorými sa preukáže schopnosť miestnej akčnej skupiny uskutočňovať stratégiu, a opis konkrétnych opatrení na hodnotenie;
- g) finančný plán pre stratégiu vrátane plánovaných finančných prostriedkov pridelených z každého z príslušných EŠIF.

2. Členské štáty určujú kritériá výberu stratégií miestneho rozvoja vedeného komunitou.

3. Výber stratégií miestneho rozvoja vedeného komunitou uskutočňuje výbor, ktorý na tento účel zriadi riadiaci orgán alebo príslušné orgány a schváli riadiaci orgán alebo príslušné orgány.

4. Prvé kolo výberu stratégií miestneho rozvoja vedeného komunitou sa dokončí do dvoch rokov od dátumu schválenia partnerskej dohody. Členské štáty si po tomto dátume môžu vybrať ďalšie stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou, ale najneskôr do 31. decembra 2017.

5. V rozhodnutí o schválení stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou sa určí výška pridelených finančných prostriedkov z každého príslušného EŠIF. V rozhodnutí sa určia aj zodpovednosti vedenia a kontrolné úlohy v rámci programu alebo programov vo vzťahu k stratégii miestneho rozvoja vedeného komunitou.

6. Počet obyvateľov oblasti uvedených v odseku 1 písm. a) nesmie byť nižší ako 10 000 a vyšší ako 150 000 obyvateľov. Avšak v riadne odôvodnených prípadoch a na základe návrhu členského štátu však môže Komisia prijať alebo zmeniť tieto obmedzenia počtu obyvateľov vo svojom rozhodnutí podľa článku 15 ods. 2 alebo 3 o schválení alebo zmene partnerskej dohody v prípade tohto členského štátu, aby sa zohľadnili riedko alebo husto obývané oblasti alebo aby sa zabezpečila územná súdržnosť oblastí zahrnutých do stratégií miestneho rozvoja vedeného komunitou.

Článok 34

Miestne akčné skupiny

1. Miestne akčné skupiny navrhujú a uskutočňujú stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou.

Členské štáty určujú jednotlivé úlohy miestnej akčnej skupiny a orgánov zodpovedných za vykonávanie príslušných programov, ak ide o všetky úlohy súvisiace s uskutočňovaním stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou.

2. Riadiaci orgán alebo príslušné orgány zabezpečia, aby miestne akčné skupiny buď vybrali jedného partnera zo skupiny ako hlavného partnera pre administratívne a finančné veci, alebo aby sa spojili do zákonne vytvorenej spoločnej štruktúry.

3. Medzi úlohy miestnej akčnej skupiny patrí:

- a) budovanie kapacít miestnych aktérov na vytváranie a uskutočňovanie operácií vrátane podporovania ich schopností na riadenie projektu;
- b) vypracovanie nediskriminačného a transparentného výberového konania a objektívnych kritérií výberu operácií, ktorými sa zabráni vzniku konfliktu záujmov, čím sa zabezpečí, aby aspoň 50 %

- hlasov rozhodnutí o výbere patrilo partnerom, ktorí nie sú orgánmi verejnej správy, a umožní výber písomným konaním;
- c) zabezpečenie súladu so stratégiou miestneho rozvoja vedeného komunitou pri výbere operácií tak, že sa tieto operácie zoradia podľa ich prispievania k plneniu cieľov a zámerov tejto stratégie;
- d) príprava a uverejnenie výziev na predkladanie návrhov alebo konanie pre predkladanie pokračujúcich projektov vrátane vymedzenia výberových kritérií;
- e) prijímanie a posudzovanie žiadostí o podporu;
- f) výber operácií a stanovenie výšky podpory a prípadne predloženie návrhov orgánu zodpovednému za konečné overenie oprávnenosti pred schválením;
- g) monitorovanie vykonávania stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou a podporovaných operácií a vykonávanie špecifických hodnotiacich aktivít súvisiacich s touto stratégiou.
4. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 3 písm. b), miestna akčná skupina môže byť prijímateľom a môže realizovať operácie v súlade so stratégiou miestneho rozvoja vedeného komunitou.
5. V prípade činností spolupráce miestnych akčných skupín, ako sa uvádza v článku 35 ods. 1 písm. c), príslušný riadiaci orgán môže vykonávať úlohy stanovené v odseku 3 písm. f) tohto článku.

Článok 35

Podpora miestneho rozvoja vedeného komunitou z EŠIF

1. Podpora miestneho rozvoja vedeného komunitou z príslušných EŠIF pokrýva:

- a) náklady prípravnej podpory zložené z budovania kapacít, odborného vzdelávania a vytvárania sietí s cieľom vypracovať a uskutočňovať stratégiu miestneho rozvoja vedeného komunitou.
Takéto náklady môžu zahŕňať jeden či viaceré z týchto prvkov:
- i) opatrenia odbornej prípravy pre miestne zainteresované strany;
 - ii) štúdie o príslušnej oblasti;
 - iii) náklady súvisiace s navrhovaním stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou vrátane nákladov na konzultácie a nákladov na akcie súvisiace s konzultáciami so zainteresovanými stranami na účely prípravy stratégie;
 - iv) administratívne náklady (prevádzkové náklady a náklady na zamestnancov) organizácie, ktorá žiada o prípravnú podporu v prípravnej fáze;
 - v) podporu pre malé pilotné projekty.
- Takáto prípravná podpora je oprávnená bez ohľadu na to, či výbor pre výber zriadený podľa článku 33 ods. 3 vyberie na financovanie stratégiu miestneho rozvoja vedeného komunitou, ktorú vypracovala miestna akčná skupina;
- b) uskutočňovanie operácií v rámci stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou;
- c) prípravu a vykonávanie činností spolupráce miestnej akčnej skupiny;
- d) prevádzkové náklady spojené s riadením uskutočňovania stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou zložené z prevádzkových nákladov, nákladov na zamestnancov, nákladov na odbornú prípravu, nákladov súvisiacich so vzťahmi s verejnosťou, finančné náklady, ako aj náklady spojené s monitorovaním a hodnotením tejto stratégie, ako sa uvádza v článku 34 ods. 3 písm. g);
- e) oživenie stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou v záujme uľahčenia výmeny medzi zainteresovanými stranami, čoho cieľom je poskytovať informácie a propagovať stratégiu a podporovať potenciálnych prijímateľov na účely rozvoja operácií a prípravy žiadostí.
2. Podpora pri prevádzkových nákladoch a oživení, ako sa uvádza v odseku 1 písm. d) a e), nepresahuje 25 % celkových verejných nákladov, ktoré vznikli v rámci stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou.

HLAVA III

Územný rozvoj

Článok 36

Integrované územné investície

1. Ak si stratégia mestského rozvoja alebo iná územná stratégia alebo územný pakt uvedený v článku 12 ods. 1 nariadenia o ESF vyžaduje integrovaný prístup zahŕňajúci investície z ESF, EFRR alebo Kohézneho fondu v rámci viacerých ako jednej prioritnej osi jedného alebo viacerých operačných programov, opatrenie sa môže realizovať ako integrovaná územná investícia (ďalej len „IÚI“).

Opatrenia, ktoré sa vykonávajú ako IÚI, sa môžu doplniť o finančnú podporu z EPFRV alebo ENRF.

2. V prípade, keď sa IÚI podporuje z ESF, EFRR alebo Kohézneho fondu, v rámci príslušného operačného programu alebo programov sa opíše prístup k použitiu nástroja IÚI a orientačné finančné prostriedky pridelené z každej prioritnej osi v súlade s pravidlami pre jednotlivé fondy.

V prípade, keď sa IÚI dopĺňa o finančnú podporu z EPFRV alebo ENRF, orientačné pridelené finančné prostriedky a opatrenia, na ktoré sa vzťahujú, sú stanovené v príslušnom programe alebo programoch v súlade s pravidlami pre jednotlivé fondy.

3. Členský štát alebo riadiaci orgán môže na riadenie a vykonávanie IÚI v súlade s pravidlami pre jednotlivé fondy určiť jeden alebo viacero sprostredkovateľských orgánov vrátane miestnych orgánov verejnej správy, orgánov regionálneho rozvoja alebo mimovládnych organizácií.

4. Členský štát alebo príslušné riadiace orgány zabezpečia, aby v rámci monitorovacieho systému programu alebo programov bolo možné identifikovať operácie a výstupy priority, ktoré prispievajú k IÚI.

HLAVA IV

FINANČNÉ NÁSTROJE

Článok 37

Finančné nástroje

1. EŠIF možno využiť na podporu finančných nástrojov v rámci jedného alebo viacerých programov vrátane situácií, keď sa takýto program organizuje prostredníctvom fondov fondov, s cieľom prispieť k dosiahnutiu konkrétnych cieľov stanovených v rámci danej priority.

Finančné nástroje sa vykonávajú na podporu investícií, od ktorých sa očakáva, že budú finančne životaschopné, ale nemajú zabezpečené dostatočné financovanie z trhových zdrojov. Riadiace orgány, orgány vykonávajúce fondy fondov a orgány vykonávajúce finančné nástroje dodržiavajú pri uplatňovaní tejto hlavy uplatniteľné právo, a to najmä týkajúce sa štátnej pomoci a verejného obstarávania.

2. Podpora finančných nástrojov vychádza z hodnotenia ex ante, v rámci ktorého sa zistili zjavné trhové nedostatky alebo suboptimálne investičné situácie, ako aj odhadovanej úrovne a rozsahu verejných investičných potrieb vrátane druhov finančných nástrojov, ktoré sa majú podporovať. Takéto hodnotenie ex ante zahŕňa:

- a) analýzu zlyhaní trhov, suboptimálnych investičných situácií a investičných potrieb v oblastiach politik a v rámci tematických cieľov alebo investičných priorít, ktoré sa majú riešiť s cieľom prispieť k splneniu konkrétnych cieľov stanovených v rámci priority, a ktoré sa majú podporovať prostredníctvom finančných nástrojov. Táto analýza vychádza z dostupnej metodiky osvedčených postupov;
- b) hodnotenie pridanej hodnoty finančných nástrojov, ktorých podpora z EŠIF sa zvažuje, súlad s inými formami verejných intervencií zameraných na rovnaký trh, možné dôsledky štátnej pomoci, proporionalitu plánovanej intervencie a opatrení na minimalizáciu narušenia trhu;
- c) odhad dodatočných verejných a súkromných zdrojov, ktoré možno získať pomocou finančného nástroja, a to až po úroveň konečného prijímateľa (predpokladaný pákový efekt), vrátane buď posúdenia potreby a výšky preferenčnej odmeny s cieľom pritiahnúť dodatočné prostriedky od súkromných investorov a/alebo opisu mechanizmov, ktorými sa určí potreba a rozsah takejto preferenčnej odmeny, napríklad konkurencieschopného alebo vhodne nezávislého procesu posudzovania;
- d) posúdenie skúseností nadobudnutých z podobných nástrojov a z hodnotení ex ante, ktoré vykonali v minulosti členské štáty, a toho, ako sa takéto skúsenosti využijú v budúcnosti;
- e) navrhovanú investičnú stratégiu vrátane preskúmania možností vykonávacích opatrení v zmysle článku 38, finančné produkty, ktoré sa budú ponúkať, konečných prijímateľov, na ktorých sa zameriava, a prípadnú predpokladanú kombináciu s podporou z grantov;
- f) spresnenie očakávaných výsledkov a skutočností, ako má daný finančný nástroj prispieť k dosiahnutiu konkrétnych cieľov stanovených v rámci príslušnej priority, vrátane ukazovateľov tohto prínosu;
- g) ustanovenia, na základe ktorých sa hodnotenie ex ante môže počas vykonávania finančného nástroja, ktorý sa vykonáva na základe takéhoto hodnotenia, podľa potreby revidovať a aktualizovať, ak riadiaci orgán dospel vo fáze vykonávania k záveru, že hodnotenie ex ante už nemôže primeraným spôsobom odzrkadľovať trhové podmienky existujúce v čase vykonávania.

3. Hodnotenie ex ante uvedené v odseku 2 sa môže vykonávať vo fázach. V každom prípade sa skončí skôr, ako riadiaci orgán rozhodne o vyčlenení príspevkov z programu na finančný nástroj.

Súhrnné zistenia a závery hodnotení ex ante týkajúce sa finančných nástrojov sa uverejnia do troch mesiacov od ich dátumu dokončenia.

Hodnotenie ex ante sa v súlade s pravidlami pre jednotlivé fondy predloží monitorovaciemu výboru na informačné účely.

4. Ak finančné nástroje podporujú financovanie podnikov vrátane MSP, táto podpora sa zameriava na zakladanie nových podnikov, vytvorenie kapitálu pre počiatočnú etapu, t. j. zakladajúceho kapitálu a štartovacieho kapitálu, kapitálu na rozširovanie a kapitálu na posilňovanie všeobecných činností podniku alebo na realizáciu nových projektov, prenikanie na nové trhy či nový vývoj existujúcich podnikov bez toho, aby boli dotknuté príslušné pravidlá Únie o štátnej pomoci, a v súlade s pravidlami pre jednotlivé fondy. Takáto podpora môže zahŕňať investície do hnutelného a nehnuteľného majetku,

ako aj prevádzkový kapitál v rámci možností uplatniteľných pravidiel Únie o štátnej pomoci a s cieľom stimulovať súkromný sektor ako poskytovateľa finančných prostriedkov podnikom. Môže tiež zahŕňať náklady na prevod vlastníckych práv v podnikoch za predpokladu, že sa takéto prevody uskutočnia medzi nezávislými investormi.

5. Investície, ktoré sa majú podporovať prostredníctvom finančných nástrojov, sa k dátumu prijatia investičného rozhodnutia fyzicky neskompletizujú ani nevyužívajú v plnej miere.

6. Ak sa z finančných nástrojov poskytuje podpora konečnému prijímateľovi, čo sa týka investícií do infraštruktúry s cieľom podpory mestského rozvoja alebo obnovy miest alebo podobných investícií do infraštruktúry s cieľom diverzifikácie nepoľnohospodárskych činností vo vidieckych oblastiach, táto podpora môže zahŕňať sumu potrebnú na reorganizáciu dlhového portfólia súvisiaceho s infraštruktúrou, ktoré tvorí súčasť novej investícií, do výšky najviac 20 % z celkovej sumy programovej podpory z finančného nástroja do investície.

7. Finančné nástroje možno kombinovať s grantmi, úrokovými dotáciami a dotáciami záručných poplatkov. Ak sa podpora z EŠIF poskytuje prostredníctvom finančných nástrojov a kombinuje do jedinej operácie s inými formami podpory, ktoré sa priamo týkajú finančných nástrojov zameraných na rovnakých konečných prijímateľov, vrátane technickej podpory, úrokových dotácií a dotácií záručných poplatkov, ustanovenia uplatniteľné na finančné nástroje sa uplatňujú na všetky formy podpory v rámci takejto operácie. V takýchto prípadoch sa musia dodržiavať uplatniteľné pravidlá Únie o štátnej pomoci a pre každú formu podpory sa vedú samostatné záznamy.

8. Koneční prijímatelia, ktorí získavajú podporu z finančného nástroja EŠIF, môžu dostať tiež pomoc z inej priority alebo programu EŠIF alebo z iného nástroja, na ktorý je poskytovaná podpora z rozpočtu Únie v súlade s príslušnými pravidlami Únie o štátnej pomoci. V tomto prípade je potrebné viesť samostatné záznamy o každom zdroji pomoci a podpora z finančných nástrojov EŠIF musí byť súčasťou činnosti s oprávnenými výdavkami odlišenej od iných zdrojov pomoci.

9. Kombinácia podpory poskytovanej prostredníctvom grantov a finančných nástrojov, ako sa uvádza v odsekoch 7 a 8, môže v súlade s uplatniteľnými pravidlami Únie o štátnej pomoci pokrývať rovnaké položky výdavkov za predpokladu, že súčet všetkých foriem kombinovanej podpory neprekročí celkovú výšku príslušnej výdavkovej položky. Granty sa nevyužívajú na úhradu podpory získanej z finančných nástrojov. Finančné nástroje sa nevyužívajú na zálohové platby grantov.

10. Vecné príspevky nepredstavujú oprávnené výdavky v súvislosti s finančnými nástrojmi s výnimkou príspevkov vo forme pozemkov alebo nehnuteľností v súvislosti s investíciami s cieľom podporiť rozvoj vidieka, mestský rozvoj alebo obnovenie miest, keď pozemok alebo nehnuteľnosť tvorí časť investície. Takéto príspevky vo forme pozemku alebo nehnuteľnosti sú oprávnené za predpokladu splnenia podmienok ustanovených v článku 69 ods. 1.

11. DPH nie je oprávneným výdavkom príslušnej činnosti s výnimkou prípadov, keď je DPH nevratná podľa vnútroštátnych právnych predpisov o DPH. Účtovanie DPH na úrovni investícií zo strany konečných prijímateľov sa na účely stanovenia oprávnenosti výdavkov v rámci finančného nástroja neberie do úvahy. Ak sa však finančné nástroje kombinujú s grantmi podľa odsekov 7 a 8 tohto článku, na granty sa uplatnia ustanovenia článku 69 ods. 3.

12. Na účely uplatňovania tohto článku sú uplatniteľné pravidlá Únie o štátnej pomoci, ktoré platia v čase, keď sa riadiaci orgán alebo orgán, ktorý vykonáva fond fondov, zmluvne zaviazá k programovým príspevkom pre finančný nástroj, alebo prípadne, keď sa finančný nástroj zmluvne zaviazá k programovým príspevkom pre konečných prijímateľov.

13. Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 149 prijímať delegované akty stanovujúce dodatočné osobitné pravidlá týkajúce sa nákupu pozemkov a kombinácie technickej podpory s finančnými nástrojmi.

Článok 38

Vykonávanie finančných nástrojov

1. Pri vykonávaní článku 37 môžu riadiace orgány poskytnúť finančný príspevok na tieto finančné nástroje:

- a) finančné nástroje zriadené na úrovni Únie, ktoré priamo alebo nepriamo spravuje Komisia;
- b) finančné nástroje zriadené na národnej, regionálnej, nadnárodnej alebo cezhraničnej úrovni, ktoré spravuje riadiaci orgán alebo za ne zodpovedá.

2. Príspevky z EŠIF na finančné nástroje podľa odseku 1 písm. a) sa vkladajú na osobitné účty a využívajú sa v súlade s cieľmi príslušných EŠIF na podporu opatrení a konečných prijímateľov, ktorí sú v súlade s programom alebo programami, z ktorých sa takéto príspevky poskytujú.

Príspevky na finančné nástroje uvedené v prvom pododseku podliehajú tomuto nariadeniu, ak sa výslovne neuvádzajú výnimky.

Druhým pododsekom nie sú dotknuté pravidlá upravujúce vytváranie a fungovanie finančných nástrojov podľa nariadenia o rozpočtových pravidlách za predpokladu, že tieto pravidlá nie sú v rozpore s pravidlami tohto nariadenia, pričom v takom prípade je určujúce toto nariadenie.

3. V prípade finančných nástrojov podľa odseku 1 písm. b) môže riadiaci orgán poskytnúť finančný príspevok na tieto finančné nástroje:

- a) finančné nástroje, ktoré spĺňajú štandardné podmienky stanovené Komisiou v súlade s druhým pododsekom tohto odseku;
- b) už existujúce alebo novo vytvorené finančné nástroje, ktoré sú osobitne navrhnuté, aby plnili konkrétne ciele stanovené v rámci príslušnej priority.

Komisia prijme vykonávacie akty týkajúce sa štandardných podmienok, ktoré musia spĺňať finančné nástroje podľa prvého pododseku písm. a). Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 150 ods. 3.

4. Pri podpore finančných nástrojov uvedených v odseku 1 písm. b) riadiaci orgán môže byť:

- a) investovať do základného imania existujúcich alebo novo vytvorených právnych subjektov vrátane subjektov financovaných z iných EŠIF, ktoré sa venujú vykonávaniu finančných nástrojov v súlade s cieľmi príslušných EŠIF a ktoré plnia úlohy vykonávania; podpora pre tieto subjekty sa obmedzí na sumu nevyhnutnú na vykonanie nových investícií v súlade s článkom 37 a spôsobom, ktorý je v súlade s cieľmi tohto nariadenia;
- b) poveriť úlohami vykonávania:
 - i) EIB;
 - ii) medzinárodné finančné inštitúcie, v ktorých je členský štát akcionárom, alebo finančné inštitúcie založené v členskom štáte s cieľom dosiahnuť verejný záujem pod kontrolu orgánu verejnej správy;
 - iii) orgán, ktorý sa riadi verejným alebo súkromným právom; alebo
- c) priamo podniknúť úlohy vykonávania v prípade, keď sa finančné nástroje skladajú výlučne z úverov alebo záruk. V tomto prípade sa riadiaci orgán považuje za prijímateľa, ako je vymedzený v článku 2 bode 10.

Orgány uvedené v písmenách a), b) a c) prvého pododseku pri vykonávaní finančného nástroja zabezpečujú dodržiavanie uplatniteľného práva, ako aj pravidiel, ktoré sa vzťahujú na EŠIF, štátnu pomoc a verejné obstarávanie, a príslušných noriem a uplatniteľných právnych predpisov o predchádzaní praniu špinavých peňazí, boji proti terorizmu a daňovým podvodom. Tieto orgány nenadväzujú ani neudržiavajú obchodné vzťahy so subjektmi založenými na územiach, ktorých jurisdikcie nespokupujú s Úniou pri uplatňovaní medzinárodne dohodnutých daňových noriem, a transponujú takéto požiadavky do ich zmlúv s vybranými finančnými sprostredkovateľmi.

Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 149 prijímať delegované akty stanovujúce dodatočné osobitné pravidlá týkajúce sa úloh, záväzkov a zodpovedností orgánov vykonávajúcich finančné nástroje, príslušné kritériá výberu a produkty, ktoré možno poskytovať pomocou týchto finančných nástrojov v súlade s článkom 37. Komisia do 22. apríl 2014 oznámi tieto delegované akty súčasne Európskemu parlamentu a Rade.

5. Orgány uvedené v odseku 4 prvom pododseku písm. a) a b) môžu pri vykonávaní fondov fondov ďalej poveriť časťou vykonávania finančných sprostredkovateľov, a to za predpokladu, že takéto orgány na ich vlastnú zodpovednosť zaručia, že finanční sprostredkovatelia splnia kritéria stanovené v článku 140 ods. 1, 2 a 4 nariadenia o rozpočtových pravidlách. Finanční sprostredkovatelia sa vyberú na základe otvorených, transparentných, primeraných a nediskriminačných postupov, ktoré bránia vzniku konfliktu záujmov.

6. Orgány uvedené v odseku 4 prvom pododseku písm. b), ktoré boli poverené úlohami vykonávania, si môžu otvoriť zverenecké účty vo vlastnom mene a v mene riadiaceho orgánu alebo vytvoriť finančný nástroj ako osobitný blok financovania v rámci finančnej inštitúcie. V prípade osobitného bloku financovania sa účtovne odlišia prostriedky programu investované do finančného nástroja od iných prostriedkov dostupných vo finančnej inštitúcii. Aktíva uložené na zvereneckých účtoch a v týchto samostatných blokoch financovania sa spravujú v súlade so zásadou riadneho finančného hospodárenia a príslušnými pravidlami obozretného podnikania a majú primeranú likviditu.

7. Ak sa finančný nástroj vykonáva na základe odseku 4 prvého pododseku písm. a) a b), pri uplatnení vykonávacej štruktúry finančného nástroja, sa podmienky poskytovania príspevkov z programov na finančné nástroje stanovia v dohodách o financovaní v súlade s prílohou III na týchto úrovniach:

- a) v prípade potreby medzi riadne poverenými zástupcami riadiaceho orgánu a orgánu, ktorý vykonáva fond fondov, a
- b) medzi riadne poverenými zástupcami riadiaceho orgánu alebo v prípade potreby orgánom, ktorý vykonáva fond fondov, a orgánom, ktorý vykonáva finančný nástroj.

8. V prípade finančných nástrojov, ktoré sa vykonávajú na základe odseku 4 prvého pododseku písm. c), sa podmienky poskytovania príspevkov z programov na finančné nástroje stanovujú v strategickom dokumente v súlade s prílohou IV, ktorý preskúma monitorovací výbor.

9. Vnútroštátne verejné a súkromné príspevky, v prípade potreby vrátane vecných príspevkov, ako sú uvedené v článku 37 ods. 10, sa môžu poskytovať na úrovni fondu fondov, na úrovni finančného nástroja alebo na úrovni konečných prijímateľov v súlade s pravidlami pre jednotlivé fondy.

10. Komisia prijme vykonávacie akty, ktorými sa stanovujú jednotné podmienky týkajúce sa podrobných spôsobov prevodu a správy programových príspevkov riadených orgánmi uvedenými v odseku 4 prvom pododseku. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 150 ods. 3.

Článok 39

Príspevok EFRR a EPFRV na spoločné finančné nástroje pre neobmedzené záruky a sekuritizáciu na prospech MSP, ktoré vykonáva EIB

1. Na účely tohto článku „dlhové financovanie“ sú pôžičky, lízing či záruky.

2. Členské štáty môžu využívať EFRR a EPFRV na zabezpečovanie finančného príspevku na finančné nástroje uvedené v článku 38 ods. 1 písm. a) tohto nariadenia, ktoré nepriamo spravuje Komisia, pričom úlohami vykonávania je poverená EIB podľa článku 58 ods. 1 písm. c) bod iii) a článku 139 ods. 4 nariadenia o rozpočtových pravidlách, vzhľadom na tieto činnosti:

a) neobmedzené záruky poskytujúce kapitálovú úľavu finančným sprostredkovateľom pre nové portfóliá dlhového financovania pre oprávnené MSP v súlade s článkom 37 ods. 4 tohto nariadenia;

b) sekuritizáciu definovanú v článku 4 ods. 1 bode 61 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 (34) v prípade:

i) existujúcich portfólií dlhového financovania pre MSP a ďalšie podniky, ktoré majú menej ako 500 zamestnancov;

ii) nových portfólií dlhového financovania pre MSP.

Finančný príspevok uvedený v písmenách a) a b) prvého pododseku tohto odseku prispieva do podriadených a/alebo mezanínových tranží portfólií, ktoré sa v ňom spomínajú, za predpokladu, že si príslušný finančný sprostredkovateľ ponechá dostatočnú časť rizika portfólií, ktorá sa bude rovnáť požiadavke presunu rizika stanovenej v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ (35) a v nariadení (EÚ) č. 575/2013 v záujme zabezpečenia primeraného zladenia úroku. V prípade sekuritizácie podľa prvého pododseku písmena b) tohto odseku je finančný sprostredkovateľ povinný vytvoriť nové dlhové financovanie pre oprávnené MSP v súlade s článkom 37 ods. 4 tohto nariadenia. Každý členský štát, ktorý sa chce podieľať na týchto finančných nástrojoch, prispieva sumou, ktorá je v súlade s potrebami dlhového financovania MSP pre daný členský štát a očakávaným dopytom po takomto dlhovom financovaní pre MSP, berúc do úvahy hodnotenie ex ante uvedené v odseku 4 prvom pododseku písm. a) a ktorá v nijakom prípade nepresahuje hranicu 7 % z prostriedkov z EFRR a EPFRV vyčlenených pre členský štát. Spoločný príspevok EFRR a EPFRV všetkých zúčastnených členských štátov podlieha globálnemu stropu vo výške 8 500 000 000 EUR (ceny z roku 2011).

Ak sa Komisia na základe konzultácie s EIB domnieva, že agregovaný minimálny príspevok do nástroja, ktorý predstavuje súhrn príspevkov všetkých členských štátov, je nedostatočný, berúc do úvahy minimálne kritické množstvo vymedzené v hodnotení ex ante uvedenom v odseku 4 prvom pododseku písm. a), vykonávanie finančného nástroja sa preruší a príspevky sa vrátia členským štátom.

Ak sa členský štát a EIB nedokážu dohodnúť na podmienkach dohody o financovaní uvedenej v odseku 4 prvom pododseku písm. c) tohto článku, členský štát predloží žiadosť o zmenu programu uvedeného v odseku 4 prvom pododseku písm. b) a prerozdelenia príspevok do iných programov a priorít v súlade s požiadavkami na tematické zameranie.

Ak sa splnili podmienky na ukončenie príspevku členského štátu do nástroja stanovené v dohode o financovaní medzi príslušným členským štátom a EIB uvedenej v odseku 4 prvom pododseku písm. c), členský štát predloží žiadosť o zmenu programu uvedeného v odseku 4 prvom pododseku písm. b) a prerozdelenia príspevok do iných programov a priorít v súlade s požiadavkami na tematické zameranie.

Ak sa skončila účasť členského štátu, tento členský štát predloží žiadosť o zmenu programu. Ak sa zrušila viazanosť nevyužitých rozpočtových prostriedkov, uvoľnené rozpočtové prostriedky sa sprístupnia znovu tomuto členskému štátu, aby sa prerozdelenili do iných programov a priorít v súlade s požiadavkami na tematické zameranie.

3. MSP, ktoré sú prijímateľmi nového dlhového financovania, sa v dôsledku nového portfólia vytvoreného finančným sprostredkovateľom v súvislosti s finančným nástrojom uvedeným v odseku 2 považujú za konečných prijímateľov príspevku z EFRR a EPFRV na príslušný finančný nástroj.

4. Finančný príspevok uvedený v odseku 2 spĺňa tieto podmienky:

a) odchylné od článku 37 ods. 2 vychádza z hodnotenia ex ante na úrovni Únie, ktoré vypracovala EIB

a Komisia.

Na základe dostupných zdrojov údajov o bankovom dlhovom financovaní a MSP sa hodnotenie ex ante týka okrem iného analýzy potrieb financovania MSP na úrovni Únie, podmienok a potrieb financovania MSP, ako aj údajov o nedostatku financovania MSP v každom členskom štáte, profilu hospodárskej a finančnej situácie v odvetví MSP na úrovni členských štátov, minimálneho kritického množstva celkových príspevkov, rozsahu celkového odhadovaného objemu úverov vytvorených z takýchto príspevkov a pridanej hodnoty;

b) poskytuje ho každý zúčastnený členský štát ako súčasť jednotného cieleného národného programu na každý finančný príspevok z EFRR a EPFRV, ktorý podporuje tematický cieľ stanovený v článku 9 prvom odseku bode 3;

c) riadi sa podmienkami stanovenými v dohode o financovaní uzavretej medzi každým zúčastneným členským štátom a EIB vrátane okrem iného:

- i) úloh a povinností EIB vrátane odmeny;
- ii) minimálneho pákového efektu, ktorý sa má dosiahnuť v jasne stanovených čiastkových cieľoch v rámci obdobia oprávnenosti uvedenom v článku 65 ods. 2;
- iii) podmienok nového dlhového financovania;
- iv) ustanovení o neoprávnených činnostiach a kritériách vylúčenia;
- v) rozvrhu platieb;
- vi) sankcií v prípade nečinnosti finančných sprostredkovateľov;
- vii) výberu finančných sprostredkovateľov
- viii) monitorovania, vykazovania a auditu;
- ix) viditeľnosti;
- x) podmienok ukončenia dohody;

EIB na účely vykonávania nástroja uzavrie zmluvné vzťahy s vybranými finančnými sprostredkovateľmi;

d) ak sa dohoda o financovaní uvedená v písmene c) neuzavrie do šiestich mesiacov od prijatia programu uvedeného v písmene b), členský štát má právo na prerozdelenie tohto príspevku do iných programov a priorít v súlade s požiadavkami na tematické zameranie.

S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto článku, Komisia prijme vykonávací akt stanovujúci vzor dohody o financovaní uvedenej v prvom pododseku písm. c). Uvedený vykonávací akt sa prijme v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 150 ods. 3.

5. V každom zúčastnenom členskom štáte sa dosiahne minimálny pákový efekt v rámci čiastkových cieľov stanovených v dohode o financovaní uvedenej v odseku 4 prvom pododseku písm. c), ktorý sa vypočíta ako pomer medzi novým dlhovým financovaním pre oprávnené MSP pochádzajúcim od finančných sprostredkovateľov a zodpovedajúcim príspevkom EFRR a EPFRV od príslušného členského štátu do finančného nástroja. Tento minimálny pákový efekt sa môže medzi zúčastnenými členskými štátmi odlišovať.

Ak sa finančnému sprostredkovateľovi nepodarí dosiahnuť minimálny pákový efekt stanovený v dohode o financovaní uvedenej v odseku 4 prvom pododseku písm. c), je zmluvne zaviazaný platiť pokuty v prospech zúčastneného členského štátu, a to v súlade s podmienkami stanovenými v dohode o financovaní.

V prípade, že sa finančnému sprostredkovateľovi nepodarí minimálny pákový efekt stanovený v dohode o financovaní, neovplyvní to poskytované záruky ani príslušné sekuritizačné transakcie.

6. Odchylné od článku 38 ods. 2 prvého pododseku sa finančné príspevky uvedené v odseku 2 tohto článku môžu ukladať na jednotlivé účty pre každý členský štát alebo, ak s tým súhlasí jeden alebo viacero členských štátov, na jeden účet pokrývajúci všetky tieto členské štáty a používať v súlade s konkrétnymi cieľmi programov, z ktorých sa príspevky vyplácajú.

7. Odchylné od článku 41 ods. 1 a 2 v súvislosti s finančnými príspevkami uvedenými v odseku 2 tohto článku žiadosť členského štátu o platbu adresovaná Komisii vychádza zo 100 % súm, ktoré má členský štát uhradiť EIB podľa harmonogramu určeného v dohode o financovaní uvedenej v odseku 4 prvom pododseku písm. c) tohto článku. Tieto žiadosti o platbu vychádzajú zo súm, ktoré EIB požadovala, a považujú sa za potrebné na pokrytie záväzkov pre zmluvy o zárukách alebo sekuritizačné transakcie, ktoré sa majú dokončiť do troch nasledujúcich mesiacov. Platby členských štátov voči EIB sa realizujú bezodkladne a v každom prípade skôr, ako EIB prijme záväzky.

8. Pri skončení programu predstavujú oprávnené výdavky celkovú sumu programových príspevkov do finančného nástroja, ktoré zodpovedajú:

- a) pre činnosti uvedené v odseku 2 prvom pododseku písm. a) tohto článku, zdroje uvedené v článku 42 ods. 3 prvom pododseku písm. b);
- b) pre činnosti uvedené v odseku 2 prvom pododseku písm. b) tohto článku, súhrnná suma nového dlhového financovania vyplývajúceho zo sekuritizačných transakcií, vyplateného alebo v prospech

MSP v rámci obdobia oprávnenosti uvedeného v článku 65 ods. 2.

9. Na účely článkov 44 a 45 sa nevyžiadané záruky a sumy znovu získané v súvislosti s neobmedzenými zárukami a sekuritizačnými transakciami považujú za zdroje vyplatené späť do finančných nástrojov. Pri likvidácii finančných nástrojov sa čisté výnosy z likvidácie, po odpočítaní nákladov, poplatkov a súm splatných najdôležitejším veriteľom, na ktoré prispel EFRR a EPFRV, sa vrátiť príslušným členským štátom v pomere k ich príspevkom do finančného nástroja.

10. Správa uvedená v článku 46 ods. 1 obsahuje tieto dodatočné prvky:

- a) celkovú výšku podpory EFRR a EPFRV vyplatenú do finančného nástroja v súvislosti s neobmedzenými zárukami alebo sekuritizačnými transakciami podľa programu a priority alebo opatrenia;
- b) pokrok pri vytváraní nového dlhového financovania v súlade s článkom 37 ods. 4 pre oprávnené MSP.

11. Bez ohľadu na článku 93 ods. 1, zdroje pridelené do nástrojov podľa odseku 2 tohto článku sa môžu využiť na zvýšenie nového dlhového financovania MSP na celom území členského štátu bez ohľadu na kategóriu regiónu, ak sa v dohode o financovaní uvedenej v odseku 4 prvom pododseku písm. c) nestanoví inak.

12. Článok 70 sa nevzťahuje na programy zriadené na vykonávanie finančných nástrojov podľa tohto článku.

Článok 40

Riadenie a kontrola finančných nástrojov

1. Orgány určené v súlade s článkom 124 tohto nariadenia v prípade EFRR, Kohézneho fondu, ESF a ENRF a v súlade s článkom 65 nariadenia o EPFRV v prípade EPFRV nevykonávajú overenie operácií na mieste zahŕňajúce finančné nástroje vykonávané na základe článku 38 ods. 1 písm. a). Tieto určené orgány dostávajú pravidelné správy o kontrole od orgánov poverených vykonávaním týchto finančných nástrojov.

2. Orgány zodpovedné za audit programov nevykonávajú audity operácií, ktoré zahŕňajú finančné nástroje vykonávané na základe článku 38 ods. 1 písm. a), a systémov riadenia a kontroly týkajúcich sa týchto finančných nástrojov. Dostávajú pravidelné správy o kontrole od audítorov určených v dohodách o zriadení týchto finančných nástrojov.

3. Orgány zodpovedné za audit programov môžu vykonávať audity na úrovni konečných prijímateľov iba v prípade, keď nastane jedna alebo viac nasledujúcich situácií:

- a) podporné dokumenty poskytujúce dôkaz o podpore z finančného nástroja konečným prijímateľom, a o tom, že sa poskytla na plánované účely v súlade s uplatniteľným právom, nie sú k dispozícii na úrovni riadiaceho orgánu, ani na úrovni orgánov, ktoré vykonávajú finančné nástroje;
- b) existujú dôkazy o tom, že dokumenty, ktoré sú k dispozícii na úrovni riadiaceho orgánu alebo na úrovni orgánov vykonávajúcich finančné nástroje, nepredstavujú pravdivý a presný obraz o poskytovanej podpore.

4. Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 149 prijímať delegované akty týkajúce sa riadenia a kontroly finančných nástrojov uvedených v článku 38 ods. 1 písm. b) vrátane kontrol, ktoré vykonávajú riadiace orgány a orgány auditu, opatrení na uchovávanie podporných dokumentov, prvkov, ktoré sa majú preukázať pomocou podporných dokumentov, ako aj opatrenia na riadenie, kontrolu a audit. Komisia do 22. apríl 2014 oznámi uvedené delegované akty súčasne Európskemu parlamentu a Rade.

5. Orgány vykonávajúce finančné nástroje zodpovedajú za zabezpečenie toho, aby podporné dokumenty boli k dispozícii, a nekladú na konečných prijímateľov požiadavky na uchovávanie záznamov, ktoré presahujú požiadavky potrebné na to, aby mohli plniť túto povinnosť.

Článok 41

Žiadosti o platby vrátane výdavkov na finančné nástroje

1. Pokiaľ ide o finančné nástroje uvedené v článku 38 ods. 1 písm. a) a finančné nástroje uvedené v článku 38 ods. 1 písm. b) vykonávané v súlade s článkom 38 ods. 4 písm. a) a b), fázované žiadosti o priebežné platby sa podávajú na programové príspevky vyplácané na finančný nástroj počas obdobia oprávnenosti ustanoveného v článku 65 ods. 2 (ďalej len „obdobie oprávnenosti“) v súlade s týmito podmienkami:

- a) suma programového príspevku vyplatená finančnému nástroju a zahrnutá do každej žiadosti o priebežnú platbu predloženej počas obdobia oprávnenosti neprekročí 25 % celkovej sumy programových príspevkov viazaných na finančný nástroj v zmysle príslušnej dohody o financovaní, čo zodpovedá výdavku v zmysle článku 42 ods. 1 písm. a), b) a d), ktorý by sa mal vyplatiť počas obdobia oprávnenosti. Žiadosti o priebežnú platbu predložené po uplynutí obdobia oprávnenosti zahŕňajú celkovú sumu oprávneného výdavku v zmysle článku 42;
- b) každá žiadosť o priebežnú platbu uvedená v písmene a) tohto odseku môže obsahovať až 25 %

- celkovej sumy národného spolufinancovania, ako sa uvádza v článku 38 ods. 9, ktorá sa má vyplatiť na finančný nástroj, alebo na úrovni konečných prijímateľov, ak ide o výdavky v zmysle článku 42 ods. 1 písm. a), b) a d), počas obdobia oprávnenosti;
- c) ďalšie žiadosti o priebežné platby predložené počas obdobia oprávnenosti sa podávajú iba v prípade:
- i) druhej žiadosti o priebežnú platbu, ak sa aspoň 60 % sumy zahrnutej do prvej žiadosti o priebežné platby použilo ako oprávnený výdavok v zmysle článku 36 ods. 1 písm. a), b) a d);
 - ii) tretej žiadosti a následných žiadostí o priebežnú platbu, ak sa aspoň 85 % súm zahrnutých do predchádzajúcich žiadostí o priebežné platby použilo ako oprávnený výdavok v zmysle článku 42 ods. 1 písm. a), b) a d);
- d) v každej žiadosti o priebežnú platbu, ktorá zahŕňa výdavok týkajúci sa finančných nástrojov, sa osobitne uverejní celková suma programových príspevkov vyplatená na finančný nástroj a sumy vyplatené ako oprávnený výdavok v zmysle článku 42 ods. 1 písm. a), b) a d).
- V čase skončenia programu zahŕňa žiadosť o úhradu záverečnej platby celkovú sumu oprávneného výdavku uvedeného v článku 42.

2. Pokiaľ ide o finančné nástroje uvedené v článku 38 ods. 1 písm. b) vykonávané v súlade s článkom 38 ods. 4 písm. c), žiadosti o priebežné platby a úhradu záverečnej platby zahŕňajú celkovú výšku platieb uskutočnených riadiacim orgánom na investície konečných prijímateľov, ako sa uvádza v článku 42 ods. 1 písm. a) a b).

3. Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 149 prijímať delegované akty stanovujúce pravidlá na zrušenie platieb na finančné nástroje a dôsledné úpravy v súvislosti so žiadosťami o platby.

4. S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto článku Komisia prijme vykonávacie akty stanovujúce vzory, ktoré sa majú používať, keď sa Komisii predkladajú dodatočné informácie týkajúce sa finančných nástrojov spolu so žiadosťami o platby. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 150 ods. 3.

Článok 42

Oprávnené výdavky v čase skončenia programu

1. Oprávnené výdavky finančného nástroja predstavujú v čase skončenia programu celkovú sumu programových príspevkov, ktorá bola v skutočnosti vyplatená alebo v prípade záruk viazaná prostredníctvom finančného nástroja počas obdobia oprávnenosti a ktorá zodpovedá:

- a) platbám konečným prijímateľom a v prípadoch uvedených v článku 37 ods. 7 platbám v prospech konečných prijímateľov;
 - b) prostriedkom určeným na záručné zmluvy, či už neuhradené alebo už splatné, s cieľom uhradiť možné žiadosti o uplatnenie záruky v prípade strát, ktoré sa vypočítajú na základe obozretného hodnotenia rizika ex ante a zahŕňajú súhrnnú sumu základných nových úverov alebo iných rizikových nástrojov na nové investície pre konečných prijímateľov;
 - c) kapitalizovaným úrokovým dotáciám alebo dotáciám záručných poplatkov, ktoré sa majú uhrádzať počas obdobia nepresahujúceho 10 rokov po uplynutí obdobia oprávnenosti, využívaným v kombinácii s finančnými nástrojmi, vloženým na viazaný účet osobitne založený na tento účel, s cieľom ich účinného vyplatenia po období oprávnenosti, ale v prípade úverov alebo iných rizikových nástrojov vyplatených na investovanie pre konečných prijímateľov v rámci obdobia oprávnenosti;
 - d) náhrade vzniknutých nákladov na riadenie alebo platbe poplatkov za riadenie finančného nástroja.
- Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 149 prijímať delegované akty stanovujúce konkrétne pravidlá týkajúce sa vytvorenia systému kapitalizácie ročných splátok pre úrokové dotácie a dotácie záručných poplatkov uvedené v písmene c) prvého pododseku.

2. V prípade nástrojov vlastného imania a mikroúverov možno kapitalizované náklady na riadenie alebo poplatky za riadenie platené počas obdobia nepresahujúceho šesť rokov po uplynutí obdobia oprávnenosti s ohľadom na investície pre konečných prijímateľov, ktoré sa uskutočnili počas obdobia oprávnenosti a na ktoré sa nevzťahujú články 44 alebo 45, považovať za oprávnené výdavky, ak boli vložené na viazaný účet osobitne založený na tento účel.

3. V prípade nástrojov vlastného imania zameraných na podniky uvedené v článku 37 ods. 4, pre ktoré sa podpísala dohoda o financovaní uvedená v článku 38 ods. 7 písm. b) pred 31. decembrom 2017, ktoré do konca obdobia oprávnenosti investovali aspoň 55 % programových prostriedkov viazaných v príslušnej dohode o financovaní, obmedzená výška platieb na investície u konečných prijímateľov, ktorá sa má realizovať počas obdobia, ktoré nepresiahne štyri roky po skončení obdobia oprávnenosti, sa môže považovať za oprávnený výdavok, keď sa vkladá na viazaný účet osobitne založený na tento účel pod podmienkou, že sa dodržali pravidlá o štátnej pomoci a splnili sa všetky podmienky stanovené ďalej.

Suma vyplácaná na viazaný účet:

- a) sa používa iba na pokračovanie investícií konečným prijímateľom, ktorí už dostali počiatočné

- kapitálové investície z finančného nástroja v rámci obdobia oprávnenosti, ktoré sú stále úplne alebo čiastočne nesplatené;
- b) sa využíva iba na pokračovanie investícií, ktoré sa majú realizovať v súlade s trhovými normami a zmluvnými dojednaniami o trhových normách a obmedzujú sa na minimum potrebné na stimulovanie spoluinvestícií zo súkromného sektora, pričom sa zabezpečuje kontinuita financovania cieľových podnikov, aby tieto investície boli prínosom tak pre verejných, ako aj pre súkromných investorov;
- c) neprekročí 20 % oprávneného výdavku nástroja vlastného imania uvedeného v odseku 1 prvom pododseku písm. a), z čoho sa odpočítajú stropy kapitálových zdrojov a výnosy, ktoré sa vrátia do tohto nástroja vlastného imania počas obdobia oprávnenosti.

Všetky sumy vyplatené na viazaný účet, ktoré sa nepoužijú na investície konečným prijímateľom vyplatené v období uvedenom v prvom pododseku, sa použijú v súlade s článkom 45.

4. Oprávnené výdavky zverejnené v súlade s odsekmi 1 a 2 nesmú byť vyššie ako súčet:

- a) celkovej sumy podpory z EŠIF vyplatenej na účely odsekov 1 a 2; a
- b) zodpovedajúcej sumy národného spolufinancovania.

5. Náklady na riadenie a poplatky za riadenie uvedené v odseku 1 prvom pododseku písm. d) a v odseku 2 tohto článku môže účtovať orgán vykonávajúci fond fondov alebo orgány vykonávajúce finančné nástroje podľa článku 38 ods. 4 písm. a) a b) a tieto náklady a poplatky neprekročia hraničné hodnoty stanovené v delegovanom akte uvedenom v odseku 6 tohto článku. Zatiaľ čo náklady na riadenie zahŕňajú priame alebo nepriame nákladové položky uhradené na základe dokladu o výdavkoch, poplatky za riadenie odkazujú na dohodnutú cenu za poskytnuté služby stanovenú v rámci konkurencieschopného trhového procesu, ak sa uplatňuje. Náklady na riadenie a poplatky za riadenie sú založené na metodike výpočtu vychádzajúcej z výkonnosti.

Náklady na riadenie a poplatky za riadenie môžu zahŕňať zmluvné poplatky. Ak sa zmluvné poplatky alebo niektorá ich časť účtujú konečným prijímateľom, neuvádzajú sa ako oprávnené výdavky.

Náklady na riadenie a poplatky za riadenie vrátane nákladov a poplatkov na prípravné práce v súvislosti s finančným nástrojom pred podpísaním príslušnej dohody o financovaní sú oprávnené odo dňa podpísania príslušnej dohody o financovaní.

6. Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 149 prijímať delegované akty stanovujúce osobitné pravidlá určujúce kritériá na určenie nákladov na riadenie a poplatkov za riadenie na základe výkonnosti a aplikovateľných prahových hodnôt, ako aj pravidlá pre náhradu kapitalizovaných nákladov na riadenie a poplatkov za riadenie v prípade nástrojov vlastného imania a mikroúverov.

Článok 43

Úroky a iné výnosy získané z podpory z EŠIF na finančné nástroje

1. Podpora z EŠIF vyplatená na finančné nástroje sa uloží na účty finančných inštitúcií so sídlom v členských štátoch a dočasne sa investuje v súlade so zásadami riadneho finančného hospodárenia.

2. Úroky a iné výnosy prináležiace podpore z EŠIF vyplatenej na finančné nástroje sa použijú na rovnaké účely vrátane náhrady vzniknutých nákladov na riadenie alebo vyplatenia poplatkov za riadenie finančného nástroja v súlade s článkom 42 ods. 1 prvom pododseku písm. d) a výdavkov vyplatených v súlade s článkom 42 ods. 2 ako pôvodná podpora z EŠIF buď v rámci toho istého finančného nástroja, alebo v nadväznosti na likvidáciu finančného nástroja, v iných finančných nástrojoch alebo formách podpory v súlade s konkrétnymi cieľmi stanovenými v rámci priority, a to až do konca obdobia oprávnenosti.

3. Riadiaci orgán zabezpečí vedenie primeraných záznamov o využití úrokov a iných výnosov.

Článok 44

Opätovné použitie prostriedkov získaných z podpory z EŠIF do konca obdobia oprávnenosti

1. Prostriedky vyplatené späť finančným nástrojom z investícií alebo z uvoľnenia prostriedkov vyčlenených na záručné zmluvy vrátane splácania istiny a výnosov a iných zárobkov alebo ziskov, ako sú úroky, záručné poplatky, dividendy, kapitálové zisky alebo akékoľvek iné príjmy z investícií, ktoré možno pripísať podpore z EŠIF, sa do potrebnej výšky opätovne použijú na tieto účely a v poradí stanovenom v príslušných dohodách o financovaní:

- a) ďalšie investície prostredníctvom rovnakých alebo iných finančných nástrojov v súlade s konkrétnymi cieľmi stanovenými v rámci priority;
- b) v prípade potreby preferenčnú odmenu súkromných investorov alebo verejných investorov pôsobiach v súlade so zásadou trhového hospodárstva, ktorí poskytujú prostriedky na podporu finančného nástroja z EŠIF alebo ktorí spoluinvestujú na úrovni konečných prijímateľov;
- c) v prípade potreby náhradu vzniknutých nákladov na riadenie alebo úhradu poplatkov za riadenie finančného nástroja.

Potreba a výška preferenčnej odmeny podľa písmena b) prvého pododseku sa stanoví v hodnotení ex ante. Preferenčná odmena nesmie prekročiť hranicu potrebnú na vytvorenie stimulov na prilákanie

dodatočných súkromných prostriedkov ani v nadmernej miere nahradiť súkromných investorov či verejných investorov pôsobiacich v súlade so zásadou trhového hospodárstva. Zabezpečí sa zladenie záujmov prostredníctvom primeraného rozdelenia rizika a zisku a musí sa tak stať na normálnom komerčnom základe a v súlade s pravidlami Únie o štátnej pomoci.

2. Riadiaci orgán zabezpečí vedenie primeraných záznamov o využití prostriedkov uvedených v odseku 1.

Článok 45

Použitie zdrojov po uplynutí obdobia oprávnenosti

Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na to, aby sa prostriedky vyplatené späť finančným nástrojom vrátane splatenia istiny a výnosov a iných zárobkov alebo ziskov nadobudnutých počas obdobia aspoň ôsmich rokov po uplynutí obdobia oprávnenosti, ktoré možno pripísať podpore z EŠIF na finančné nástroje v súlade s článkom 37, využívali v súlade s cieľmi programu alebo programov buď v rámci toho istého finančného nástroja, alebo po vyčerpaní týchto prostriedkov z finančného nástroja v iných finančných nástrojoch za predpokladu, že v oboch prípadoch sa na základe hodnotenia trhových podmienok preukáže ďalšia potreba takýchto investícií, alebo v iných formách podpory.

Článok 46

Správa o vykonávaní finančných nástrojov

1. Riadiaci orgán pošle Komisii osobitnú správu o operáciách, ktoré zahŕňajú finančné nástroje, ako prílohu k výročnej správe o vykonávaní.

2. Osobitná správa uvedená v odseku 1 obsahuje v prípade každého finančného nástroja tieto informácie:

- a) vymedzenie programu a priority alebo opatrenia, v rámci ktorých sa poskytuje podpora z EŠIF;
- b) opis finančného nástroja a vykonávacích opatrení;
- c) určenie orgánov vykonávajúcich finančné nástroje a prípadne orgánov vykonávajúcich fondy fondov, ako je uvedené v článku 38 ods. 1 písm. a) a článku 38 ods. 4) písm. a), b) a c), a finančných sprostredkovateľov uvedených v článku 38 ods. 6;
- d) celkovú sumu programových príspevkov vyplatených finančnému nástroju podľa priority alebo opatrenia;
- e) celková výška podpory vyplatená konečným prijímateľom alebo v ich prospech alebo viazanej v záručných zmluvách z finančného nástroja na investície konečných prijímateľov, ako aj vzniknutých nákladov na riadenie a vyplatených poplatkov za riadenie podľa programu a priority alebo opatrenia;
- f) výkonnosť finančného nástroja vrátane pokroku v jeho zriaďovaní a vo výbere orgánov vykonávajúcich finančný nástroj spolu s orgánom vykonávajúcim fond fondov;
- g) úroky a ďalšie výnosy získané z podpory z EŠIF finančnému nástroju a programové prostriedky zaplatené späť finančnému nástroju z investícií, ako sa uvádza v článkoch 43 a 44;
- h) pokrok pri dosahovaní očakávaného pákového efektu investícií realizovaných finančným nástrojom a hodnota investícií a účastí;
- i) hodnotu kapitálových investícií v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi;
- j) príspevok finančného nástroja k dosiahnutiu ukazovateľov príslušnej priority alebo príslušného opatrenia.

Informácie v písmenách h) a j) prvého pododseku možno zahrnúť iba do prílohy k výročným správam o vykonávaní predloženým v rokoch 2017 a 2019 a do záverečnej správy o vykonávaní. Záväzky týkajúce sa podávania správ stanovené v písmenách a) až j) prvého pododseku sa neuplatňujú na úrovni konečných prijímateľov.

3. S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto článku Komisia prijme vykonávacie akty stanovujúce vzory, ktoré sa majú používať pri podávaní správ o finančných nástrojoch Komisii. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade postupom preskúmania uvedeným v článku 150 ods. 3.

4. Každý rok, počnúc rokom 2016, predloží Komisia do šiestich mesiacov po uplynutí lehoty na predloženie výročnej správy o vykonávaní uvedenej v článku 111 ods. 1 pre EFRR, ESF a Kohézny fond, v článku 75 nariadenia o EPFRV pre EPFRV a v príslušných ustanoveniach pravidiel pre jednotlivé fondy v prípade ENRF súhrny údajov o pokroku dosiahnutom pri financovaní a vykonávaní finančných nástrojov, ktoré zašlú riadiace orgány v súlade s týmto článkom. Tieto súhrny sa postúpia Európskemu parlamentu a Rade a zverejnia sa.

HLAVA V

MONITOROVANIE A HODNOTENIE

KAPITOLA I

Monitorovanie

Oddiel I

Monitorovanie programov

Článok 47

Monitorovací výbor

1. Do troch mesiacov od dátumu oznámenia rozhodnutia Komisie o prijatí programu členskému štátu tento členský štát zriadi v súlade so svojim inštitucionálnym, právnym a finančným rámcom výbor na monitorovanie vykonávania programu po dohode s riadiacim orgánom (ďalej len „monitorovací výbor“). Členský štát môže zriadiť jeden monitorovací výbor pre viac ako jeden program spolufinancovaný z EŠIF.

2. Každý monitorovací výbor vypracuje a prijme svoj rokovací poriadok v súlade s inštitucionálnym, právnym a finančným rámcom dotknutého členského štátu.

3. Monitorovací výbor programu v rámci cieľa Európska územná spolupráca zriadi členské štáty zúčastnené na programe spolupráce a tretie krajiny po prijatí pozvania zúčastniť sa na programe spolupráce, a to po dohode s riadiacim orgánom do troch mesiacov odo dňa oznámenia rozhodnutia o prijatí programu členskému štátu. Tento monitorovací výbor vypracuje a prijme svoj rokovací poriadok.

Článok 48

Zloženie monitorovacieho výboru

1. O zložení monitorovacieho výboru rozhodne členský štát s tým, že monitorovací výbor sa skladá zo zástupcov príslušných orgánov a sprostredkovateľských orgánov členského štátu a zástupcov partnerov uvedených v článku 5. Zástupcov partnerov do monitorovacieho výboru delegujú príslušní partneri na základe transparentného procesu. Každý člen monitorovacieho výboru môže mať hlasovacie právo.

Na zložení monitorovacieho výboru programu v rámci cieľa Európska územná spolupráca sa dohodnú členské štáty zúčastnené na programe a tretie krajiny po prijatí pozvania na účasť na programe spolupráce. Monitorovací výbor zahŕňa príslušných zástupcov týchto členských štátov a tretích krajín. Monitorovací výbor sa môže skladať aj zo zástupcov EZÚS, ktorí vykonávajú činnosti súvisiace s programom v rámci oblasti programu

2. Zoznam členov monitorovacieho výboru sa zverejní.

3. Komisia sa na práci monitorovacieho výboru podieľa v poradnej funkcii.

4. Ak EIB prispieva na program, môže sa zúčastňovať na práci monitorovacieho výboru v poradnej funkcii.

5. Monitorovaciemu výboru predsedá zástupca členského štátu alebo riadiaceho orgánu.

Článok 49

Funkcie monitorovacieho výboru

1. Monitorovací výbor zasadá aspoň raz do roka a preskúma vykonávanie programu a pokrok dosiahnutý pri plnení jeho cieľov. Pri tom zohľadňuje finančné údaje, spoločné a špecifické ukazovatele týkajúce sa programu vrátane zmien v hodnotách ukazovateľov výsledkov a pokroku pri plnení kvantifikovaných cieľových hodnôt a čiastkové ciele stanovené vo výkonnostnom rámci uvedenom v článku 21 ods. 1 a podľa potreby výsledky kvalitatívnych analýz.

2. Monitorovací výbor skúma všetky otázky, ktoré ovplyvňujú výkonnosť programu vrátane záverov z preskúmania výkonnosti.

3. Monitorovací výbor poskytuje konzultácie, a ak to považuje za vhodné, vydáva stanovisko ku každej zmene programu, ktorú navrhol riadiaci orgán.

4. Monitorovací výbor môže riadiacemu orgánu predkladať pripomienky týkajúce sa vykonávania a hodnotenia programu vrátane opatrení súvisiacich so znižovaním administratívnej záťaže prijímateľov. Monitorovací výbor monitoruje opatrenia prijaté v nadväznosti na jeho pripomienky.

Článok 50

Správy o vykonávaní

1. Každý členský štát predkladá Komisii od roku 2016 až do roku 2023 vrátane výročnú správu o vykonávaní programu za predchádzajúci rozpočtový rok. Každý členský štát predkladá Komisii záverečnú správu o vykonávaní programu v prípade EFRR, ESF a Kohézneho fondu a výročnú správu o vykonávaní v prípade EPFRV a ENRF do konca lehoty stanovenej v pravidlách pre jednotlivé fondy.

2. Vo výročných správach o vykonávaní sa podávajú kľúčové informácie o vykonávaní programu a jeho priorit na základe finančných údajov, spoločných ukazovateľov a programovo špecifických ukazovateľov a kvantifikovaných cieľových hodnôt vrátane prípadných zmien v hodnote ukazovateľov výsledkov a počnúc výročnou správou o vykonávaní, ktorá sa má predložiť v roku 2017, aj čiastkových cieľov stanovených vo výkonnostnom rámci. Poskytnuté údaje sa týkajú hodnôt ukazovateľov úplne vykonaných operácií a, ak je to so zreteľom na štádium vykonávania možné, aj vybraných operácií. Uvádza sa v nich aj súhrn zistení všetkých hodnotení programu, ktoré sa stali dostupnými v predchádzajúcom rozpočtovom roku, všetky problémy, ktoré ovplyvňujú výkonnosť programu, a prijaté opatrenia. Vo výročnej správe o vykonávaní, ktorá sa má predložiť v roku 2016, sa môžu v relevantných prípadoch uviesť aj opatrenia, ktoré boli prijaté s cieľom splniť ex ante kondicionalitu.

3. Odchylné od odseku 2 sa v nariadení o ESF môžu stanoviť špecifické pravidlá týkajúce sa údajov, ktoré majú byť poskytnuté v prípade ESF.

4. Vo výročnej správe o vykonávaní, ktorá sa má predložiť v roku 2017, sa uvedú a posúdia informácie uvedené v odseku 2 a o pokrok dosiahnutý pri dosahovaní cieľov programu vrátane príspevku EŠIF k zmenám hodnoty ukazovateľov výsledkov, ak o tom príslušné hodnotenia poskytujú dôkaz. V tejto výročnej správe o vykonávaní sa uvedú opatrenia prijaté v záujme splnenia ex ante kondicionalít, ktoré sa nespĺnili v čase prijatia programov. Posúdi sa v nej aj uskutočnenie opatrení s cieľom zohľadniť zásady uvedené v článkoch 7 a 8, úloha partnerov uvedených v článku 5 v rámci vykonávania programu a podajú sa informácie o podpore použitej na ciele súvisiace so zmenou klímy.

5. Výročná správa o vykonávaní, ktorá sa má predložiť v roku 2019, a záverečná správa o vykonávaní v prípade EŠIF obsahujú okrem informácií a posúdení uvedených v odsekoch 2 a 3 informácie o plnení cieľov programu a jeho príspevku k napĺňaniu stratégie Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu a posúdenie pokroku pri plnení týchto cieľov.

6. Aby mohli byť výročné správy o vykonávaní, uvedené v odsekoch 1 až 5, považované za prijateľné, musia obsahovať všetky informácie požadované v uvedených odsekoch a v pravidlách pre jednotlivé fondy.

Ak výročná správa nie je prijateľná, Komisia o tom informuje členský štát do 15 pracovných dní odo dňa jej prijatia, avšak ak to Komisia neurobí, považuje sa správa za prijateľnú.

7. Komisia preskúma výročnú aj záverečnú správu o vykonávaní a informuje členský štát o svojich pripomienkach do dvoch mesiacov od dátumu prijatia výročnej správy o vykonávaní a do piatich mesiacov od dátumu prijatia záverečnej správy o vykonávaní. Ak Komisia nepredloží pripomienky v týchto lehotách, správy sa považujú za prijaté.

8. Komisia môže poskytnúť riadiacemu orgánu pripomienky týkajúce sa otázok, ktoré významným spôsobom ovplyvňujú vykonávanie programu. Ak sa takéto pripomienky poskytnú, riadiaci orgán v súvislosti s nimi poskytne všetky potrebné informácie a v prípade potreby do troch mesiacov informuje Komisiu o prijatých opatreniach.

9. Výročné a záverečné správy o vykonávaní, ako aj zhrnutie ich obsahu pre občanov, sa sprístupnia verejnosti.

Článok 51

Výročné hodnotiace zasadnutie

1. Výročné hodnotiace zasadnutie Komisie a každého členského štátu sa organizuje každý rok od roku 2016 do roku 2023 vrátane s cieľom preskúmať výkonnosť každého programu, pričom sa zoberie do úvahy výročná správa o vykonávaní a tam, kde je to možné, aj pripomienky Komisie.

2. Výročné hodnotiace zasadnutie sa môže týkať viacerých programov. V rokoch 2017 a 2019 sa výročné hodnotiace zasadnutia budú týkať všetkých programov v členskom štáte a zohľadnia aj správy o pokroku, ktoré členský štát predloží v daných rokoch v súlade s článkom 52.

3. Členský štát a Komisia sa môžu odchylné od odseku 1 dohodnúť, že nezorganizujú výročné hodnotiace zasadnutie týkajúce sa niektorého programu v iných rokoch než v rokoch 2017 a 2019.

4. Výročnému hodnotiacemu zasadnutiu predsedá Komisia alebo v prípade, keď o to požiada členský štát, mu spolupredsedajú členský štát a Komisia.

5. Členský štát zabezpečí, aby sa pripomienky Komisie po výročnom hodnotiacom zasadnutí riadne preskúmali, a to vzhľadom na otázky, ktoré výrazným spôsobom ovplyvňujú vykonávanie programu, a v prípade potreby informuje Komisiu do troch mesiacov o prijatí opatrení.

Oddiel II

Strategický pokrok

Článok 52

Správa o pokroku

1. Členský štát do 31. augusta 2017 predloží Komisii správu o pokroku pri vykonávaní partnerskej dohody k 31. decembru 2016 a do 31. augusta 2019 správu o pokroku pri vykonávaní partnerskej dohody k 31. decembru 2018.

2. Správa o pokroku uvedie a zhodnotí informácie o:

- a) zmenách rozvojových potrieb členského štátu od prijatia partnerskej dohody;
- b) pokroku dosiahnutom pri plnení stratégie Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, ako aj úloh fondu uvedených v článku 4 ods. 1 prostredníctvom príspevku EŠIF na splnenie vybraných tematických cieľov, a to najmä vzhľadom na čiastkové ciele stanovené vo výkonnostnom rámci pre každý program, a na podporu použitú na ciele súvisiace so zmenou klímy;
- c) tom, či sa opatrenia prijaté s cieľom splniť použiteľné ex ante kondicionality stanovené v partnerskej dohode, ktoré neboli splnené v čase prijatia partnerskej dohody, realizovali podľa stanoveného časového plánu. Toto písmeno sa uplatňuje len pre správu o pokroku, ktorá sa má predložiť v roku 2017;

- d) zavedení mechanizmov na zabezpečenie koordinácie medzi EŠIF a inými finančnými nástrojmi Únie a vnútroštátnymi finančnými nástrojmi a s EIB;
- e) zavedení integrovaného prístupu k územnému rozvoju alebo zhrnutie zavádzania integrovaných prístupov, ktoré sú založené na programoch, vrátane pokroku pri plnení stanovených prioritných oblastí spolupráce;
- f) podľa potreby o opatreniach prijatých na posilnenie kapacity orgánov a prijímateľov členského štátu na správu a využívanie EŠIF;
- g) prijatých opatreniach a dosiahnutom pokroku v oblasti zníženia administratívnej záťaže pre prijímateľov;
- h) úlohe partnerov uvedených v článku 5 pri vykonávaní partnerskej dohody;
- i) zhrnutí opatrení prijatých v súvislosti s uplatňovaním horizontálnych princípov uvedených v článkoch 5, 7 a 8 a cieľov politík na vykonávanie EŠIF.

3. Ak Komisia do dvoch mesiacov od predloženia správy o pokroku zistí, že poskytnuté informácie sú neúplné alebo nejasné v takom rozsahu, že to môže významným spôsobom ovplyvniť kvalitu a spoľahlivosť príslušného hodnotenia, môže požiadať členský štát o doplňujúce informácie, a to za podmienky, že táto požiadavka nespôsobí neodôvodnené omeškanie a že Komisia odôvodní, prečo považuje kvalitu a spoľahlivosť za nedostatočné. Členský štát poskytne Komisii požadované informácie do troch mesiacov a v prípade potreby náležite upraví správu o pokroku.

4. S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto článku Komisia prijme vykonávacie akty stanovujúce vzor, ktorý sa má použiť pri predkladaní správy o pokroku. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 150 ods. 2.

Článok 53

Správy Komisie a diskusia o EŠIF

1. Komisia každý rok, počnúc rokom 2016, predkladá Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov súhrnnú správu týkajúcu sa programov EŠIF vychádzajúcu z výročných správ o vykonávaní predložených členskými štátmi na základe článku 50, ako aj syntézu zistení z dostupných hodnotení programov. V rokoch 2017 a 2019 bude súhrnná správa súčasťou strategickej správy uvedenej v odseku 2.

2. V rokoch 2017 a 2019 Komisia vypracuje strategickú správu, v ktorej zhrnie správy o pokroku členských štátov, a do 31. decembra 2017 a 31. decembra 2019 ju predloží Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov, pričom vyzve tieto inštitúcie, aby o nej diskutovali.

3. Rada prediskutuje strategickú správu, najmä vzhľadom na prínos EŠIF k splneniu stratégie Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, a bude vyzvaná, aby poskytla podnet na diskusiu na jarnom zasadnutí Európskej rady.

4. Komisia každé dva roky, počnúc rokom 2018, zahrnie do výročnej správy o pokroku pre jarné zasadnutie Európskej rady časť, v ktorej zhrnie najaktuálnejšiu zo správ uvedených v odsekoch 1 a 2, najmä ak ide o prínos EŠIF k pokroku pri plnení stratégie Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu.

KAPITOLA II

Hodnotenie

Článok 54

Všeobecné ustanovenia

1. Hodnotenia sa vykonávajú s cieľom zlepšiť kvalitu vytvárania a vykonávania programov, ako aj hodnotiť ich účinnosť, efektívnosť a vplyv. Vplyv programov sa hodnotí vzhľadom na úlohu každého z EŠIF v súvislosti s cieľmi stratégie Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu a podľa potreby zohľadňujúc rozsah programu v pomere k HDP a nezamestnanosti v príslušnej oblasti programu.

2. Členské štáty poskytnú potrebné prostriedky na vypracovanie hodnotení a zabezpečia zavedenie postupov na vytvorenie a zbieranie údajov potrebných na hodnotenie vrátane údajov týkajúcich sa spoločných a prípadne programovo špecifických ukazovateľov.

3. Hodnotenia vypracúvajú interní alebo externí odborníci, ktorí sú funkčne nezávislí od orgánov zodpovedných za vykonávanie programu. Komisia poskytne pokyny k tomu, ako uskutočniť hodnotenia, a to okamžite po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia.

4. Všetky hodnotenia sa sprístupnia verejnosti.

Článok 55

Hodnotenie ex ante

1. Členské štáty uskutočnia hodnotenia ex ante s cieľom zlepšiť kvalitu vytvárania každého programu.

2. Hodnotenia ex ante sa vykonajú na zodpovednosť orgánu zodpovedného za prípravu programov. Predložia sa Komisii zároveň s programom a spoločne so zhrnutím. V pravidlách pre jednotlivé fondy sa môžu stanoviť hraničné hodnoty, pod hranicou ktorých sa hodnotenie ex ante môže spojiť s hodnotením iného programu.

3. V hodnotení ex ante sa zhodnotí:

- a) prínos k stratégii Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu vzhľadom na vybrané tematické ciele a priority, pričom sa berú do úvahy národné a regionálne potreby a potenciál rozvoja, ako aj skúsenosti získané z predchádzajúcich programových období;
- b) vnútorná súdržnosť navrhovaného programu alebo činnosti a ich vzťah s inými príslušnými nástrojmi;
- c) súlad pridelených rozpočtových prostriedkov s cieľmi programu;
- d) súlad vybraných tematických cieľov, priorít a súvisiacich cieľov programov so SSR, partnerskou dohodou a s príslušnými odporúčaniami pre jednotlivé krajiny prijatými v súlade s článkom 121 ods. 2 ZFEÚ a v prípade potreby na národnej úrovni s národným programom reforiem;
- e) dôležitosť a jasnosť navrhovaných ukazovateľov pre program;
- f) ako očakávané výstupy prispievajú k výsledkom;
- g) či sú kvantifikované cieľové hodnoty ukazovateľov realistické vzhľadom na podporu plánovaných z EŠIF;
- h) dôvody formy navrhovanej podpory;
- i) primeranosť ľudských zdrojov a administratívnych kapacít na riadenie programu;
- j) vhodnosť postupov na monitorovanie programu a zber údajov potrebných na vypracovanie hodnotení;
- k) vhodnosť čiastkových cieľov zvolených pre výkonnostný rámec;
- l) primeranosť plánovaných opatrení na podporu rovnakých príležitostí mužov a žien a predchádzanie akejkoľvek diskriminácii, najmä čo sa týka zabezpečenia prístupu pre osoby so zdravotným postihnutím;
- m) primeranosť plánovaných opatrení na podporu udržateľného rozvoja;
- n) plánované opatrenia na zníženie administratívnej záťaže prijímateľov.

4. Hodnotenia ex ante v prípade vhodnosti zahŕňajú požiadavky týkajúce sa strategického environmentálneho hodnotenia stanovené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES [\(36\)](#), pričom sa berú do úvahy potreby v oblasti zmiernenia zmeny klímy.

Článok 56

Hodnotenie počas programového obdobia

1. Riadiaci orgán alebo členský štát vypracuje plán hodnotenia a môže sa týkať viac než jedného programu. Predkladá sa v súlade s pravidlami pre jednotlivé fondy.
2. Členské štáty zabezpečia, aby boli k dispozícii primerané hodnotiace kapacity.
3. Riadiaci orgán počas programového obdobia zabezpečí, aby sa vykonávali hodnotenia vrátane hodnotení na posúdenie účinnosti, efektívnosti a vplyvu každého programu na základe plánu hodnotenia a aby každé hodnotenie podliehalo primeraným nadväzujúcim opatreniam v súlade s pravidlami pre jednotlivé fondy. Aspoň raz za programové obdobie sa v hodnotení posúdi, ako podpora z EŠIF prispela k napĺňaniu cieľov každej priority. Monitorovací výbor preskúma všetky hodnotenia a zašle ich Komisii.
4. Komisia môže uskutočniť hodnotenia programov z vlastného podnetu. Informuje o tom riadiaci orgán a výsledky zašle riadiacemu orgánu a poskytne príslušnému monitorovaciemu výboru.
5. Odseky 1, 2 a 3 tohto článku sa neuplatňujú na ciele programy uvedené v článku 39 ods. 4 prvom pododseku písm. b).

Článok 57

Hodnotenie ex post

1. Hodnotenie ex post vykoná Komisia alebo členské štáty v úzkej spolupráci s Komisiou. V rámci hodnotení ex post sa preskúma účinnosť a efektívnosť EŠIF a ich prínos k plneniu stratégie Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu pri zohľadnení cieľov stanovených v uvedenej stratégii Únie a v súlade s osobitnými požiadavkami stanovenými v pravidlách pre jednotlivé fondy.
2. Hodnotenia ex post sa dokončia do 31. decembra 2024.
3. Hodnotenia ex post cielených programov uvedených v článku 39 ods. 4 prvom pododseku písm. b) vykoná Komisia a ukončia sa do 31. decembra 2019.
4. Komisia pripraví do 31. decembra 2025 súhrnnú správu pre každý z EŠIF so zhrnutím hlavných záverov z hodnotení ex post.

HLAVA VI

TECHNICKÁ POMOC

Článok 58

Technická pomoc na podnet Komisie

1. EŠIF môžu na podnet Komisie podporiť opatrenia na prípravu, monitorovanie, administratívnu a technickú pomoc, hodnotenie, audit a kontrolu, ktoré sú potrebné na vykonávanie tohto nariadenia.

Opatrenia uvedené v prvom pododseku môže uskutočniť buď priamo Komisia alebo nepriamo subjekty a osoby, ktoré nie sú členskými štátmi, v súlade s článkom 60 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Opatrenia uvedené v prvom pododseku môžu zahŕňať najmä:

- a) pomoc pri príprave projektov a ich posudzovaní vrátane EIB;
- b) podporu na inštitucionálne posilnenie a budovanie administratívnych kapacít s cieľom účinného riadenia EŠIF;
- c) štúdie súvisiace s podávaním správ Komisie o EŠIF a so správou o súdržnosti;
- d) opatrenia týkajúce sa analýzy, riadenia, monitorovania, výmeny informácií a vykonávania EŠIF, ako aj opatrenia týkajúce sa uplatňovania systémov kontroly a technickej a administratívnej pomoci;
- e) hodnotenia, odborné posudky, štatistiky a štúdie vrátane všeobecných štúdií o súčasnom a budúcom fungovaní EŠIF, ktoré môže v prípade potreby vypracovať EIB;
- f) opatrenia na šírenie informácií, budovanie sietí, uskutočňovanie komunikačných činností, zvyšovanie povedomia a podporu spolupráce a výmeny skúseností vrátane výmeny skúseností s tretími krajinami;
- g) zriadenie, prevádzku a vzájomné prepojenie počítačových systémov riadenia, monitorovania, auditu, kontroly a hodnotenia;
- h) opatrenia na zlepšenie metód hodnotenia a výmenu informácií o postupoch hodnotenia;
- i) opatrenia súvisiace s auditom;
- j) posilnenie národnej a regionálnej kapacity, čo sa týka plánovania investícií, hodnotenia potrieb, prípravy, návrhu a vykonávania finančných nástrojov, spoločných akčných plánov a veľkých projektov vrátane spoločných iniciatív s EIB;
- k) šírenie osvedčených postupov s cieľom pomôcť členským štátom posilniť kapacitu relevantných partnerov uvedených v článku 5 a ich zastrešujúcich organizácií;
- l) opatrenia na určenie, stanovenie priorít a vykonanie štrukturálnych a administratívnych reforiem v reakcii na ekonomické a sociálne problémy v členských štátoch, ktoré spĺňajú podmienky stanovené v článku 24 ods. 1.

S cieľom zaviesť do komunikácie so širokou verejnosťou väčšiu efektívnosť a silnejšie synergické účinky medzi komunikačnými činnosťami vykonávanými na podnet Komisie, prostriedky pridelené na komunikačné opatrenia podľa tohto nariadenia prispievajú aj na inštitucionálnu komunikáciu politických priorít Únie, ak sa týkajú všeobecných cieľov tohto nariadenia.

2. V prípade, že sa predpokladá príspevok z EŠIF, Komisia každoročne vypracuje prostredníctvom vykonávacích aktov svoje plány týkajúce sa typu činností súvisiacich s opatreniami plánovanými v odseku 1.

Článok 59

Technická pomoc na podnet členských štátov

1. Na podnet členského štátu sa z EŠIF môžu podporovať činnosti týkajúce sa prípravy, riadenia, monitorovania, hodnotenia, informovania a komunikácie, vytvárania sietí, vybavovania sťažností a kontroly a auditu. Členský štát môže využiť EŠIF na podporu opatrení zameraných na zníženie administratívneho zaťaženia prijímateľov vrátane systémov elektronickej výmeny údajov, a opatrení na posilnenie kapacity orgánov členského štátu a prijímateľov na správu a využívanie týchto fondov EŠIF. EŠIF sa môžu použiť aj na podporu opatrení na posilnenie kapacity príslušných partnerov v súlade s článkom 5 ods. 3 písm. e) a na podporu výmeny osvedčených postupov medzi týmito partnermi. Opatrenia uvedené v tomto odseku sa môžu týkať predchádzajúcich a nasledujúcich programových období.

2. V pravidlách pre jednotlivé fondy sa môžu pridať alebo vylúčiť opatrenia, ktoré sa môžu financovať z technickej pomoci každého z EŠIF.

HLAVA VII

FINANČNÁ PODPORA Z EŠIF

KAPITOLA I

Podpora z EŠIF

Článok 60

Určenie miery spolufinancovania

1. V rozhodnutí Komisie, ktorým sa prijme program, sa stanoví miera alebo miery spolufinancovania a maximálna výška podpory z EŠIF v súlade s pravidlami pre jednotlivé fondy.

2 Opatrenia technickej pomoci realizované na podnet Komisie alebo v jej mene sa môžu financovať vo výške 100 %.

Článok 61

Operácie vytvárajúce čistý príjem po dokončení

1. Tento článok sa vzťahuje na operácie, ktoré po svojom dokončení vytvárajú čistý príjem. Na účely tohto článku „čistý príjem“ predstavuje toky hotovosti, ktorú užívatelia platia priamo za tovary alebo služby zabezpečené v rámci operácie, ako napríklad náklady, ktoré priamo znášajú užívatelia za využívanie infraštruktúry, predaj alebo prenájom pozemkov alebo budov, alebo platby za služby po odpočítaní všetkých prevádzkových nákladov a nákladov na náhradu zariadenia s krátkou životnosťou, ktoré vzniknú v priebehu príslušného obdobia. Úspory prevádzkových nákladov, ktoré vznikli počas operácie, sa považujú za čistý príjem, ak nie sú kompenzované rovnocenným znížením prevádzkových dotácií.

Ak na spolufinancovanie nie sú oprávnené všetky investičné náklady, čistý príjem sa prideliť pomerne k oprávneným a neoprávneným častiam investičných nákladov.

2. Oprávnené výdavky v rámci operácie, ktoré sa majú spolufinancovať z EŠIF, sa znižujú vopred, pričom sa berie do úvahy potenciál operácie vytvárať čistý príjem v priebehu konkrétneho referenčného obdobia, ktoré pokrýva realizáciu operácie, ako aj obdobie po jej dokončení.

3. Potenciálny čistý príjem z operácie sa určí vopred prostredníctvom jednej z nasledujúcich metód, ktorú si zvolí riadiaci orgán pre daný sektor, subsektor alebo druh operácie:

- a) uplatňovanie percentuálneho podielu paušálnej sadzby čistého príjmu za sektor alebo subsektor, ktorý sa na operáciu vzťahuje, ako sa vymedzuje v prílohe V alebo v niektorom z delegovaných aktov uvedených v druhom, treťom a štvrtom pododseku;
- b) výpočet diskontovaného čistého príjmu z operácie pri zohľadnení referenčného obdobia primeraného pre sektor alebo subsektor, ktorý sa vzťahuje na operáciu, bežne očakávanej ziskovosti v rámci príslušnej kategórie investícií, uplatňovania zásady „znečisťovateľ platí“ a prípadne aj zásady spravodlivosti spojenej s relatívnou prosperitou príslušného členského štátu alebo regiónu.

Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 149 prijímať v riadne odôvodnených prípadoch delegované akty týkajúce sa zmeny prílohy V upravením paušálnych sadzieb stanovených v uvedenej prílohe, pričom zohľadní údaje z minulosti, potenciál návratu nákladov a prípadne zásadu „znečisťovateľ platí“.

Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 149 prijímať delegované akty stanovujúce paušálne sadzby pre sektory alebo subsektory v oblasti IKT, výskumu, vývoja a inovácie ako aj energetickej efektívnosti. Komisia oznámi uvedené delegované akty Európskemu parlamentu a Rade najneskôr 30. júna 2015.

Okrem toho je Komisia v riadne odôvodnených prípadoch splnomocnená v súlade s článkom 149 prijímať delegované akty, pokiaľ ide o doplnenie subsektorov alebo sektorov vrátane subsektorov pre sektory do prílohy V, ktoré spadajú do tematických cieľov vymedzených v článku 9 prvom odseku a podporovaných z EŠIF.

Ak sa uplatňuje metóda uvedená v písmene a) prvého pododseku, všetky čisté príjmy vytvorené počas vykonávania operácie a po jej dokončení sa považujú za príjmy, ktoré sa majú brať do úvahy uplatnením paušálnej sadzby, a preto sa potom neodpočítavajú od oprávnených výdavkov na operáciu.

Keď sa paušálna sadzba pre nový sektor alebo subsektor stanoví prijatím delegovaného aktu v súlade s tretím a štvrtým pododsekom, môže sa riadiaci orgán rozhodnúť uplatniť na nové operácie vo vzťahu k príslušnému sektoru alebo subsektoru metódu uvedenú v písmene a) prvého pododseku.

Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 149 prijímať delegované akty stanovujúce metódu uvedenú v písmene b) prvého pododseku. Ak sa uplatňuje táto metóda, čistý príjem vytvorený počas realizácie operácie, ktorý pochádza zo zdrojov príjmov, ktoré sa nezohľadnili pri určovaní potenciálneho čistého príjmu operácie, sa odpočíta od oprávnených nákladov na operáciu, najneskôr vtedy, keď prijímateľ podá žiadosť o záverečnú platbu.

4. Metóda, ktorou sa čisté príjmy odpočítajú od výdavkov operácie zahrnutej v žiadosti o platbu predloženej Komisii, sa určí v súlade s vnútroštátnymi predpismi.

5. Ako alternatíva k uplatňovaniu metód ustanovených v odseku 3 sa maximálna miera spolufinancovania uvedená v článku 60 ods. 1 môže na žiadosť členského štátu znížiť v čase prijatia programu v prípade priority alebo opatrenia, v rámci ktorých by sa na všetky operácie podporované podľa tejto priority alebo opatrenia mohla uplatňovať jednotná paušálna sadzba v súlade s odsekom 3 prvým pododsekom písm. a). Zníženie nie je nižšie ako suma vypočítaná vynásobením maximálnej miery spolufinancovania Únie, ktorá sa podľa pravidiel pre jednotlivé fondy uplatňuje pri príslušnej paušálnej sadzbe uvedenej v odseku 3 prvom pododseku písm. a).

Ak sa uplatňuje metóda uvedená v prvom pododseku, všetky čisté príjmy vytvorené počas realizácie operácie a po jej ukončení sa považujú za príjmy, ktoré sa majú brať do úvahy uplatnením zníženej sadzby spolufinancovania, a preto sa potom neodpočítavajú od oprávnených nákladov na operácie.

6. Ak objektívne nemožno vopred stanoviť príjem podľa jednej z metód uvedených v odsekoch 3 alebo 5, čisté príjmy vytvorené do troch rokov od ukončenia operácie alebo podľa lehoty na predloženie dokumentov pre ukončenie programu stanovenej v pravidlách pre jednotlivé fondy, podľa toho, ktorý dátum nastal skôr, sa odpočítajú z výdavkov vykázaných Komisii.

7. Odseky 1 až 6 sa neuplatňujú na:

- a) operácie alebo časti operácií, ktoré sa podporujú výlučne z ESF;
- b) operácie, pri ktorých celkové oprávnené náklady pred uplatnením odsekov 1 až 6 nepresahujú 1 000 000 EUR;
- c) návratnú pomoc, ktorá podlieha povinnosti úplného splatenia, a ceny;
- d) technickú pomoc;
- e) podporu na finančné nástroje alebo z finančných nástrojov;
- f) operácie, pri ktorých má verejná podpora formu jednorazových platieb alebo štandardnej stupnice jednotkových nákladov;
- g) operácie realizované podľa spoločného akčného plánu;
- h) operácie, pre ktoré sú sumy alebo miery podpory vymedzené v prílohe I k nariadeniu o EPFRV.

Bez ohľadu na písmeno b) prvého pododseku tohto odseku, ak členský štát uplatňuje odsek 5, môže do príslušnej priority alebo opatrenia zahrnúť operácie, ktorých celkové oprávnené náklady pred uplatnením odsekov 1 až 6 nie sú vyššie ako 1 000 000 EUR.

8. Okrem toho sa odseky 1 až 6 nevzťahujú na operácie, v prípade ktorých podpora podľa programu predstavuje:

- a) pomoc de minimis;
- b) zlučiteľnú štátnu pomoc MSP, ak sa v súvislosti so štátnou pomocou uplatňuje intenzita pomoci alebo hranica finančnej pomoci;
- c) zlučiteľnú štátnu pomoc, ak sa vykonalo individuálne overenie potrieb financovania v súlade s platnými pravidlami o štátnej pomoci.

Bez ohľadu na prvý pododsek, riadiaci orgán môže uplatňovať odseky 1 až 6 na operácie, ktoré spadajú pod písmená a) až c) prvého pododseku tohto odseku, ak sa tak ustanovuje vo vnútroštátnych predpisoch.

KAPITOLA II

Osobitné pravidlá na podporu verejno-súkromných partnerstiev z EŠIF

Článok 62

Verejno-súkromné partnerstvá

EŠIF sa môžu používať na podporu operácií verejno-súkromných partnerstiev. Tieto operácie verejno-súkromných partnerstiev musia dodržiavať uplatniteľné právo, a to najmä z oblasti štátnej pomoci a verejného obstarávania.

Článok 63

Prijímatelia v rámci operácií verejno-súkromných partnerstiev

1. Čo sa týka operácií verejno-súkromných partnerstiev a odchylné od článku 2 bodu 10 môže byť prijímateľom buď:

- a) verejnoprávny orgán, ktorý operáciu iniciuje, alebo
- b) orgán, ktorý sa riadi súkromným právom členského štátu (ďalej len „súkromný partner“), ktorý bol vybraný alebo sa má vybrať na realizáciu operácie.

2. Verejnoprávny subjekt, ktorý iniciuje operáciu verejno-súkromného partnerstva, môže navrhnúť, aby súkromný partner, ktorý sa má vybrať po schválení operácie, bol prijímateľom na účely podpory z EŠIF. V tomto prípade sa schvaľovacie rozhodnutie podmieňuje tým, aby sa riadiaci orgán presvedčil, že vybraný súkromný partner spĺňa a preberá všetky príslušné povinnosti prijímateľa podľa tohto nariadenia.

3. Súkromný partner vybraný na realizáciu operácie sa môže počas realizácie nahradiť ako prijímateľ, ak sa to vyžaduje v podmienkach verejno-súkromného partnerstva alebo v dohode o financovaní medzi súkromným partnerom a finančnou inštitúciou spolufinancujúcou operáciu. V tomto prípade sa náhradný súkromný partner alebo verejnoprávny orgán stáva prijímateľom za predpokladu, že sa riadiaci orgán presvedčí, že náhradný partner spĺňa a preberá všetky príslušné povinnosti prijímateľa podľa tohto nariadenia.

4. Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 142 prijímať delegované akty stanovujúce dodatočné pravidlá o náhrade prijímateľa a o zmene súvisiacich zodpovedností.

5. Náhrada prijímateľa sa nepovažuje za zmenu vlastníctva v zmysle článku 71 ods. 1 písm. b), ak táto náhrada spĺňa uplatniteľné podmienky stanovené v odseku 3 tohto článku a v delegovaných aktoch prijatých podľa odseku 4 tohto článku.

Článok 64

Podpora operáciám verejno-súkromných partnerstiev

1. V prípade operácie verejno-súkromného partnerstva, v ktorej je prijímateľom verejno-právny subjekt, sa výdavky v rámci operácie verejno-súkromného partnerstva, ktoré vznikli súkromnému partnerovi a ktoré tento súkromný partner vyplatil, môžu odchyľne od článku 65 ods. 2 považovať za vzniknuté prijímateľovi a ním vyplatené a môžu sa zahrnúť do žiadosti Komisie o platbu, ak sú splnené tieto podmienky:

a) prijímateľ uzatvoril so súkromným partnerom dohodu o verejno-súkromnom partnerstve;
b) riadiaci orgán overil, že výdavky, ktoré vykázal prijímateľ, zaplatil súkromný partner a že operácia je v súlade s platnými právom Únie a vnútroštátnym právom, programom a podmienkami pre podporu operácie.

2. Platby prijímateľom uhradené v súvislosti s výdavkami zahrnutými do žiadosti o platbu v súlade s odsekom 1 sa zaplatia na viazaný účet zriadený na tento účel v mene prijímateľa.

3. Finančné prostriedky vyplatené na viazaný účet uvedené v odseku 2 sa použijú na platby v súlade s dohodou o verejno-súkromnom partnerstve vrátane všetkých platieb, ktoré sa majú zaplatiť v prípade vypovedania dohody o verejno-súkromnom partnerstve.

4. Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 149 prijímať delegované akty stanovujúce minimálne požiadavky, ktoré sa majú zahrnúť do dohôd o verejno-súkromných partnerstvách a ktoré sú potrebné na uplatňovanie výnimky stanovenej v odseku 1 tohto článku vrátane ustanovení týkajúcich sa vypovedania dohody o verejno-súkromnom partnerstve, a na účel zabezpečenia primeraného auditorského záznamu (audit trail).

KAPITOLA III

Oprávnenosť výdavkov a dĺžka trvania

Článok 65

Oprávnenosť

1. Oprávnenosť výdavkov sa stanoví na základe vnútroštátnych predpisov okrem prípadov, keď sú stanovené osobitné pravidlá v tomto nariadení alebo na základe tohto nariadenia alebo pravidiel pre jednotlivé fondy.

2. Výdavok je oprávnený na príspevok z EŠIF, ak vznikol prijímateľovi a bol zaplatený medzi dátumom predloženia programu Komisii alebo od 1. januára 2014, podľa toho, ktorý dátum nastal skôr, a 31. decembrom 2023. Okrem toho, výdavky sú oprávnené na príspevok z EPFRV vtedy, keď platobná agentúra príslušnú pomoc skutočne vyplatila v období od 1. januára 2014 do 31. decembra 2023.

3. Odchyľne od odseku 2 sú výdavky v rámci iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí oprávnené od 1. septembra 2013.

4. V prípade úhrady nákladov na základe článku 67 ods. 1 prvého pododseku písm. b) a c) sa opatrenia predstavujúce základ pre úhradu vykonajú medzi 1. januárom 2014 a 31. decembrom 2023.

5. Odchyľne od odseku 3 je počiatočným dátumom vo vzťahu k nákladom uhradeným na základe článku 67 ods. 1 písm. b) a c) na opatrenia v rámci iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí 1. september 2013.

6. Podpora z EŠIF sa neudelí na operácie, ktoré sa fyzicky skončili alebo plne realizovali ešte pred predložením žiadosti o financovanie prijímateľom v rámci programu riadiacemu orgánu bez ohľadu na to, či prijímateľ uhradil všetky súvisiace platby.

7. Tento článok sa netýka pravidiel oprávnenosti na technickú pomoc na podnet Komisie stanovených v článku 58.

8. Tento odsek sa vzťahuje na operácie, ktoré vytvárajú čistý príjem počas ich realizácie a na ktoré sa nevzťahuje článok 61 ods. 1 až 6.

Oprávnené výdavky na operáciu, ktoré sa majú spolufinancovať z EŠIF, sa znížia o čistý príjem, ktorý sa nezohľadnil v čase schvaľovania operácie a ktorý sa priamo vytvára len počas jej realizácie, a to najneskôr v čase, keď prijímateľ predloží žiadosť o záverečnú platbu. Ak na spolufinancovanie nie sú oprávnené všetky náklady, čistý príjem sa úmerne rozdelí na oprávnenú a neoprávnenú časť nákladov.

Tento odsek sa nevzťahuje na:

- a) technickú pomoc;
- b) finančné nástroje;
- c) návratnú pomoc, na ktorú sa vzťahuje povinnosť úplného splatenia;
- d) ceny,

- e) operácie, na ktoré sa vzťahujú pravidlá o štátnej pomoci,
- f) operácie, v súvislosti s ktorými sa verejná podpora poskytuje vo forme jednorazových platieb alebo štandardného sadzovníka jednotkových nákladov pod podmienkou, že čisté príjmy sa vzali do úvahy ex ante,
- g) operácie realizované v rámci spoločného akčného plánu pod podmienkou, že čisté príjmy sa vzali do úvahy ex ante,
- h) operácie, pre ktoré sú sumy alebo sadzby podpory vymedzené v prílohe II k nariadeniu o EPFRV; alebo
- i) operácie, ktorých celkové oprávnené výdavky nepresahujú 50 000 EUR.

Na účely tohto článku a článku 61 sa platby, ktoré prijímateľ prijal a ktoré vyplývajú zo zmluvných sankcií v dôsledku porušenia zmluvy medzi prijímateľom a treťou stranou a tretími stranami alebo ktoré vznikli v dôsledku stiahnutia ponuky tretej strany vybranej podľa pravidiel verejného obstarávania (záloha), nepovažujú za príjem a neodpočítavajú od oprávnených výdavkov operácie.

9. Výdavky, ktoré sa stanú oprávnenými v dôsledku zmeny programu, sú oprávnené len odo dňa predloženia žiadosti o zmenu Komisii alebo v prípade uplatnenia článku 96 ods. 11 odo dňa nadobudnutia účinnosti rozhodnutia o zmene programu.

Pravidlá pre jednotlivé fondy týkajúce sa ENRF sa môžu odchyľovať od prvého pododseku.

10. Odchyľne od odseku 9 sa v nariadení o EPFRV môžu ustanoviť osobitné ustanovenia o počiatočnom dátume pre oprávnenosť.

11. Na operáciu možno udeliť podporu z jedného alebo viacerých EŠIF alebo z jedného alebo viacerých programov a z iných nástrojov Únie v prípade, keď sa na výdavkovú položku zahrnutú do žiadosti o platbu na úhradu jedným z EŠIF neposkytla podpora z iného fondu alebo nástroja Únie, ani podpora z rovnakého fondu v rámci iného programu.

Článok 66

Formy podpory

EŠIF sa využívajú na poskytovanie podpory vo forme grantov, cien, návratnej pomoci a finančných nástrojov alebo ich kombinácie.

V prípade návratnej pomoci sa podpora vyplatená orgánu, ktorý podporu poskytol, alebo inému príslušnému orgánu členského štátu uchová na samostatnom účte alebo oddelene podľa účtovných kódov a znovu sa použije na rovnaký účel alebo v súlade s cieľmi programu.

Článok 67

Formy grantov a návratná pomoc

1. Granty a návratná pomoc môžu mať jednu z týchto foriem:

- a) úhrada oprávnených nákladov skutočne vynaložených a zaplatených spolu s prípadnými vecnými príspevkami a odpismi;
- b) štandardné stupnice jednotkových nákladov;
- c) paušálne sumy nepresahujúce 100 000 EUR vo forme verejného príspevku;
- d) paušálne financovanie stanovené uplatnením percentuálneho podielu na jednu alebo viaceré určené kategórie nákladov.

Pravidlá pre jednotlivé fondy môžu obmedziť formy grantov a návratnej pomoci uplatniteľné na určité operácie.

2. Odchyľne od odseku 1 sa môžu v nariadení o ENRF ustanoviť ďalšie formy grantov a metódy výpočtu.

3. Možnosti uvedené v odseku 1 možno kombinovať iba vtedy, keď sa každá možnosť vzťahuje na rôzne kategórie nákladov alebo keď sa použijú na rôzne projekty, ktoré tvoria súčasť operácie alebo za sebou nasledujúce fázy operácie.

4. Ak sa operácia alebo projekt, ktorý tvorí súčasť operácie, realizuje výhradne prostredníctvom verejného obstarávania prác, tovarov alebo služieb, uplatňuje sa iba odsek 1 prvý pododsek písm. a). Ak sa verejné obstarávanie v rámci operácie alebo projektu, ktorý tvorí časť operácie, obmedzuje na určité kategórie nákladov, všetky možnosti uvedené v odseku 1 sa môžu uplatniť.

5. Sumy uvedené v odseku 1 prvom pododseku písm. b), c) a d) sa stanovujú jedným z týchto spôsobov:

- a) spravodlivá, nestranná a overiteľná metóda výpočtu založená na:
 - i) štatistických údajoch alebo iných objektívnych informáciách;
 - ii) overených údajoch z minulosti o jednotlivých prijímateľoch; alebo
 - iii) na základe uplatnenia zvyčajných postupov pre účtovanie nákladov jednotlivých prijímateľov;
- b) v súlade s pravidlami na uplatnenie zodpovedajúcich stupníc jednotkových nákladov, jednorazových platieb a paušálnych sadzieb uplatňovaných v prípade politik Únie pri podobnom druhu operácie a prijímateľa;
- c) v súlade s pravidlami na uplatnenie zodpovedajúcich stupníc jednotkových nákladov, jednorazových

- platieb a paušálnych sadzieb uplatňovaných v rámci systému grantov financovaných výlučne členským štátom pri podobnom druhu operácie a prijímateľa;
- d) na základe sadzieb stanovených týmto nariadením alebo pravidlami pre jednotlivé fondy;
- e) konkrétnych metód na určenie súm stanovených v súlade s pravidlami pre jednotlivé fondy.

6. V dokumente, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory pre každú operáciu, sa stanoví metóda, ktorá sa má uplatniť na určenie nákladov operácie a podmienok na vyplatenie grantu.

Článok 68

Paušálne financovanie nepriamych nákladov a nákladov na zamestnancov týkajúcich sa grantov a návratnej pomoci

1. Ak realizácia operácie vedie k vzniku nepriamych nákladov, možno ich vypočítať pri paušálnej sadzbe jedným z nasledujúcich spôsobov:

- a) paušálnej sadzbe až do výšky 25 % oprávnených priamych nákladov pod podmienkou, že táto sadzba sa vypočíta pomocou spravodlivej, nestrannej a overiteľnej metódy výpočtu alebo metódy uplatňovanej v prípade grantov financovaných výlučne členským štátom pri podobnom druhu operácie a prijímateľa;
- b) paušálnej sadzbe až do výšky 15 % oprávnených priamych nákladov na zamestnancov bez požiadavky, aby členský štát vykonal výpočet na určenie uplatniteľnej sadzby;
- c) paušálnej sadzbe uplatňovanej na oprávnené priame náklady pomocou existujúcich metód a príslušných sadzieb uplatňovaných v prípade politik Únie pri podobnom druhu operácie a prijímateľa.

Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 149 prijímať delegované akty týkajúce sa vymedzenia paušálnej sadzby a súvisiacich metód uvedených v písmene c) prvého pododseku tohto odseku.

2. Na účely určenia nákladov na zamestnancov v súvislosti s realizáciou operácie sa príslušná hodinová sadzba môže vypočítať tak, že sa posledné zdokumentované hrubé ročné náklady na zamestnancov vydedia 1 720 hodinami.

Článok 69

Osobitné pravidlá oprávnenosti pre granty a návratnú pomoc

1. Vecné príspevky vo forme poskytnutia prác, tovarov, služieb, pozemkov a nehnuteľností, v prípade ktorých neboli vykonané platby v hotovosti podložené faktúrami alebo dokladmi rovnocennej dôkaznej hodnoty, možno považovať za oprávnené za podmienky, ak tak stanovujú pravidlá oprávnenosti EŠIF a programu, a ak sú splnené všetky nasledujúce kritériá:

- a) verejná podpora vyplácaná na operáciu, ktorá zahŕňa vecné príspevky, neprekročí na konci operácie s výnimkou vecných príspevkov celkové uplatniteľné výdavky;
- b) hodnota pripísaná vecným príspevkom neprekročí náklady, ktorá sú všeobecne prijateľné na príslušnom trhu;
- c) hodnotu a poskytnutie príspevku možno nezávisle posúdiť a overiť;
- d) v prípade poskytnutia pozemku alebo nehnuteľnosti možno na účely zmluvy o prenájme uskutočniť platbu v hotovosti v ročnej nominálnej výške, ktorá neprekročí základnú menovú jednotku členského štátu;
- e) v prípade vecných príspevkov vo forme neplatenej práce sa hodnota tejto práce určí tak, že sa zoberie do úvahy overená dĺžka vynaloženého času a výška odmeny za podobnú prácu.

Hodnotu pozemku alebo nehnuteľnosti uvedenej v prvom pododseku písm. d) tohto odseku osvedčí nezávislý kvalifikovaný znalec alebo náležite oprávnený úradný orgán, pričom táto hodnota nesmie byť vyššia ako obmedzenie uvedené v odseku 3 písm. b).

2. Odpisy sa môžu považovať za oprávnené, ak sú splnené tieto podmienky:

- a) umožňujú to pravidlá oprávnenosti programu;
- b) výška výdavkov je riadne oprávnená podpornými dokladmi dôkaznej hodnoty rovnocennej faktúram na oprávnené náklady, keď sa uhrádzajú vo forme uvedenej v článku 67 ods. 1 prvom pododseku písm. a);
- c) náklady sa vzťahujú výlučne na obdobie podpory operácie;
- d) verejné granty neprispeli k nadobudnutiu odpísaných aktív.

3. Nasledujúce náklady nie sú oprávnené na príspevok z EŠIF a zo sumy podpory prenesenej z Kohézneho fondu do Nástroja na prepájanie Európy, ako sa uvádza v článku 92 ods. 6:

- a) úroky z dlžných súm okrem grantov poskytnutých vo forme úrokových dotácií alebo dotácií záručných poplatkov;
- b) kúpa nezastavaného a zastavaného pozemku za sumu nepresahujúcu 10 % celkových oprávnených výdavkov na príslušnú operáciu. V prípade zanedbaných plôch a plôch, ktoré sa v minulosti používali na priemyselné účely a ktorých súčasťou sú budovy, sa toto obmedzenie zvyšuje na 15 %. Vo výnimočných a riadne odôvodnených prípadoch možno na operácie týkajúce sa ochrany životného prostredia povoliť vyššie obmedzenie;

c)DPH s výnimkou prípadov, keď nie je vymáhateľná podľa vnútroštátnych právnych predpisov o DPH.
Článok 70

Oprávnenosť operácií v závislosti od miesta

1. Operácie podporované z EŠIF, ktoré sú predmetom výnimiek uvedených odsekoch 2 a 3 a pravidlách pre jednotlivé fondy, sú umiestnené do oblasti programu.

2. Riadiaci orgán môže odsúhlasiť realizáciu operácie mimo oblasti programu, ale v rámci Únie, ak sú splnené všetky tieto podmienky:

a) operácia je v prospech oblasti programu;

b) celková suma pridelená v rámci programu na operácie umiestnené mimo oblasti programu nepresahuje 15 % podpory poskytnutej z EFRR, Kohézneho fondu a ENRF na úrovni priority alebo 5 % podpory z EPFRV na úrovni programu;

c) monitorovací výbor odsúhlasil operáciu alebo príslušné druhy operácií;

d) povinnosti orgánov zodpovedných za program, ktoré súvisia s riadením, kontrolou a auditom a týkajú sa operácie, plnia orgány zodpovedné za program, v rámci ktorého je na danú operáciu poskytnutá podpora, alebo uzatvoria dohody s orgánmi v oblasti, v ktorej sa operácia realizuje.

3. V prípade operácií, ktoré sa týkajú technickej pomoci alebo propagačných aktivít, môžu výdavky vzniknúť mimo Únie za predpokladu, že sú splnené podmienky stanovené v odseku 2 písm. a) a povinnosti súvisiace s riadením, kontrolou a auditom týkajúce sa operácie.

4. Odseky 1 až 3 sa neuplatňujú na programy v rámci cieľa Európska územná spolupráca a odseky 2 a 3 sa neuplatňujú na operácie podporované z ESF.

Článok 71

Dĺžka trvania operácií

1. Príspevok z EŠIF na operáciu zloženú z investície do infraštruktúry alebo investície do výroby sa musí vrátiť, ak je operácia do piatich rokov od záverečnej platby poskytnutej prijímateľovi alebo prípadne v období stanovenom v pravidlách o štátnej pomoci predmetom niektorej z nasledujúcich skutočností:

a) skončenia alebo premiestnenia výrobných činností mimo oblasti programu;

b) zmeny vlastníctva položky infraštruktúry, ktorá poskytuje firme alebo orgánu verejnej moci neoprávnené zvýhodnenie;

c) podstatnej zmeny, ktorá ovplyvňuje jej povahu, ciele alebo podmienky realizácie, čo by spôsobilo narušenie jej pôvodných cieľov.

Sumy vyplatené neoprávnené v súvislosti s operáciou vráti členský štát späť, a to vo výške, ktorá je úmerná obdobiu, počas ktorého požiadavky neboli splnené.

Členské štáty môžu lehotu stanovenú v prvom pododseku skrátiť na tri roky v prípadoch súvisiacich so zachovaním investícií alebo pracovných miest vytvorených MSP.

2. Príspevok z EŠIF na operáciu zahŕňajúcu investície do infraštruktúry alebo výroby sa musí vrátiť, ak sa výrobná činnosť do 10 rokov od záverečnej platby prijímateľovi presunie mimo Únie, avšak okrem prípadu, ak je prijímateľom MSP. Ak sa príspevok z EŠIF poskytuje vo forme štátnej pomoci, obdobie 10 rokov nahradí termín platný na základe pravidiel o štátnej pomoci.

3. V prípade operácií podporovaných z ESF a operácií podporovaných z iných EŠIF, ktoré nepredstavujú investície do infraštruktúry alebo investície do výroby, sa príspevok z fondu vráti späť iba vtedy, keď tieto operácie podliehajú povinnosti zachovať investíciu podľa uplatniteľných pravidiel o štátnej pomoci a keď sa v ich prípade skončí alebo premiestni výrobná činnosť v rámci obdobia stanoveného v týchto pravidlách.

4. Odseky 1, 2 a 3 sa nevzťahujú na príspevky na finančné nástroje alebo z finančných nástrojov alebo na každú operáciu, v prípade ktorej sa skončila výrobná činnosť v dôsledku nepodvodného vyhlásenia konkurzu.

5. Odseky 1, 2 a 3 sa neuplatňujú na fyzické osoby, ktoré sú prijímateľmi investičnej podpory a po ukončení investičnej operácie sa stanú oprávnenými a dostanú podpory na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1309/2013, keď je príslušná investícia priamo spojená s druhom činnosti označenej za oprávnenú na podporu z o Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii.

HLAVA VIII

RIADENIE A KONTROLA

KAPITOLA I

Systémy riadenia a kontroly

Článok 72

Všeobecné zásady systémov riadenia a kontroly

Systémy riadenia a kontroly v súlade s článkom 4 ods. 8 pozostávajú z:

a) opisu funkcie každého subjektu zapojeného do riadenia a kontroly a rozdelenie funkcií v rámci

- každého subjektu;
- b) dodržiavania zásady oddelenia funkcií medzi týmito subjektmi a v rámci nich;
- c) postupov na zabezpečenie bezchybnosti a správnosti vykázaných výdavkov;
- d) počítačových systémov účtovníctva, uchovávaní a prenosu finančných údajov a údajov o ukazovateľoch, monitorovania a podávania správ;
- e) systémov podávania správ a monitorovania v prípadoch, keď zodpovedný orgán poverí výkonom úloh iný orgán;
- f) mechanizmov auditu fungovania systémov riadenia a kontroly;
- g) systémov a postupov na zabezpečenie adekvátneho audítorského záznamu (audit trail);
- h) predchádzania, zisťovania a opravy nezrovnalostí vrátane podvodu a vymáhania neoprávnene vyplatených súm vrátane všetkých úrokov z omeškania.

Článok 73

Zodpovednosti v rámci spoločného riadenia

Členské štáty a Komisia v súlade so zásadami spoločného riadenia zodpovedajú za riadenie a kontrolu programov, a to v súlade s ich príslušnými zodpovednosťami stanovenými v tomto nariadení a v pravidlách pre jednotlivé fondy.

Článok 74

Zodpovednosti členských štátov

1. Členské štáty plnia povinnosti riadenia kontroly a auditu a preberajú výsledné zodpovednosti stanovené v pravidlách spoločného riadenia uvedených v nariadení o rozpočtových pravidlách a pravidlách pre jednotlivé fondy.
2. Členské štáty zabezpečia, aby sa ich systémy riadenia a kontroly programov stanovili v súlade s pravidlami pre jednotlivé fondy a aby tieto systémy účinne fungovali.
3. Členské štáty zabezpečia zavedenie účinných mechanizmov na posúdenie sťažností týkajúcich sa EŠIF. Za rozsah, pravidlá a postupy týkajúce sa týchto mechanizmov zodpovedajú členské štáty v súlade s ich inštitucionálnym a právnym rámcom. Členské štáty na požiadanie Komisie preskúmajú sťažnosti predložené Komisii patriace do rozsahu pôsobnosti ich mechanizmov. Členské štáty na požiadanie informujú Komisiu o výsledkoch týchto preskúmaní.
4. Všetky úradné výmeny informácií medzi členským štátom a Komisiou sa uskutočnia pomocou systému elektronickej výmeny údajov. Komisia prijme vykonávacie akty stanovujúce podmienky, s ktorými musí byť v súlade tento systém elektronickej výmeny údajov. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 150 ods. 3.

KAPITOLA II

Právomoci a zodpovednosti Komisie

Článok 75

Právomoci a zodpovednosti Komisie

1. Komisia sa na základe dostupných informácií vrátane informácií o určení orgánov zodpovedných za riadenie a kontrolu, dokumentov predkladaných každý rok v súlade s článkom 59 ods. 5 nariadenia o rozpočtových pravidlách týmito určenými orgánmi, správ o kontrole, výročných správ o vykonávaní a auditov vykonaných vnútroštátnymi orgánmi a orgánmi Únie uistí, či si členské štáty vytvorili systémy riadenia a kontroly, ktoré zodpovedajú tomuto nariadeniu a pravidlám pre jednotlivé fondy a či tieto systémy efektívne fungujú počas vykonávania programov.
 2. Úradníci Komisie alebo oprávnení zástupcovia Komisie môžu vykonať audity alebo kontroly na mieste za podmienky, že oznámenie bolo podané príslušnému vnútroštátnemu orgánu minimálne 12 pracovných dní vopred s výnimkou naliehavých prípadov. Komisia rešpektuje zásadu proporcionality, pričom zohľadňuje potrebu vyhnúť sa neoprávnenej duplicite auditov alebo kontrol, ktoré vykonávajú členské štáty, úroveň rizika pre rozpočet Únie a potrebu znížiť administratívnu záťaž prijímateľov v súlade s pravidlami pre jednotlivé fondy. Rozsah týchto auditov alebo kontrol môže zahŕňať najmä overovanie účinného fungovania systémov riadenia a kontroly v programe alebo jeho časti, operácie a hodnotenie riadneho finančného riadenia operácií alebo programov. Na týchto auditoch alebo kontrolách sa môžu zúčastňovať úradníci alebo oprávnení zástupcovia členského štátu. Úradníci Komisie alebo oprávnení zástupcovia Komisie, riadne splnomocnení na vykonávanie auditov alebo kontrol na mieste, majú prístup ku všetkým potrebným záznamom, dokumentom a metaúdajom týkajúcim sa operácií podporovaných z EŠIF, alebo k systémom riadenia a kontroly, bez ohľadu na nosič, na ktorom sú uložené. Členské štáty poskytnú Komisii na požiadanie kópie týchto záznamov, dokumentov a metaúdajov.
- Právomoci stanovené v tomto odseku neovplyvňujú uplatňovanie vnútroštátnych ustanovení, ktoré vyhradzuje určité úkony agentom osobitne určeným vnútroštátnymi právnymi predpismi. Úradníci a oprávnení zástupcovia Komisie sa okrem iného nezúčastňujú na domácich návštevách ani na úradnom vypočúvaní osôb na základe vnútroštátnych právnych predpisov. Takíto úradníci a oprávnení

zástupcovia však majú prístup k takto získaným informáciám, pričom tým nie sú dotknuté právomoci vnútroštátnych súdov a v plnej miere sa dodržiavajú základné práva príslušných právnych subjektov.

3. Komisia môže od členského štátu vyžadovať prijatie opatrení potrebných na zabezpečenie účinného fungovania jeho systémov riadenia a kontroly alebo správnosti výdavkov v súlade s pravidlami pre jednotlivé fondy.

HLAVA IX

FINANČNÉ RIADENIE, PRESKÚMANIE A SCHVÁLENIE ÚČTOV A FINANČNÉ OPRAVY, ZRUŠENIE ZÁVÄZKU

KAPITOLA I

Finančné riadenie

Článok 76

Rozpočtové záväzky

Rozpočtové záväzky Únie vo vzťahu ku každému programu sa realizujú v ročných splátkach pre každý fond každý rok v období od 1. januára 2014 do 31. decembra 2020. Rozpočtové záväzky týkajúce sa výkonnostnej rezervy v každom programe sa realizujú oddelene od zvyšných prostriedkov, ktoré boli pridelené na program.

Rozhodnutie Komisie, ktorým sa prijíma program, predstavuje finančné rozhodnutie v zmysle článku 84 nariadenia o rozpočtových pravidlách a po oznámení danému členskému štátu právny záväzok v zmysle uvedeného nariadenia.

Pri každom programe nasledujú rozpočtové záväzky na prvú splátku po tom, čo Komisia prijme program.

Rozpočtové záväzky na nasledujúce splátky realizuje Komisia každý rok pred 1. májom na základe rozhodnutia uvedeného v druhom odseku tohto článku s výnimkou prípadov, v ktorých sa uplatňuje článok 16 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

V prípade, že po uplatnení výkonnostného rámca v súlade s článkom 22 v prípadoch, keď priority nedosiahli svoje čiastkové ciele, Komisia v prípade potreby zruší viazanosť zodpovedajúcich rozpočtových prostriedkov pridelené na príslušné programy ako súčasť výkonnostnej rezervy, a znova ich uvoľní na programy, v prípade ktorých sa navýšila pridelená suma rozpočtových prostriedkov v dôsledku zmeny schválenej Komisiou v súlade s článkom 22 ods. 5.

Článok 77

Spoločné pravidlá platieb

1. Komisia vykonáva platby príspevku z EŠIF na každý program v súlade s rozpočtovými prostriedkami a v závislosti od dostupných finančných prostriedkov. Každá platba sa priradí k najstaršiemu otvorenému rozpočtovému záväzku príslušného fondu.

2. Platby týkajúce sa záväzkov výkonnostnej rezervy sa nerealizujú skôr ako definitívne pridelenie prostriedkov výkonnostnej rezervy v súlade s článkom 22 ods. 3 a 4.

3. Platby majú formu zálohových platieb, priebežných platieb a záverečných platieb.

4. V prípade foriem podpory podľa článku 67 ods. 1 prvom pododseku písm. b), c) a d) a článkov 68 a 69 sa náklady vypočítané na uplatniteľnom základe považujú za oprávnené výdavky.

Článok 78

Spoločné pravidlá výpočtu priebežných platieb a záverečných platieb

Pravidlá na výpočet sumy vyplácanej ako priebežné platby a záverečné platby sú stanovené v pravidlách pre jednotlivé fondy. Táto suma je funkciou osobitnej sadzby spolufinancovania uplatňovanej na oprávnené výdavky.

Článok 79

Žiadosť o platbu

1. Osobitný postup a informácie, ktoré sa majú predložiť pri žiadostiach o platbu vo vzťahu ku každému EŠIF, sú stanovené v pravidlách pre jednotlivé fondy.

2. Žiadosť o platbu, ktorá sa má predložiť Komisii, obsahuje všetky informácie, ktoré Komisia potrebuje na predkladanie účtov v súlade s článkom 68 ods. 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Článok 80

Používanie eura

Sumy stanovené v programoch predložených členskými štátmi, odhady výdavkov, výkazy výdavkov, žiadosti o platbu, ročné účty a výdavky uvedené vo výročnej a záverečnej správe o vykonávaní sú vyjadrené v eurách.

Článok 81

Prvá zálohová platba

1. Po rozhodnutí Komisie, ktorým sa prijíma program, Komisia zaplatí prvú sumu zálohovej platby na celé programové obdobie. Táto prvá suma zálohovej platby sa vypláti v splátkach podľa rozpočtových potrieb. Úrovně splátok sú vymedzené v pravidlách pre jednotlivé fondy.

2. Prvá zálohová platba sa používa iba na uhradenie platieb prijímateľom pri vykonávaní programu. Na tento účel sú bezodkladne k dispozícii zodpovednému subjektu.

Článok 82

Zúčtovanie prvej zálohovej platby

Suma vyplatená ako prvá zálohová platba sa plne odpíše z účtov Komisie najneskôr pri skončení programu.

Článok 83

Prerušenie lehoty na platbu

1. Lehotu na platbu žiadosti o priebežnú platbu môže poverený schvaľujúci úradník v zmysle nariadenia o rozpočtových pravidlách prerušiť najviac na šesť mesiacov, ak:

- a) na základe informácií poskytnutých vnútroštátnym auditným subjektom alebo orgánom auditu Únie existujú jasné dôkazy, ktoré naznačujú závažné nedostatky vo fungovaní systému riadenia a kontroly;
- b) poverený schvaľujúci úradník musí vykonať dodatočné overenie po tom, ako dostal na vedomie informácie, ktoré ho varovali, že výdavky v žiadosti o platbu sú spojené s nezrovnalosťou, ktorá má vážne finančné dôsledky;
- c) nebol predložený niektorý z dokumentov požadovaných podľa článku 59 ods. 5 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Členský štát sa môžu dohodnúť na predĺžení obdobia prerušenia o ďalšie tri mesiace.

V pravidlách pre jednotlivé fondy týkajúcich sa ENRF sa môže stanoviť konkrétny dôvod na prerušenie platieb spojený s nedodržaním pravidiel uplatniteľných podľa spoločnej rybárskej politiky, ktoré bude primerané povahe, závažnosti, trvaniu a opakujúcemu sa charakteru nedodržania.

2. Poverený schvaľujúci úradník obmedzí prerušenie na časť výdavkov, ktorých sa týka žiadosť o platbu a ktoré sú ovplyvnené prvkami uvedenými v prvom pododseku odseku 1, s výnimkou prípadu, keď nemožno určiť časť ovplyvnených výdavkov. Poverený schvaľujúci úradník písomne informuje členský štát a riadiaci orgán ihneď o dôvode prerušenia a požiada ich o napravenie tejto situácie. Poverený schvaľujúci úradník prerušenie ukončí hneď, ako sa prijímú potrebné opatrenia.

KAPITOLA II

Preskúmanie a schválenie účtov

Článok 84

Lehota na preskúmanie a schválenie účtov Komisiou

Do 31. mája roku nasledujúceho po skončení účtovného obdobia Komisia uplatní v súlade s článkom 59 ods. 5 nariadenia o rozpočtových pravidlách postupy na preskúmanie a schválenie účtov a informuje členský štát o tom, či uznáva, že účty sú úplné, presné a pravdivé v súlade s pravidlami pre jednotlivé fondy.

KAPITOLA III

Finančné opravy

Článok 85

Finančné opravy Komisie

1. Komisia uskutočňuje finančné opravy zrušením celého príspevku Únie na program alebo jeho časti a jeho účinným vymáhaním od členského štátu s cieľom vylúčiť z financovania Únie tie výdavky, ktoré porušujú uplatniteľné právo.

2. Porušenie uplatniteľného práva vedie k finančnej oprave len v súvislosti s výdavkami, ktoré boli vykázané Komisii, a len vtedy, ak je splnená jedna z týchto podmienok:

- a) porušenie ovplyvňuje výber operácie orgánom zodpovedným za podporu z EŠIF alebo v prípadoch, keď vzhľadom na povahu porušenia nie je možné určiť tento dosah, pričom však hrozí odôvodnené riziko, že porušenie malo takýto vplyv;
- b) porušenie má vplyv na výšku výdavkov vykázaných na úhradu z rozpočtu Únie alebo v prípadoch, ak vzhľadom na povahu porušenia nie je možné vyčíslieť jeho finančný dosah, pričom však hrozí odôvodnené riziko, že porušenie malo takýto vplyv.

3. Komisia pri rozhodovaní o finančnej oprave podľa odseku 1 dodrží zásadu proporcionality tým, že zohľadní povahu a závažnosť porušenia uplatniteľného práva a jeho finančné dôsledky pre rozpočet Únie. Komisia informuje Európsky parlament o rozhodnutiach prijatých s cieľom uplatniť finančné opravy.

4. Kritériá a postupy uplatňovania finančných opráv sú stanovené v pravidlách pre jednotlivé fondy.

KAPITOLA IV

Zrušenie viazanosti

Článok 86

Zásady

1. Všetky programy podliehajú postupu zrušenia viazanosti, ktorý sa zakladá na tom, že viazanosť súm súvisiacich so záväzkom, ktoré nie sú kryté zálohovou platbou alebo žiadosťou o platbu v rámci určeného obdobia, a to vrátane akejkoľvek žiadosti o platbu, na ktorú sa úplne alebo čiastočne vzťahuje prerušenie lehoty na úhradu alebo pozastavenie platieb, sa zruší.
2. Viazanosť záväzku súvisiaceho s posledným rokom obdobia sa zruší v súlade s pravidlami ukončovania programov.
3. Presné uplatňovanie pravidla zrušenia viazanosti pre každý EŠIF sa stanoví v pravidlách pre jednotlivé fondy.
4. Viazanosť časti záväzkov, ktoré sú stále otvorené, sa zruší, ak sa Komisii nepredložil niektorý z dokumentov potrebných na skončenie programu v rámci lehôt stanovených v pravidlách pre jednotlivé fondy.
5. Rozpočtové záväzky v súvislosti s výkonnostnou rezervou podliehajú iba postupu zrušenia viazanosti stanovenému v odseku 4.

Článok 87

Výnimka zo zrušenia viazanosti

1. Suma, ktorej sa zrušenie viazanosti týka, sa zníži o sumy rovnocenné tej časti rozpočtového záväzku, pre ktorú:

- a) sú operácie pozastavené súdnym konaním alebo správnym odvolaním s odkladným účinkom; alebo
- b) nebolo možné predložiť žiadosť o platbu z dôvodov vyššej moci, ktorá závažným spôsobom ovplyvňuje vykonávanie celého programu alebo jeho časti.

Vnútroštátne orgány, ktoré sa na pôsobenie vyššej moci odvolávajú podľa písmena b) prvého pododseku, preukážu priame následky vyššej moci na vykonávanie celého programu alebo jeho časti. Na účely písmen a) a b) prvého pododseku možno o zníženie požiadať raz, ak odklad alebo pôsobenie vyššej moci netrvalo viac než jeden rok, alebo niekoľkokrát, ak to zodpovedá dĺžke pôsobenia vyššej moci alebo počtu rokov medzi dátumom súdneho alebo správneho rozhodnutia, ktoré majú odkladný účinok na vykonávanie operácie, a dátumom konečného súdneho alebo správneho rozhodnutia.

2. Členský štát zašle Komisii do 31. januára informácie o výnimkách uvedených v odseku 1 prvom pododseku písm. a) a b) v prípade sumy, ktorá sa má vykázat' do konca predchádzajúceho roka.

Článok 88

Postup

1. Komisia včas informuje členský štát a riadiaci orgán, ak existuje riziko uplatnenia pravidla zrušenia viazanosti podľa článku 86.
2. Komisia informuje členský štát a riadiaci orgán o sume zrušenia viazanosti, ktorá vyplýva z týchto informácií, ktoré získala k 31. januáru.
3. Členský štát má dva mesiace na to, aby súhlasil so sumou, ktorej viazanosť má byť zrušená, alebo aby predložil svoje pripomienky.
4. Členský štát predloží Komisii do 30. júna zrevidovaný finančný plán na príslušný rozpočtový rok zohľadňujúci zníženie sumy podpory na jednu alebo niekoľko priorít programu, pričom v prípade potreby zohľadní pridelenie prostriedkov podľa fondu a kategórie regiónu. Ak takýto plán nepredloží, Komisia zreviduje finančný plán tým, že zníži príspevok z EŠIF na príslušný rozpočtový rok. Toto zníženie sa úmerne uplatní na každú prioritu.
5. Komisia zmení rozhodnutie o prijatí programu prostredníctvom vykonávacích aktov najneskôr do 30. septembra.

TRETIA ČASŤ

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA UPLATNITEL'NÉ NA EFRR, ESF A KOHÉZNY FOND

HLAVA I

CIELE A FINANČNÝ RÁMEC

KAPITOLA I

Úlohy, ciele a geografické pokrytie podpory

Článok 89

Úlohy a ciele

1. Fondy prispievajú k rozvoju a uskutočňovaniu činností Únie vedúcich k posilneniu jej hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti v súlade s článkom 174 ZFEÚ.

Činnosti podporované z fondov takisto prispievajú k plneniu stratégie Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu.

2. Na účely úlohy uvedenej v odseku 1 sa sledujú tieto ciele:

- a) „Investovanie do rastu a zamestnanosti“ členských štátov a regiónov, ktoré majú byť podporované z fondov; a
- b) „Európska územná spolupráca“, ktorú má podporovať EFRR.

Článok 90

Cieľ Investovanie do rastu a zamestnanosti

1. Štrukturálne fondy podporujú cieľ Investovanie do rastu a zamestnanosti vo všetkých regiónoch zodpovedajúcich úrovni 2 spoločnej klasifikácie územných jednotiek pre štatistické účely (ďalej len „regióny úrovne 2 NUTS“) stanovenej v nariadení (ES) č. 1059/2003 zmenenom nariadením (ES) č. 105/2007.

2. Prostriedky na cieľ Investovanie do rastu a zamestnanosti sa rozdelia medzi tieto tri kategórie regiónov úrovne 2 NUTS:

- a) menej rozvinuté regióny, ktorých HDP na obyvateľa je menej ako 75 % priemerného HDP v EÚ-27;
- b) prechodné regióny, ktorých HDP na obyvateľa je medzi 75 % a 90 % priemerného HDP v EÚ-27;
- c) rozvinutejšie regióny, ktorých HDP na obyvateľa je vyšší ako 90 % priemerného HDP v EÚ-27.

Klasifikácia regiónov do jednej z týchto troch kategórií regiónov sa určí na základe pomeru ich HDP na obyvateľa v každom regióne, meraného paritou kúpnej sily a vypočítaného na základe údajov Únie za obdobie rokov 2007 -2009 k priemernému HDP EÚ-27 za rovnaké referenčné obdobie.

3. Z Kohézneho fondu sa podporujú tie členské štáty, ktorých HND na obyvateľa meraný pomocou parity kúpnej sily a vypočítaný na základe údajov Únie za obdobie rokov 2008 - 2010 je menej ako 90 % priemerného HND na obyvateľa v EÚ-27 za rovnaké referenčné obdobie.

Členské štáty oprávnené na financovanie z Kohézneho fondu v roku 2013, ale ktorých nominálny HND na obyvateľa presahuje 90 % priemerného HND na obyvateľa v EÚ-27 na základe výpočtov podľa prvého pododseku, dostanú podporu z Kohézneho fondu na prechodnom a osobitnom základe.

4. Komisia bezprostredne po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia prijme prostredníctvom vykonávacieho aktu rozhodnutie stanovujúce zoznam regiónov, ktoré spĺňajú kritériá troch kategórií regiónov uvedených v odseku 2, a členských štátov, ktoré spĺňajú kritériá v odseku 3. Tento zoznam platí od 1. januára 2014 do 31. decembra 2020.

5. V roku 2016 Komisia prehodnotí oprávnenosť členských štátov na podporu z Kohézneho fondu na základe údajov Únie o HND pre EÚ-27 na obdobie rokov 2012 - 2014. Členské štáty, ktorých nominálny HND na obyvateľa nedosahuje 90 % priemerného HND na obyvateľa v EÚ-27, sa stanú novo oprávnené na podporu z Kohézneho fondu a tie členské štáty, ktorých nominálny HND na obyvateľa presahuje 90 %, stratia oprávnenosť a dostanú podporu z Kohézneho fondu na prechodnom a osobitnom základe.

KAPITOLA II

Finančný rámec

Článok 91

Prostriedky pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť

1. Prostriedky pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, ktoré sú k dispozícii pre rozpočtový záväzok na obdobie rokov 2014 - 2020, predstavujú 325 145 694 739 EUR v cenách roku 2011 v súlade s ročným rozdelením stanoveným v prílohe VI, z čoho 322 145 694 739 EUR predstavuje celkové zdroje pridelené EFRR, ESF a Kohéznemu fondu a 3 000 000 000 EUR predstavuje osobitné pridelené prostriedky pre Iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí. Na účely programovania a následného zahrnutia do rozpočtu Únie sa výška prostriedkov pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť zaznamenáva s 2 % ročnou sadzbou.

2. Komisia prijme prostredníctvom vykonávacích aktov rozhodnutie stanovujúce ročné rozdelenie celkových zdrojov podľa členských štátov v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti a cieľa Európska územná spolupráca a ročné rozdelenie zdrojov z osobitných pridelených prostriedkov na Iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí podľa členského štátu spolu so zoznamom oprávnených regiónov v súlade s kritériami a metodikou stanovenou v prílohách VII a VIII bez toho, aby bol dotknutý odsek 3 tohto článku alebo článok 92 ods. 8.

3. Na podnet Komisie sa na technickú pomoc prideli 0,35 % celkových prostriedkov po odpočítaní podpory pre Nástroj na prepájanie Európy uvedenej v článku 92 ods. 6 a pomoci pre najodkázanejšie osoby uvedenej v článku 92 ods. 7.

Článok 92

Prostriedky na cieľ Investovanie do rastu a zamestnanosti a na cieľ Európska územná spolupráca

1. Prostriedky na cieľ Investovanie do rastu a zamestnanosti predstavujú 96,33 % celkových zdrojov (t. j. spolu 313 197 435 409 EUR) a rozdelia sa takto:

- a) 52,45 % (t. j. spolu 164 279 015 916 EUR) pre menej rozvinuté regióny;
- b) 10,24 % (t. j. spolu 32 084 931 311 EUR) pre prechodné regióny;
- c) 15,67 % (t. j. spolu 49 084 308 755 EUR) pre rozvinutejšie regióny;
- d) 21,19 % (t. j. spolu 66 362 384 703 EUR) pre členské štáty podporované z Kohézneho fondu;
- e) 0,44 % (t. j. spolu 1 386 794 724 EUR) ako dodatočné finančné prostriedky pre najvzdialenejšie regióny vymedzené v článku 349 ZFEÚ a regióny úrovne 2 NUTS, ktoré spĺňajú kritériá stanovené v

- článku 2 protokolu č. 6 Aktu o pristúpení z roku 1994.
2. Okrem súm stanovených v článku 91 a v odseku 1 tohto článku sa na roky 2014 a 2015 uvoľnia ďalšie prostriedky vo výške 94 200 000 EUR a 92 400 000 EUR, ako sa uvádza v odseku Dodatočné úpravy v prílohe VII. Tieto sumy sa určia v rozhodnutí Komisie uvedenom v článku 91 ods. 2.
3. Komisia v roku 2016 v technickej úprave na rok 2017 v súlade s článkami 4 a 5 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 1311/2013, preskúma celkovú výšku pridelených prostriedkov v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti každého členského štátu na roky 2017 – 2020 za použitia rozdeľovacej metódy stanovenej v odsekoch 1 až 16 prílohy VII na základe najnovších dostupných štatistík a porovnania, pre členské štáty s obmedzeniami, medzi nahromadeným národným HDP sledovaným v rokoch 2014 - 2015 a nahromadeným národným HDP za rovnaké obdobie odhadovaný v roku 2012 v súlade s odsekom 10 prílohy VII. Ak kumulatívny rozdiel predstavuje viac ako +/-5 % medzi revidovanými pridelenými prostriedkami a celkovými pridelenými prostriedkami, celkové pridelené prostriedky sa primerane upravujú. V súlade s článkom 5 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 1311/2013 sa úpravy rozložia na rovnaké časti počas rokov 2017 - 2020 a podľa toho sa upravujú príslušné stropy finančného rámca. Celkový čistý účinok úprav, či už kladných alebo záporných, nepresiahne sumu 4 000 000 EUR. Komisia na základe technickej úpravy prijme rozhodnutie prostredníctvom vykonávacích aktov stanovujúcich revidované ročné rozdelenie celkových prostriedkov pre každý členský štát.
4. Aby sa zabezpečilo, že bude zameraný dostatok investícií na zamestnanosť mládeže, mobilitu pracovnej sily, vedomosti, sociálne začleňovanie a boj proti chudobe, podiel prostriedkov zo štrukturálnych fondov, ktoré sú k dispozícii na programovanie operačných programov v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti, pridelených do ESF v každom členskom štáte nesmie byť nižší ako zodpovedajúci podiel ESF pre tento členský štát stanovený v operačných programoch pre ciele Konvergencia a Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť na programové obdobie 2007 – 2013. K tomuto podielu sa pridá dodatočná suma pre každý členský štát určená v súlade s metódou stanovenou v prílohe IX s cieľom zabezpečiť, aby podiel ESF vyjadrený percentom z celkových kombinovaných prostriedkov v rámci fondov na úrovni Únie okrem podpory z Kohézneho fondu na dopravnú infraštruktúru v rámci Nástroja na prepájanie Európy uvedeného v odseku 6 a podpory zo štrukturálnych fondov na pomoc pre najodkázanejšie osoby uvedenej v odseku 7, nebol v členských štátoch menší ako 23,1 %. Na účely tohto odseku sa investície poskytované z ESF na Iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí považujú za súčasť podielu štrukturálnych fondov prideleného pre ESF.
5. Zdroje na Iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí tvoria 3 000 000 000 EUR z osobitných pridelených prostriedkov na Iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí a aspoň 3 000 000 000 EUR vo forme cielených investícií z ESF.
6. Výška pomoci z Kohézneho fondu, ktorá sa má presunúť do Nástroja na prepájanie Európy, predstavuje 10 000 000 000 EUR. Vynaloží sa na projekty dopravnej infraštruktúry v súlade s nariadením (EÚ) č. 1316/2013, výlučne v členských štátoch, ktoré sú oprávnené na financovanie z Kohézneho fondu.
- Komisia prijme prostredníctvom vykonávacieho aktu rozhodnutie stanovujúce sumu, ktorá sa má previesť z príspevku prideleného každému členskému štátu z Kohézneho fondu na Nástroj na prepájanie Európy, ktorý sa určí na pomernom základe na celé obdobie. Prostriedky pridelené z Kohézneho fondu každému členskému štátu sa zodpovedajúco znížia.
- Ročné rozpočtové prostriedky zodpovedajúce podpore z Kohézneho fondu uvedenej v prvom pododseku sa zahrnú do príslušných rozpočtových riadkov Nástroja na prepájanie Európy počnúc rozpočtovým postupom roku 2014.
- Suma presunutá z Kohézneho fondu do Nástroja na prepájanie Európy, uvedená v prvom pododseku, sa použije začatím konkrétnych výziev na projekty vykonávajúce základné siete alebo na projekty a horizontálnymi aktivitami určenými v časti I prílohy I k nariadeniu (EÚ) č. 1316/2013.
- Pravidlá uplatniteľné pre dopravný sektor v rámci nariadenia (EÚ) č. 1316/2013 sa vzťahujú na konkrétne výzvy uvedené vo štvrtom pododseku. Výber projektov oprávnených na financovanie až do 31. decembra 2016 rešpektuje národné pridelené prostriedky v rámci Kohézneho fondu. Od 1. januára 2017 sa prostriedky presunuté do Nástroja na prepájanie Európy, ktoré nie sú viazané na projekt dopravnej infraštruktúry, sprístupnia pre všetky štáty oprávnené na financovanie z Kohézneho fondu a použijú sa na financovanie projektov dopravnej infraštruktúry v súlade s nariadením (EÚ) č. 1316/2013.
- S cieľom podporiť členské štáty oprávnené na financovanie z Kohézneho fondu, ktoré môžu mať ťažkosti s navrhovaním projektov, ktoré sú dostatočne moderné, kvalitné, či oboje, a ktoré majú dostatočnú pridanú hodnotu pre Úniu, sa osobitná pozornosť venuje akciám programovej podpory zameranej na posilnenie inštitučných kapacít a efektívnosti verejnej správy a verejných služieb vo

vzťahu k vypracovaniu a realizácii projektov uvedených v časti I prílohy k nariadeniu (EÚ) č. 1316/2013. S cieľom zabezpečiť čo najväčšiu mieru čerpania presunutých finančných prostriedkov vo všetkých členských štátoch oprávnených na financovanie z Kohézneho fondu môže Komisia organizovať dodatočné výzvy.

7. Podpora zo štrukturálnych fondov na pomoc pre najodkázanejšie osoby v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti predstavuje najmenej 2 500 000 000 EUR a môže sa zvýšiť až o 1 000 000 EUR dodatočnou podporou, o ktorej dobrovoľne rozhodnú členské štáty.

Komisia prijme prostredníctvom vykonávacieho aktu rozhodnutie stanovujúce sumu, ktorá sa v každom členskom štáte prevedie z finančných prostriedkov štrukturálnych fondov každého členského štátu pridelených na pomoc pre najodkázanejšie osoby na celé obdobie. Finančné prostriedky štrukturálnych fondov pre každý členský štát sa primerane znížia na základe pomerného zníženia podľa kategórie regiónu.

Ročné rozpočtové prostriedky zodpovedajúce podpore zo štrukturálnych fondov uvedenej v prvom pododseku sa zahrnú do príslušných rozpočtových riadkov nástroja pomoci pre najodkázanejšie osoby v rámci rozpočtového postupu na rok 2014.

8. Z prostriedkov štrukturálnych fondov sa na cieľ Investovanie do rastu a zamestnanosti prideli 330 000 000 EUR na inovatívne činnosti pod priamym alebo nepriamym riadením Komisie v oblasti udržateľného mestského rozvoja.

9. Prostriedky na cieľ Európska územná spolupráca predstavujú 2,75 % z celkových prostriedkov disponibilných pre rozpočtové záväzky z fondov na obdobie rokov 2014 - 2020 (t. j. spolu 8 948 259 330 EUR).

10. Na účely tohto článku, článkov 18, 91, 93, 95, 99, 120, prílohy I a prílohy X tohto nariadenia, článku 4 nariadenia o EFRR, článku 4 a článkov 16 až 23 nariadenia o ESF, článku 3 ods. 3 nariadenia o EÚS sa najvzdialenejší región Mayotte považuje za región úrovne 2 NUTS patriaci do kategórie menej rozvinutých regiónov. Na účely článku 3 ods. 1 a 2 nariadenia o EÚS sa regióny Mayotte a Saint Martin považujú za regióny úrovne 3 NUTS.

Článok 93

Neprevoditeľnosť prostriedkov medzi kategóriami regiónov

1. Celkové prostriedky, ktoré sú každému členskému štátu pridelené pre menej rozvinuté regióny, prechodné regióny a rozvinutejšie regióny, nemožno prevádzať medzi týmito kategóriami regiónov.

2. Odchylné od odseku 1 Komisia môže za náležité opodstatnených okolností súvisiacich s dosahovaním jedného alebo viacerých tematických cieľov prijať návrh členského štátu pri prvom predložení partnerskej dohody alebo za riadne odôvodnených okolností, v čase pridelenia výkonnostnej rezervy, alebo v zásadnej revízii partnerskej dohody previesť maximálne 3 % celkových prostriedkov pridelených pre kategóriu regiónov do iných kategórií regiónov.

Článok 94

Neprevoditeľnosť prostriedkov medzi cieľmi

1. Celkové prostriedky, ktoré sa každému členskému štátu pridávajú v súvislosti s cieľom Investovanie do rastu a zamestnanosti a cieľom Európska územná spolupráca, nemožno prevádzať medzi týmito cieľmi.

2. Odchylné od odseku 1, Komisia môže v záujme zachovania efektívneho príspevku fondov na úlohy uvedené v článku 89 ods. 1, v riadne odôvodnených prípadoch a na základe podmienky ustanovenej v odseku 3, prijať prostredníctvom vykonávacieho aktu návrh členského štátu pri prvom predložení partnerskej dohody na prevod časti jeho finančných prostriedkov určených na cieľ Európska územná spolupráca do cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti.

3. Podiel cieľa Európska územná spolupráca v členskom štáte, ktorý predkladá návrh uvedený v odseku 2, predstavuje najmenej 35 % celkových prostriedkov pridelených pre tento členský štát v súvislosti s cieľom Investovanie do rastu a zamestnanosti a cieľom Európska územná spolupráca a po prevode predstavuje najmenej 25 % týchto celkových prostriedkov.

Článok 95

Doplňkovosť

1. Na účely tohto článku a prílohy X sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

1) „tvorba hrubého fixného kapitálu“ sú akvizície všetkých rezidenčných výrobcov po odpočítaní odpredaja fixných aktív počas daného obdobia a pripočítaní určitých dodatkov k hodnotám nevyprodukovaných aktív realizovaných výrobnou činnosťou výrobcu alebo inštitucionálnych jednotiek, ako je vymedzené v nariadení Rady (ES) č. 2223/96 [\(37\)](#);

2) „fixné aktíva“ sú všetky hmotné alebo nehmotné aktíva vyprodukované ako výstupy z výrobných procesov, ktoré sú opakovane alebo priebežne používané vo výrobných procesoch počas obdobia dlhšieho ako jeden rok;

3) „verejná správa“ sú všetky inštitucionálne jednotky, ktoré okrem plnenia svojich politických

- zodpovedností a úloh v rámci hospodárskej regulácie poskytujú v prvom rade nekomerčné služby (prípadne tovary) pre individuálnu alebo kolektívnu spotrebu a prerozdeľujú príjmy a bohatstvo;
- 4.) „verejné alebo rovnocenné štrukturálne výdavky“ sú tvorba hrubého fixného kapitálu verejnej správy.
2. Podpora z fondov na cieľ Investovanie do rastu a zamestnanosti nenahrádza verejné alebo rovnocenné štrukturálne výdavky členského štátu.
3. Členské štáty si v období rokov 2014 – 2020 zachovávajú úroveň priemerných ročných verejných alebo rovnocenných štrukturálnych výdavkov prinajmenšom na referenčnej úrovni stanovenej v partnerskej dohode.
- Pri stanovení referenčnej úrovne uvedenej v prvom pododseku Komisia a členské štáty zohľadnia všeobecné makroekonomické podmienky a osobitné alebo výnimočné okolnosti, akými sú privatizácia, výnimočná výška verejných alebo rovnocenných štrukturálnych výdavkov členského štátu počas programového obdobia 2007 – 2013 a vývoj ďalších ukazovateľov verejného investovania. Takisto zohľadnia zmeny vo výške národných pridelených prostriedkov z fondov v porovnaní s rokmi 2007 – 2013.
4. Overovanie toho, či sa zachovala úroveň verejných alebo rovnocenných štrukturálnych výdavkov na cieľ Investovanie do rastu a zamestnanosti na dané obdobie, sa uskutoční iba v tých členských štátoch, v ktorých aspoň 15 % všetkých obyvateľov žije v menej rozvinutých regiónoch.
- V tých členských štátoch, v ktorých aspoň 65 % všetkých obyvateľov žije v menej rozvinutých regiónoch, sa overenie uskutoční na vnútroštátnej úrovni.
- V tých členských štátoch, v ktorých viac ako 15 % a menej ako 65 % všetkých obyvateľov žije v menej rozvinutých regiónoch, sa overenie uskutoční na regionálnej úrovni. Na tento účel príslušné členské štáty poskytnú Komisii informácie o výdavkoch v menej rozvinutých regiónoch v každej etape procesu overovania.
5. Overenie toho, či sa zachovala úroveň verejných alebo rovnocenných štrukturálnych výdavkov v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti, sa uskutoční v čase predloženia partnerskej dohody (ďalej len „overenie ex ante“), v roku 2018 (ďalej len „overenie v polovici obdobia“) a v roku 2022 (ďalej len „overenie ex post“).
- Podrobné pravidlá overovania doplnkovosti sú uvedené v bode 2 prílohy X.
6. Ak Komisia v rámci overovania ex post zistí, že členský štát nezachoval referenčnú úroveň verejných alebo rovnocenných štrukturálnych výdavkov v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti stanovenú v partnerskej dohode a tak, ako sa uvádza v prílohe X, Komisia môže vzhľadom na stupeň nedodržania záväzkov uskutočniť finančnú opravu prijatím rozhodnutia prostredníctvom vykonávacieho aktu. Komisia pri rozhodovaní, či uskutočniť finančnú opravu, zohľadňuje skutočnosť, či sa ekonomická situácia členského štátu od overenia v polovici obdobia výrazne zmenila. Podrobné pravidlá týkajúce sa sadzieb finančnej opravy sú uvedené v bode 3 prílohy X.
7. Odseky 1 až 6 sa neuplatňujú na programy v rámci cieľa Európska územná spolupráca.

HLAVA II

PROGRAMOVANIE

KAPITOLA I

Všeobecné ustanovenia o fondoch

Článok 96

Obsah, prijatie a zmena operačných programov v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti

1. Operačný program sa skladá z prioritných osí. Prioritná os sa týka jedného fondu a jednej kategórie regiónu s výnimkou Kohézneho fondu a bez toho, aby bol dotknutý článok 59, zodpovedá tematickému cieľu a zahŕňa jednu alebo viacero investičných priorít tohto tematického cieľa v súlade s pravidlami pre jednotlivé fondy. V prípade potreby a s cieľom zvýšiť jej vplyv a efektívnosť prostredníctvom tematicky súdržného integrovaného prístupu môže prioritná os:

- súvisieť s viac než jednou kategóriou regiónu;
- kombinovať jednu alebo viacero doplnkových investičných priorít z EFRR, Kohézneho fondu a ESF v rámci jedného tematického cieľa;
- v riadne odôvodnených prípadoch kombinovať jednu alebo viaceré doplnkové investičné priority rozličných tematických cieľov v záujme dosiahnutia maximálneho prínosu pre túto prioritnú os;
- v prípade ESF kombinovať investičné priority z rozličných tematických cieľov stanovených v článku 9 prvom odseku bodoch 8, 9, 10 a 11 s cieľom uľahčiť ich prínos pre iné prioritné osi a na účely uplatnenia sociálnej inovácie a nadnárodnej spolupráce.

Členské štáty môžu skombinovať dve alebo viacero z možností uvedených v písmenách a) až d).

2. Operačný program prispieva k stratégii Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu a k dosiahnutiu hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti a vymedzuje:

- odôvodnenie výberu tematických cieľov, zodpovedajúcich investičných priorít a pridelených

- finančných prostriedkov so zreteľom na partnerskú dohodu na základe určenia regionálnych a podľa potreby vnútroštátnych potrieb vrátane potreby zamerať sa na riešenie výziev uvedených v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny prijatých v súlade s článkom 121 ods. 2 ZFEÚ a v príslušných odporúčaniach Rady prijatých v súlade s článkom 148 ods. 4 ZFEÚ, s prihliadnutím na hodnotenie ex ante v súlade s článkom 55;
- b) pre každú prioritnú os, ktorá sa netýka technickej pomoci:
- i) investičné priority a súvisiace konkrétne ciele;
 - ii) s cieľom posilniť orientáciu programovania na výsledky očakávané výsledky pre konkrétne ciele a zodpovedajúce ukazovatele výsledkov spolu s východiskovou a cieľovou hodnotou, podľa potreby kvantifikované, a to v súlade s pravidlami pre jednotlivé fondy;
 - iii) opis druhu činností a príklady činností, ktoré sa majú podporiť v rámci každej investičnej priority a ich očakávaný príspevok ku konkrétnym cieľom uvedeným v bode i) vrátane usmerňujúcich zásad výberu operácií, a podľa potreby určenia hlavných cieľových skupín, osobitných cieľových území, typov prijímateľov, plánovaného využitia finančných nástrojov a veľkých projektov;
 - iv) ukazovatele výstupu pre každú investičnú prioritu, a to vrátane kvantifikovanej cieľovej hodnoty, ktoré by podľa očakávania mali v súlade s pravidlami pre jednotlivé fondy prispieť k dosiahnutiu výsledkov;
 - v) určenie vykonávacích krokov a finančných ukazovateľov a ukazovateľov výstupu, a prípadne ukazovateľov výsledkov, ktoré sa použijú ako čiastkové ciele a zámery výkonnostného rámca v súlade s článkom 21 ods. 1 a prílohou II;
 - vi) zodpovedajúce kategórie intervencií na základe nomenklatúry prijatej Komisiou a orientačné rozdelenie plánovaných prostriedkov;
 - vii) v prípade potreby zhrnutie plánovaného využitia technickej pomoci vrátane, ak je to potrebné, opatrení na posilnenie administratívnej kapacity orgánov zapojených do riadenia a kontroly programov a prijímateľov;
- c) pre každú prioritnú os týkajúcu sa technickej pomoci:
- i) konkrétne ciele;
 - ii) očakávané výsledky pre každý konkrétny cieľ a v prípade, že je to objektívne odôvodnené vzhľadom na obsah činností, zodpovedajúce ukazovatele výsledkov s východiskovou a cieľovou hodnotou v súlade s pravidlami pre jednotlivé fondy;
 - iii) opis činností, ktoré sa budú podporovať, a ich očakávaný príspevok k dosiahnutiu konkrétnych cieľov uvedených v bode i);
 - iv) ukazovatele výstupov, ktoré by podľa očakávania mali prispieť k dosiahnutiu výsledkov;
 - v) zodpovedajúce kategórie intervencie na základe nomenklatúry prijatej Komisiou a orientačné rozdelenie plánovaných prostriedkov.
- Bod ii) sa neuplatňuje, ak príspevok Únie na prioritnú os alebo osi týkajúce sa technickej pomoci v operačnom programe nepresahuje 15 000 000 EUR.
- d) finančný plán obsahujúci tieto tabuľky:
- i) tabuľky, v ktorých sa za každý rok v súlade s článkami 60, 120 a 121 uvádza výška celkových finančných prostriedkov plánovaných ako podpora z každého fondu a určujúce sumy týkajúce sa výkonnostnej rezervy;
 - ii) tabuľky, v ktorých sa na celé programové obdobie uvádza výška celkových finančných prostriedkov podpory pridelených z každého z fondov a národného spolufinancovania pre operačný program a pre každú prioritnú os s určením súm týkajúcich sa výkonnostnej rezervy. Pre prioritné osi, ktoré sa týkajú viacerých kategórií regiónu, tabuľky uvádzajú výšku celkových finančných prostriedkov pridelených z fondov a národné spolufinancovanie pre každú kategóriu regiónu. Pre prioritné osi, ktoré kombinujú investičné priority rôznych tematických cieľov, tabuľka uvádza výšku celkových finančných prostriedkov pridelených z každého fondu a národné spolufinancovanie pre každý zodpovedajúci tematický cieľ.
- V prípade, že národné spolufinancovanie pozostáva z verejného a súkromného spolufinancovania, tabuľka uvedie orientačné členenie medzi verejnými a súkromnými zložkami. Na informatívne účely poukazuje na plánovanú účasť EIB;
- e) zoznam veľkých projektov, ktorých realizácia je naplánovaná počas programového obdobia.
- Komisia prijme vykonávacie akty týkajúce sa nomenklatúry uvedenej v písmene b) bode vi) a písmene c) bode v) prvého pododseku. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 150 ods. 3.
3. V operačnom programe sa s prihliadnutím na jeho obsah a ciele opíše integrovaný prístup k územnému rozvoju so zreteľom na partnerskú dohodu a uvedie sa, ako tento operačný program prispieva k dosiahnutiu jeho cieľov a k očakávaným výsledkom a podľa potreby sa spresní:
- a) prístup k využívaniu nástrojov v oblasti miestneho rozvoja vedeného komunitou a zásady určovania

- oblastí, v ktorých sa bude vykonávať;
- b) orientačná suma podpory z EFRR na integrované opatrenia pre udržateľný mestský rozvoj, ktoré sa majú vykonávať v súlade s článkom 7 ods. 3 nariadenia o EFRR a orientačná výška podpory pridelená z ESF na integrované opatrenia;
 - c) prístup k využívaniu nástroja IÚI okrem prípadov, na ktoré sa vzťahuje písmeno b), a orientačné pridelenie finančných prostriedkov z každej prioritnej osi;
 - d) v rámci operačných programov opatrenia pre medziregionálne a nadnárodné opatrenia, ktorých prijímatelia sa nachádzajú aspoň v jednom ďalšom členskom štáte;
 - e) ak sa členské štáty a regióny podieľajú na makroregionálnych stratégiách a stratégiách pre morské oblasti so zreteľom na potreby oblasti programu určené členským štátom, príspevok plánovaných intervencií k takýmto stratégiám v rámci programu.
4. V operačnom programe sa ďalej stanovuje:
- a) v prípade potreby určenie, či a ako rieši osobitné potreby geografických oblastí najviac postihnutých chudobou alebo cieľových skupín, ktorým najviac hrozí diskriminácia alebo sociálne vylúčenie, s osobitným zreteľom na marginalizované komunity a osoby so zdravotným postihnutím, a podľa potreby prínos k integrovanému prístupu stanovenému v partnerskej dohode;
 - b) v prípade potreby určenie, či a ako rieši demografické výzvy regiónov alebo osobitné potreby oblastí, ktoré sú závažne a trvalo znevýhodnené prírodnými alebo demografickými podmienkami, ako sú uvedené v článku 174 ZFEÚ, a prínos k integrovanému prístupu stanovenému v partnerskej dohode na tento účel.
5. V operačnom programe sa určí:
- a) riadiaci orgán, prípadne certifikačný orgán, a orgán auditu;
 - b) orgán, ktorému má Komisia poukazovať platby;
 - c) opatrenia prijaté s cieľom zapojiť príslušných partnerov uvedených v článku 5 do prípravy operačného programu a úloha týchto partnerov pri vykonávaní, monitorovaní a hodnotení operačného programu.
6. V operačnom programe sa tiež so zreteľom na obsah partnerskej dohody a s prihliadnutím na inštitucionálny a právny rámec členských štátov stanoví:
- a) mechanizmy na zabezpečenie koordinácie medzi fondmi, EPFRV, ENRF a inými finančnými nástrojmi Únie a vnútroštátnymi finančnými nástrojmi a s EIB, a to so zreteľom na príslušné ustanovenia uvedené v SSR;
 - b) v prípade každej ex ante kondicionality, ktorá je stanovená v súlade s článkom 19 a prílohou XI a ktorá sa vzťahuje na operačný program, hodnotenie toho, či sú k dátumu predloženia partnerskej dohody a operačného programu tieto ex ante kondicionality splnené, a v prípade, že ex ante kondicionality nie sú splnené, opis opatrení na splnenie ex ante kondicionalít, zodpovedné orgány a harmonogram takýchto opatrení v súlade so zhrnutím predloženým v rámci partnerskej dohody;
 - c) súhrnné posúdenie administratívnej záťaže prijímateľov a prípadne plánovaných opatrení, spolu s indikatívnym harmonogramom na zmenšenie administratívnej záťaže.
7. Každý operačný program s výnimkou tých, keď sa technická pomoc vykonáva v rámci osobitných operačných programov, so zreteľom na riadne odôvodnené posúdenie ich významu pre obsah a ciele operačných programov, ktoré vykoná členský štát, zahŕňa opis:
- a) osobitných opatrení na to, aby sa pri výbere operácií zohľadnili požiadavky ochrany životného prostredia, efektívnosť zdrojov, zmierňovanie zmeny klímy a adaptácia na ňu, odolnosť voči katastrofám a predchádzanie a riadenie rizík;
 - b) konkrétnych činností na podporu rovnosti príležitostí a zabránenie diskriminácii na základe pohlavia, rasy alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie počas prípravy, navrhovania a vykonávania operačného programu, a najmä v súvislosti s prístupom k finančným prostriedkom, pričom sa vezmú do úvahy potreby rôznych cieľových skupín, ktorým hrozí takáto diskriminácia, a najmä požiadavky na zabezpečenie prístupu osôb so zdravotným postihnutím;
 - c) príspevku operačného programu k podpore rovnosti medzi mužmi a ženami, a v prípade potreby opis opatrení na zabezpečenie začlenenia rodového hľadiska na úrovni operačného programu a operácie.
- Členské štáty môžu predložiť stanovisko národných orgánov pre rovnosť k opatreniam stanoveným v písmenách b) a c) prvého pododseku spolu s návrhom na operačný program v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti.
8. Keď členský štát pripraví najviac jeden operačný program pre každý fond, môžu sa prvky operačného programu, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti odseku 2 prvom pododseku písm. a), odseku 3 písm. a), c) a d), odseku 4 a odseku 6, začleniť výlučne do príslušných ustanovení partnerskej dohody.

9. Operačný program sa pripraví v súlade so vzorom. S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto článku Komisia prijme vykonávací akt stanovujúci tento vzor. Uvedený vykonávací akt sa prijme v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 150 ods. 2.

10. Komisia prijme prostredníctvom vykonávacích aktov rozhodnutie o schválení všetkých prvkov vrátane akýchkoľvek budúcich zmien operačného programu, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tohto článku, s výnimkou prvkov patriacich do rozsahu pôsobnosti odseku 2 prvom pododseku písm. b) bodu vi), odseku 2 prvého pododseku písm. c) bodu v), odsekov 4 a 5, odseku 6 písm. a) a c) a odseku 7, za ktoré naďalej zodpovedajú členské štáty.

11. Riadiaci orgán informuje Komisiu o každom rozhodnutí o zmene prvkov operačného programu, na ktoré sa nevzťahuje rozhodnutie Komisie uvedené v odseku 10 do jedného mesiaca od dátumu prijatia tohto rozhodnutia o zmene. V rozhodnutí o zmene sa uvedie dátum nadobudnutia jeho účinnosti, ktorý nesmie byť skorší ako dátum jeho prijatia.

Článok 97

Špecifické podmienky na programovanie podpory pre spoločné nástroje pre neobmedzené záruky a sekuritizáciu v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti

V súlade s článkom 28 operačného programu uvedené v článku 39 ods. 4 prvom pododseku písm. b) obsahujú len prvky uvedené v článku 96 ods. 2 prvom pododseku písm. b) bodoch i), ii) a iv), článku 96 ods. 5 a článku 96 ods. 6 písm. b).

Článok 98

Spoločná podpora z fondov v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti

1. Fondy môžu spoločne poskytovať podporu operačným programom v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti.

2. EFRR a ESF môžu doplnkovým spôsobom a najviac do výšky 10 % prostriedkov Únie vyčlenených pre každú prioritnú os operačného programu financovať časť operácie, ktorej náklady sú oprávnené na podporu z iného fondu na základe pravidiel oprávnenosti platných pre daný fond za predpokladu, že tieto náklady sú potrebné na uspokojivú realizáciu operácie a sú s ňou priamo spojené.

3. Odseky 1 a 2 sa neuplatňujú na programy v rámci cieľa Európska územná spolupráca.

Článok 99

Geografický rozsah operačných programov v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti

Ak sa Komisia a členský štát nedohodnú inak, operačné programy pre EFRR a ESF sa vypracujú na vhodnej geografickej úrovni a aspoň na úrovni 2 NUTS, a to v súlade s inštitucionálnym a právnym rámcom členského štátu.

Operačné programy čerpajúce podporu z Kohézneho fondu sa vypracúvajú na vnútroštátnej úrovni.

KAPITOLA II

Veľké projekty

Článok 100

Obsah

V rámci operačného programu alebo operačných programov, na ktoré sa vzťahuje rozhodnutie Komisie podľa článku 96 ods. 10 tohto nariadenia alebo podľa článku 8 ods. 12 nariadenia o EÚS, sa z EFRR a Kohézneho fondu môže podporiť operácia zahŕňajúca série prác, činností alebo služieb určené svojím charakterom na uskutočnenie nedeliteľnej úlohy presnej ekonomickej alebo technickej povahy, ktorá má presne určené ciele a v súvislosti s ktorou celkové oprávnené náklady presahujú 50 000 000 EUR, a v prípade operácií, ktoré prispievajú k tematickému cieľu podľa článku 9 prvého odseku bodu 7, ak celkové oprávnené náklady presahujú 75 000 000 EUR (ďalej len „veľký projekt“). Finančné nástroje sa nepovažujú za veľké projekty.

Článok 101

Informácie potrebné na schválenie veľkého projektu

Riadiaci orgán pred schválením veľkého projektu zabezpečí, aby boli k dispozícii tieto informácie:

- podrobné údaje týkajúce sa orgánu, ktorý má byť zodpovedný za realizáciu veľkého projektu a jeho kapacita;
- opis investície a jej lokality;
- celkové náklady a celkové oprávnené náklady so zohľadnením požiadaviek stanovených v článku 61;
- zrealizované štúdie uskutočniteľnosti vrátane analýzy možností a výsledkov;
- analýza nákladov a prínosov vrátane hospodárskej a finančnej analýzy a posúdenia rizika;
- analýza vplyvu na životné prostredie so zohľadnením adaptácie na zmenu klímy a potrieb jej zmierňovania a odolnosti voči katastrofám;
- vysvetlenie ako je veľký projekt v súlade s príslušnými prioritnými osami príslušného operačného programu alebo operačných programov a jeho očakávaný príspevok k dosiahnutiu osobitných cieľov

uvedených prioritných osí, a očakávaný príspevok sociálno-ekonomickému rozvoju;
 h) finančný plán uvádzajúci celkové plánované finančné prostriedky a plánovanú podporu z fondov, EIB a všetkých ostatných zdrojov financovania spolu s fyzickými a finančnými ukazovateľmi monitorovania pokroku vzhľadom na identifikované riziká;

i) harmonogram realizácie veľkého projektu, a ak sa očakáva, že obdobie realizácie bude dlhšie ako programové obdobie, etapy, na ktoré sa požaduje podpora z fondov počas programového obdobia.

Komisia prijme vykonávacie akty stanovujúce metodiku, ktorá sa má na základe uznávaných osvedčených postupov použiť na vypracovanie analýzy nákladov a prínosov uvedenej v písmene e) prvého odseku. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 150 ods. 2.

Na podnet členského štátu môžu informácie uvedené v písmenách a) až i) prvého odseku posudzovať nezávislí experti, ktorým Komisia poskytuje technickú pomoc, alebo po dohode s Komisiou iní nezávislí experti (ďalej len „hodnotenie kvality“). V iných prípadoch členské štáty predložia Komisii informácie stanovené v písmenách a) až i) prvého odseku hneď, ako budú k dispozícii.

Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 149 prijímať delegované akty stanovujúce metodiku, ktorá sa má použiť na vykonanie hodnotenia kvality veľkého projektu.

Komisia prijme vykonávacie akty stanovujúce formát na predkladanie informácií stanovených v písmenách a) až i) prvého odseku. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 150 ods. 2.

Článok 102

Rozhodnutie o veľkom projekte

1. Ak nezávislí experti na základe ich posúdenia informácií uvedených v článku 101 prvom odseku kladne vyhodnotili veľký projekt v rámci hodnotenia kvality, riadiaci orgán môže pristúpiť k výberu veľkého projektu v súlade s článkom 125 ods. 3. Riadiaci orgán oznámi Komisii vybraný veľký projekt. Toto oznámenie obsahuje tieto prvky:

a) dokument uvedený v článku 125 ods. 3 písm. c), v ktorom sa uvádza:

- i) orgán zodpovedný za realizáciu veľkého projektu;
- ii) opis investície, jej lokality, harmonogram a očakávaný príspevok veľkého projektu ku konkrétnym cieľom príslušnej prioritnej osi alebo osí;
- iii) celkové náklady a celkové oprávnené náklady so zohľadnením požiadaviek stanovených v článku 61;
- iv) finančný plán a fyzické a finančné ukazovatele monitorovania pokroku vzhľadom na identifikované riziká;

b) hodnotenie kvality nezávislými expertmi s jasnými vyhláseniami o uskutočniteľnosti investície a ekonomickej životaschopnosti veľkého projektu.

Finančný príspevok na veľký projekt vybraný členským štátom sa považuje za schválený Komisiou, ak Komisia v lehote do troch mesiacov od dátumu oznámenia uvedeného v prvom pododseku nevydá prostredníctvom vykonávacieho aktu rozhodnutie, v ktorom finančný príspevok zamietne. Komisia finančný príspevok zamietne, len ak v nezávislom hodnotení kvality zistí závažné nedostatky.

Komisia prijme vykonávacie akty, ktorými sa stanoví spôsob oznamovania uvedeného v prvom pododseku. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 150 ods. 3.

2. V iných prípadoch než prípadoch uvedených v odseku 1 tohto článku Komisia posúdi veľký projekt na základe informácií uvedených v článku 101 s cieľom zistiť, či je požadovaný finančný príspevok na veľký projekt vybraný riadiacim orgánom v súlade s článkom 125 ods. 3 odôvodnený. Komisia prostredníctvom vykonávacieho aktu prijme rozhodnutie o schválení finančného príspevku na vybraný veľký projekt najneskôr tri mesiace od dátumu poskytnutia informácií uvedených v článku 101.

3. Schválenie Komisie podľa druhého pododseku odseku 1 a odseku 2 je podmienené uzavretím prvej zmluvy o diele alebo, v prípade operácií realizovaných v rámci štruktúr verejno-súkromných partnerstiev, podpísaním zmluvy o verejno-súkromných partnerstvách medzi orgánom verejnej moci a subjektom súkromného sektora do troch rokov od dátumu schválenia. Komisia môže na základe náležite podloženej žiadosti členského štátu, a to najmä v prípade oneskorení v dôsledku správnych a právnych postupov týkajúcich sa realizácie veľkých projektov, predloženej v lehote troch rokov, prijať prostredníctvom vykonávacieho aktu rozhodnutie o predĺžení lehoty, najviac však o dva roky.

4. Ak Komisia neschváli finančný príspevok na vybraný veľký projekt, vo svojom rozhodnutí uvedie dôvody jeho zamietnutia.

5. Veľké projekty oznámené Komisii podľa odseku 1 alebo predložené na schválenie podľa odseku 2 sa uvedú na zozname veľkých projektov operačného programu.

6. Výdavky súvisiace s veľkým projektom sa môžu do žiadosti o platbu zahrnúť po oznámení uvedenom v odseku 1 alebo po predložení veľkého projektu na schválenie uvedenom v odseku 2. Ak

Komisia veľký projekt vybraný riadiacim orgánom neschváli, vyhlásenie o výdavkoch sa musí po prijatí rozhodnutia Komisie zodpovedajúcim spôsobom opraviť.

Článok 103

Rozhodnutie o veľkom projekte, ktorý sa realizuje vo fázach

1. Odchylné od článku 101 tretieho odseku a článku 102 ods. 1 a 2 sa postupy stanovené v odsekoch 2, 3 a 4 tohto článku vzťahujú na operáciu, ktorá spĺňa tieto podmienky:

- a) operáciu tvorí druhá alebo nasledujúca fáza veľkého projektu v rámci predchádzajúceho programového obdobia, ktorého predchádzajúcu fázu alebo fázy schválila Komisia najneskôr 31. decembra 2015 podľa nariadenia (ES) č. 1083/2006; alebo v prípade členských štátov, ktoré k Únii pristúpili po 1. januári 2013, najneskôr 31. decembra 2016;
 - b) výška celkových oprávnených nákladov vo všetkých fázach veľkého projektu prekračuje príslušné úrovne stanovené v článku 100;
 - c) žiadosť týkajúca sa veľkého projektu a posúdenie Komisiou v rámci predchádzajúceho programového obdobia sa vzťahovali na všetky plánované fázy;
 - d) v informáciách uvedených v článku 101 prvom odseku tohto nariadenia týkajúcich sa veľkého projektu nedošlo k podstatným zmenám v porovnaní s informáciami poskytnutými v súvislosti so žiadosťou týkajúcou sa veľkého projektu, ktorá bola predložená podľa nariadenia (ES) č. 1083/2006, najmä ak ide o celkové oprávnené náklady;
 - e) fáza veľkého projektu, ktorá sa má realizovať v rámci predchádzajúceho programového obdobia, je alebo bude pripravená na využitie na plánovaný účel uvedený v rozhodnutí Komisie do ukončenia na predloženie dokumentov o skončení príslušného operačného programu alebo programov.
2. Riadiaci orgán môže pristúpiť k výberu veľkého projektu podľa článku 125 ods. 3 a predložiť oznámenie, ktoré obsahuje všetky prvky uvedené v článku 102 ods. 1 prvom pododseku písm. a), spolu s potvrdením, že podmienka uvedená v odseku 1 písm. d) tohto článku je splnená. Nevyžaduje sa posúdenie kvality informácií nezávislými expertmi.
3. Finančný príspevok na veľký projekt vybraný riadiacim orgánom sa považuje za schválený Komisiou, ak Komisia v lehote troch mesiacov odo dňa jeho oznámenia uvedeného v odseku 2 nevydá prostredníctvom vykonávacieho aktu rozhodnutie, v ktorom finančný príspevok na veľký projekt zamietne. Komisia finančný príspevok zamietne len v prípade, keď došlo k podstatným zmenám v informáciách uvedených v odseku 1 písm. d), alebo keď veľký projekt nie je v súlade s príslušnou prioritnou osou príslušného operačného programu alebo programov.
4. Článok 102 ods. 3 až 6 sa vzťahuje na rozhodnutia o veľkom projekte, ktorý sa realizuje vo fázach.

KAPITOLA III

Spoločný akčný plán

Článok 104

Rozsah pôsobnosti

1. Spoločný akčný plán je operácia, ktorej rozsah sa vymedzuje a ktorá sa riadi v súvislosti s výstupmi a výsledkami, ktoré sa majú dosiahnuť. Zahŕňa projekt alebo skupinu projektov, ktoré nepredstavujú tvorbu infraštruktúry, za ktorých vykonávanie zodpovedá prijímateľ v rámci operačného programu alebo operačných programov. Členský štát a Komisia sa dohodnú na výstupoch a výsledkoch spoločného akčného plánu, ktoré budú prispievať k dosahovaniu konkrétnych cieľov operačných programov a predstavovať základ pre podporu z fondov. Výsledky predstavujú priame účinky spoločného akčného plánu. Prijímateľom spoločného akčného plánu je verejnoprávny subjekt. Spoločné akčné plány sa nepovažujú za veľké projekty.
2. Verejné výdavky pridelené na spoločný akčný plán predstavujú minimálne 10 000 000 EUR alebo 20 % verejnej podpory vyčlenenej na operačný program alebo operačné programy podľa toho, ktorá suma je nižšia. Na realizáciu pilotného projektu možno minimálne verejné výdavky pridelené na spoločný akčný plán pre každý operačný program znížiť na 5 000 000 EUR.
3. Odsek 2 sa neuplatňuje na operácie podporované na základe Iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí.

Článok 105

Príprava spoločných akčných plánov

1. Členský štát, riadiaci orgán alebo každý poverený verejnoprávny subjekt môže predložiť návrh na spoločný akčný plán pri predkladaní príslušných operačných programov alebo po ich predložení. Tento návrh musí obsahovať všetky informácie uvedené v článku 106.
2. Spoločný akčný plán sa vzťahuje na časť obdobia od 1. januára 2014 do 31. decembra 2022. Výstupy a výsledky spoločného akčného plánu sú dôvodom na úhradu iba vtedy, keď sa dosiahnu po dátume prijatia rozhodnutia o schválení spoločného akčného plánu uvedeného v článku 107 a pred koncom vykonávacieho obdobia stanoveného v uvedenom rozhodnutí.

Článok 106

Obsah spoločných akčných plánov

Spoločný akčný plán obsahuje:

- 1) analýzu potrieb a cieľov rozvoja, ktoré ho odôvodňujú, berúc do úvahy ciele operačných programov a v príslušných prípadoch príslušné odporúčania pre jednotlivé krajiny a hlavné smery hospodárskych politík členských štátov a Únie podľa článku 121 ods. 2 ZFEÚ a príslušné odporúčania Rady, ktoré majú členské štáty zohľadniť vo svojich politikách zamestnanosti podľa článku 148 ods. 4 ZFEÚ;
- 2) rámec opisujúci vzťah medzi všeobecnými a konkrétnymi cieľmi spoločného akčného plánu, čiastkové ciele a zámery výstupov a výsledkov, ako aj plánované projekty alebo plánované druhy projektov;
- 3) v príslušných prípadoch spoločné a osobitné ukazovatele používané na monitorovanie výstupov a výsledkov podľa prioritnej osi;
- 4) informácie o jeho geografickom rozsahu a cieľových skupinách;
- 5) očakávané obdobie jeho vykonávania;
- 6) analýzu jeho vplyvov na presadzovanie rovnosti medzi mužmi a ženami a predchádzanie diskriminácii;
- 7) v príslušných prípadoch analýzu jeho vplyvu na podporu udržateľného rozvoja;
- 8) jeho vykonávacie ustanovenia vrátane:
 - a) určenia prijímateľa zodpovedného za vykonávanie spoločného akčného plánu spolu s poskytnutím záruk jeho spôsobilosti v príslušnej oblasti, ako aj v administratívnom a finančnom riadení;
 - b) opatrení na riadenie spoločného akčného plánu v súlade s článkom 108;
 - c) opatrení na monitorovanie a hodnotenie spoločného akčného plánu vrátane opatrení na zabezpečenie kvality, zbierania a ukladania údajov o dosiahnutých čiastkových cieľoch, výstupoch a výsledkoch;
 - d) opatrení na zabezpečenie šírenia informácií a komunikácie v súvislosti so spoločným akčným plánom a s fondmi;
- 9) jeho finančné opatrenia vrátane:
 - a) nákladov na dosiahnutie stanovených čiastkových cieľov, výstupov a výsledkov uvedených v bode 2 pomocou metód stanovených v článku 67 ods. 5 tohto nariadenia a v článku 14 nariadenia o ESF;
 - b) orientačného rozvrhu platieb prijímateľovi prepojeného s čiastkovými cieľmi a zámermi;
 - c) finančného plánu podľa operačného programu a prioritnej osi, ktorý zahŕňa celkovú oprávnenú sumu a výšku verejných výdavkov.

S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto článku Komisia prijme vykonávacie akty stanovujúce štruktúru spoločného akčného plánu. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 150 ods. 2.

Článok 107

Rozhodnutie o spoločnom akčnom pláne

1. Komisia zhodnotí spoločný akčný plán na základe informácií uvedených v článku 106 s cieľom určiť, či je podpora z fondov odôvodnená.

Ak Komisia do dvoch mesiacov po predložení návrhu spoločného akčného plánu usúdi, že nespĺňa požiadavky hodnotenia uvedené v článku 104, predloží členskému štátu pripomienky. Členský štát poskytne Komisii všetky potrebné požadované dodatočné informácie a v prípade potreby náležite upraví spoločný akčný plán.

2. Za predpokladu, že všetky pripomienky boli náležite zohľadnené, Komisia prijme prostredníctvom vykonávacieho aktu rozhodnutie o schválení spoločného akčného plánu najneskôr štyri mesiace po jeho predložení členským štátom, avšak nie pred prijatím príslušných operačných programov.

3. V rozhodnutí uvedenom v odseku 2 sa určí prijímateľ a všeobecné a konkrétne ciele spoločného akčného plánu, čiastkové ciele a zámery výstupov a výsledkov, náklady na dosiahnutie týchto čiastkových cieľov a stanovených výstupov a výsledkov, a plán financovania podľa operačného programu a prioritnej osi vrátane celkovej oprávnenej sumy a sumy verejného výdavku, vykonávacie obdobie spoločného akčného plánu a v náležitých prípadoch geografické pokrytie a cieľové skupiny spoločného akčného plánu.

4. Ak Komisia odmietne prostredníctvom vykonávacieho aktu dať súhlas na poskytnutie podpory z fondov pridelených na spoločný akčný plán, členskému štátu oznámi svoje dôvody v lehote stanovenej v odseku 2.

Článok 108

Riadiaci výbor a zmena spoločného akčného plánu

1. Členský štát alebo riadiaci orgán zostaví riadiaci výbor pre spoločný akčný plán, ktorý je odlišný od monitorovacieho výboru príslušných operačných programov. Riadiaci výbor sa schádza najmenej

dvakrát do roka a podáva správy riadiacemu orgánu. Riadiaci orgán podáva príslušnému monitorovaciemu výboru informácie o výsledkoch práce riadiaceho výboru a o pokroku pri vykonávaní spoločného akčného plánu v súlade s článkom 110 ods. 1 písm. e) a článkom 125 ods. 2 písm. a).

O zložení riadiaceho výboru rozhodne členský štát po dohode s príslušným riadiacim orgánom, a to v súlade so zásadou partnerstva.

Komisia sa môže zúčastňovať na práci riadiaceho výboru v poradnej funkcii.

2. Riadiaci výbor vykonáva tieto činnosti:

a) skúma pokrok dosiahnutý v plnení čiastkových cieľov, výstupov a výsledkov spoločného akčného plánu;

b) posudzuje a schvaľuje všetky návrhy na zmenu spoločného akčného plánu s cieľom zohľadniť všetky problémy ovplyvňujúce jeho výkonnosť.

3. Žiadosti o zmenu spoločného akčného plánu predložené zo strany členského štátu Komisii musia byť náležite odôvodnené. Komisia posúdi, či je žiadosť o zmenu opodstatnená na základe informácií, ktoré poskytol členský štát. Komisia môže mať pripomienky a členský štát poskytne Komisii všetky potrebné dodatočné informácie. Komisia prijme prostredníctvom vykonávacieho aktu rozhodnutie o žiadosti o zmenu najneskôr tri mesiace po jej predložení zo strany členského štátu za predpokladu, že všetky pripomienky Komisie boli uspokojivo zohľadnené. Ak je zmena schválená, nadobúda účinnosť od dátumu prijatia rozhodnutia, pokiaľ nie je stanovené inak v rozhodnutí.

Článok 109

Finančné riadenie a kontrola spoločného akčného plánu

1. Platby prijímateľovi spoločného akčného plánu sa považujú za jednorazové platby alebo štandardné stupnice jednotkových nákladov. Strop jednorazovej platby stanovená v článku 67 ods. 1 prvom pododseku písm. c) sa neuplatňuje.

2. Cieľom finančného riadenia, kontroly a auditu spoločného akčného plánu je výlučne overenie, či boli splnené podmienky pre platby vymedzené v rozhodnutí, ktorým sa schvaľuje spoločný akčný plán.

3. Prijímateľ spoločného akčného plánu a subjekty, za ktorých konanie zodpovedá, môžu pri nákladoch vykonávacích operácií uplatňovať vlastné účtovné postupy. Tieto účtovné postupy a náklady, ktoré prijímateľovi skutočne vznikli, nie sú predmetom auditu vykonávaného orgánom auditu alebo Komisiou.

HLAVA III

MONITOROVANIE, HODNOTENIE, INFORMÁCIE A KOMUNIKÁCIA

KAPITOLA I

Monitorovanie a hodnotenie

Článok 110

Funkcie monitorovacieho výboru

1. Monitorovací výbor skúma najmä:

a) všetky otázky, ktoré ovplyvňujú výkonnosť operačného programu;

b) pokrok dosiahnutý pri plnení plánu hodnotenia a následné opatrenia prijaté vzhľadom na zistenia hodnotení;

c) realizáciu komunikačnej stratégie;

d) realizáciu veľkých projektov;

e) vykonávanie spoločných akčných plánov;

f) akcie na podporu rovnosti medzi mužmi a ženami, rovnakých príležitostí a nediskriminácie vrátane prístupu pre osoby so zdravotným postihnutím;

g) opatrenia na presadzovanie udržateľného rozvoja;

h) ak uplatniteľné ex ante kondicionality nie sú splnené k dátumu predloženia partnerskej dohody a operačného programu, pokrok pri plnení opatrení na splnenie uplatniteľných ex ante kondicionalít;

i) finančné nástroje.

2. Odchylné od článku 49 ods. 3 monitorovací výbor skúma a schvaľuje:

a) metodiku a kritériá použité pri výbere operácií;

b) výročné a záverečné správy o vykonávaní;

c) plán hodnotenia operačného programu a všetky zmeny plánu hodnotenia vrátane prípadov, keď ide o súčasť spoločného plánu hodnotenia podľa článku 114 ods. 1;

d) komunikačnú stratégiu pre operačný program a všetky zmeny tejto stratégie;

e) všetky návrhy riadiaceho orgánu na zmenu operačného programu.

Článok 111

Správy o vykonávaní cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti

1. Do 31. mája 2016 a do rovnakého dňa každého nasledujúceho roka až do roku 2023 vrátane predloží členský štát Komisii výročnú správu o vykonávaní v súlade s článkom 50 ods. 1. Správa

predložená v roku 2016 sa týka rozpočtových rokov 2014 a 2015, ako aj obdobia od počiatocného dátumu oprávnenosti výdavkov do 31. decembra 2013.

2. Pre správy predkladané v roku 2017 a 2019, termínom uvedeným v odseku 1 je 30. jún.

3. Vo výročných správach o vykonávaní sú uvedené informácie o:

a) vykonávaní operačného programu v súlade s článkom 50 ods. 2;

b) pokroku dosiahnutom v rámci prípravy a realizácie veľkých projektov a spoločných akčných plánov.

4. Vo výročných správach o vykonávaní predložených v rokoch 2017 a 2019 sa uvedú a zhodnotia informácie požadované podľa článku 50 ods. 4 a 5, a informácie stanovené v odseku 3 tohto článku spoločne s týmito informáciami:

a) pokrok dosiahnutý pri plnení plánu hodnotenia a následných opatrení prijatých vzhľadom na zistenia hodnotení;

b) výsledky opatrení fondov na informovanie a publicitu realizovaných v rámci komunikačnej stratégie;

c) zapojenie partnerov do vykonávania, monitorovania a hodnotenia operačného programu.

Výročné správy o vykonávaní predložené v rokoch 2017 a 2019 môžu v závislosti od obsahu a cieľov operačných programov stanoviť informácie a posúdiť nasledujúce:

a) pokrok dosiahnutý pri uplatňovaní integrovaného prístupu k územnému rozvoju vrátane rozvoja regiónov s nepriaznivými demografickými podmienkami a trvalými alebo prírodnými znevýhodneniami, udržateľného mestského rozvoja a miestneho rozvoja vedeného komunitou podľa operačného programu;

b) pokrok dosiahnutý pri realizovaní opatrení na posilnenie kapacity orgánov členského štátu a prijímateľov na spravovanie a využívanie fondov;

c) pokrok dosiahnutý pri realizovaní všetkých medziregionálnych a nadnárodných opatrení;

d) v príslušných prípadoch príspevok k stratégiám pre makroregióny a pre prímorské oblasti;

e) osobitné opatrenia prijaté s cieľom podporiť rovnosť mužov a žien a predchádzať diskriminácii, najmä zabezpečenie prístupu pre osoby so zdravotným postihnutím, a opatrenia realizované na zabezpečenie začlenenia rodovej rovnosti do operačného programu a operácií;

f) opatrenia prijaté na presadzovanie trvalo udržateľného rozvoja v súlade s článkom 8;

g) v príslušných prípadoch pokrok dosiahnutý pri vykonávaní opatrení v oblasti sociálnej inovácie;

h) pokrok dosiahnutý pri realizácii opatrení na riešenie osobitných potrieb geografických oblastí najviac postihnutých chudobou alebo potrieb cieľových skupín, ktorým najviac hrozí chudoba, diskriminácia alebo sociálne vylúčenie, s osobitným dôrazom na marginalizované komunity a osoby so zdravotným postihnutím, dlhodobo nezamestnaných a nezamestnaných mladých ľudí, prípadne vrátane použitých finančných prostriedkov.

Odchylné od prvého a druhého pododseku a s cieľom zabezpečiť súlad medzi partnerskou dohodou a správou o pokroku môžu členské štáty s najviac jedným operačným programom v rámci jedného fondu zahrnúť informácie týkajúce sa ex ante kondicionálnosti uvedených v článku 50 ods. 3, informácie požadované v článku 50 ods. 4 a informácie uvedené v písmenách a), b), c) a h) druhého pododseku tohto odseku do správy o pokroku namiesto výročných správ o vykonávaní, ktoré sa majú predložiť v roku 2017 a 2019, a záverečnej správy o vykonávaní, a to bez toho, aby tým bol dotknutý článok 110 ods. 2 písm. b).

5. S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto článku Komisia prijme vykonávacie akty vzory výročných a záverečných správ o vykonávaní. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 150 ods. 2.

Článok 112

Prenos finančných údajov

1. Členský štát zasiela Komisii na monitorovacie účely do 31. januára, 31. júla a 31. októbra elektronickou poštou pre každý operačný program a podľa prioritnej osi:

a) celkové a verejné oprávnené náklady na operácie a počet operácií vybraných na podporu;

b) celkové oprávnené náklady vykázané prijímateľmi riadiacemu orgánu.

2. Prenos údajov uskutočnený do 31. januára musí okrem toho zahŕňať vyššie uvedené údaje rozdelené podľa kategórií intervencií. Uvedený prenos sa považuje za splnenie požiadaviek na predloženie finančných údajov uvedených v článku 50 ods. 2.

3. Súčasťou prenosu údajov, ktorý sa má uskutočniť do 31. januára a do 31. júla je odhad sumy, na ktorú členský štát očakáva, že predloží žiadosti o platbu v aktuálnom rozpočtovom roku a nasledujúcom rozpočtovom roku.

4. Dátum, ku ktorému sa majú predložiť údaje podľa tohto článku, je koniec mesiaca predchádzajúceho mesiacu, v ktorom sa údaje predkladajú.

5. S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto článku Komisia prijme vykonávacie akty stanovujúce vzor, ktorý sa použije na predkladanie finančných údajov Komisii na účely

monitorovania. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 150 ods. 3.

Článok 113

Správa o súdržnosti

Správa Komisie uvedená v článku 175 ZFEÚ obsahuje:

- a) záznam o pokroku pri dosahovaní hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti vrátane sociálno-ekonomickej situácie a rozvoja regiónov, ako aj integrácie priorít Únie;
- b) záznam o úlohe fondov, financovania EIB a ostatných nástrojov pri dosiahnutom pokroku, ako aj o účinku ostatných politík Únie a vnútroštátnych politík na dosiahnutý pokrok;
- c) podľa potreby informácie o budúcich opatreniach a politikách Únie potrebných na posilnenie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti, ako aj na plnenie priorít Únie.

Článok 114

Hodnotenie

1. Plán hodnotenia vypracuje riadiaci orgán alebo členský štát pre jeden alebo viacero operačných programov. Plán hodnotenia sa predkladá monitorovaciemu výboru najneskôr rok po prijatí operačného programu.
2. Do 31. decembra 2022 predložia riadiace orgány Komisii správu o každom operačnom programe, v ktorej zhrnú zistenia hodnotení uskutočnených počas programového obdobia a hlavné výstupy a výsledky operačného programu, pričom k poskytnutým informáciám priložia pripomienky.
3. Komisia uskutočňuje hodnotenia ex post v úzkej spolupráci s členskými štátmi a riadiacimi orgánmi.
4. Odseky 1 a 2 tohto článku sa neuplatňujú na ciele programy uvedené v článku 39 ods. 4 prvom pododseku písm. b).

KAPITOLA II

Informovanie a komunikácia

Článok 115

Informovanie a komunikácia

1. Členské štáty a riadiace orgány zodpovedajú za:

- a) vypracovanie komunikačných stratégií;
- b) zabezpečenie vytvorenia jednej webovej stránky alebo jedného webového portálu, ktorý bude poskytovať informácie o všetkých operačných programoch v danom členskom štáte vrátane informácií o harmonograme vykonávania programovania a všetkých súvisiacich verejných konzultačných postupov, a tiež bude poskytovať prístup k týmto programom;
- c) informovanie potenciálnych prijímateľov o možnostiach financovania v rámci operačných programov;
- d) informovanie občanov Únie o úlohe a úspechoch politiky súdržnosti a fondov prostredníctvom informačných a komunikačných opatrení podávajúcich informácie o výsledkoch a vplyve partnerských dohôd, operačných programov a operácií.

2. S cieľom zabezpečiť transparentnosť podpory poskytovanej z fondov členské štáty alebo riadiace orgány vedú zoznam operácií podľa jednotlivých operačných programov a fondov vo forme údajov v kalkulačných tabuľkách, ktorý umožňuje triedenie, vyhľadávanie, sťahovanie, porovnávanie a jednoduché zverejňovanie údajov na internete, napríklad vo formáte CSV alebo XML. Zoznam operácií je dostupný na jedinej webovej stránke alebo jedinom webovom portáli, na ktorom sa uvádza zhrnutie všetkých operačných programov v danom členskom štáte.

S cieľom podporovať následné používanie zoznamu operácií súkromným sektorom, občianskou spoločnosťou alebo národnou verejnou správou môže webová stránka obsahovať zrozumiteľné informácie o uplatniteľných licenčných pravidlách na zverejňovanie údajov.

Zoznam operácií sa aktualizuje najmenej každých šesť mesiacov.

Informácie, ktoré musia byť minimálne uvedené v tomto zozname operácií, sú stanovené v prílohe XII.

3. Podrobné pravidlá týkajúce sa opatrení v oblasti informovania a komunikácie zameraných na verejnosť a informačných opatrení zameraných na uchádzačov a príjemcov sú stanovené v prílohe VI.

4. Komisia prijme prostredníctvom vykonávacích aktov v súlade s postupom preskúmania stanoveným v článku 143 ods. 3 jednotné podmienky týkajúce sa technických vlastností opatrení zameraných na operáciu a pokyny na vytvorenie znaku a vymedzenie štandardných farieb. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 150 ods. 3.

Článok 116

Komunikačná stratégia

1. Členský štát alebo riadiace orgány vypracujú komunikačnú stratégiu pre každý operačný program. Spoločnú komunikačnú stratégiu možno vypracovať pre niekoľko operačných programov. V komunikačnej stratégii sa v súlade so zásadou proporcionality berie do úvahy veľkosť príslušného operačného programu alebo programov.

Komunikačná stratégia obsahuje prvky stanovené v prílohe XII.

2. Komunikačná stratégia sa v súlade s článkom 110 ods. 2 písm. d) predloží monitorovaciemu výboru na schválenie najneskôr šesť mesiacov od prijatia príslušného operačného programu alebo programov.

Keď sa pre niekoľko operačných programov vypracuje spoločná komunikačná stratégia, ktorá sa týka niekoľkých monitorovacích výborov, členský štát môže určiť jeden monitorovací výbor, ktorý bude po porade s ďalšími príslušnými monitorovacími výbormi zodpovedať za schválenie spoločnej stratégie a za schválenie všetkých následných zmien tejto stratégie.

Členský štát alebo riadiace orgány môžu v prípade potreby počas programového obdobia komunikačnú stratégiu revidovať. Riadiaci orgán predloží v súlade s článkom 110 ods. 2 písm. d) revidovanú komunikačnú stratégiu monitorovaciemu výboru na schválenie.

3. Odchylné od odseku 2 tretieho pododseku riadiaci orgán informuje zodpovedný monitorovací výbor alebo výbory aspoň raz do roka o pokroku dosiahnutom pri uplatňovaní komunikačnej stratégie, ako je uvedené v článku 110 ods. 1 písm. c), a o analýze jej výsledkov, ako aj o plánovaných informačných a komunikačných činnostiach, ktoré sa budú vykonávať v nasledujúcom roku. Monitorovací výbor v prípade, keď to považuje za vhodné, vydá stanovisko o plánovaných činnostiach na nasledujúci rok.

Článok 117

Úradníci pre informovanie a komunikáciu a ich siete

1. Každý členský štát vymenuje úradníka pre informovanie a komunikáciu, ktorý bude koordinovať informačné a komunikačné opatrenia týkajúce sa jedného alebo viacerých fondov vrátane relevantných programov v rámci cieľa Európska územná spolupráca a bude príslušne informovať Komisiu.

2. Úradník pre informovanie a komunikáciu je zodpovedný za koordináciu vnútroštátnej siete komunikátorov fondov, ak taká sieť existuje, vytvorenie a údržbu webovej stránky alebo webového portálu uvedeného v prílohe XII a poskytovanie prehľadu o komunikačných opatreniach prijímaných na úrovni členského štátu.

3. Každý riadiaci orgán určí jednu osobu, ktorá bude zodpovedať za informovanie a komunikáciu na úrovni operačného programu, a oznámi určené osoby Komisii. Podľa potreby možno určiť jednu osobu pre niekoľko operačných programov.

4. Komisia vytvorí sieť Únie zloženú z členov určených členskými štátmi s cieľom zabezpečiť výmenu informácií o výsledkoch vykonávania komunikačných stratégií, výmenu skúseností získaných pri uplatňovaní informačných a komunikačných opatrení a výmenu osvedčených postupov.

HLAVA IV

TECHNICKÁ POMOC

Článok 118

Technická pomoc z podnetu Komisie

Fondy môžu pri zohľadnení odpočtov vykonaných v súlade s článkom 91 ods. 3 podporovať technickú pomoc do maximálnej výšky 0,35 % ich príslušných ročných pridelených rozpočtových prostriedkov.

Článok 119

Technická pomoc členských štátov

1. Výška finančných prostriedkov pridelených na technickú pomoc je obmedzená na 4 % celkovej sumy fondov pridelených na operačné programy v členskom štáte patriace pod každú kategóriu regiónu tam, kde je to vhodné, v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti.

Členské štáty môžu finančné prostriedky osobitne pridelené na iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí zohľadniť vo výpočte obmedzenia celkovej sumy z fondov pridelených na technickú pomoc pre členský štát.

2. Z každého fondu možno podporovať operácie technickej pomoci oprávnené na pomoc z ktoréhokoľvek iného fondu. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 1, prostriedky pridelené na technickú pomoc z fondu nesmú v príslušnom prípade prekročiť 10 % celkových prostriedkov pridelených z daného fondu na operačné programy v členskom štáte v rámci každej kategórie regiónov, ktorej sa týka cieľ Investovanie do rastu a zamestnanosti.

3. Odchylné od článku 70 ods. 1 a 2 sa operácie technickej pomoci môžu realizovať mimo oblastí programu, ale v rámci Únie, za predpokladu, že tieto operácie sú v prospech operačného programu, alebo v prípade operačného programu technickej pomoci v prospech iných príslušných programov.

4. V prípade štrukturálnych fondov, ak sa pridelené prostriedky uvedené v odseku 1 používajú na podporu operácií technickej pomoci týkajúcich sa viac ako jednej kategórie regiónov, výdavky spojené s týmito operáciami sa môžu využiť v rámci prioritnej osi kombinovane pre rôzne kategórie regiónov a môžu sa pridať na pomernom základe, pričom sa zohľadnia prostriedky pridelené v rámci každej kategórie regiónov ako podiel celkových pridelených prostriedkov členskému štátu.

5. Odchylné od odseku 1, ak celková suma prostriedkov pridelených členskému štátu v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti nepresahuje 1 000 000 000 EUR, výška prostriedkov pridelených na technickú pomoc sa môže zvýšiť na 6 % tejto celkovej sumy alebo 50 000 000 EUR, podľa toho, ktorá suma je nižšia.

6. Technická pomoc má podobu prioritnej osi financovanej z jedného fondu v rámci operačného programu alebo podobu osobitného operačného programu, alebo oboch.

HLAVA V

FINANČNÁ PODPORA Z FONDŮ

Článok 120

Určenie mier spolufinancovania

1. Rozhodnutie Komisie, ktorým sa prijme operačný program, stanoví mieru spolufinancovania a maximálnu výšku podpory z fondov pre každú prioritnú os. Ak sa prioritná os týka viacerých kategórií regiónov alebo viacerých fondov, rozhodnutím Komisie sa podľa potreby stanoví miera spolufinancovania podľa kategórie regiónu a fondu.

2. V prípade každej prioritnej osi sa v rozhodnutí Komisie stanoví, či sa miera spolufinancovania prioritnej osi uplatní na:

a) celkové oprávnené náklady vrátane verejných a súkromných výdavkov; alebo

b) oprávnené verejné výdavky.

3. Miera spolufinancovania na úrovni každej prioritnej osi, a kde je to vhodné, podľa kategórie regiónu a fondu operačných programov v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti, nesmie byť vyššia ako:

a) 85 % pre Kohézny fond;

b) 85 % pre menej rozvinuté regióny členských štátov, ktorých priemerný HDP na obyvateľa za obdobie rokov 2007 - 2009 bol nižší ako 85 % priemeru krajín EÚ-27 počas rovnakého obdobia, a pre najvzdialenejšie regióny vrátane dodatočných prostriedkov pridelených pre najvzdialenejšie regióny v súlade s článkom 92 ods. 1 písm. e) a článkom 4 ods. 2 nariadenia o EÚS;

c) 80 % pre iné menej rozvinuté regióny členských štátov ako tie, ktoré sú uvedené v písmene b), a pre všetky regióny, ktorých HDP na obyvateľa použitý ako kritérium oprávnenosti v programovom období 2007 – 2013 bol nižší ako 75 % priemeru krajín EÚ-25, ale ktorých HDP na obyvateľa je vyšší ako 75 % priemerného HDP krajín EÚ-27, ako aj pre regióny vymedzené v článku 8 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1083/2006, ktoré dostávali prechodnú podporu v programovom období 2007 – 2013;

d) 60 % pre iné prechodné regióny ako tie, ktoré sú uvedené v písmene c);

e) 50 % pre iné rozvinutejšie regióny ako tie, ktoré sú uvedené v písmene c).

Miera spolufinancovania na úrovni každej prioritnej osi pre všetky operačné programy na Cypre na obdobie od 1. januára 2014 do 30. júna 2017 neprekročí 85 %.

Komisia uskutoční preskúmanie s cieľom zistiť, či je odôvodnené zachovať mieru spolufinancovania uvedenú v druhom pododseku po 30. júni 2017, a v prípade potreby predloží do 30. júna 2016 legislatívny návrh.

Miera spolufinancovania na úrovni každej prioritnej osi operačných programov v rámci cieľa Európska územná spolupráca nesmie byť vyššia ako 85 %.

Maximálna výška miery spolufinancovania podľa odseku 3 prvého pododseku písm. b), c) d) a e) sa zvýši pre každú prioritnú os, ktorou sa realizuje Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí a v prípade, že prioritná os je zameraná na sociálnu inováciu alebo nadnárodnú spoluprácu alebo kombináciu oboch. Toto zvýšenie sa určí podľa pravidiel pre jednotlivé fondy.

4. Miera spolufinancovania doplnkových pridelených prostriedkov v súlade s článkom 92 ods. 1 písm. e) nebude vyššia ako 50 % pre regióny na úrovni 2 NUTS, ktoré spĺňajú kritériá stanovené v protokole č. 6 Aktu o pristúpení z roku 1994.

5. Maximálna výška miery spolufinancovania podľa odseku 3 na úrovni prioritnej osi sa zvýši o 10 percentuálnych bodov, keď sa všetko v rámci prioritnej osi dosahuje prostredníctvom finančných nástrojov alebo cez miestny rozvoj vedený komunitou.

6. Príspevok z fondov na každú prioritnú os nepredstavuje menej ako 20 % oprávnených verejných výdavkov.

7. V rámci operačného programu na podporu operácií realizovaných prostredníctvom finančných nástrojov vytvorených na úrovni Únie a riadených priamo alebo nepriamo Komisiou možno zriadiť konkrétnu prioritnú os s mierou spolufinancovania až 100 %. Ak sa na tento účel zriadi konkrétna prioritná os, podpora v rámci tejto osi sa nesmie realizovať iným spôsobom.

Článok 121

Zmena mier spolufinancovania

Mieru spolufinancovania prioritnej osi z fondov možno upraviť s cieľom zohľadniť:

- 1) dôležitosť prioritnej osi pre plnenie stratégie Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu so zreteľom na konkrétne nedostatky, ktoré treba riešiť;
- 2) ochranu a zlepšovanie životného prostredia, predovšetkým prostredníctvom uplatňovania zásady predbežnej opatrnosti, zásady prevencie a zásady „znečisťovateľ platí“;
- 3) mieru mobilizácie súkromného financovania;
- 4) pokrytie oblastí závažne a trvalo znevýhodnených prírodnými alebo demografickými podmienkami, ktoré sú vymedzené takto:
 - a) ostrovné členské štáty oprávnené v rámci Kohézneho fondu a iné ostrovy s výnimkou tých, na ktorých je umiestnené hlavné mesto členského štátu alebo ktoré majú pevné spojenie s pevninou;
 - b) horské oblasti, ako sú vymedzené vnútroštátnymi právnymi predpismi členského štátu;
 - c) riedko (t. j. menej ako 50 obyvateľov na km²) a veľmi riedko (menej ako 8 obyvateľov na km²) osídlené oblasti.
 - d) začlenenie najvzdialenejších regiónov uvedených v článku 349 ZFEÚ.

ŠTVRTÁ ČASŤ

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA UPLATNITEĽNÉ NA FONDY A ENRF

HLAVA I

RIADENIE A KONTROLA

KAPITOLA I

Systémy riadenia a kontroly

Článok 122

Zodpovednosti členských štátov

1. Členské štáty zabezpečia, aby boli systémy riadenia a kontroly operačných programov zavedené v súlade s článkami 72, 73 a 74.
2. Členské štáty predchádzajú, zisťujú a opravujú nezrovnalosti a vymáhajú neoprávnene vyplatené sumy spolu s úrokmi z omeškania. O nezrovnalostiach, ktoré presahujú 10 000 EUR v príspevku z fondov, ako aj o významnom pokroku týkajúcom sa súvisiacich správnych a súdnych konaní informujú Komisiu.

Členské štáty informujú Komisiu o nezrovnalostiach týkajúcich sa:

- a) prípadov, keď nezrovnalosť spočíva výlučne v tom, že realizácia operácie v rámci spolufinancovaného operačného programu zlyhala úplne alebo čiastočne v dôsledku konkurzu prijímateľa;
- b) prípadov, na ktoré prijímateľ upozornil riadiaci orgán alebo certifikačný orgán dobrovoľne a skôr, ako niektorý z týchto orgánov danú nezrovnalosť zistil, či už pred, alebo po vyplatení verejného príspevku;
- c) prípadov, ktoré zistil a opravil riadiaci orgán alebo certifikačný orgán pred zahrnutím príslušných výdavkov do výkazu výdavkov, ktorý sa predkladá Komisii.

Vo všetkých ostatných prípadoch, najmä v prípadoch predchádzajúcich konkurzu alebo v prípadoch podozrenia z podvodu, sa zistené nezrovnalosti a súvisiace preventívne a nápravné opatrenia oznámia Komisii.

Ak sumy neoprávnene vyplatené prijímateľovi nemožno vymôcť z dôvodu viny alebo nedbanlivosti na strane členského štátu, členský štát je zodpovedný za vrátenie príslušných súm do rozpočtu Únie. Členské štáty môžu rozhodnúť, že neoprávnene vyplatenú sumu nebudú vymáhať, ak suma, ktorá sa má vymáhať od prijímateľa, nepresahuje bez úrokov 250 EUR v rámci príspevku z fondov.

Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 149 prijímať delegované akty stanovujúce ďalšie podrobné pravidlá o kritériách na určenie prípadov nezrovnalostí, ktoré je potrebné oznámiť, údajov, ktoré je potrebné uviesť, a o podmienkach a postupoch, ktoré sa uplatnia pri určovaní, či členské štáty uhradia nevymožiteľné sumy.

Komisia prijme vykonávacie akty stanovujúce frekvenciu a formu podávaných správ o nezrovnalostiach. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 150 ods. 2.

3. Členské štáty zabezpečia, aby sa najneskôr do 31. decembra 2015 všetky výmeny informácií medzi prijímateľmi a riadiacim orgánom, certifikačným orgánom, orgánom auditu a sprostredkovateľskými orgánmi uskutočňovali prostredníctvom systémov elektronickej výmeny údajov. Systémy uvedené v prvom pododseku uľahčia interoperabilitu medzi vnútroštátnymi rámcami a rámcami Únie a umožnia prijímateľom predkladať všetky informácie uvedené v prvom pododseku v rámci jedného prenosu.

Komisia prijme vykonávacie akty stanovujúce podrobné pravidlá týkajúce sa výmeny informácií podľa tohto odseku. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 143 ods. 3.

4. Odsek 3 sa nevzťahuje na ENRF.

KAPITOLA II

Riadiace a kontrolné orgány

Článok 123

Určenie orgánov

1. Každý členský štát určí pre každý operačný program ako riadiaci orgán národný, regionálny alebo miestny orgán verejnej moci alebo subjekt verejnej správy alebo súkromný subjekt. Ten istý riadiaci orgán môže byť určený pre viacero operačných programov.
 2. Členský štát určí pre každý operačný program ako certifikačný orgán národný, regionálny alebo miestny orgán verejnej moci alebo subjekt verejnej správy bez toho, aby bol dotknutý odsek 3. Ten istý certifikačný orgán môže byť určený pre viacero operačných programov.
 3. Členský štát môže pre operačný program určiť riadiaci orgán, ktorý je orgánom verejnej moci alebo subjektom verejnej správy, aby vykonával aj funkciu certifikačného orgánu.
 4. Členský štát určí pre každý operačný program ako orgán auditu národný, regionálny alebo miestny orgán verejnej moci alebo subjekt verejnej správy, ktorý je funkčne nezávislý od riadiaceho orgánu a certifikačného orgánu. Ten istý orgán auditu môže byť určený pre viacero operačných programov.
 5. V prípade fondov týkajúcich sa cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti a v prípade ENRF a za predpokladu zásady oddelenia funkcií môže riadiaci orgán, v príslušných prípadoch certifikačný orgán, a orgán auditu tvoriť súčasť toho istého orgánu alebo subjektu verejnej moci.
- Ak celková výška podpory pridelená z fondov na operačný program presahuje 250 000 000 EUR alebo z ENRF presahuje 100 000 000 EUR, môže byť orgán auditu súčasťou toho istého subjektu alebo orgánu verejnej moci ako riadiaci orgán, buď ak Komisia podľa platných ustanovení na predchádzajúce programové obdobie informovala členský štát pred dátumom prijatia príslušného operačného programu o svojich záveroch, že sa v zásade môže spoľahnúť na jeho auditorské stanovisko, alebo ak Komisia na základe skúseností z predchádzajúceho programového obdobia vyjadrila spokojnosť, že inštitucionálna organizácia a zodpovednosť orgánu auditu poskytujú dostatočné záruky, pokiaľ ide o jeho funkčnú nezávislosť a spoľahlivosť.
6. Členský štát môže určiť viacero sprostredkovateľských orgánov na plnenie určitých úloh riadiaceho alebo certifikačného orgánu, ktoré spadajú do zodpovednosti tohto orgánu. Príslušné dojednania medzi riadiacim orgánom alebo certifikačným orgánom a sprostredkovateľskými orgánmi sa musia zaznamenať úradne v písomnej forme.
 7. Členský štát alebo riadiaci orgán môže poveriť riadením časti operačného programu sprostredkovateľský orgán formou písomnej dohody uzavretej medzi sprostredkovateľským orgánom a členským štátom alebo riadiacim orgánom (ďalej len „globálny grant“). Sprostredkovateľský orgán poskytne záruky svojej solventnosti a spôsobilosti v príslušnej oblasti, ako aj svojej kapacity administratívneho a finančného riadenia.
 8. Členský štát môže z vlastnej iniciatívy určiť koordinačný orgán, ktorý bude zodpovedný za styk s Komisiou a poskytovanie informácií Komisii, za koordináciu činností ostatných príslušných určených orgánov a za podporu harmonizovaného uplatňovania uplatniteľného práva.
 9. Členský štát ustanoví písomne pravidlá, ktorými sa spravuje jeho vzťah s riadiacimi orgánmi, certifikačnými orgánmi a orgánmi auditu, vzťahy medzi týmito orgánmi a vzťah týchto orgánov s Komisiou.

Článok 124

Postup určenia riadiaceho orgánu a certifikačného orgánu

1. Členský štát oznámi Komisii dátum a spôsob určenia riadiaceho orgánu, ktoré sa vykoná na primeranej úrovni, a prípadne aj certifikačného orgánu, a to pred predložením prvej žiadosti o priebežnú platbu Komisii.
2. Určenie orgánov uvedené v odseku 1 vychádza zo správy a stanoviska nezávislého auditného subjektu, ktorý posúdi, či tieto orgány spĺňajú kritériá súvisiace s prostredím vnútornej kontroly, riadením rizika, riadiacimi a kontrolnými činnosťami a monitorovaním, ako sa uvádza v prílohe XIII. Nezávislý auditný subjekt je orgán auditu alebo iný verejnoprávny či súkromnoprávny subjekt s potrebnou kapacitou pre audit, ktorý je nezávislý od riadiaceho orgánu, prípadne aj od certifikačného orgánu a ktorý vykonáva svoju prácu, pričom dodržiava medzinárodne uznávané auditorské štandardy. Ak nezávislý auditný subjekt príde k záveru, že časť systému riadenia a kontroly týkajúca sa riadiaceho orgánu alebo certifikačného orgánu je v zásade rovnaká ako v prípade predchádzajúceho programového obdobia a že sa na základe výsledkov auditorskej práce vykonanej v súlade s príslušnými ustanoveniami nariadenia (ES) č. 1083/2006 a nariadenia Rady (ES) č. 1198/2006 [\(38\)](#) preukázalo, že počas toho obdobia účinne fungovala, môže tento nezávislý orgán auditu dospieť k záveru, že príslušné kritériá sú splnené bez toho, aby sa musela vykonať ďalšia auditorská práca.

3. Ak celková výška podpory z fondov pre operačný program presahuje 250 000 000 EUR, alebo z ENRF presahuje 100 000 000 EUR, Komisia si môže do jedného mesiaca od oznámenia určenia uvedeného v odseku 1 vyžiadať správu a stanovisko nezávislého auditného subjektu uvedeného v odseku 2 a opis existujúcich funkcií a postupov riadiaceho orgánu, alebo prípadne certifikačného orgánu. Komisia na základe svojho posúdenia rizika rozhodne o tom, či sa majú vyžiadať tieto dokumenty, pričom zohľadní informácie o významných zmenách vo funkciách a postupoch riadiaceho orgánu, alebo prípadne certifikačného orgánu, v porovnaní s funkciami a postupmi, ktoré existovali v predchádzajúcom programovom období, a relevantné dôkazy ich účinného fungovania.

Komisia môže predložiť pripomienky do dvoch mesiacov od prijatia dokumentov uvedených v prvom pododseku. Bez toho, aby bol dotknutý článok 83, preskúmaním uvedených dokumentov nie je prerušené spracovanie žiadostí o priebežné platby.

4. Ak celková výška podpory z fondov pre operačný program presahuje 250 000 000 EUR alebo z ENRF presahuje 100 000 000 EUR, a ak došlo k výrazným zmenám vo funkciách a postupoch riadiaceho orgánu, alebo prípadne certifikačného orgánu v porovnaní s funkciami a postupmi existujúcimi v predchádzajúcom programovom období, členský štát môže z vlastnej iniciatívy predložiť Komisii do dvoch mesiacov od oznámenia určenia uvedeného v odseku 1 dokumenty uvedené v odseku 3. Komisia predloží pripomienky k týmto dokumentom do troch mesiacov od ich prijatia.

5. Ak existujúce výsledky auditu a kontroly ukazujú, že určený orgán už nespĺňa kritériá uvedené v odseku 2, členský štát stanoví na primeranej úrovni a podľa závažnosti problému skúšobnú dobu, v ktorej sa prijímú potrebné nápravné opatrenia.

Ak určený orgán nevykoná v rámci skúšobnej doby stanovenej členským štátom požadované nápravné opatrenie, členský štát na primeranej úrovni ukončí jeho určenie.

Členský štát bezodkladne oznámi Komisii dátum, od ktorého začína pre určený orgán plynúť skúšobná doba, pričom poskytne informácie o danej skúšobnej dobe, dátum, ku ktorému sa po vykonaní nápravných opatrení skúšobná doba skončí, ako aj dátum ukončenia určenia orgánu. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie článku 83, oznámením, že členský štát stanovil pre určený orgán skúšobnú dobu, nie je prerušené spracovanie žiadostí o priebežné platby.

6. Ak je ukončené určenie riadiaceho orgánu alebo certifikačného orgánu, členské štáty v súlade s postupom stanoveným v odseku 2 určia nový orgán, ktorý preberie funkcie riadiaceho orgánu alebo certifikačného orgánu, a členský štát o tom informuje Komisiu.

7. S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto článku Komisia prijme vykonávacie akty týkajúce sa vzoru správy a stanoviska auditného subjektu auditu a opisu funkcií a postupov riadiaceho orgánu, a prípadne aj certifikačného orgánu. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 150 ods. 3.

Článok 125

Funkcie riadiaceho orgánu

1. Riadiaci orgán zodpovedá za riadenie operačného programu v súlade so zásadou riadneho finančného hospodárenia.

2. V súvislosti s riadením operačného programu riadiaci orgán:

- a) podporuje prácu monitorovacieho výboru uvedeného v článku 47 a poskytuje mu informácie, ktoré potrebuje na plnenie svojich úloh, a to najmä údaje o pokroku operačného programu v dosahovaní jeho cieľov, finančné údaje a údaje týkajúce sa ukazovateľov a čiastkových cieľov;
- b) zostavuje a po schválení monitorovacím výborom predkladá Komisii výročné a záverečné správy o vykonávaní uvedené v článku 50;
- c) sprístupňuje sprostredkovateľskému orgánu a prijímateľom informácie, ktoré sú relevantné pre vykonávanie ich úloh a vykonávanie operácií;
- d) zriadi systém na zaznamenávanie a uchovávanie údajov v elektronickej podobe o každej operácii, ktoré sú potrebné na monitorovanie, hodnotenie, finančné riadenie, overovanie a audit, vrátane podľa potreby aj údajov o jednotlivých účastníkoch operácií;
- e) zabezpečuje, aby údaje uvedené v písmene d) boli zozbierané, vložené a uložené do systému uvedeného v písmene d) a aby údaje o ukazovateľoch boli rozdelené podľa pohlavia v prípadoch, keď to vyžadujú prílohy I a II k nariadeniu o ESF.

3. Čo sa týka výberu operácií, riadiaci orgán:

- a) zostavuje a po ich schválení uplatňuje príslušné výberové postupy a kritériá, ktoré:
 - i) zabezpečia, že operácie budú prispievať k dosiahnutiu konkrétnych cieľov a výsledkov príslušnej priority;
 - ii) sú nediskriminačné a transparentné;
 - iii) zohľadňujú všeobecné zásady stanovené v článkoch 7 a 8;
- b) zabezpečí, aby vybraná operácia patrila do rozsahu pôsobnosti príslušného fondu alebo fondov a mohla byť priradená do kategórie intervencií alebo, v prípade ENRF, opatrenia identifikovaného v

- rámci priority alebo priorit operačného programu;
- c) zabezpečiť, aby sa prijímateľovi poskytol dokument, ktorým sa stanovujú podmienky udelenia podpory pre každú operáciu, vrátane osobitných požiadaviek týkajúcich sa výrobkov a služieb poskytovaných v rámci operácie, finančného plánu a časového obmedzenia realizácie;
 - d) uistiť sa predtým, ako operáciu schváli, že prijímateľ má administratívnu, finančnú a prevádzkovú kapacitu na splnenie podmienok uvedených v písme c);
 - e) sa uistiť, že ak sa operácia začala ešte pred predložením žiadosti o financovanie riadiacemu orgánu, dodržalo sa uplatniteľné právo týkajúce sa operácie;
 - f) zabezpečiť, aby operácie vybrané na podporu z fondov alebo z ENRF nezahŕňali činnosti, ktoré boli súčasťou operácie, v prípade ktorej sa začalo alebo malo začať výmáhacie konanie v súlade s článkom 61 po premiestnení výrobných činností mimo oblasti programu;
 - g) určiť kategórie intervencií alebo, v prípade ENRF, opatrenia, ktorým sa má pripísať výdavok operácie.

4. Čo sa týka finančného riadenia a kontroly operačného programu, riadiaci orgán:

- a) overí, či sa spolufinancované výrobky dodávajú a spolufinancované služby poskytujú a či výdavky vykázané prijímateľmi boli zaplatené a sú v súlade s uplatniteľným právom, operačným programom a spĺňajú podmienky na získanie podpory na operáciu;
- b) zabezpečiť, aby prijímateľa zapojení do realizácie operácií, ktoré sa uhrádzajú na základe skutočne vzniknutých oprávnených nákladov, viedli buď samostatný účtovný systém, alebo vhodné kódové označenie účtov pre všetky transakcie súvisiace s operáciou;
- c) zavedie účinné a primerané opatrenia proti podvodom pri zohľadnení identifikovaných rizík;
- d) stanoví postupy na zabezpečenie toho, aby sa všetky doklady týkajúce sa výdavkov a auditov, ktoré sú potrebné na účely adekvátneho audítorského záznamu (audit trail), uchovávali v súlade s podmienkami stanovenými v článku 72 písm. g);
- e) vypracuje vyhlásenie hospodáriaceho subjektu a ročný súhrn, ako sa uvádza v článku 59 ods. 5 písm. a) a b) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Odchyľne od písmena a) prvého pododseku môže nariadenie o EÚS stanoviť osobitné pravidlá pre overovanie uplatniteľné v prípade programov spolupráce.

5. Overovanie podľa odseku 4 prvého pododseku písm. a) zahŕňajú tieto postupy:

- a) administratívne overovanie každej žiadosti prijímateľov o úhradu;
- b) overovanie operácií na mieste.

Frekvencia a pokrytie overovania na mieste sú primerané výške verejnej podpory udelennej na operáciu a úrovni rizika stanovenej týmito overovaniami a auditmi celého systému riadenia a kontroly, ktoré vykonáva orgán auditu.

6. Overovanie jednotlivých operácií na mieste podľa odseku 5 prvého pododseku písm. b) sa môžu vykonávať na základe výberu vzoriek.

7. Ak je riadiaci subjekt súčasne prijímateľom v rámci operačného programu, opatreniami na účely overovania uvedeného v odseku 4 prvého pododseku písm. a) sa zabezpečí primerané oddelenie funkcií.

8. Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 149 prijímať delegované akty stanovujúce pravidlá, ktoré určujú informácie súvisiace s údajmi, ktoré sa majú zaznamenávať a uchovávať v elektronickej podobe v rámci monitorovacieho systému zriadeného podľa písmena d) odseku 2 tohto článku.

Komisia prijme vykonávacie akty stanovujúce technické špecifikácie systému zriadeného podľa písmena d) odseku 2 tohto článku. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 150 ods. 3.

9. Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 149 prijímať delegované akty stanovujúce podrobné minimálne požiadavky na audítorský záznam (audit trail) uvedený v odseku 4 prvom pododseku písm. d) tohto článku, ak ide o vedenie účtovných záznamov a uchovávanie podporných dokumentov na úrovni certifikačného orgánu, riadiaceho orgánu, sprostredkovateľských orgánov a prijímateľov.

10. S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto článku Komisia prijme vykonávacie akty týkajúce sa vzoru vyhlásenia hospodáriaceho subjektu uvedeného v odseku 4 prvom pododseku písm. e) tohto článku. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 150 ods. 2.

Článok 126

Funkcie certifikačného orgánu

Certifikačný orgán operačného programu je zodpovedný najmä za:

- a) zostavenie a predloženie žiadostí o platby Komisii a za osvedčenie, že pochádzajú zo spoľahlivých systémov účtovníctva, sú založené na overiteľných podporných dokumentoch a boli predmetom overovaní vykonaných riadiacim orgánom;
- b) vypracovanie účtov uvedených v článku 59 ods. 5 písm. a) nariadenia o rozpočtových pravidlách;

- c) osvedčenie úplnosti, presnosti a pravdivosti účtov a že zaúčtované výdavky sú v súlade s uplatniteľným právom, a osvedčenie, že boli vynaložené na operácie vybrané na financovanie v súlade s kritériami vzťahujúcimi sa na operačný program a dodržiavajúcimi uplatniteľné právo;
- d) zabezpečenie systému na zaznamenávanie a uchovávanie účtovných záznamov o každej operácii v elektronickej podobe, ktorý potvrdzuje všetky údaje potrebné na vypracovanie žiadostí o platbu a účtov vrátane záznamov vymáhateľných súm, vrátených súm a súm vybraných po zrušení celého príspevku na operáciu alebo operačný program alebo časti tohto príspevku;
- e) zabezpečenie toho, aby na účely vypracovávaní a predkladania žiadostí o platbu dostal od riadiaceho orgánu primerané informácie o postupoch a overovaniach vykonaných v súvislosti s výdavkami;
- f) pri vypracovávaní a predkladaní žiadostí o platbu zohľadnenie výsledkov všetkých auditov vykonaných orgánom auditu alebo na jeho zodpovednosť;
- g) vedenie účtovných záznamov v elektronickej podobe o výdavkoch vykázaných Komisii a o príslušných verejných príspevkoch vyplatených prijímateľom;
- h) vedenie účtovných záznamov o vymáhateľných sumách a sumách vybraných po zrušení celého príspevku na operáciu alebo jeho časti. Vrátené sumy sa vyplatia naspäť do všeobecného rozpočtu Únie pred skončením operačného programu tak, že sa odpočítajú z nasledujúceho výkazu výdavkov.

Článok 127

Funkcie orgánu auditu

1. Orgán auditu zabezpečí, aby sa vykonávali audity riadneho fungovania systému riadenia a kontroly operačného programu a na primeranej vzorke operácií na základe vykázaných výdavkov. Vykázané výdavky sa kontrolujú na základe reprezentatívnej vzorky a vo všeobecnosti na základe štatistických metód výberu vzorky.

V riadne odôvodnených prípadoch v súlade s medzinárodne uznávanými audítorskými štandardmi, ako aj vo všetkých prípadoch, keď počet operácií v účtovnom roku nie je dostatočný na použitie štatistickej metódy, sa môže na základe odborného úsudku orgánu auditu použiť aj neštatistická metóda výberu vzorky.

V takýchto prípadoch musí byť rozsah vzoriek dostatočný na to, aby orgánu auditu umožnil vypracovať platné audítorské stanovisko v súlade s článkom 59 ods. 5 druhým pododsekom nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Neštatistická metóda výberu vzorky pokrýva najmenej 5 % operácií, ktorých výdavky boli počas účtovného roku vykázané Komisii, a 10 % výdavkov, ktoré boli vykázané Komisii v danom účtovnom roku.

2. Ak audity vykonáva iný subjekt ako orgán auditu, orgán auditu zabezpečí potrebnú funkčnú nezávislosť tohto subjektu.

3. Orgán auditu zabezpečí, aby sa pri audite zohľadňovali medzinárodne uznávané audítorské štandardy.

4. Do ôsmich mesiacov od prijatia operačného programu pripraví orgán auditu stratégiu auditu pre vykonávanie auditov. V rámci stratégie auditu sa stanoví metodika auditu, metóda výberu vzorky na audity operácií a plán auditov na aktuálny účtovný rok a dva nasledujúce účtovné roky. Stratégia auditu sa aktualizuje každý rok od roku 2016 do roku 2024 vrátane. Ak sa na viac ako jeden operačný program uplatňuje spoločný systém riadenia a kontroly, možno pre príslušné operačné programy vypracovať jednu stratégiu auditu. Orgán auditu predloží Komisii na jej žiadosť stratégiu auditu.

5. Orgán auditu vypracuje:

- a) audítorské stanovisko v súlade s článkom 59 ods. 5 druhým pododsekom nariadenia o rozpočtových pravidlách;
- b) kontrolnú správu, ktorá obsahuje hlavné zistenia auditov vykonaných v súlade s odsekom 1 vrátane zistení týkajúcich sa nedostatkov zistených v rámci systémov riadenia a kontroly, a navrhované a zrealizované nápravné opatrenia.

Ak sa na viac ako jeden operačný program uplatňuje spoločný systém riadenia a kontroly, môžu sa informácie požadované v písmene b) prvého pododseku spojiť do jednej správy.

6. S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto článku Komisia prijme vykonávacie akty stanovujúce vzory pre stratégie auditu, audítorské stanovisko a kontrolnú správu. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 150 ods. 2.

7. Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 149 prijímať delegované akty stanovujúce rozsah a obsah auditov operácií a auditov účtov, ako aj metodiku výberu vzoriek operácií podľa odseku 1 tohto článku.

8. Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 149 prijímať delegované akty stanovujúce podrobné pravidlá týkajúce sa používania údajov zozbieraných v priebehu auditov uskutočnených úradníkmi Komisie alebo oprávnenými zástupcami Komisie.

KAPITOLA III

Spolupráca s orgánmi auditu

Článok 128

Spolupráca s orgánmi auditu

1. Komisia spolupracuje s orgánmi auditu, aby koordinovala ich plány auditu a audítorské metódy, a s týmito orgánmi si bezodkladne vymieňa výsledky auditov, ktoré sa týkajú systémov riadenia a kontroly.

2. S cieľom uľahčiť túto spoluprácu v prípadoch, keď členský štát určí viac ako jeden orgán auditu, môže členský štát určiť koordinačný orgán.

3. Komisia, orgány auditu a každý koordinačný orgán sa pravidelne stretávajú, vo všeobecnosti najmenej raz ročne, ak sa nedohodnú inak, aby preskúmali výročnú kontrolnú správu, audítorské stanovisko a stratégiu auditu a aby si vymenili názory na otázky týkajúce sa zlepšovania systémov riadenia a kontroly.

HLAVA II

FINANČNÉ RIADENIE, PRÍPRAVA, PRESKÚMANIE, SCHVÁLENIE A UZAVRETIE ÚČTOV A FINANČNÉ OPRAVY

KAPITOLA I

Finančné riadenie

Článok 129

Spoločné pravidlá platieb

Členský štát zabezpečí, aby sa do ukončenia operačného programu suma verejných výdavkov vyplatená prijímateľom aspoň rovnala príspevku z fondov, ktorý Komisia vyplatila členskému štátu.

Článok 130

Spoločné pravidlá výpočtu priebežných platieb a vyplácania záverečných platieb

1. Komisia uhradza ako priebežné platby 90 % zo sumy, ktorá je výsledkom uplatnenia miery spolufinancovania pre každú prioritu, stanovenej v rozhodnutí, ktorým sa prijíma operačný program, na oprávnený výdavok tejto priority zahrnutý v žiadosti o platbu. Komisia stanoví výšku zostávajúcich súm, ktoré sa majú uhradiť ako priebežné platby alebo vrátiť v súlade s článkom 139.

2. Príspevok z fondov alebo z ENRF na prioritu vo forme priebežných platieb a záverečných platieb nesmie byť vyšší ako:

a) oprávnené verejné výdavky uvedené v žiadosti o platbu na prioritu; alebo

b) príspevok z fondov alebo z ENRF na prioritu stanovený v rozhodnutí Komisie, ktorým sa schvaľuje operačný program.

Článok 131

Žiadosti o platbu

1. Žiadosti o platby zahŕňajú pre každú prioritu:

a) celkovú výšku oprávnených výdavkov, ktoré prijímatelia vynaložili a zaplatili pri realizácii operácií, ako ju v účtovnom systéme zaznamenal certifikačný orgán;

b) celkovú výšku verejných výdavkov vynaložených pri realizácii operácií, ako ju v účtovnom systéme zaznamenal certifikačný orgán.

2. Oprávnené výdavky zahrnuté do žiadosti o platbu sú doložené faktúrami s potvrdením o zaplatení alebo účtovnými dokladmi rovnocennej dôkaznej hodnoty s výnimkou foriem podpory podľa článku 67 ods. 1 prvom pododseku písm. b), c) a d), článku 68, článku 69 ods. 1 a článku 109 tohto nariadenia a podľa článku 14 nariadenia o ESF. Pre tieto formy podpory sú sumy zahrnuté v žiadosti o platbu nákladmi vypočítanými podľa uplatniteľného základu.

3. V prípade systémov pomoci v zmysle článku 107 ZFEÚ vyplatí verejný príspevok, ktorý zodpovedá výdavkom zahrnutým do žiadosti o platbu, prijímateľom orgán poskytujúci pomoc.

4. Odchylné od odseku 1 môže v prípade štátne pomoci žiadosť o platbu zahŕňať preddavky, ktoré prijímateľovi vypláca orgán poskytujúci pomoc za týchto kumulatívnych podmienok:

a) tieto preddavky podliehajú záruke, ktorú poskytuje banka alebo iná finančná inštitúcia usadená v členskom štáte, alebo sú kryté nástrojom, ktorý poskytuje ako záruku verejný subjekt alebo členský štát;

b) tieto preddavky nepresahujú 40 % celkovej sumy pomoci, ktorá sa má poskytnúť prijímateľovi na danú operáciu;

c) tieto preddavky sú kryté výdavkami, ktoré prijímatelia vyplatili pri vykonávaní operácie, a dokladujú sa faktúrami s potvrdením o zaplatení alebo účtovnými dokladmi rovnocennej dôkaznej hodnoty najneskôr do troch rokov od roku, v ktorom bol preddavok vyplatený, alebo k 31. decembru 2023,

podľa toho, čo nastane skôr, pričom v opačnom prípade sa ďalšia žiadosť o platbu zodpovedajúcim spôsobom opraví.

5. V každej žiadosti o platbu, ktorá zahŕňa druh preddavkov uvedený v odseku 4, sa osobitne uvádza celková suma vyplatená z operačného programu ako preddavky, suma, ktorá bola uhradená výdavkami zaplatenými zo strany prijímateľov v období troch rokov od vyplatenia preddavku v súlade s odsekom 4 písm. c) a suma, ktorá nebola krytá výdavkami zaplatenými zo strany prijímateľov a v prípade ktorej zatiaľ neuplynulo obdobie troch rokov.

6. S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto článku Komisia prijme vykonávacie akty stanovujúce vzor žiadostí o platby. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 150 ods. 3.

Článok 132

Platby prijímateľom

1. V závislosti od dostupnosti finančných prostriedkov z počiatočných a ročných zálohových platieb a priebežných platieb riadiaci orgán zabezpečí, aby prijímateľ dostal celú sumu oprávnených verejných výdavkov, ktorá je splatná v plnej výške najneskôr do 90 dní odo dňa predloženia žiadosti o platbu zo strany prijímateľa.

Žiadna suma sa nesmie odpočítať ani zadržať a ani sa nesmie vyberať žiadny osobitný poplatok alebo iný poplatok s rovnakým účinkom, ktorý by sumy pre prijímateľov znižoval.

2. Lehotu na platbu uvedenú v odseku 1 môže riadiaci orgán prerušiť v každom z týchto náležite odôvodnených prípadov:

a) suma žiadosti o platbu nie je splatná alebo zodpovedajúce podklady, čo zahŕňa aj dokumenty, ktoré sú nevyhnutné na overovanie riadenia podľa článku 125 ods. 4 prvého pododseku písm. a), neboli poskytnuté;

b) sa začalo vyšetrovanie v súvislosti s možnou nezrovnalosťou ovplyvňujúcou dotknuté výdavky.

Dotknutý prijímateľ musí byť písomne informovaný o prerušení a o dôvodoch tohto prerušení.

Článok 133

Používanie eura

1. Členské štáty, ktoré neprijali euro za svoju menu ku dňu žiadosti o platbu, prepočítajú výšku vynaložených výdavkov v národnej mene na euro. Tieto sumy sa prepočítajú na euro s použitím mesačného účtovného výmenného kurzu Komisie v mesiaci, v ktorom certifikačný orgán príslušného operačného programu výdavok zaznamenal v účtovníctve. Výmenný kurz Komisia uverejňuje v elektronickej podobe každý mesiac.

2. Odchylné od odseku 1 môže nariadenie o EÚS stanoviť osobitné pravidlá týkajúce sa načasovania prepočítania na eurá.

3. Ak sa euro stane menou členského štátu, postup prepočítania stanovený v odseku 1 zostane v platnosti pre všetky výdavky, ktoré certifikačný orgán zaznamenal v účtovníctve pred dátumom nadobudnutia účinnosti pevného prepočítacieho kurzu medzi národnou menou a eutom.

Článok 134

Vyplatenie zálohovej platby

1. Suma počiatočnej zálohovej platby sa vyplatí v splátkach takto:

a) v roku 2014: 1 % výšky podpory z fondov a ENRF na celé programové obdobie na operačný program alebo 1,5 % výšky podpory z fondov a ENRF na celé programové obdobie na operačný program, ak členský štát dostával finančnú pomoc od roku 2010 v súlade s článkami 122 a 143 ZFEÚ alebo z Európskeho nástroja finančnej stability (ENFS), alebo dostáva finančnú pomoc k 31. decembru 2013 v súlade s článkami 136 a 143 ZFEÚ;

b) v roku 2015: 1 % výšky podpory z fondov a ENRF na celé programové obdobie na operačný program alebo 1,5 % výšky podpory z fondov a ENRF na celé programové obdobie na operačný program, ak členský štát dostával finančnú pomoc od roku 2010 v súlade s článkami 122 a 143 ZFEÚ alebo z ENFS, alebo dostáva finančnú pomoc k 31. decembru 2014 v súlade s článkami 136 a 143 ZFEÚ;

c) v roku 2016: 1 % výšky podpory z fondov a z ENRF na celé programové obdobie operačného programu.

Ak sa operačný program prijme v roku 2015 alebo neskôr, skoršie splátky sa vyplatia v roku prijatia.

2. Suma ročnej zálohovej platby sa vyplatí pred 1. júlom v rokoch 2016 až 2023. Je to percentuálny podiel výšky podpory z fondov a z ENRF na celé programové obdobie operačnému programu takto:

- 2016: 2 %
- 2017: 2,625 %
- 2018: 2,75 %
- 2019: 2,875 %
- 2020 až 2023: 3 %.

3. Pri výpočte výšky počiatočnej zálohovej platby uvedenej v odseku 1, výška podpory na celé programové obdobie neobsahuje sumy z výkonnostnej rezervy, ktoré boli počiatočne pridelené operačnému programu.

Pri výpočte výšky ročnej zálohovej platby uvedenej v odseku 2 do roku 2020 vrátane, výška podpory na celé programové obdobie neobsahuje sumy z výkonnostnej rezervy, ktoré boli počiatočne pridelené operačnému programu.

Článok 135

Lehoty na predkladanie žiadostí o priebežné platby a ich uhradenie

1. Certifikačný orgán predkladá pravidelne žiadosť o priebežnú platbu v súlade s článkom 131 ods. 1 zahŕňajúcu sumy zaznamenané v jeho účtovnom systéme v účtovnom roku. Certifikačný orgán však v prípade, keď to považuje za potrebné, môže zahrnúť takéto sumy do žiadostí o platbu predložených v nasledujúcich účtovných rokoch.

2. Certifikačný orgán predloží konečnú žiadosť o priebežnú platbu do 31. júla nasledujúceho po konci predchádzajúceho účtovného roka a v každom prípade pred prvou žiadosťou o priebežnú platbu v nadchádzajúcom účtovnom roku.

3. Prvá žiadosť o priebežnú platbu sa nesmie podať skôr než Komisia dostane oznámenie o určení riadiacich orgánov a certifikačných orgánov v súlade s článkom 124.

4. Priebežné platby sa neuhradia na operačný program, ak výročná správa o vykonávaní nebola zaslaná Komisii v súlade s pravidlami pre jednotlivé fondy.

5. V závislosti od dostupných finančných prostriedkov Komisia uhradí priebežnú platbu najneskôr do 60 dní odo dňa, keď Komisia zaevidovala žiadosť o platbu.

Článok 136

Zrušenie viazanosti

1. Komisia zruší viazanosť na akúkoľvek časť sumy v operačnom programe, ktorá sa nepoužila na platbu počiatočných a ročných zálohových platieb a priebežných platieb do 31. decembra tretieho rozpočtového roku nasledujúceho po roku prijatia rozpočtového záväzku v rámci operačného programu, alebo v prípade ktorého nebola v súlade s článkom 135 predložená žiadosť o platbu vypracovaná v súlade s článkom 131.

2. Časť záväzkov, ktorá je 31. decembra 2023 ešte otvorená, sa zruší, ak nebol Komisii do lehoty stanovenej v článku 141 ods. 1 predložený ktorýkoľvek z dokumentov požadovaných podľa článku 141 ods. 1.

KAPITOLA II

Príprava, preskúmanie, schválenie a uzavretie účtov a pozastavenie platieb

Oddiel I

Príprava, preskúmanie a schválenie účtov

Článok 137

Príprava účtov

1. Účty uvedené v článku 59 ods. 5 písm. a) nariadenia o rozpočtových pravidlách sa predkladajú Komisii pre každý operačný program. Účty sa týkajú účtovného roka a obsahujú na úrovni každej priority, prípadne fondu a kategórie regiónov:

a) celkovú výšku oprávnených výdavkov zaevidovaných v účtovných systémoch certifikačného orgánu, ktoré boli zahrnuté v žiadostiach o platbu predložených Komisii v súlade s článkom 131 a článkom 135 ods. 2 do 31. júla nasledujúceho po skončení účtovného roka, celkovú výšku zodpovedajúcich verejných výdavkov vynaložených počas vykonávania operácií a celkovú výšku zodpovedajúcich platieb prijímateľom podľa článku 132 ods. 1;

b) vybrané a vrátené sumy v účtovnom roku, sumy, ktoré sa majú vrátiť na konci účtovného roka, sumy vrátené podľa článku 71 a nevymožiteľné sumy;

c) sumy príspevkov programu vyplatené na finančné nástroje podľa článku 41 ods. 1 a preddavkov štátnej pomoci podľa článku 131 ods. 4;

d) pre každú prioritu porovnanie výdavkov uvedených podľa písmena a) a výdavkov uvedených pre ten istý účtovný rok v žiadostiach o platbu, spolu s vysvetlením všetkých rozdielov.

2. Ak členský štát vylúči z účtov výdavky, ktoré v minulosti už boli zahrnuté do žiadosti o priebežnú platbu za účtovný rok, pretože sú predmetom prebiehajúceho hodnotenia ich oprávnenosti a správnosti, všetky takéto výdavky alebo ich časť, ktoré sa následne uznávajú za zákonné a správne, možno zahrnúť do žiadosti o priebežnú platbu týkajúcej sa nasledujúcich účtovných rokov.

3. S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto článku Komisia prijme vykonávacie akty stanovujúce vzor pre účty uvedené v tomto článku. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 150 ods. 3.

Článok 138

Predkladanie informácií

Členské štáty predložia za každý rok od roku 2016 do roku 2025 vrátane v lehote stanovenej v článku 59 ods. 5 nariadenia o rozpočtových pravidlách dokumenty uvedené v uvedenom článku, a to:

- a) účty uvedené v článku 137 ods. 1 tohto nariadenia za predchádzajúci účtovný rok;
- b) vyhlásenie hospodáriaceho subjektu a ročný súhrn uvedené v článku 125 ods. 4 prvom pododseku písm. e) tohto nariadenia za predchádzajúci účtovný rok;
- c) audítorské stanovisko a kontrolnú správu uvedené v článku 127 ods. 5 prvom pododseku písm. a) a b) tohto nariadenia za predchádzajúci účtovný rok.

Článok 139

Preskúmanie a schválenie účtov

1. Komisia preskúma dokumenty, ktoré jej predložil členský štát podľa článku 138. Členský štát poskytne na žiadosť Komisie všetky potrebné dodatočné informácie, ktoré jej umožnia zistiť, či sú účty úplné, presné a pravdivé, a to v lehote stanovenej v článku 84.
2. Komisia schváli účty, ak môže dospieť k záveru, že sú úplné, presné a pravdivé. Komisia dospeje k takémuto záveru, ak orgán auditu vydal audítorské stanovisko bez výhrad k úplnosti, presnosti a pravdivosti účtov za predpokladu, že Komisia nemá osobitný dôkaz o tom, že toto audítorské stanovisko k účtom je nespoľahlivé.
3. Komisia informuje členský štát v lehote stanovenej v článku 84, či môže schváliť účty.
4. Ak z dôvodov, ktoré možno pripísať členskému štátu, Komisia nemôže účty schváliť v lehote stanovenej v článku 84, informuje o tom členské štáty, pričom spresní dôvody v súlade s odsekom 2 tohto článku, a opatrenia, ktoré majú byť prijaté, a lehotu na ich vykonanie. Komisia na konci lehoty na vykonanie uvedených opatrení informuje členský štát, či môže schváliť účty.
5. Otázky týkajúce sa oprávnenosti a správnosti podkladových transakcií týkajúcich sa výdavkov zaznamenaných v účtovných systémoch sa pri schvaľovaní účtov zo strany Komisie nezohľadňujú. Bez toho, aby boli dotknuté články 83 a 142, postup preskúmania a schválenia účtov neprerušuje spracovanie žiadostí o priebežné platby a nevedie k pozastaveniu platieb.
6. Komisia na základe schválených účtov vypočíta sumu účtovateľnú fondom a ENRF za účtovný rok a následné úpravy v súvislosti s platbami pre členský štát. Komisia zohľadní:
 - a) sumy v účtoch uvedené v článku 137 ods. 1 písm. a) a pri ktorých sa má uplatňovať miera spolufinancovania každej priority;
 - b) celkovú výšku platieb uhradených Komisiou počas tohto účtovného roka, pozostávajúcej zo:
 - i) sumy priebežných platieb uhradených Komisiou v súlade s článkom 130 ods. 1 a článkom 24, a
 - ii) sumy ročnej zálohovej platby vyplatennej podľa článku 134 ods. 2.
7. Komisia v nadväznosti na výpočet vykonaný podľa odseku 1 zúčtuje príslušnú ročnú zálohovú platbu a do 30 dní od schválenia účtov vypláti akúkoľvek splatnú dodatočnú sumu. Ak existuje suma, ktorú má vrátiť členský štát, stáva sa predmetom príkazu Komisie na vymáhanie, ktorý sa podľa možnosti vykoná započítaním proti sumám, ktoré sa majú vyplatiť členskému štátu v nasledujúcich platbách v rámci toho istého operačného programu. Takéto vrátenie nepredstavuje finančnú opravu a nezníži sa ním podpora z fondov na operačný program. Vrátená suma predstavuje pripísaný príjem v súlade s článkom 177 ods. 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách.
8. Ak Komisia po uplatnení postupu stanoveného v odseku 4 nemôže schváliť účty, na základe dostupných informácií a v súlade s odsekom 6 stanoví sumu účtovateľnú fondom za účtovný rok a informuje členský štát. Ak členský štát do dvoch mesiacov od doručenia informácie Komisii oznámi Komisii svoj súhlas, uplatňuje sa odsek 7. V prípade neexistencie takejto dohody Komisia prijme prostredníctvom vykonávacích aktov rozhodnutie, ktorým stanoví sumu účtovateľnú fondom za účtovný rok. Takéto rozhodnutie nepredstavuje finančnú opravu a nezníži sa ním podpora z fondov na operačný program. Komisia na základe uvedeného rozhodnutia vykoná v súlade s odsekom 7 úpravy platieb pre členský štát.
9. Schválením účtov zo strany Komisie alebo rozhodnutia Komisie v zmysle odseku 8 tohto článku nie je dotknuté vykonávanie opráv podľa článkov 144 a 145.
10. Členské štáty môžu nahradiť nesprávne sumy, ktoré sa zistili po predložení účtov, vykonaním príslušných úprav v účtoch za účtovný rok, v ktorom sa táto nezrovnalosť zistila bez toho, aby boli dotknuté články 144 a 145.

Článok 140

Dostupnosť dokumentov

1. Bez toho, aby boli dotknuté pravidlá, ktorými sa riadi štátna pomoc, riadiaci orgán zabezpečí, aby všetky podporné dokumenty týkajúce sa výdavkov podporovaných z fondov na operácie, v prípade ktorých celkové oprávnené výdavky predstavujú menej ako 1 000 000 EUR, boli na požiadanie k dispozícii Komisii a Európskemu dvoru audítorov počas obdobia troch rokov, a to od 31. decembra po predložení účtov, do ktorých sa tieto výdavky na operácie zahrnuli.

V prípade iných operácií než tých, ktoré sú uvedené v prvom pododseku, sa sprístupnia všetky podporné dokumenty počas obdobia dvoch rokov od 31. decembra po predložení účtov, do ktorých sa zahrnuli konečné výdavky na dokončenú operáciu.

Riadiaci orgán môže rozhodnúť, že na operácie, ktorých celkové oprávnené výdavky sú nižšie ako 1 000 000 EUR, uplatní pravidlo uvedené v druhom pododseku.

Obdobie uvedené v prvom pododseku je prerušené buď v prípade súdneho konania, alebo na základe riadne odôvodnenej žiadosti Komisie.

2. Riadiaci orgán informuje prijímateľov o začiatku obdobia uvedeného v odseku 1.

3. Dokumenty sa uchovávajú buď vo forme originálov, alebo úradne overených kópií originálov, alebo na všeobecne prijímaných nosičoch dát vrátane elektronických verzií originálnych dokumentov alebo dokumentov, ktoré existujú iba v elektronickej forme.

4. Dokumenty sa uchovávajú vo forme, ktorá umožňuje identifikáciu subjektov údajov po obdobie nie dlhšie ako nevyhnutné na účely, na ktoré boli údaje zozbierané alebo na ktoré boli ďalej spracované.

5. Postupy osvedčovania zhody dokumentov uchovávaných na všeobecne prijímaných nosičoch údajov s originálnym dokumentom stanovujú vnútroštátne orgány a zabezpečujú, aby uchovávané verzie spĺňali vnútroštátne zákonné požiadavky a boli spoľahlivé na účely auditu.

6. Ak dokumenty existujú len v elektronickej forme, používané počítačové systémy musia spĺňať uznávané bezpečnostné normy, ktoré zabezpečujú, že uchovávané dokumenty spĺňajú vnútroštátne zákonné požiadavky a môžu byť spoľahlivé na účely auditu.

Oddiel II

Ukončenie operačných programov

Článok 141

Predkladanie záverečných dokladov a vyplatenie záverečnej platby

1. Okrem dokladov uvedených v článku 138 za posledný účtovný rok od 1. júla 2023 do 30. júna 2024, členské štáty predložia záverečnú správu o vykonávaní operačného programu, alebo poslednú výročnú správu o vykonávaní operačného programu, ktorý čerpá podporu z ENRF.

2. Záverečná platba sa zaplatí najneskôr tri mesiace po dátume schválenia účtov posledného účtovného roku alebo jeden mesiac po dátume prijatia záverečnej správy o vykonávaní, podľa toho, čo nastalo neskôr.

Oddiel III

Pozastavenie platieb

Článok 142

Pozastavenie platieb

1. Komisia môže pozastaviť všetky priebežné platby na úrovni priorít alebo operačných programov alebo časť z nich, ak dôjde k splneniu jednej alebo viacerých z týchto podmienok:

a) existuje závažný nedostatok v účinnom fungovaní systému riadenia a kontroly operačného programu, ktorý ohrozuje príspevok Únie na operačný program a pre ktorý neboli prijaté nápravné opatrenia;

b) výdavky vo výkaze výdavkov sú spojené s nezrovnalosťou majúcou závažné finančné dôsledky, ktorá nebola napravená;

c) členský štát neprijal potrebné opatrenia na nápravu situácie, ktorá viedla k prerušeniu podľa článku 83;

d) monitorovací systém alebo údaje o spoločných a špecifických ukazovateľoch sú nedostatočnej kvality a spoľahlivosti;

e) sa nedokončili opatrenia na splnenie ex ante kondicionalít podľa podmienok stanovených v článku 19;

f) existuje dôkaz vyplývajúci z preskúmania výkonnosti pre prioritu, že došlo k závažnému zlyhaniu pri dosahovaní čiastkových cieľov tejto priority týkajúcich sa finančných ukazovateľov a ukazovateľov výstupov, ako aj kľúčových krokov zameraných na vykonávanie, ako sa stanovujú vo výkonnostnom rámci, ktorý podlieha podmienkam uvedeným v článku 22.

V pravidlách pre jednotlivé fondy týkajúcich sa ENRF sa môžu ustanoviť osobitné dôvody na pozastavenie platieb spojené s nedodržaním pravidiel uplatňovaných v rámci spoločnej rybárskej politiky, ktoré je primerané vzhľadom na povahu, závažnosť, trvanie a opakovanie nedodržania pravidiel.

2. Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov rozhodnúť o pozastavení všetkých priebežných platieb alebo ich časti po tom, čo poskytla členskému štátu príležitosť predložiť svoje pripomienky.

3. Komisia ukončí pozastavenie všetkých priebežných platieb alebo ich časti, ak členský štát prijal potrebné opatrenia, ktoré umožňujú zrušenie takéhoto pozastavenia.

KAPITOLA III

Finančné opravy

Oddiel I

Finančné opravy vykonané členskými štátmi

Článok 143

Finančné opravy vykonané členskými štátmi

1. Členské štáty sú v prvom rade zodpovedné za vyšetrovanie nezrovnalostí a uskutočňovanie požadovaných finančných opráv a vymáhanie. V prípade systémovej nezrovnalosti členský štát rozšíri svoje vyšetrovanie na všetky operácie, ktoré by mohli byť negatívne ovplyvnené.
2. Členské štáty vykonajú požadované finančné opravy v súvislosti s individuálnymi alebo systémovými nezrovnalosťami zistenými v operáciách alebo operačných programoch. Finančné opravy pozostávajú zo zrušenia celého verejného príspevku na operáciu alebo operačný program alebo jeho časti. Členský štát vezme do úvahy povahu a závažnosť nezrovnalostí a finančnú stratu spôsobenú fondom alebo ENRF a uplatní primeranú opravu. Riadiaci orgán zaznamená finančné opravy do účtov za účtovný rok, v ktorom sa rozhodlo o zrušení.
3. Príspevok z fondov alebo z ENRF zrušený v súlade s odsekom 2 môže členský štát opätovne použiť v rámci príslušného operačného programu podľa odseku 4.
4. Príspevok zrušený v súlade s odsekom 2 nemožno opätovne použiť na žiadnu operáciu, ktorá bola predmetom opravy, alebo v prípade, že sa finančná oprava uskutočnila z dôvodu systémovej nezrovnalosti, ani na žiadnu operáciu, ktorá bola negatívne ovplyvnená systémovou nezrovnalosťou.
5. V pravidlách pre jednotlivé fondy týkajúcich sa ENRF sa môžu ustanoviť osobitné dôvody na finančné opravy vykonané členskými štátmi, spojené s nedodržaním pravidiel uplatňovaných v rámci spoločnej rybárskej politiky, ktoré musia byť primerané vzhľadom na povahu, závažnosť, trvanie a opakovanie nedodržania pravidiel.

Oddiel II

Finančné opravy komisie

Článok 144

Kritériá na vykonávanie finančných opráv

1. Komisia uskutoční finančné opravy prostredníctvom vykonávacích aktov zrušením celého príspevku Únie na operačný program alebo jeho časti v súlade s článkom 85, keď po vykonaní potrebného preskúmania príde k záveru, že:
 - a) v účinnom fungovaní systému riadenia a kontroly operačného programu existujú závažné nedostatky, ktoré ohrozili príspevok Únie už vyplatený na operačný program;
 - b) členský štát si pred začatím opravného konania podľa tohto odseku neplnil svoje povinnosti podľa článku 143;
 - c) výdavky uvedené v žiadosti o platbu sú neregulárne a členský štát ich pred začatím opravného konania podľa tohto odseku neopravil.
 Komisia vychádza pri svojich finančných opravách z jednotlivých prípadov zistených nezrovnalostí a zohľadňuje systémovú povahu nezrovnalosti. Keď sa suma neuplatniteľných výdavkov pre fondy alebo ENRF nedá presne určiť, Komisia uplatní paušálnu sadzbu alebo extrapolovanú finančnú opravu.
2. Komisia pri rozhodovaní o výške opravy podľa odseku 1 dodržiava zásadu proporcionality tým, že zohľadní povahu a závažnosť nezrovnalosti a rozsah a finančné dôsledky nedostatkov systémov riadenia a kontroly zistených v operačnom programe.
3. Keď Komisia vo svojom stanovisku vychádza zo správ iných audítorov než tých, ktorí sú v jej službách, vyvodí vlastné závery o finančných dôsledkoch po preskúmaní opatrení prijatých predmetným členským štátom podľa článku 143 ods. 2, oznámení zaslaných podľa článku 122 ods. 3 a akýchkoľvek odpovedí členského štátu.
4. V súlade s článkom 22 ods. 7, ak Komisia na základe preskúmania záverečnej správy o vykonávaní operačného programu pre fondy alebo poslednej ročnej správy o vykonávaní v prípade ENRF zistí vážne nesplnenie cieľov stanovených vo výkonnostnom rámci, môže uplatniť finančné opravy v súvislosti s príslušnými prioritami prostredníctvom vykonávacích aktov.
5. Ak členský štát nedodržiava svoje záväzky podľa článku 95, Komisia môže s ohľadom na stupeň nedodržania týchto záväzkov urobiť finančnú opravu zrušením celého príspevku štrukturálnych fondov príslušnému členskému štátu alebo jeho časti.
6. Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 149 prijať delegované akty stanovujúce podrobné pravidlá týkajúce sa kritérií, na základe ktorých sa určia závažné nedostatky v účinnom fungovaní systémov riadenia a kontroly, a to aj základné typy takýchto nedostatkov, kritérií pre stanovenie úrovne finančnej opravy, ktorá sa má uplatniť, a kritérií použitia paušálnej sadzby alebo extrapolovaných finančných opráv.
7. V osobitných pravidlách pre jednotlivé fondy týkajúcich sa ENRF sa môžu ustanoviť osobitné dôvody pre finančné opravy Komisie spojené s nedodržaním pravidiel uplatňovaných v rámci

spoločnej rybárskej politiky, ktoré musia byť primerané vzhľadom na povahu, závažnosť, trvanie a opakovanie nedodržania pravidiel.

Článok 145

Konanie

1. Pred prijatím rozhodnutia o finančnej oprave Komisia začne konanie tým, že informuje členský štát o predbežných záveroch svojho skúmania a požiada členský štát, aby do dvoch mesiacov predložil svoje pripomienky.

2. Ak Komisia navrhne finančnú opravu na základe extrapolácie alebo paušálnej sadzby, členský štát dostane príležitosť preukázať prostredníctvom preskúmania príslušnej dokumentácie, že skutočný rozsah nezrovnalosti bol menší ako podľa hodnotenia Komisie. Po dohode s Komisiou môže členský štát obmedziť rozsah tohto preskúmania na primeraný podiel alebo vzorku príslušnej dokumentácie. Okrem riadne odôvodnených prípadov, čas povolený na uvedené preskúmanie nepresiahne ďalšiu lehotu dvoch mesiacov po uplynutí dvojmesačnej lehoty uvedenej v odseku 1.

3. Komisia zohľadní akékoľvek dôkazy poskytnuté zo strany členského štátu v lehote stanovenej v odsekoch 1 a 2.

4. Keď členský štát neprijme predbežné závery Komisie, Komisia ho pozve na vypočutie s cieľom zabezpečiť dostupnosť všetkých relevantných informácií a zistení, ktoré tvoria základ pre závery Komisie týkajúce sa žiadosti o finančnú opravu.

5. V prípade dohody a bez toho, aby bol dotknutý odsek 6 tohto článku, môže členský štát opätovne použiť príslušné fondy v súlade s článkom 143 ods. 3.

6. S cieľom uplatniť finančné opravy Komisia prijme prostredníctvom vykonávacích aktov rozhodnutie do šiestich mesiacov od dátumu vypočutia alebo od dátumu prijatia dodatočných informácií, ak členský štát po vypočutí odsúhlasí predloženie takýchto dodatočných informácií. Komisia zohľadní všetky informácie a pripomienky predložené v priebehu konania. Ak sa vypočutie neuskutoční, šesťmesačné obdobie začne plynúť dva mesiace od dátumu pozývacieho listu na vypočutie, ktorý poslala Komisia.

7. Ak Komisia pri vykonávaní svojich zodpovedností podľa článku 75 alebo Európsky dvor audítorov zistia nezrovnalosti preukazujúce závažné nedostatky v účinnom fungovaní systémov riadenia a kontroly, výsledná finančná oprava zníži podporu z fondov na operačný program.

Prvý pododsek sa nepoužije v prípade závažných nedostatkov v účinnom fungovaní systému riadenia a kontroly, ktoré pred dátumom ich zistenia zo strany Komisie alebo Európskeho dvora audítorov:

a) boli zistené vo vyhlásení hospodáriaceho subjektu, výročnej kontrolnej správe alebo audítorského stanovisku predložených Komisii v súlade s článkom 59 ods. 5 nariadenia o rozpočtových pravidlách alebo v iných audítorských správach orgánu auditu predložených Komisii a ak sa príjmu príslušné opatrenia; alebo

b) boli predmetom náležitých nápravných opatrení zo strany členského štátu.

Hodnotenie závažných nedostatkov v účinnom fungovaní systémov riadenia a kontroly sa zakladá na uplatniteľnom práve, keď boli predložené príslušné vyhlásenia hospodáriaceho subjektu, výročné kontrolné správy a audítorské stanoviská.

Pri rozhodovaní o finančnej oprave Komisia:

a) dodržiava zásadu proporcionality tým, že zohľadní povahu a závažnosť závažných nedostatkov v účinnom fungovaní systémov riadenia a kontroly a ich finančné dôsledky pre rozpočet Únie;

b) na účely uplatňovania paušálnej sadzby alebo extrapolovanej opravy vylúči neoprávnené výdavky, ktoré predtým zistil členský štát a ktoré boli predmetom úpravy v účtoch v súlade s článkom 139 ods. 10, a výdavky, ktoré podliehajú prebiehajúcemu hodnoteniu ich oprávnenosti a správnosti v zmysle článku 137 ods. 2;

c) zohľadní paušálnu sadzbu alebo extrapolované opravy, ktoré v súvislosti s výdavkami vykonal členský štát z dôvodov iných závažných nedostatkov zistených týmto členským štátom pri určovaní reziduálneho rizika pre rozpočet Únie.

8. Pravidlá pre jednotlivé fondy týkajúce sa ENRF môžu ustanoviť dodatočné pravidlá konania pre finančné opravy uvedené v článku 144 ods. 7.

Článok 146

Povinnosti členských štátov

Finančnú opravu vykoná Komisia bez toho, aby bola dotknutá povinnosť členského štátu usilovať sa o vrátenie podľa článku 143 ods. 2 tohto nariadenia a vymáhať štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ a podľa článku 14 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 [\(39\)](#).

Článok 147

Vrátenie platieb

1. Splatenie akejkoľvek sumy, ktorá sa má vrátiť do rozpočtu Únie, sa uskutoční pred dňom splatnosti uvedeným v príkaze na vrátenie vypracovanom v súlade s článkom 73 nariadenia o

rozpočtových pravidlách. Týmto dňom splatnosti je posledný deň druhého mesiaca, ktorý nasleduje po vydaní príkazu.

2. Akékoľvek omeškanie pri vrátení platby má za následok vznik úroku z dôvodu oneskorenej platby, ktorý začína dňom splatnosti a končí dňom skutočnej úhrady. Sadzba takéhoto úroku je o jeden a pol percentuálneho bodu vyššia ako sadzba, ktorú v súvislosti s jej veľkými operáciami refinancovania uplatňuje Európska centrálna banka v prvý pracovný deň mesiaca, v ktorom nastane deň splatnosti.

HLAVA III

PROPORCIONÁLNA KONTROLA OPERAČNÝCH PROGRAMOV

Článok 148

Proporcionálna kontrola operačných programov

1. Na operácie, ktorých celkové oprávnené výdavky nepresahujú 200 000 EUR v prípade EFRR a Kohézneho fondu a 150 000 EUR v prípade ESF alebo 100 000 EUR v prípade ENRF, sa nevzťahuje viac ako jeden audit vykonaný buď orgánom auditu, alebo Komisiou pred predložením účtov za účtovný rok, v ktorom je dokončená operácia. Na ostatné operácie sa nevzťahuje viac ako jeden audit za účtovný rok vykonaný buď orgánom auditu alebo Komisiou pred predložením účtov za účtovný rok, v ktorom je operácia dokončená. Na operácie sa v žiadnom roku nevzťahuje audit vykonávaný Komisiou alebo orgánom auditu, ak už v tom roku vykonal audit Európsky dvor audítorov, a to za predpokladu, že výsledky audítorskej práce vykonanej Európskym dvorom audítorov v prípade takýchto operácií môže použiť orgán auditu alebo Komisia na účely splnenia svojich príslušných úloh.

2. V prípade operačných programov, pre ktoré z posledného audítorského stanoviska vyplýva, že neboli zistené závažné nedostatky, sa Komisia na najbližšom zasadnutí môže dohodnúť s orgánom auditu uvedenom v článku 128 ods. 3 na znížení miery požadovanej audítorskej práce, aby bola úmerná zistenému riziku. V takýchto prípadoch Komisia vykoná svoje vlastné audity na mieste iba vtedy, ak existuje dôkaz o nedostatkoch v systéme riadenia a kontroly, ktoré ovplyvňujú výdavky vykázané Komisii v účtovnom roku, za ktorý schválila účty Komisia.

3. V prípade operačných programov, v rámci ktorých Komisia dospeje k záveru, že sa môže spoľahnúť na stanovisko orgánu auditu, sa s orgánom auditu môže dohodnúť na obmedzení vykonávania vlastných auditov Komisie na mieste s cieľom kontroly práce orgánu auditu, pokiaľ neexistuje dôkaz o nedostatkoch v práci orgánu auditu za ten účtovný rok, za ktorý účty Komisia schválila.

4. Bez ohľadu na odsek 1 môže orgán auditu a Komisia vykonať audity operácií v prípade, že z hodnotenia rizika alebo auditu Európskeho dvora audítorov vyplynie, že existuje osobitné riziko nezrovnalosti alebo podvodu, v prípade, že existuje dôkaz o závažných nedostatkoch v účinnom fungovaní systému riadenia a kontroly príslušného operačného programu, a počas obdobia uvedeného v článku 140 ods. 1. Komisia môže na účely hodnotenia práce orgánu auditu tak, preskúmať audítorský záznam (audit trail) orgánu auditu alebo sa zúčastniť na auditoch na mieste, ktoré orgán auditu vykonáva, a ak je to v súlade s medzinárodne uznávanými audítorskými štandardmi potrebné na účely získania istoty o účinnom fungovaní orgánu auditu, môže Komisia vykonať audity operácií.

PIATA ČASŤ

DELEGOVANIE PRÁVOMOCI, VYKONÁVACIE, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

KAPITOLA I

Delegovanie právomoci a vykonávacie ustanovenia

Článok 149

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.

2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 5 ods. 3, článku 12 druhom odseku, článku 22 ods. 7 štvrtom pododseku, článku 37 ods. 13, článku 38 ods. 4 treťom pododseku, článku 40 ods. 4, článku 41 ods. 3, článku 42 ods. 1 druhom pododseku, článku 42 ods. 6, článku 61 ods. 3 druhom, treťom, štvrtom a siedmom pododseku, článku 63 ods. 4, článku 64 ods. 4, článku 68 ods. 1 druhom pododseku, článku 101 štvrtom odseku, článku 122 ods. 2 piatom pododseku, článku 125 ods. 8 prvom pododseku, článku 125 ods. 9, článku 127 ods. 7 a 8 a článku 144 ods. 6 sa Komisii udeľuje na obdobie od 21. decembra 2013 do 31. decembra 2020.

3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 5 ods. 3, článku 12 druhom odseku, článku 22 ods. 7 štvrtom pododseku, článku 37 ods. 13, článku 38 ods. 4 treťom pododseku, článku 40 ods. 4, článku 41 ods. 3, článku 42 ods. 1 druhom pododseku, článku 42 ods. 6, článku 61 ods. 3 druhom, treťom, štvrtom a siedmom pododseku, článku 63 ods. 4 a článku 64 ods. 4, článku 68 ods. 1 druhom pododseku, článku 101 štvrtom odseku, článku 122 ods. 2 piatom pododseku, článku 125 ods. 8 prvom pododseku, článku 125 ods. 9, článku 127 ods. 7 a 8 a článku 144 ods. 6 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie

právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.

4. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.

5. Delegovaný akt prijatý podľa článku 5 ods. 3, článku 12 druhého odseku, článku 22 ods. 4 štvrtého pododseku, článku 37 ods. 13, článku 38 ods. 4 tretieho pododseku, článku 40 ods. 3, článku 41 ods. 3, článku 42 ods. 1 druhého pododseku, článku 42 ods. 6, článku 61 ods. 3 druhého, tretieho, štvrtého a siedmeho pododseku, článku 63 ods. 4 a článku 64 ods. 4, článku 68 ods. 1 druhého pododseku, článku 101 štvrtého odseku, článku 122 ods. 2 piateho pododseku, článku 125 ods. 8 prvého pododseku, článku 125 ods. 9, článku 127 ods. 7 a 8 a článku 144 ods. 6 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 150

Postup výboru

1. Pri uplatňovaní tohto nariadenia, nariadenia o EFRR, nariadenia o EÚS, nariadenia o ESF a nariadenia o KF pomáha Komisii Koordinačný výbor pre Európske štrukturálne a investičné fondy. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 4 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Ak výbor nepredloží žiadne stanovisko, Komisia neprijme návrh vykonávacieho aktu, pokiaľ ide o vykonávacie právomoci uvedené v článku 8 treťom odseku, článku 22 ods. 7 piatom pododseku, článku 38 ods. 3 druhom pododseku, článku 38 ods. 10, článku 39 ods. 4 druhom pododseku, článku 46 ods. 3, článku 96 ods. 2 druhom pododseku, článku 115 ods. 4 a článku 125 ods. 8 druhom pododseku, a uplatní sa článok 5 ods. 4 tretí pododsek nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

KAPITOLA II

Prechodné a záverečné ustanovenia

Článok 151

Preskúmanie

Európsky parlament a Rada preskúmajú toto nariadenie do 31. decembra 2020 v súlade s článkom 177 ZFEÚ.

Článok 152

Prechodné ustanovenia

1. Toto nariadenie nemá vplyv na pokračovanie ani na úpravu vrátane úplného alebo čiastočného zrušenia pomoci schválenej Komisiou na základe nariadenia (ES) č. 1083/2006 alebo akýchkoľvek iných právnych predpisov, ktoré sa uplatňujú na túto pomoc k 31. decembru 2013. Uvedené nariadenie alebo takéto iné uplatniteľné právne predpisy sa po 31. decembri 2013 naďalej uplatňujú na túto pomoc alebo na príslušné operácie až do ich skončenia. Na účely tohto odseku sa pomoc týka operačných programov a veľkých projektov.

2. Žiadosti o pomoc, predložené alebo schválené na základe nariadenia (ES) č. 1083/2006, zostávajú v platnosti.

3. Ak členský štát využije možnosť uvedenú v článku 123 ods. 3, môže Komisii predložiť žiadosť o to, aby odchylné od článku 59 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 1083/2006 funkcie certifikačného orgánu v súvislosti so zodpovedajúcimi operačnými programami, ktoré sa vykonávajú na základe uvedeného nariadenia, vykonával riadiaci orgán. K žiadosti sa priloží posúdenie vypracované orgánom auditu. Ak je Komisia na základe informácií poskytnutých orgánom auditu a na základe vlastného auditu presvedčená o tom, že systémy riadenia a kontroly týchto operačných programov fungujú účinne a že ich fungovanie nebude dotknuté riadiacim orgánom vykonávajúcim funkcie certifikačného orgánu, informuje o svojom súhlase členský štát do dvoch mesiacov od dátumu prijatia žiadosti.

Článok 153

Zrušenie

1. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 152, nariadenie (ES) č. 1083/2006 sa týmto s účinnosťou od 1. januára 2014 zrušuje.

2. Odkazy na zrušené nariadenie sa považujú za odkazy na toto nariadenie a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe XIV.

Článok 154

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Články 20 až 24, článok 29 ods. 3, článok 38 ods. 1 písm. a), články 58, 60, 76 až 92, 118, 120, 121 a 129 až 147 sa uplatňujú s účinnosťou od 1. januára 2014.

Článok 39 ods. 2 siedmy pododsek, druhá veta a článok 76 piaty odsek sa uplatňujú s účinnosťou od dátumu nadobudnutia účinnosti zmeny nariadenia o rozpočtových pravidlách týkajúcej sa zrušenia viazanosti rozpočtových prostriedkov.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 17. decembra 2013

Za Európsky parlament

predseda

M. SCHULZ

Za Radu

predseda

R. ŠADŽIUS

(1) [Ú. v. EÚ C 191, 29.6.2012, s. 30](#), [Ú. v. EÚ C 44, 15.2.2013, s. 76](#) a [Ú. v. EÚ C 271, 19.9.2013, s. 101](#).

(2) [Ú. v. EÚ C 225, 27.7.2012, s. 58](#) a [Ú. v. EÚ C 17, 19.1.2013, s. 56](#).

(3) [Ú. v. EÚ C 47, 17.2.2011, s. 1](#), [Ú. v. EÚ C 13, 16.1.2013, s. 1](#) a [Ú. v. EÚ C 267, 17.9.2013, s. 1](#).

(4) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a zrušení nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ([Ú. v. EÚ L 298, 26. 10. 2012, s. 1](#)).

(5) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1304/2013 zo 17. decembra 2013 o Európskom sociálnom fonde a o zrušení nariadenia (ES) č. 1081/2006 (Pozri stranu 470 tohto úradného vestníka).

(6) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1307/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa ustanovujú pravidlá priamych platieb pre poľnohospodárov na základe režimov podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 637/2008 a nariadenie Rady (ES) č. 73/2009 (Pozri stranu 608 tohto úradného vestníka).

(7) Nariadenie Rady (ES) č. 73/2009 z 19. januára 2009, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory pre poľnohospodárov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa ustanovujú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 1290/2005, (ES) č. 247/2006, (ES) č. 378/2007 a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1782/2003 ([Ú. v. EÚ L 30, 31.1.2009, s. 16](#)).

(8) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1291/2013 z 11. decembra 2013, ktorým sa zriaďuje program Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu (2014 – 2020) a zrušuje rozhodnutie č. 1982/2006/ES (Pozri stranu 104 tohto úradného vestníka).

(9) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1301/2013 zo 17. decembra 2013 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a o osobitných ustanoveniach týkajúcich sa cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1080/2006 (Pozri stranu 289 tohto úradného vestníka).

(10) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1300/2013 zo 17. decembra 2013 o Kohéznom fonde, ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1084/2006 (Pozri stranu 281 tohto úradného vestníka).

(11) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1299/2013 zo 17. decembra 2013 o osobitných ustanoveniach na podporu cieľa Európska územná spolupráca z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (Pozri stranu 259 tohto úradného vestníka).

(12) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1305/2013 zo 17. decembra 2013 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a o zrušení nariadenia Rady č. 1698/2005 (Pozri stranu 487 tohto úradného vestníka).

(13) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 z 26. mája 2003 o zostavení spoločnej nomenklatury územných jednotiek pre štatistické účely (NUTS) ([Ú. v. EÚ L 154, 21.6.2003, s. 1](#)).

(14) Nariadenie Komisie (ES) č. 105/2007 z 1. februára 2007, ktorým sa menia a dopĺňajú prílohy k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 o zostavení spoločnej Nomenklatury územných jednotiek pre štatistické účely (NUTS) ([Ú. v. EÚ L 39, 10.2.2007, s. 1](#)).

(15) Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) č. 1311/2013 z 2. decembra 2013, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2014-2020 (Pozri stranu 884 tohto úradného vestníka).

(16) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1316/2013 z 11. decembra 2013 o zriadení Nástroja na prepájanie Európy, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 913/2010 a zrušujú sa nariadenia (ES) č. 680/2007 a (ES) č. 67/2010 ([Ú. v. EÚ L 348, 20.12.2013, s. 129](#)).

- (17) Nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii ([Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1](#)).
- (18) Nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999 ([Ú. v. EÚ L 210, 31.7.2006, s. 25](#)).
- (19) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie ([Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13](#)).
- (20) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 zo 17. decembra 2013 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008 (Pozri stranu 549 tohto úradného vestníka).
- (21) Odporúčanie Rady z 13. júla 2010 o hlavných smeroch hospodárskych politík členských štátov a Únie ([Ú. v. EÚ L 191, 23.7.2010, s. 28](#)).
- (22) Rozhodnutie Rady 2010/707/EÚ z 21. októbra 2010 o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov ([Ú. v. EÚ L 308, 24.11.2010, s. 46](#)).
- (23) Nariadenie Komisie (ES) č. 1998/2006 z 15. decembra 2006 o uplatňovaní článkov 87 a 88 zmluvy na pomoc de minimis ([Ú. v. EÚ L 379, 28.12.2006, s. 5](#)).
- (24) Nariadenie Komisie (ES) č. 1535/2007 z 20. decembra 2007 o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o ES, pokiaľ ide o pomoc de minimis v sektore poľnohospodárskej výroby ([Ú. v. EÚ L 337, 21.12.2007, s. 35](#)).
- (25) Nariadenie Komisie (ES) č. 875/2007 z 24. júla 2007 o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o ES, pokiaľ ide o pomoc de minimis v sektore rybného hospodárstva, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1860/2004 ([Ú. v. EÚ L 193, 25.7.2007, s. 6](#)).
- (26) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby ([Ú. v. EÚ L 134, 30.4.2004, s. 114](#)).
- (27) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 z 5. júla 2006 o Európskom zoskupení územnej spolupráce (EZÚS). ([Ú. v. EÚ L 210, 31.7.2006, s. 19](#)).
- (28) Odporúčanie Komisie zo 6. mája 2003 o definícii mikro, malých a stredných podnikov ([Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2003, s. 36](#)).
- (29) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh ([Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25](#)).
- (30) Nariadenie Rady (EÚ) č. 407/2010 z 11. mája 2010, ktorým sa zriaďuje európsky finančný stabilizačný mechanizmus ([Ú. v. EÚ L 118, 12.5.2010, s. 1](#)).
- (31) Nariadenie Rady (ES) č. 332/2002 z 18. februára 2002, ktorým sa zavádza systém strednodobej finančnej pomoci pre platobné bilancie členských štátov ([Ú. v. ES L 53, 23.2.2002, s. 1](#)).
- (32) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 472/2013 z 21. mája 2013 o sprísnení hospodárskeho a rozpočtového dohľadu nad členskými štátmi v eurozóne, ktoré majú závažné ťažkosti v súvislosti so svojou finančnou stabilitou, alebo im takéto ťažkosti hrozia ([Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 1](#)).
- (33) Nariadenie Rady (ES) č. 1467/97 zo 7. júla 1997 o urýchlňovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku ([Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 6](#)).
- (34) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 ([Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1](#)).
- (35) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES ([Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338](#)).
- (36) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie ([Ú. v. ES L 197, 21.7.2001, s. 30](#)).
- (37) Nariadenie Rady (ES) č. 2223/96 z 25. júna 1996 o Európskom systéme národných a regionálnych účtov v Spoločenstve ([Ú. v. ES L 310, 30.11.1996, s. 1](#)).
- (38) Nariadenie Rady (ES) č. 1198/2006 z 27. júla 2006 o Európskom fonde pre rybné hospodárstvo ([Ú. v. EÚ L 223, 15.8.2006, s. 1](#)).
- (39) Nariadenie Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES ([Ú. v. ES L 83, 27.3.1999, s. 1](#)).